

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
MLADE, NAUKU, KULTURU I SPORT BPK GORAŽDE

PEDAGOŠKI ZAVOD

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

KROJAČ

Goražde, 2021.

IMPRESUM

Izdavač: Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport
Bosansko - podrinjskog kantona Goražde
Pedagoški zavod

Dizajn i tehnička priprema - DTP: Ermin Dragolj prof.

Ovaj Nastavni plan i program odobren je za upotrebu od strane Ministarstva za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosanko-podrinjskog kantona Goražde aktom broj: **10-34-1466/21** od **19.05.2021. godine.**

SADRŽAJ:

I RAZRED.....	1
BOSANSKI/HRVATSKI/SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	1
ENGLESKI JEZIK.....	8
HISTORIJA	12
TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ.....	20
MATEMATIKA.....	31
HEMIJA.....	39
INFORMATIKA.....	46
TEKSTILNA VLAKNA.....	51
TEHNOLOGIJA TEKSTILA	53
KONSTRUISANJE ODJEĆE	55
PRAKTIČNA NASTAVA	59
<i>Uvod u praktičnu nastavu.....</i>	<i>59</i>
<i>Ženska klasična suknja.....</i>	<i>60</i>
<i>Ženske svečana suknja.....</i>	<i>61</i>
<i>Ženske klasične hlače.....</i>	<i>62</i>
<i>Ženske svečane hlače.....</i>	<i>63</i>
<i>Ženska klasična bluza.....</i>	<i>64</i>
<i>Ženska svečana bluza.....</i>	<i>65</i>
<i>Ženska klasična haljina.....</i>	<i>66</i>
<i>Ženska svečana haljina.....</i>	<i>67</i>
ISLAMSKA VJERONAUKA	68
II RAZRED.....	85
BOSANSKI/HRVATSKI/SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	85
ENGLESKI JEZIK.....	92
TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ.....	96
MATEMATIKA.....	104
KONSTRUISANJE ODJEĆE	111
STROJEVI I UREĐAJI U KONFEKCIJI	117
ESTETSKO OBLIKOVANJE ODJEĆE.....	119
PRAKTIČNA NASTAVA	121
<i>Ženska klasična jakna.....</i>	<i>121</i>
<i>Ženska jakna sa šal kragnom</i>	<i>122</i>
<i>Ženski prsluk.....</i>	<i>123</i>
<i>Ženski dugi kaput.....</i>	<i>124</i>
<i>Proizvodni rad u fabrici</i>	<i>125</i>
ISLAMSKA VJERONAUKA	126
III RAZRED.....	136
BOSANSKI/HRVATSKI/SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	136
ENGLESKI JEZIK.....	145
TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ.....	149
KULTURA RELIGIJA.....	167
OSNOVE PODUZETNIŠTVA	172
KONSTRUISANJE ODJEĆE	178
ORGANIZACIJA I TEHNOLOGIJA KONFEKCIJE	181
PRAKTIČNA NASTAVA	183
<i>Muške klasične hlače.....</i>	<i>183</i>
<i>Muški prsluk.....</i>	<i>184</i>
<i>Muški sako.....</i>	<i>185</i>
<i>Muški dugi kaput.....</i>	<i>186</i>
<i>Proizvodni rad u fabrici</i>	<i>187</i>
ISLAMSKA VJERONAUKA	188
UPUTSTVO/SMJERNICE ZA PROVOĐENJE ZAVRŠNOG ISPITA	199

NASTAVNI PLAN I PROGRAM
ZA STRUČNO ZANIMANJE KROJAČ

R.b r.	Nastavni predmet	Sedmično časova			Ukupno
		I	II	III	
A. Općeobrazovni predmeti					
1.	Bosanski/Hrvatski/Srpski jezik i književnost	2	2	2	6
2.	Engleski jezik	2	2	2	6
3.	Historija	2			2
4.	Tjelesni i zdravstveni odgoj	2	2	2	6
5.	Matematika	2	2		4
6.	Hemija	2			2
7.	Informatika	2			2
8.	Demokratija i ljudska prava			2	2
9.	Osnove poduzetništva			2	2
10.	Kultura religija			1	1
UKLUPNO A:		14	8	11	33
B. Stručni predmeti					
11.	Tekstilna vlakna	2			2
12.	Tehnologija tekstila	2			2
13.	Konstruisanje odjeće	4	4	3	11
14.	Strojevi i uređaji u konfekciji		2		2
15.	Ispitivanje tekstila		2		2
16.	Organizacija i tehnologija konfekcije			2	2
17.	Estetsko oblikovanje odjeće		2		2
18.	Praktična nastava	8	12	16	36
UKUPNO B:		16	22	21	59
C. Izbornooobavezujući predmet					
19.	Vjeronauka	1	1	1	3
UKUPNO C:		1	1	1	3
UKUPNO A+B+C:		31	31	33	95

I RAZRED

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	BOSANSKI/HRVATSKI/SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
MODUL	Komunikacija na radnom mjestu
REDNI BROJ	1
ŠIFRA MODULA	OP-01-01
SVRHA MODULA	
Svrha: Svrha ovog modula je da razvije kod učenika vještine komunikacije potrebne na radnom mjestu.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Osnovni nivo pismenosti	
CILJEVI	
☐ Razvijanje vještine verbalne komunikacije ☐ Razvijanje svijesti o važnosti jezika u svakodnevnom životu i radu ☐ Razvijanje svijesti o značaju pravilnog govora i pisanja, slušanja i čitanja ☐ Korištenje jezika u specifičnoj struci ☐ Podsticanje saradnje i timskog rada među učenicima	
JEDINICE	
Jedinice: 1. Uvod u komunikacije 2. Govorenje i slušanje 3. Pisanje i čitanje 4. Telefonska komunikacija	
REZULTATI	
1.Uvod u komunikacije Učenik će biti sposoban da: ☐ objasni šta je komunikacija i elemente komunikacije ☐ identifikira razne oblike neverbalne komunikacije ☐ navede sredstva kojima se prenosi informacija ☐ identifikira razne oblike neverbalne komunikacije	
2. Govorenje i slušanje Učenik će biti sposoban da: ☐ se predstavi na prikladan način: kolegama u razredu, nadređenim u radnom okruženju ☐ pokaže razliku između službenog i ličnog predstavljanja ☐ uvažava sagovornika u različitim situacijama (formalnim i neformalnim) ☐ sudjeluje u razrednim diskusijama ☐ prezentira proizvod usluge jednom kupcu ili više potencijalnih kupaca ☐ prakticira dobro slušanje ☐ učtivo zaustavi govornika ☐ poznaje geste pažljivog slušaoca ☐ sluša kritiku ili pohvalu ☐ sluša i prima upute ☐ pokaže razliku između prikladnog i neprikladnog pitanja	
3.Pisanje i čitanje Učenik će biti sposoban da: ☐ piše jasno i gramatički pravilno oglase i obavještenja ☐ adresira omotnice ispravno i čitko	

- ispunjava različite forme obrazaca
- piše telegrame i čestitke u svakodnevnom životu i poslu
- napiše sastav o svom radnom mjestu
- bilježi dnevna iskustva u obliku dnevnika
- čita s razumijevanjem različite tekstove iz novina vezane za struku
- prenosi preuzetu informaciju vezanu za radno mjesto
- koristi tehnike čitanja

4. Telefonska komunikacija

Učenik će biti sposoban da:

- se službeno predstavi telefonom
- upotrijebi telefonski imenik
- prenosi telefonsku poruku drugoj osobi
- planira kako da izađe na kraj s teškim pozivima
- ostavlja poruku na telefonskoj sekretarici

SMJERNICE

Jedinica 1

- provesti razgovor o komunikaciji i utvrditi elemente komunikacije (pošiljalac, primalac, poruka...)
- ispitati djelotvornu i nedjelotvornu komunikaciju u svakodnevnom životu (školi, porodici, praksi)
- provesti vježbu u parovima (npr. dva učenika razgovaraju s izvjesne udaljenosti, a drugi pričaju i ometaju ih)
- primijeniti metodu "moždana oluja" i navoditi sredstva kojima se prenosi informacija (npr. telefon, mediji, računar, knjiga i sl.)
- u grupnom radu učenici otkrivaju kako se mogu sporazumjeti, a da ne koriste govor (izraz lica, pokreti i sl.)

Jedinica 2

- organizirati grupni rad da bi se učenici predstavili pojedinačno
- provesti vježbu da svaki učenik predstavi nekog drugog člana grupe
- predstavljanje u grupama organizirati tako da svi učenici prođu predviđene vježbe predstavljanja
- službeno predstavljanje organizirati s naglaskom na jasnosti, sažetosti, intonaciji i odsustvu familijarnosti
- organizirati grupni rad
- odrediti temu razgovora, upozoriti na važnost intonacije, sklad mimike i geste, te jasnost govora
- učenici razgovaraju o temama koje ih interesuju
- razred podijeliti u dvije grupe (jedna grupa predlaže nešto, druga se suprotstavlja tome)-
- tema: o muzici, utakmici, drogi ; zaključak o raspravi
- uvježbati u parovima situaciju kupac-prodavac
- prezentacija pred razredom
- obezbijediti tonski ili videozapis
- provesti vježbu slušanja na primjeru kratke priče sa puno detalja
- odabrati pet učenika od kojih je četiri van učionice; pročitati priču koju će peti učenik ispričati prvom iz grupe koji nije bio prisutan, a ovaj sljedećem itd; učenici ispunjavaju obrazac o provedenoj vježbi, obrazac sadrži pet pitanja o razumijevanu priče
- uvježbavati na primjerima neuljudnog i uljudnog prekidanja sagovornika (neuljudno prekidanje-jedan učenik govori, drugi upada u riječ)
- uvježbavati uljudno slušanje uključujući adekvatnu mimiku i geste, pokazivanje interesa za ono o čemu se govori i strpljivost
- učenike podijeliti u tri grupe
- (Jedna grupa kritikuje drugu za neobavljeni zadatak dok treća grupa promatra reakcije, bilježi i izvještava razred.)
- Raditi istu vježbu s temom pohvale
- provesti vježbu davanja i primanja uputa na poslu (u struci)
- provjeriti postavljanjem pitanja kako su upute shvaćene
- pripremiti niz pitanja, učenici određuju koja su prikladna, a koja neprikladna za određenu situaciju (npr. iz školske prakse)

Jedinica 3

- učenici u parovima sastavljaju obavještenja i oglase (npr. proširenje asortimana, renoviranje prostora, godišnji odmor, traženje novog radnika i sl.). Naglasiti upotrebu prijedloga zbog i radi u genitivu
- vježba adresiranje pisama i pošiljki
- pripremiti različite obrasce
- upotreba grafoskopa
- učenici samostalno popunjavaju obrasce
- upotreba interpunkcije, pisanje brojeva i datuma
- provesti vježbu pisanja telegrama i čestitki
- obratiti pažnju na upotrebu zamjenice **Vi**, riječi učtivosti i interpunkciju
- učenici individualno opisuju radno mjesto ili poslove na radnom mjestu
- na grafoskopu objasniti strukturu vođenja dnevnika
- učenici samostalno pišu dnevnik jednog radnog dana
- koristiti novine za vježbu čitanja i razumijevanja
- pripremiti vježbu tzv. trčeci diktat (npr. zaštita na radu).
- pripremiti nekoliko kraćih tekstova i staviti ih na zid ili ploču
- učenici rade u parovima
- jedan učenik čita tekst i prenosi partneru koji zapisuje
- pratiti brzinu rada
- uporediti zapisani tekst sa originalom
- obratiti pažnju na pravopis
- provesti vježbu čitanja (u sebi, poluglasno i glasno čitanje)

Jedinica 4

- vježbati službeno predstavljanje telefonom
 - vježbati pronalaženje važnijih telefonskih brojeva, odrediti pozivne brojeve, vježbati pronalaženje imene abecednim redom
 - vježbati prihvatanje telefonskog poziva i bilježiti važno
 - odrediti teškoće u prihvatanju telefonskih poziva
 - snimati poruke na telefonskoj sekretarici (koristiti kasetofon)
- (Pripremiti nekoliko poruka iz struke)

INTEGRACIJA

1.Praktična nastava i stručni predmeti

IZVORI

- S. Halilović: Pravopis bosanskog jezika
- Dž. Jahić, S. Halilović, I. Pašić: Gramatika bosanskog jezika
- Dž.Jahić: Rječnik bosanskog jezika
- novine, časopisi, revije
- videokasete, kasete popularne muzike

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje:

- učenici moraju unaprijed biti upoznati sa tehnikama ocjenjivanja i kriterijima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50 % svih definiranih rezultata učenja u svim odabranim tehnikama ocjenjivanja

Razrada tehnika ocjenjivanja:

1.Slušni ispit

Test za provjeru sposobnosti slušanja i interpretacije

- test kojim se provjerava slušanje treba biti snimljen
- sluša se jedanput
- učenici čitaju isti tekst pet minuta
- pripremiti pitanja za test kojim se provjerava slušanje

Ocjenjuje se:

- testiranje nakon slušanja teksta (ocjanjivanje interpretacije nakon slušanja)
- predstavljanje i slušanje pri telefoniranju

2. Usmeni ispit

- ocjenjivanje od strane profesora ili od strane kolege-učenika

Ocjenjuje se:

- kratka prezentacija po izboru učenika. Ocjenjivati koristeći listu pitanja za ocjenjivanje (npr. Koliko učenika prezentira?; Kako je prezentirano i znaju li o čemu govore?; Kako govore: ton, dikcija, tempo i dr.; Da li je prezentacija interesantna?)

- telefonski razgovor

- čitanje

3.Portfolio radova:

- predstavlja skup učeničkih radova koje učenici mogu koristiti pri usmenoj prezentaciji

Ocjenjuje se:

- samostalni rad učenika na pisanju telegrama, oglasa, poruka,dnevnika, omotnica, obrazaca

- primjeri zapisanih telefonskih poruka

4.Pismeni ispit

- pismeni ispit u trajanju od jednog školskog časa

- pismeni ispit u toku modula

- tema po izboru učenika, a na prijedlog profesora

Ocjenjuje se:

- sastav o svom radnom mjestu

- jasnoća i pravilnost pisanja

Važnost tematskih jedinica:

1.Govorenje i slušanje, 40%

2.Pisanje i čitanje, 40%

3.Telefonska komunikacija, 20%

Pregled tehnika ocjenjivanja:

1.Govorenje i slušanje : usmeni ispit i slušni ispit

2. Pisanje i čitanje: usmeni ispit, pismeni ispit i portfolio

3. Telefonska komunikacija: slušni ispit i usmeni ispit

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski /hrvatski/srpski jezik i književnost, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor bosanskog/hrvatskog/srpskog/ jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost ili odsjek za južnoslavenske jezike i književnost, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bechelor bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost
MODUL	Teorija književnosti i kreativno izražavanje
REDNI BROJ	2
ŠIFRA MODULA	OP-01-02
SVRHA MODULA	
Ovaj modul je dizajniran tako da učenici razumiju, tumače, vrednuju književno djelo te razviju sposobnost kreativnog izražavanja.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Modul OP-01-01	
CILJEVI	
☐ Razvijanje sposobnosti razumijevanja vrijednosti književnog djela ☐ Razvijanje sposobnosti interpretacije književnog djela ☐ Razvijanje sposobnosti kritičkog mišljenja ☐ Razvijanje interesa za književnost ☐ Razvijanje kreativnosti u izražavanju ☐ Bogaćenje rječnika i razvijanje jezičke kulture	
JEDINICE	
1. Lirska pjesma 2. Pripovijetka 3. Roman 4. Drama	
REZULTATI	
<p>1. Lirska pjesma Učenik će biti sposoban da:</p> ☐ analizira lirsku pjesmu i koristi kritički rječnik: tema motiv (pjesnička slika) atmosfera kompozicija jezik (stilska sredstva, rima) ritam ☐ kreativno dopuni umjetničku pjesmu ☐ uporedi pjesme prema njihovim temama i upotrebi jezika <p>2. Pripovijetka Učenik će biti sposoban da:</p> ☐ uočava u pripovijeci: temu likove fabulu naratora ideju kompoziciju ☐ koristi pisani jezik maštovito ☐ prepozna organizaciju događaja ☐ izrazi stav prema likovima i ideji djela <p>3. Roman Učenik će biti sposoban da:</p> ☐ primijeni odgovarajuće termine: tema, idejni svijet, likovi, kompozicija, narator ☐ istraži strukturu romana	

- izrazi svoj stav prema djelu
- napiše esej o vlastitom reagovanju na tekst

4. Drama

Učenik će biti sposoban da:

- prepozna u drami:dramski sukob, dijalog,monolog, didaskalije
- uoči etape dramske radnje
- analizira dramska lica
- objasni pojmove tragično, komično
- odglumi odabrani dramski tekst

SMJERNICE

Jedinica 1

- učenici slušaju tonski snimak umjetničke lirske pjesme (ili čita nastavnik)
- učenici iskazuju utiske o pjesmi
- u grupnom radu uvježbavaju čitanje iste pjesme
- predstavnik svake grupe čita pjesmu naglas (čitanjem izraziti emocionalni sadržaj pjesme)
- raditi u grupama
- nastavnik pripremi pitanja koja će učenike voditi do otkrivanja strukture pjesme
- ponuditi učenicima tekst lirske pjesme sa izostavljenim riječima, a učenici u paru dopunjavaju tekst i upoređuju svoja rješenja s originalnim tekstom
- analizirati četiri lirske pjesme sa različitim temama (ljubavna, deskriptivna, socijalna, patriotska)

Jedinica 2

- pročitati pripovijetku
- raditi u grupama i otkriti strukturu pripovijetke:tema, likovi, fabula, narator, ideja, kompozicija
- usmeno prezentirati urađeno
- na grafofoliji predstaviti strukturu pripovijetke
- uočiti elemente koji čine dobru priču
- pripremiti tekst kratke priče sa izostavljenim opisom
- učenici individualno umeću tekst (nekoliko riječi ili rečenica)
- pročitati tekstove i uporediti ih
- učenici u grupnom radu analiziraju likove, a zatim na istaknuom papiru ispisuje uočene karakterne crte, analizira, iznosi stav i ideju djela
- analizirati tri pripovijetke

Jedinica 3

- pročitati roman
- učenici u grupnom radu otkrivaju strukturu romana
- grupe dobijaju selektivne zadatke (npr. tema i idejni svijet, likovi, kompozicija i pripovjedač)
- učenici izvještavaju o sređenom uz korištenje citata
- u diskusiji protumačiti djelo u odnosu na savremenost
- napisati esej (izabrati misao iz djela za temu ili temu izabrati prema tematici romana)

Jedinica 4

- pročita dramu (pogleda snimljenu predstavu)
- u grupnom radu uočava i analizira: dramski sukob, likove, dijalog, monolog, didaskalije, kompoziciju
- unutrašnju kompoziciju predstaviti na grafofoliji
- u grupnom radu istražiti šta pripada pojedinoj fazi dramske radnje
- diskutovati o pozitivnim i negativnim osobinama dramskih junaka
- uočavati tragično/komično
- pročita ili odglumi dramski tekst

INTEGRACIJA

1. Historija

IZVORI

Z. Lešec : Čitanka za prvi razred gimnazije,-N. Voloder : Čitanka za III raz. Gimnazije,-V. Spahć : Čitanka za IV raz. Gimnazije,-S.Kulenović: Pjesme (izbor)

-A. Šantić: Pjesme (izbor)-H. Kikić: Dedija-Ć.Sijarić : Bunar-I. Andrić : Most na Žepi-A. Čehov . Kameleon,-D. Sušić : Kaimija.-Sofokle : Antigona
-B. Nušić : Gospođa ministarka-Gete : Jadi mladog Vertera
-E. Hemingvej: Starac i more-E. Čolaković: Legenda o Ali-paši

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje:

- učenici moraju unaprijed biti upoznati sa tehnikama ocjenjivanja i kriterijima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50 % svih definiranih rezultata učenja u svim odabranim tehnikama ocjenjivanja

Razrada tehnika ocjenjivanja:

1. Usmeni ispit

- ocjenjivanje od strane profesora ili od strane kolege-učenika

Ocjenjuje se:

- analiziranje pjesme, pripovijetke, romana (tema, motiv, lik, fabula, narator, ideja,atmosfera, kompozicija,jezik, ritam)
- tumačenje djela u odnosu na savremenost
- analiziranje dramskog djela i navođenje etapa dramske radnje
- izražajno čitanje ili da se odglumi dio izabranog dramskog teksta

2. Test

- test na kraju modula
- rad učenika na testu u trajanju jedan školski čas
- pitanja predviđena za test iz definiranih tematskih jedinica
- test treba da bude bodovan
- broj pitanja na testu je 10

3.Esej

- odgovor na pitanja u pismenom obliku koji predstavlja širi osvrt na temu
- pisanje eseja na izabranu misao iz djela

Važnost tematskih jedinica:

- 1.Lirska pjesma, 25%
- 2.Pripovijetka, 25%
- 3.Roman, 25%
- 4.Drama, 25%

Pregled tehnika ocjenjivanja:

- 1.Lirska pjesma: usmeni ispit i test
- 2.Pripovijetka: usmeni ispit i test
- 3.Roman: usmeni ispit, esej i test
- 4.Drama: usmeni ispit i test

Profil stručne spreme nastavnika

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor bosanskog/hrvatskog/srpskog/ jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost ili odsjek za južnoslavenske jezike i književnost, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bechelor bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	ENGLESKI JEZIK
MODUL	Education
REDNI BROJ	01.
ŠIFRA MODULA	OP-02-01
SVRHA MODULA	
Ovaj modul ima za cilj dati učenicima praktične vještine komunikacije u engleskom jeziku na temu obrazovanje	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Osnovne komunikacijske vještine u engleskom jeziku.	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - ohrabriti učenike da upotrebljavaju engleski jezik u svrhu komunikacije; - prezentirati jezik na ugodan i motivirajući način; - razviti sklonost ka učenju engleskog jezika; - ohrabriti učenike za samostalan rad i učenje tijekom cijelog života; - osposobiti učenike za izražavanje emocija i mišljenja; - razvijati duh tolerancije, humanizma i osnovnih etičkih principa. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>School life</i> 2. <i>Teenagers</i> 3. <i>Sport</i> 4. <i>Vocational vocabulary</i> 	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opisati školu - Opisati školski sustav - Usvojiti vokabular na temu život u školi - Reći svoj raspored sati <p>Jedinica 2: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reći nešto o svom životnom dobu - Opisati svoj odnos prema odraslima - Sastaviti anketu o problemima mladih - Razgovarati o svojim ambicijama - Razumjeti jednostavnije tekstove u časopisima za mlade na engleskom jeziku. <p>Jedinica 3: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nabrojati vrste sportova i grupirati ih po srodnosti - Govoriti o sportu koji voli ili kojim se bavi - Opisati sportski događaj u školi ili gradu - Objasniti pojam fair-play <p>Jedinica 4: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Imenovati predmete u svojoj struci - Koristiti stručne termine u vlastitim rečenicama - Čitati jednostavnije tekstove vezane za struku 	
SMJERNICE	
<p>Jedinica 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristiti skicu plana škole koju učenici izradjuju (group work) - nastavnik će pripremiti shemu školskog sustava u stranoj zemlji (V.Britaniji) - matching exercise - group work (izrada rasporeda sati) 	

Jedinica 2:

- group work / report
- diskusija
- učenici rade anketu
- pair work
- koristiti tekstove primjerene intelektu mladih (reading comprehension – questions and answers)

Jedinica 3:

- zahtijevati od učenika prikupljanje fotografija o sportovima
- role play, report (o zastupljenosti sportova u odjelu, treningu i sl.)
- writing practice
- discussion

Jedinica 4:

- Picture exercises, matching practice, gap filling
- Pair work
- Group work

INTEGRACIJA

Svi domaći i strani udžbenici odobreni od strane nadležnoga ministarstva.
Časopisi, video i audio kazete.

IZVORI

Jedinica 1 – Mother tongue
Jedinica 2 – Psychology , Sociology
Jedinica 3 – Physical education
Jedinica 4 – Vocational subjects

OCJENJIVANJE

Nastavnik će pratiti rad učenika tijekom modula i brojčano ili opisno voditi evidenciju o svakom pojedinačno (što obuhvaća otprilike 20%)

Na kraju modula učenik će polagati usmeni ili pismeni ispit unutar škole (ostalih 80% ocjene), gdje je 40% ocjene pokriveno usmenim a 40% pismenim ispitom.

Stupnjevanje završnog testa:

Do 50% (1)
51 %- 60% (2)
61 %- 80% (3)
81 %- 90% (4)
91% – 100% (5)

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Engleski jezik
MODUL	Leisure
REDNI BROJ	02
ŠIFRA MODULA	0P-02-02
SVRHA MODULA	
Ima za cilj dati učenicima praktične vještine komunikacije u engleskom jeziku na temu slobodno vrijeme.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Osnovne komunikacijske vještine u engleskom jeziku.	
CILJEVI	
<p>ohrabriti učenike da upotrebljavaju engleski jezik u svrhu komunikacije;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentirati jezik na ugodan i motivirajući način; - razviti sklonost ka učenju engleskog jezika - ohrabriti učenike za samostalan rad i učenje tijekom cijelog života; - osposobiti učenike za izražavanje emocija i mišljenja. - podsticati učenike na komunikaciju vezanu za teme 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Money</i> 2. <i>Travel</i> 3. <i>Food and drinks</i> 4. <i>Vocational vocabulary</i> 	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1: Učenik će biti sposoban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Snaći se u mjenjačnici - Tražiti informacije u banci i pošti i razumjeti jezične strukture u toj oblasti - Napraviti spisak za kupovinu - Govoriti o svom džeparcu <p>Jedinica 2: Učenik će biti sposoban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razgovarati o raznim prijevoznim sredstvima - Slijediti i davati upute za snalaženje u gradu - Tražiti i dati informacije vezane za putovanje - Snaći se u raznim situacijama na putovanju (npr.prelazak granice) - Planirati jedno putovanje <p>Jedinica 3: Učenik će biti sposoban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naručiti hranu i piće u restoranu - opisati neka tradicionalna jela u svojoj zemlji - snaći se u fast food restoranu - razgovarati o zdravoj hrani <p>Jedinica 4: Učenik će biti sposoban Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristiti složenije termine vezane za struku - razumjeti jednostavne tekstove iz struke - služiti se riječnikom 	
SMJERNICE	
<p>Jedinica 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roleplay (vježba u odjelu : sluzbenik – stranka) - filling gaps (usvajanje novog vokabulara) 	

- brainstorming
- diskusija na temu džeparac

Jedinica 2:

- team work, research, report
- pair work (npr. dati plan grada a učenici u parovima vježbaju postavljanje pitanja i davanje odgovora)
- role play and discussion to follow
- za vježbu dati set dijaloga.
- učenici u pismenoj formi izradjuju plan.

Jedinica 3:

- role play (u odjelu: konobar – gost)
- team work (izrada menija, prevodjenje recepata i sl.)
- role play (npr. organizirati restoran u odjelu gdje su neki učenici radnici a neki mušterije)
- učenici će izraditi spisak namirnica zdrave hrane

Jedinica 4:

- picture exercises, matching practice, gap filling
- group work
- project work (lista stručnih termina)

INTEGRACIJA

Svi domaći i strani udžbenici odobreni od strane nadležnoga ministarstva.
Časopisi, video i audio kazete.

IZVORI

Jedinica 1 – Mathematics (money exchange)
Jedinica 2 – Geography
Jedinica 3 – Biology and Geography
Jedinica 4 – Vocational subjects

OCJENJIVANJE

Nastavnik će pratiti rad učenika tijekom modula i brojačno ili opisno voditi evidenciju o svakom pojedinačno (sto obuhvaća otprilike 20%)

Na kraju modula učenik će polagati usmeni ili pismeni ispit unutar škole (ostalih 80% ocjene), gdje je 40% ocjene pokriveno usmenim a 40% pismenim ispitom.

Stupnjevanje završnog testa:

Do 50% (1)
51 %- 60% (2)
61 %- 80% (3)
81 %- 90% (4)
91% – 100% (5)

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

PORODICA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja zanimanja
PREDMET	HISTORIJA
MODUL	Bosna i Hercegovina od antičkog vremena do kraja osmanske vladavine
REDNI BROJ	1
ŠIFRA MODULA	HIS-03
SVRHA MODULA	
<p>Program historije Bosne i Hercegovine zasnovan je na historijskoj nauci odakle su odabrani nastavni sadržaji koji su temelj za razumjevanje procesa i pojava iz kojih se najjasnije spoznaju opće karakteristike razvitka Bosne i Hercegovine kao i njena viševjekovna postojanost i neprekidni državno-pravni kontinuitet.</p> <p>Svrha izučavanja programskih sadržaja iz historije Bosne i Hercegovine leži u namjeri da se učenici upoznaju sa historijskim razvojem Bosne i Hercegovine, da se učenici detaljno upoznaju sa promjenama koje su se desavale u njenoj historiji zavisno od: vremenskog perioda, uzroka nastalih pojava i promjena, kao i događaja i procesa kroz koje je Bosna i Hercegovina prošla od prahistorije do danas.</p>	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Usvojena znanja iz historije primarnog obrazovanja	
CILJEVI	
<p>Opći ciljevi i zadaci nastave historije za III modul su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje učenika sa: najstarijom historijom Bosne i Hercegovine; srednjevjekovnom historijom BiH, historijom osmanske vladavine u BiH i srednjevjekovnom historijom zemalja iz neposrednog okruženja, - sticanje znanja koja čine osnovu za razumjevanje tehnoloških, fizickih i bioloških pojava i procesa, - razvijanje svijesti kod učenika o uticaju promjena vladavine i vladarskih struktura na tokove u zemlji i šire na balkanskim prostorima, - upoznavanje učenika sa porijeklom i nazivom «Bosna», - razvijanje razumjevanja kod učenika u toku upoznavanja i analiziranja događaja koji su se dešavali na prostorima Bosne i Hercegovine 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bosna i Hercegovina u antičko vrijeme 2. Bosna i Hercegovina i susjedi u srednjem vijeku 3. Bosna i Hercegovina u vrijeme osmanske vladavine 4. Kraj osmanske vladavine u Bosni i Hercegovini 	
<p>Programom odabrani nastavni sadržaji historije u srednjoj školi usklađeni su sa programom historije u osnovnoj školi kako bi se osiguralo izučavanje historije ljudskog društva na principu koncentričnih krugova. Prilikom realizacije programskog sadržaja iz historije nužno je voditi računa o sljedećim zahtjevima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na prvom času školske godine, u svakom razredu treba učenike upoznati sa programom koji će se izučavati, načinom korišćenja udžbenika i priručnika, kao i sa korelativnim predmetima čiji pojedini sadržaji više strano doprinose ostvarivanju programa. 2. Svako tematsko područje treba realizirati tako da se istakne značaj, uloga i mogućnost sadržaja za ostvarivanje općih ciljeva i zadataka, odgoja i obrazovanja učenika, a posebno ciljeva i zadataka nastave historije. Da bi se uspješno, efikasno i racionalno realizirali opći 	

zadaci nastave historije treba planirati posebne ciljeve i zadatke svakog tematskog područja kako bi se kontinuirano, planski i sistematski ostvarili. Iz tako formuliranih ciljeva i zadataka pojedinih tematskih područja treba konkretizovati posebne ciljeve i zadatke svake nastavne jedinice.

3. Mada nastava historije, po pravilu, podrazumijeva prezentiranje gotovih naučnih rezultata, neophodno je da nastavnici, koristeći se pedagoškom teorijom i praksom, nastavu organiziraju tako da i do ovih naučnih rezultata učenici dolaze samostalno. Zato se u nastavi historije treba koristiti raznovrsnim izvorima saznanja kako bi se kod učenika razvijalo kritičko rasuđivanje i stvaralačko mišljenje.
4. Samim odabiranjem programskih sadržaja nije zagarantovana njihova naučna interpretacija. Sigurnost da se historija naučno interpretira je stručna osposobljenost nastavnika kako bi mogli da otklone slabosti nastave historije koje su se do sada ispoljavale.
5. U programu je dato naglašeno mjesto izučavanju razvoja i značaja kulture za svaku epohu. Međutim, pošto se kultura izučava i u drugim predmetima (Bosanski jezik i književnost, Likovna i Muzička kultura), u realizaciji programa treba voditi računa o korelaciji sadržaja iz historije sa programskim sadržajima u tim predmetima.

Ovim programom dato je odgovarajuće mjesto historiji religije, religijskom utjecaju crkve na društvo. To će omogućiti učenicima da na historijskom materijalu detaljnije prouče realnu ulogu i značaj religije u ljudskom društvu. Prilikom tumačenja religije potrebno juje predstavljati u konkretnim historijskim okvirima.

7. Odabrani sadržaji u programu historije, ako se obrade kako valja, predstavljaju onaj minimum na osnovu kojih se mogu širiti i produbljivati historijska znanja pomoću kojih će učenici moći korigovati površna viđenja i dopunjavati nepotpuna znanja. To će im pomoći da bolje razumiju prošlost, da se određene odnose prema sadašnjosti i usmjere prema budućnosti. Jednom riječju, historija je svjedočanstvo ljudskog razvoja, svjedočanstvo borbe o napretku ljudskog uma i ljudskog duha. Ako se pri tom nastavnici u realizaciji, a naročito u interpretaciji programskih sadržaja, koriste širim izvorima saznanja (izvorni dokumenti, monografije, beletristika i druga raznovrsnim izvorima saznanja). Zbog toga se realizacija ovog programa treba da zasniva, što je više moguće, na samostalnom radu učenika.
8. Očiglednost u nastavi historije s obzirom na uzrast učenika, ima ograničenu efikasnost i racionalnost. Svako pretjerivanje vodi didaktičkoj simplifikaciji izučavanih procesa, pojava i događaja. Da se ne bi upalo u zamku koja je privlačna u nastavnoj praksi kada se nauka svodi na didaktičke igre (gledanje filmova, slika...), nužno je ovu očiglednost dovesti u funkciju ciljeva i zadataka nastave historije na srednješkoljski nivou obrazovanja.
9. Uspješna realizacija programa historije zavisi, najviše, od nastavnika i njegove stručnosti, ali gotovo isto toliko od raspoloživog i lako dostignutog fonda historijske i druge literature. Ni jedan čas historije u srednjoj školi ne bi trebalo proći bez upotreba raznovrsnih izvora saznanja i literature (historiografija, memoari, monografije, enciklopedije, leksikoni,...).
10. Uspješna realizacija programskih sadržaja zavisi i od pravilne i racionalne tipološke i metodičko-didaktičke strukture nastave. Tom cilju služi i predočena tipološka distribucija časova.; nastala kao rezultat afirmisanih iskustava nastavne prakse, navedena funkcionalna distribucija (časovi obrade i ostali tipovi časova) može da posluži kao orijentacija u makro i mikro planiranju ostvarivanja programa, što znači da nema pretenzije konačnosti i obaveznosti pridržavanja.

OCJENJIVANJE

Način realizacije pojedini metoda ocjenjivanja:

1. INTERVIJU

- prije ispitivanja, učenike treba upoznati sa kriterijima ocjenjivanja,
- ocjenjivanja učenika putem usmenog ispitivanja (usmjeno ispitivanje realizirati putem usmenih pitanja nastavnika i usmjernih odgovora učenika),
- pitanja mogu biti strukturirana ili nestruktuirana,
- provjera znanja putem kolektivnog ispitivanja učenika,
- provjera znanja pojedinih učenika putem ispitivanja kolege-učenika.

2. PITANJA SA MOGUĆNOŠĆU IZBORA JEDNOG TAČNOG ODGOVORA. .

- prije ispitivanja, učenike treba upoznati sa kriterijima ocjenjivanja,
- učeniku, uz postavljanje pitanja dati dva ili više odgovora - od kojih je samo jedan tačan, učenik treba da odabere tačan odgovor,
- pitanja moraju biti nedvosmislena i precizno definisana,
- pitanja mogu biti postavljena pismeno ili usmeno.

3. TESTIRANJE

- testiranje mora biti obavezna metoda ispitivanja za sve tematske jedinice,
- pitanja za test i način bodovanja moraju biti unaprijed definisana,
- bodovanje pitanja treba izvesti na osnovu unaprijed definisane važnosti tematskih jedinica,
- test iz svake tematske jedinice može da sadrži 5 (pet) pitanja,
- test na koncu modula može da ima 10

(deset) pitanja.

Važnost nastavnih metoda u zaključnoj ocjeni učenika

1. intervju..... 30%
2. izbor tačnog odgovora
20%
3. test 50%

Način ocjenjivanja testa

1. nedovoljan (1)	0 - 49%
2. dovoljan (2)	50 - 60%
3. dobar (3)	61 - 80%
4. vrlo dobar (4)	81 - 90%
5. odličan (5)	91 - 100%

Profil i stručna sprema nastavnika

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za historiju/povijest, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor historije/povijesti ili drugim stručnim zvanjem gdje je historija/povijest, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za historiju/povijest, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor historije/povijesti ili drugim stručnim zvanjem gdje je historija/povijest glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

PORODICA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja zanimanja
PREDMET	Historija
MODUL	Bosna i Hercegovina od vremena austro-ugarske vladavine do vremena poslije drugog svjetskog rata
REDNI BROJ	2
ŠIFRA MODULA	HIS-04
SVRHA MODULA	
<p>Program historije Bosne i Hercegovine zasnovan je na historijskoj nauci odakle su odabrani nastavni sadržaji koji su temelj za razumjevanje procesa i pojava iz kojih se najjasnije spoznaju opće karakteristike razvitka Bosne i Hercegovine kao i njena viševjekovna postojanost i neprekidni državno-pravni kontinuitet.</p> <p>Svrha izučavanja programskih sadržaja iz historije Bosne i Hercegovine leži u namjeri da se učenici upoznaju sa historijskim razvojem Bosne i Hercegovine, da se učenici detaljno upoznaju sa promjenama koje su se desavale u njenoj historiji zavisno od: vremenskog perioda, uzroka nastalih pojava i promjena, kao i događaja i procesa kroz koje je Bosna i Hercegovina prosla od prahistorije do danas.</p>	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Usvojena znanja iz historije primarnog obrazovanja	
CILJEVI	
<p>Opći ciljevi i zadaci nastave historije za IV modul su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje učenika sa historijom Bosne i Hercegovine u periodu: Austro-ugarske vladavine, Bosna i Hercegovina u vreme trajanja Prvog svjetskog rata, Bosna i Hercegovina u okviru kraljevine SHS/Jugoslavije, Bosna i Hercegovina u toku Drugog svjetskog rata, Bosna i Hercegovina poslije Drugog svjetskog rata. - sticanje znanja koja cine osnovu za razumjevanje tehnoloskih, fizickih i bioloskih pojava 1 procesa, - razviti kod učenika svijest o patriotizmu i pripadnosti drZavi Bosni i Hercegovini, . razvijanje svijesti kod učenika o uticaju promjena vladavine i vladarskih struktura na tokove u zemlji i sire na balkanskim prostorima, - razvijanje razumjevanja kod učenika u toku upoznavanja i analiziranja događaja koji su se desavali na prostorima Bosne i Hercegovine 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. BOSNA I HERCEGOVINA U PERIODU AUSTRO-UGARSKE VLADAVINE 2. BOSNA I HERCEGOVINA U TOKU PRVOG SVJETSKOG RATA 3. BOSNA I HERCEGOVINA I JUZNOSLOVENSKO PITANJE 4. BOSNA I HERCEGOVINA U OKVIRU KRALJEVINE SHS/JUGOSLA VIJE 5. BOSNA I HERCEGOVINA U TOKU DRUGOG SVJETSKOG RATA 6. BOSNA I HERCEGOVINA POSLIJE DRUGOG SVJETSKOG RATA 	
REZULTATI	

1. Bosna i Hercegovina u periodu Austro-ugarske vladavine
 - učenik će biti sposoban da analizira stanje u Bosni i Hercegovini neposredno prije Austro- ugarske okupacije,
 - učenik će biti sposoban da objasni uzroke i povod okupacije Bosne i Hercegovine, učenik će biti sposoban da analizira činjenice vezane za Austro-ugarsku vladavinu u BiH.
2. Bosna i Hercegovina u toku Prvog svjetskog rata
 - učenik će biti sposoban da analizira uzroke i povod Prvom svjetskom ratu,
 - učenik će biti sposoban da interpretira tok ratnih zbivanja širom evropskih ratista sa posebnim osvrtom na zbivanja vezanih za BiH,
 - učenik ce biti sposoban da objasni sve relevantne činjenice vezane za sam tok i rezultate Prvog svjetskog rata.
3. Bosna i Hercegovina i Južnoslavensko pitanje
 - učenik ce biti sposoban da objasni razloge ulaska Bosne i Hercegovine u okvire Kraljevine SHS/Jugoslavije.
 - učenik će biti sposoban da razumje sve kombinacije oko državno-pravnog statusa Bosne i Hercegovine prije okončanja Prvog svjetskog rata.
4. Bosna i Hercegovina u okviru Kraljevine SHS/Jugoslavije
 - učenik ce biti sposoban da objasni sustinu položaja Bosne i Hercegovine u okviru Kraljevine SHS/Jugoslavije,
 - učenik ce biti sposoban da analizira stanje odnosa u Kraljevini Jugoslaviji neposredno prije početka Drugog svjetskog rata.
5. Bosna i Hercegovina u toku Drugog svjetskog rata
 - učenik ce biti sposoban da analizira uzroke i povod Drugom svjetskom ratu,
 - učenik ce biti sposoban da pokaže i objasni okupaciju i podjelu Kraljevine Jugoslavije od strane fašističkih zemalja,
 - učenik ce biti sposoban da analizira i objasni suštinu genocida nad bošnjacima u toku Drugog svjetskog rata na tlu Jugoslavije,
 - učenik ce biti sposoban da nabroji i suštinski objasni značaj zasjedanja ZAVNOBiH-a i AVNOJ-a za postojanje drzave Bosne i Hercegovine.
6. Bosna i Hercegovina poslije Drugog svjetskog rata
 - učenik ce biti sposoban da objasni rezultate ratnih zbivanja, ljudskih gubitaka i ratnih razaranja u BiH u toku rata,
 - učenik ce biti sposoban da objasni položaj BiH u novoj Jugoslaviji

SMJERNICE

Programom odabrani nastavni sadržaji historije u srednjoj školi usklađeni su sa programom historije u osnovnoj školi kako bi se osiguralo izučavanje historije ljudskog društva na principu koncentričnih krugova. Prilikom realizacije programskog sadržaja iz historije nužno je voditi računa o sljedećim zahtjevima:

1. Na prvom času školske godine, u svakom razredu treba učenike upoznati sa programom koji će se izučavati, načinom korišćenja udžbenika i priručnika, kao i sa . korelativnim predmetima čiji pojedini sadržaji više strano doprinose ostvarivanju programa.
2. Svako tematsko područje treba realizirati tako da se istakne značaj, uloga i mogućnost sadržaja za ostvarivanje općih ciljeva i zadataka, odgoja i obrazovanja učenika, a posebno ciljeva i zadataka nastave historije. Da bi se uspješno, efikasno i racionalno realizirali opći zadaci nastave historije treba planirati posebne ciljeve i zadatke svakog tematskog područja kako bi se kontinuirano, planski i sistematski ostvarili. Iz tako formulisanih ciljeva i zadataka pojedinih tematskih područja treba konkretizovati posebne ciljeve i zadatke svake nastavne jedinice.
3. Mada nastava historije, po pravilu, podrazumijeva prezentiranje gotovih naučnih rezultata, neophodno je da nastavnici, koristeći se pedagoškom teorijom i praksom, nastavu organiziraju tako da i do ovih naučnih rezultata učenici dolaze samostalno. Zato se u nastavi historije treba koristiti raznovrsnim izvorima saznanja kako bi se kod učenika razvijalo kritičko rasuđivanje i stvaralačko mišljenje.
4. Samim odabiranjem programskih sadržaja nije zagarantovana njihova naučna interpretacija. Sigurnost da se historija naučno interpretira je stručna osposobljenost nastavnika kako bi mogli da otklone slabosti nastave historije koje su se do sada ispoljavale.
5. U programu je dato naglašeno mjesto izučavanju razvoja i značaja kulture za svaku epohu. Međutim, pošto se kultura izučava i u drugim predmetima (Bosanski jezik i književnost, Likovna i Muzička kultura), u realizaciji programa treba voditi računa o korelaciji sadržaja iz historije sa programskim sadržajima u tim predmetima.
6. Ovim programom dato je odgovarajuće mjesto historiji religije, religijskom utjecaju crkve na društvo. To će omogućiti učenicima da na historijskom materijalu detaljnije prouče realnu ulogu i značaj religije u ljudskom društvu. Prilikom tumačenja religije potrebno juje predstavljati u konkretnim historijskim okvirima.
7. Odabrani sadržaji u programu historije, ako se obrade kako valja, predstavljaju onaj minimum na osnovu kojih se mogu širiti i produbljivati historijska znanja pomoću kojih će učenici moći korigovati površna viđenja i dopunjavati nepotpuna znanja. To će im pomoći da bolje razumiju prošlost, da se određenije odnose prema sadašnjosti i usmjere prema budućnosti. Jednom riječju, historija je svjedočanstvo ljudskog razvoja, svjedočanstvo borbe o napretku ljudskog uma i ljudskog duha. Ako se pri tom nastavnici u realizaciji, a naročito u interpretaciji programskih sadržaja, koriste širim izvorima saznanja (izvorni dokumenti, monografije, beletristika i druga raznovrsnim izvorima saznanja). Zbog toga se realizacija ovog programa treba da zasniva, što je više moguće, na samostalnom radu učenika.
8. Očiglednost u nastavi historije s obzirom na uzrast učenika, ima ograničenu efikasnost i racionalnost. Svako pretjerivanje vodi didaktičkoj simplifikaciji izučavanih procesa, pojava i događaja. Da se ne bi upalo u zamku koja je privlačna u nastavnoj praksi kada se nauka svodi na didaktičke igre (gledanje filmova, slika...),nužno je ovu očiglednost dovesti u funkciju ciljeva i zadataka nastave historije na srednješkolski nivou obrazovanja.
9. Uspješna realizacija programa historije zavisi, najviše, od nastavnika i njegove stručnosti, ali gotovo isto toliko od raspoloživog i lako dostignutog fonda historijske i druge literature. Ni jedan čas historije u srednjoj školi ne bi trebalo proći bez upotreba raznovrsnih izvora

saznanja i literature (historiografija, memoari, monografije, enciklopedije, leksikoni,...).

10. Uspješna realizacija programskih sadržaja zavisi i od pravilne i racionalne tipološke i metodičko-didaktičke strukture nastave. Tom cilju služi i predočena tipološka distribucija časova.; nastala kao rezultat afirmisanih iskustava nastavne prakse, navedena funkcionalna distribucija (časovi obrade i ostali tipovi časova) može da posluži kao orijentacija u makro i mikro planiranju ostvarivanja programa, što znači da nema pretenzije konačnosti i obaveznosti pridržavanja.

INTEGRACIJA

Geografija i Bosanski jezik

IZVORI

1. Hamdija Kapidžić. *BiH za vrijeme austrougarske uprave*, Sarajevo 1968.
2. Ferdo Hauptmann. *Privreda i društvo u BiH u doba austrougarske vladavine (1878.-1918.)*. Prilozi za istoriju BiH II. Akademija nauka i umjetnosti BiH. Posebna izdanja, knj. LXXIX. Odjeljenje društvenih nauka knj. 18, Sarajevo 1987.
3. Hamdija Kapidžić. *Hercegovački ustanak 1882. godine*, II izdanje, Sarajevo 1973.
4. Ilija Hadžibegović. *Postanak radničke klase u BiH i njen razvoj do 1914. godine*, Sarajevo 1980.
5. Nusret Sehić. *Autonomni pokret Muslimana za vrijeme austrougarske uprave u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo 1980.
6. Branko Petranović, *Historija Jugoslavije (1918.-1978.)*, Beograd 1981.
7. Branko Petranović, *Jugoslavija 1918.-1988.*, I-III, Beograd 1989.
8. *Enciklopedija Jugoslavije 1-8*, Zagreb 1955-1971.
9. *Enciklopedija Jugoslavije 1-8*, Zagreb 1980-1990.
10. *Vojna enciklopedija Beograd*, 1970., 1978.
11. *Opća enciklopedija JLZ 1-8*, Zagreb 1977.
12. Sima Cirković: *Historija srednjovjekovne bosanske države*, Beograd 1964.
13. Vjekoslav Klaić: *Povijest Bosne do propasti kraljevstva*, Zagreb, 1882.
14. Nada Klaić: *Srednjovjekovna Bosna - Politički položaj bosanskih vladara do . Tvrtkove krunidbe 1377. godine*, Zagreb, 1991.
15. Sima Cirković: *Historija srednjovjekovne bosanske države*, Beograd 1964.
16. Mustafa Imamović: *Historija Bosnjaka, "Preporod"*, Sarajevo, 1995.

OCJENJIVANJE

Način realizacije pojedini metoda ocjenjivanja:

1. INTERVIJU

- prije ispitivanja, učenike treba upoznati sa kriterijima ocjenjivanja,
- ocjenjivanja učenika putem usmenog ispitivanja (usmjeno ispitivanje realizirati putem usmenih pitanja nastavnika i usmjernih odgovora učenika),
- pitanja mogu biti strukturirana ili nestruktuirana,
- provjera znanja putem kolektivnog ispitivanja učenika,
- provjera znanja pojedinih učenika putem ispitivanja kolege-učenika.

2. PITANJA SA MOGUĆNOŠĆU IZBORA JEDNOG TAČNOG ODGOVORA. .

- prije ispitivanja, učenike treba upoznati sa kriterijima ocjenjivanja,
- učeniku, uz postavljanje pitanja dati dva ili više odgovora - od kojih je samo jedan tačan, učenik treba da odabere tačan odgovor,
- pitanja moraju biti nedvosmislena i precizno definisana,
- pitanja mogu biti postavljena pismeno ili usmeno.

3. TESTIRANJE

- testiranje mora biti obavezna metoda ispitivanja za sve tematske jedinice,
- pitanja za test i način bodovanja moraju biti unaprijed definisana,
- bodovanje pitanja treba izvesti na osnovu unaprijed definisane važnosti tematskih jedinica,
- test iz svake tematske jedinice može da sadrži 5 (pet) pitanja,
- test na koncu modula može da ima 10 (deset)

pitanja. Važnost nastavnih metoda u zaključnoj ocjeni učenika

1. intervju..... 30%
2. izbor tačnog odgovora
20%
3. test 50%

Način ocjenjivanja testa

1. nedovoljan (1)	0 - 49%
2. dovoljan (2)	50 - 60%
3. dobar (3)	61 - 80%
4. vrlo dobar (4)	81 - 90%
5. odličan (5)	91 - 100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

3. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za historiju/povijest, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor historije/povijesti ili drugim stručnim zvanjem gdje je historija/povijest, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
4. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za historiju/povijest, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor historije/povijesti ili drugim stručnim zvanjem gdje je historija/povijest glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ
MODUL	Odbojka
REDNI BROJ	01
ŠIFRA MODULA	OP-04-01
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje početnog stanja to jest stepena prethodno stečenih znanja iz odbojke. - Razvijanje kretnih i fizičkih sposobnosti učenika - Razvijanje trajnog interesa za odbojku - Omogućiti da se učenici opredijele za sporstku igru-odbojka – kojom će se i nakon završetka školovanja moći kontinuirano koristiti tokom cijelog života, kao rekreacijom (aktivni odmor) ili se baviti ovom sportskom igrom ne isključujući mogućnost ostvarivanja karijere. 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
CILJEVI	
<p>Osposobiti odgovorne, kreativne, samopouzdanе i preduzetne učenike</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohrabrivati saradnju među učenicima (timski rad) - Osposobiti učenika kako bi ovladao i usvojio znanje iz odbojke(osnovne vještine tehnike i taktike) - Razvijanje kretnih i psihofizičkih sposobnosti učenika - Zadovoljavanje potreba učenika za kretanjem - Omogućiti učeniku da razvije psihomotorne i funkcionalne sposobnosti - Da razvije pozitivan stav prema odbojci i da ga posmatra kao kontinuirano bavljenje tokom cijelog života - Da učenici uživaju u igri odbojke i kroz to razvijati ljubav prema odbojci u cilju zdravog i sretnog života 	
JEDINICE	
<p>Jedinica 1. Testiranje psihofizičkih sposobnosti <i>Jedinica 2. Dijagnostika i teorija odbojke (pravila)</i> <i>Jedinica 3. Tehnika odbojke</i> <i>Jedinica 4. Taktika odbojke</i></p>	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1. Testiranje psihofizičkih sposobnosti Učenik će moći da:</p> <p>Da sazna na kojem su nivou njegove psihofizičke sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eksplozivna snaga nogu - brzinska izdržljivost - snaga ruku i ramenog pojasa - snaga trupa - brzina pokreta - koordinacija - gipkost - fleksibilnost - mjerenje visine i težine <p>Sazna na koji način može povećati nivo svojih psihofizičkih sposobnosti Kontinuirano prati nivo sposobnosti vođenjem dnevnika</p> <p>Jedinica 2. Dijagnostika i teorija odbojke (pravila) Učenik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sazna svoja realna znanja stečena u Prethodnom školovanju iz odbojke - stavovi - gornje odbijanje (prstima) - donje odbijanje ("čekić") 	

- servis
- osnovna pravila
- pozicije igrača i pravila rotacije
- Shvati potrebu za bavljenjem ovim Sportom, a u cilju zdravog načina života

Jedinica 3. Tehnika odbojke OSNOVNI NIVO

Učenik će moći da: Razvije vještinu i tehniku za odabrani nivo uključujući:

1. Stavove
2. Gornje odbijanje
3. Donje odbijanje
4. Servis – donji – gornji
5. Osnovna pravila odbojke

NIVO I

Učenik će moći da: Razvije tehniku odbojke na višem nivou u odnosu na osnovni nivo i to:

1. Osnovni smeč sa kratkim zaletom sa različitih pozicija
2. Osnovni smeč sa kratkim zaletom sa različito dignutom loptom (visoka –niska; spora – tempo)
3. Plasirani smeč i “kuvanje”
4. Uloga dizača kod smeča
5. Blok – jednostruki
6. Skraćeni servis i servis “lelujavac”
7. Odbijanje lopte “povajkom”
8. Suđenje

NIVO II

Učenik će moći da:

- Razvije tehniku odbojke na višem (napredni) nivou i to:
1. Smeč servis
 - iz mjesta
 - iz zaleta
 2. Dvostruki blok
 3. Trostruki blok
 4. Smeč – penal
 5. Odbijanje lopte “upijač”, suvanje
 6. Smeč iz druge linije, preko bloka
 7. Tehnika dizača – dizanje čekićem, u skoku, sa povajkom
- Primjeni stečena znanja u igri

Jedinica 4. Taktika odbojke

OSNOVNI NIVO

Učenik će moći da:

- Primjeni stečena znanja u igri
 - Učestvuje u taktičkim zamislima i varijantama kako individualnim tako i ekipnim
- Obrana
- čuvanje svoje zone-pokrivanje prostora
 - prijem serve i slanje prvih lopti na dizača – tehničara
 - odbrana “vidi-pa-reaguj”
 - postava u odbrani, uglom naprijed
- Napad
- distribucija lopti u slobodan prostor
 - tj. gdje nema igrača
 - slanje lopti na igrača koji slabo prima
 - servu ili na “slabijeg” igrača u
 - protivničkoj ekipi
 - oštro upućena lopta prema protivničkoj

- ekipi – polu smeč

NIVO I

Obrana

- prilagodi svoju odbranu s obzirom na kojoj se poziciji nalazi – prednji-blokira, zadnji štiti prostor
- odbrana od plasiranih lopti tzv. "kuvanih" lopti
- dvojni i trojni blok
- odbrana uglom nazad
- kako pročitati protivnički napad prije prebačene lopte

Napad

- napad nakon prijema serve
- napad sa različitih pozicija u igri
- kontranapad
- formacija napada sa "fintom"

NIVO II

Obrana

- ispružanje naprijed – spuštanjem na koljeno – odbrana prstima
- ispružanje sa povaljkom, sa padom na ruke, ispružanje u stranu, upijač
- prilagođavanje odbrane u ulozi igrača u timu (srednji bloker, primač, libero)
- "man-up" odbrana (zaštita bloka i zaštita od kuvanih lopti)
- "man-down" odbrana

Napad

- prilagođavanje napada u ulozi igrača u timu – pucač (lijevi prednji i desni prednji), korektor.
- kombinacije prvog, drugog i trećeg tempa
- promjena mjesta igrača u njihove pozicije za napad ili prema ulozi u igri
- višestruki napad

SMJERNICE

Jedinica 1:

Testiranje vršiti po sljedećoj tehnologiji (preuzetaj iz brošure "Školska sportska značka") :

- skok udalj iz mjesta (sunožni odraz)
- trčanje 6 x 50 m
- zgib na vratilu
- dizanje trupa na klupici (trbušnjaci)
- taping
- koverta test
- pretklon na klupici
- vaganjem i mjerenjem

U slučaju da ne postoje tablice koristeći statističke metode formirati pet grupa (po ocjenama od 1 – 5)

Jedinica 2.

Dijagnostiku, tj. provjeru stečenih znanja vršiti testiranjem na sljedeći način: iz odbojkaškog stava odbijati loptu od zid

- (može i u parovima) gornjim i donjim odbijanjem
- servis provjeriti uspješnim i ispravnim prebacivanjem lopte preko mreže
- teorijska znanja provjeravati tokom praktičnog testiranja i tokom igre

Potsticati svijest o zdravom načinu života.

Jedinica 3.

Ovu jedinicu je najbolje realizovati kroz praktičan rad sa učenicima. Intervencija nastavnika je ključna u prenošenju i savladavanju odbojkaške vještine/tehnike. Formirati manje (homogene) grupe – što omogućava napredak prema sposobnostima i zainteresovanosti učenika. Istrajati u savladavanju tehnike i pri tom učenike:

- potsticati
- motivisati da preuzmu veću kontrolu

svojih praktičnih radnji

- povećati im nivo samoinicijative, odgovornosti i discipline.

Koristiti crteže, grafičke prikaze, video snimke, demonstraciju sportista, utakmica uživo, takmičenja (turnira) u kojim učestvuju učenici, saradivati sa sportskim klubovima. Za vrijeme rada uključiti učenike da budu u funkciji sudije. Bolje učenike postaviti u ulogu kontrolora grupa. Razvijati takmičarski duh i ljubav prema ovoj aktivnosti.

U obuci smeča koristiti se predvježbama u cilju lakšeg savladavanja tehnike npr.:

- smeč nakon podbacivanja lopte iz svojih ruku (ovo mogu raditi u grupi od 7 vježbača sa jedne strane mreže i toliko sa druge).
- smeč nakon podbačene lopte od strane
- suvježbača (optimalnost grupa).

Rad na tehnici, metodika obuke, organizacija i primjena na času je prepušena inventivnosti nastavnika – pogledati literaturu.

Vidjeti dodatak smjernicama nastavniku u napomeni na kraju modula.

Jedinica 4.

Ovu jedinicu je najbolje realizovati kroz praktičan rad tj. učešće u igri.

Taktiku prilagoditi odabranom nivou.

Značajne taktičke zamisli mogu se savladati kroz igre manjeg obima, situacionom igrom, gdje se može postići maksimalna kontrola nad loptom i zahtjevima. Igre mogu biti slovljene (npr. jedna ekipa igra po jednoj taktičkoj zamisli a druga po drugoj).

Motivisati učenike isticanjem dobrih napada i zamisli i razvijati osjećaj za fer-pley.

Potsticati ih na veću kontrolu svojih vježbi, na preuzimanje veće odgovornosti i donošenje odluka.

Intervencija nastavnika je ključni element u prenošenju pravilne taktike igre.

Pri realizaciji ove jedinice koristiti primjere iz drugih sličnih igara (odbojka na pjesku; odbojka u vodi).

Sagledati mogućnost takmičenja kako unutar škole tako i među školama.

Angažovati učenike da budu u ulogama sudija.

U smislu bolje realizacije, rada na taktici poslužiti se literaturom – vidi na kraju.

Pratiti utakmice uživo.

INTEGRACIJA

- kondicija
- ekologija - biologija
- stručno osposobljavanje i obuka (karijera)
- sportska društva
- druge srodne škole (PHAR –saradnja)
- nauka (matematika i informatika)
- ishrana
- arhiva

IZVORI

Oprema – za izvršenje modula treba biti dostupna školi, a ukoliko to nije moguće kurs treba voditi u saradnji sa drugim školama.

Raspored – fleksibilnost u rasporedu je neophodna zbog saradnje sa navedenim ustanovama i saradnicima.

Finansije – pokriva škola ili osnivač (opština).

Literatura: 1. Snažna odbojka (Arie Selinger)

2. Odbojkaški praktikum (prof.dr Drago Tomić)

3. Školska sportska značka (prof.dr Đorđe Najšteter i mr Manojlo Čalija)

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje (ključne sposobnosti)

Ocjenjivanje vršiti za vrijeme redovne nastave i vannastavnih aktivnosti u okviru škole.

Dnevnik 10 % - učenici će voditi dnevnik fizičkih sposobnosti

Praktičan ispit 80 % - pokazati sljedeće:

1. Stavovi

2. Odbijanje lopte

3. Servis – prijem serve
4. Napad (smeč)
5. Odbrana (blok)
6. Taktika u odbrani i napadu

Radi usklađivanja tehnike ocjenjivanja predlažem sljedeću tehnologiju ocjenjivanja po nivoima:

<u>Osnovni nivo</u>	<ul style="list-style-type: none"> - gornje i donje odbijanje u parovima - serva i prijem serve u parovima (preko mreže) - primjena naučenih elemenata tehnike u igri (odbrana-napad) - igra na treću loptu - promjena mjesta (rotacija)
<u>Nivo I</u>	<ul style="list-style-type: none"> - gornje i donje odbijanje preko mreže - gornji servis i prijem serve u parovima preko mreže - smeč iz tri koraka zaleta - blok (jednostruki, dvojni) - dizanje lopte za smeč (posebno cijeniti tehničare) - snalaženje u sistemu igre uglom napred (provjera tokom igre) - odbrana od "kuvanih" lopti
<u>Nivo II</u>	<ul style="list-style-type: none"> - smeč servis ili upućivanje serve u određenu zonu (navođenje od strane nastavnika) - smeč preko bloka - smeč penal - dizanje lopte - povaljka – upijač (u igri) - prilagodljivost učenika različitim ulogama u igri (srednji bloker, primač, dizač – promjena mjesta u tom smislu) - snalaženje u man – up (down) sistemu igre
Intervju 10%	<ul style="list-style-type: none"> - suđenje - ocjena teoretskog znanja - higijena, disciplina
Projektat	<ul style="list-style-type: none"> - Trenirati grupu polaznika u okviru školske sekcije i upućivati učenike u klubove na lokalnom nivou.

NAPOMENA

Napomena (U okviru smjernice nastavnicima – važi za sve module)

Razlozi za rad u tri nivoa su: 1. različito predznanje iz osnovne škole (dolazak iz različitih sredina)
 2. različiti uslovi za rad (npr. nepostojanje dvorane)

Kada je u pitanju prvi razlog, vršimo prilikom početka rada u ovom modulu dijagnostiku- procjenu znanja iz ranijeg školovanja. Ukoliko je predznanje loše krećemo sa osnovnim nivom na kojem možemo ostati, ako je napredak slab, u cijelom jednom polugodištu tj. razredu. Ako je predznanje nešto bolje možemo preskočiti osnovni nivo i odmah preći na nivo I . Na nivo I možemo preći tek u drugom razredu (gore naveden loš ulazni faktor ili slab napredak).

Nivo II je napredni nivo i radimo ga kad se dobro savladaju prva dva nivoa.

Kada je drugi razlog u pitanju, uslovi rada, koristimo se sa ova tri nivoa u smislu zadržavanja na određenom modulu (broj časova, vremenske neprilike), odnosno kombinovanja sa drugim modulima (znači da u jednoj školskoj godini možete raditi samo jedan modul koji ste u mogućnosti da radite).

Što se tiče razjašnjenja naziva modula – ne znači da je obaveza da se odradi samo jedan modul (od 34 časa) – kombinovati možete npr.osnovni nivo modula odbojke i nivo I modula košarke.

Želja nam je da sadržaj modula budu isti za sve škole(zanimanja) uključene u Phare program. Ko će koji modul više koristiti zavisi od gore navedenih razloga, uključujući još jedan, interes i želja učenika (zbog njih se svaki nastavni plan i program i radi). (O.A. – koliko polazimo od njihovih želja i interesa i koliko se oni pitaju za sve ovo - diskutabilno je – a mislim da se ovo može sprovesti u djelo vrlo lako – anketom.

Ako pretpostavimo da prilikom dijagnostike procjene znanja, jedna polovina učenika je za rad na osnovnom nivou a druga polovina učenika za nivo I – tada u strukturi časa moramo odvojiti vrijeme za

rad u homogenim grupama tj. jedna grupa radi u osnovnom nivou a druga u nivou I .
Obavezno na svakom času odvojiti dio vremena u pripremnom dijelu za korektivnu gimnastiku.

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Tjelesni i zdravstveni odgoj / Fizičko vaspitanje
MODUL	Košarka
REDNI BROJ	02
ŠIFRA MODULA	OP-04-02
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje početnog stanja prethodno stečenih znanja iz košarke - razvijanje kretnih i fizičkih sposobnosti učenika - razvijanje trajnog interesa za košarku - omogućiti da se učenici opredijele za igru košarke , kojom će se i nakon završetka školovanja moći kontinuirano baviti tokom cijelog života , kao rekreativnom djelatnošću ili u cilju ostvarivanje športske karijere 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti odgovorne , kreativne , samopouzdate i poduzetne učenike - osposobiti učenika kako bi ovladao i usvojio znanja iz košarke (osnovne vještine tehnike i taktike) - razvijanje kretnih i psihofizički sposobnosti učenika - zadovoljavanje potreba za kretanjem i takmičenjem - razvijanje osjećaja za timski rad - sticanje osnovnih znanja iz košarke - omogućiti učeniku da razvije psihomotorne i funkcionalne sposobnosti - da razvije pozitivan stav prema košarci i da ga posmatra kao kontinuirano bavljenjem tokom cijelog života - da učenici uživaju u igri košarke i kroz igru razvijaju ljubav prema košarci , a u cilju zdravog i sretnog života 	
JEDINICE	
<p><i>Jedinica 1. Testiranja</i> <i>Jedinica 2. Dijagnostika i teorija košarke</i> <i>Jedinica 3. Tehnika košarke</i> <i>Jedinica 4. Taktika košarke</i></p>	
REZULTATI	
<p>rezultati učenja: Jedinica 1. Testiranje Učenik će moći da :</p> <ul style="list-style-type: none"> - sazna na kojem su nivou njegove psihofizičke sposobnosti - eksplozivna snaga nogu - brzinska izdržljivost - snaga ruku i ramenog pojasa - snaga trupa - brzina pokreta učenik - koordinacija - gipkost - mjerenje visine i težine <p>Jedinica 2. Dijagnostika i Teorija košarke (pravila) Učenik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sazna o svojim realnim vrijednostima iz igre košarka - Stavovi - Vođenje , dodavanje i hvatanje lopte - Šutiranje na koš - Teorijska znanja - Shvati potrebu za bavljenjem ovim sportom a u cilju zdravog načina života <p>Jedinica 3. Tehnika košarke</p>	
OSNOVNI NIVO	

Učenik će moći da:

- Razvije vještine i tehnike za odabrani
- Nivo igre uključujući:
- Dodavanje i hvatanje lopte sa jednom i dvije ruke, u različitoj visini , od pod i direktno
- Vođenje visoko, nisko u mjestu i kretanju
- dvokorak – ulaz na boljoj strani
- pivotiranje , kruženje na jednoj pa drugoj nozi
- skok šut, iz mjesta i kretanja

NIVO I

Učenik će moći da:

- Razvije vještine i tehnike za odabrani nivo igre uključujući:
- Dodavanje i hvatanje lopte prilikom kretanja sa promjenom ritma
- Dodavanje iza leđa
- Lažno dodavanjem
- sa pogledom na suprotnu staranu
- vođenje lopte na slabijoj strani
- vođenje bez gledanja u loptu
- sve radnje raditi u bržem kretanju
- vođenje lopte uz ometanje protivnika
- dvokorak uz ometanje
- skok šut sa odbranom blizu sa raznih pozicija iz kretanja
- horog
- blokiranje šuta
- blokada u napadu kao pomoć suigraču
- suđenje

NIVO II

Učenik će moći da:

- razvije i usavrši tehniku košarke za odabrani nivo igre uključujući :
- savladanje u potpunosti tehničkih zahtjeva iz prethodnih nivoa
- znati se njima koristiti u igri otežanim okolnostima (kontranapad presing , igrač manje)
- dvokorak sa fintiranjem
- skok šut uz blokadu
- ulazak pod koš
- roling
- suđenje

Jedinica 4. Taktika igre

OSNOVNI NIVO

Učenik će moći da:

- primjeni stečena znanja iz tehnike u igri
- primjeni principi odbrane i napada uključujući :
- odbrana : branjenje prostora odnosno igrača sa i bez lopte
- zonska 2 : 3
- napad : individualna taktika napada sa i bez lopte
- napad protiv zonske odbrane 2 : 3
- kontra napad
- napad protiv zonske odbrane i odbrane čovjek na čovjeka

NIVO I

Učenik će moći da :

- razvije taktiku igre za odbranu nivo igre
- primjeni stečena znanja u igri kako u napadu : individualna taktika , kretanje sa i bez lopte skok u napadu osnovna
- „ekran" blokada tako i u odbrani : individualna taktika , oduzimanja lopte kretanje-ukrštanje preuzimanje igrača , čuvanja igrača sa loptom , skok u odbrani , odbrana od blokada .
- kolektivna odbrana :zona 1:2:2
- zonska presing , čovjek na čovjeka
- kolektivni napad polukoutra
- kontra napad

- napad protiv zonske odbrane i odbrane čovjeka na čovjeka

NIVO II

Učenik će moći da:

- razvije taktiku igre i znanja na višem nivou u odnosu na prethodne nivoe i to
- u odbrani i napadu
- individualna taktika uzimajući u obzir sve uloge u timu od pleja , beka, krilnog beka , krilnog centra , centra u
- učenik će prema svom saznanju odabrati ulogu
- kolektivna taktika
- odbrana 2-1-2
- 2-2-1
- presing
- čovjek
- napad protiv zone 2:3 , 2-1-2 , 2-2-1
- napad protiv presinga napad protiv odbrane čovjek na čovjeka

SMJERNICE

Jedinica 1.

Testiranje vršiti po sljedećoj tehnologiji

- skok u dalj sa dvije noge iz mjesta
- trčanje 6 x 50 m
- zgib na vratilu
- dizanje trupa (trbušnjaci)
- taping
- koverta test
- pretklon trupa na klupici
- vaga
- metar
- kod trčanja 6x 50 m, (brzinska izdržljivost)
- mjeriti puls u parovima prije i posle testa.

Zbog funkcionalnosti časa učenike koji završe test uputiti da rade košarku

Jedinica 2.

- Dijagnostiku znanja vršiti putem testa; način testiranja
- raditi u parovima gdje dva učenika rade naizmjenično vođenje, dodavanje i hvatanje lopte
- šut na koš vršiti iz pokreta (skok šut sa linije slobodnim bacanja)
- teoretska znanja provjeravati tokom testa
- podsticati svijest o zdravom načinu života
- razvijati takmičarski duh

Jedinica 3.

Raditi praktično

- podsticati i stimulisati učenike na samoinicijativu
- pojačati osjećaj samokontrole
- podizati nivo odgovornosti
- podsticati korištenje pomoćnih sredstava
- koristiti fotose, video snimke košarkaških utakmica
- posmatrati utakmice u živo
- surađivati sa bivšim i aktivnim sportistima kao i klubovima
- raditi u grupama
- koristiti iskustva drugih
- razvijati osjećaj za fer – play
- motivisati učenike na bolje izvođenje tehničkih elemenata da bi im zadovoljstvo u igri bilo potpunije
- razvijati takmičarski duh

Ovaj nivo realizovati kroz praktičan rad

- raditi individualno
- raditi u parovima
- u grupama
- stimulisati rad

- podsticati odgovornost
- podsticati samoinicijativu
- razvijati osjećaj za timski rad
- razvijati takmičarski duh
- razvijati osjećaj za fer – play
- kroz igru i prilaz igri kao i načinu rada stvarati kod učenika osjećaj ljubavi prema košarci
- kroz rad stvarati radne navike u smislu bavljenja košarkom u svako vrijeme
- angažovati učenike u ulogama sudija
- Ovaj nivo realizovati praktično kroz igru
- razvijati takmičarski duh
- osjećaj za timski rad
- razvijati osjećaj za odgovornost
- disciplina
- samoinicijativu u smislu iznalaženja rješenja
- kroz takmičenja i igru razvijati ljubav prema košarci
- stvarati atmosferu povjerenja
- razvijati osjećaj za far-play
- odrediti parove za suđenje

Jedinica 4.

- ovu jedinicu realizovati kroz praktičan rad
- svaki učenik bi trebao razlikovati kako aktivnost koje uzima u obzir mogu poslužiti u igri i da su pod njegovom kontrolom
- igru prilagoditi nivou znanja
- stavljati učenike u razne uloge počevši od igranja na svim mjestima do suđenja
- intervenisati u igri samo u cilju otklanjanja drastičnih grešaka
- sagledati mogućnost takmičenja kako u školi tako i van škole
- dovesti učenike u situaciju da urade sve zadatke koji su u planu kroz vježbe u igri
- učenje kroz igre manjeg obima , gdje se može postići maksimum kontakta sa loptom
- prilagoditi igre onom što je zadato
- omogućiti učenicima turnirska takmičenja na raznim nivoima stvarajući takmičarski duh , učenik se određuje prema ovoj igri
- takmičenja utiču na jačanje želje , interesa i ljubavi prema sportu
- koristi vide snimke košarkaških utakmica
- fotose
- sportsku štampu
- tv

INTEGRACIJA

- kondicija
- ekologija
- stručno osposobljavanje i obuka (karijera)
- sportska društva
- druge škole
- nauka (maternji jezik , matematike , informatike , biologija)
- ishrana
- arhiva

OCJENJIVANJE

- Vršiti za vrijeme nastave i van nastavnih aktivnosti u okviru škole
- dnevnik 10%, učenici treba da vode individualni dnevnik svojim sposobnostima
 - praktičan rad 75%
 - dodavanje
 - vođenje
 - šutiranje
 - skok šut
 - dvokorak
 - pivotiranje
 - blokada
 - zonska odbrana
 - intervju 15%
 - teoreska znanja
 - suđenje

- higijena

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne sprema) i stečenim stručnim zvanjem profesor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	
ZANIMANJE	
PREDMET	MATEMATIKA
MODUL	Operacije u R i uvod u algebru
REDNI BROJ	05-OP-03-01
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> • Da obezbijedi nastavak skladnog razvoja fundamentalnih misaonih djelatnosti, osnovnih mentalnih operacija i usvajanje vrijednosnih principa socialno-afektivne strukture matematičkih sadržaja. 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
<ul style="list-style-type: none"> • Osnovno znanje o matematičkim operacijama u skupu R, stečeno u osnovnoj školi ili ekvivalentno znanje. 	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> • Modul ima za cilj da učeniku omogući: <ul style="list-style-type: none"> - razvijanje fundamentalnih misaonih djelatnosti kao što je unapređenje pristupa rješavanja problema, spremnost na samostalnost i spremnost na kreativnost; - sticanje nekih radnih vrlina, tačnost i samouvjerenje u radu sa brojčanim podacima i u izvodjenju matematičkih radnji; - korišćenje sposobnosti i vještina matematičkih radnji u praksi; - sticanje sposobnosti upravljanja algebarskim izrazima i formulama; - razvijati sposobnost urednog, preglednog, središnjeg pisanja brojeva i izraza, koordinirano ritmičko pisanje i govor. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Operacije u skupu R 2. Upotreba kalkulatora 3. Razmjere, proporcije i procentni račun 4. Polinomi 5. Algebarski racionalni izrazi 	
REZULTATI	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Operacije u skupu R <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije osnovne matematičke pojmove, računске peracije, proste i složene brojeve i kriterije djeljivosti; - repozna proste i složene prirodne brojeve i primjenjuje kriterije djeljivosti brojeva; - vlada metodologijom izrade zadataka u bronim skupovima; - analizira, redukuje i izračunava vrijednost složenijih brojnih izraza, vrijednosti polinoma za datu vrijednost promjenljive i rješava probleme procentnog računa; - vrši sintezu i kreativnim idejama matematizira složene probleme iz prakse i rješava ih. 2. Upotreba kalkulatora <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije upotrebu kalkulatora, služi se kalkulatorom za različita izračunavanja; - vlada metodologijom rada funkcijske tipke, zagrada i memorisanja; - analizira i upoređuje približne vrijednosti i vrši optimalizaciju rezultata; - iznalazi nove ideje za racionalnije izračunavanje "velikih brojeva" i čita brojeve u različitim zapisima. 3. Razmjere i proporcije <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije pojmove razmjere i proporcije, pojam produžene proporcije, proširivanje proporcije, koeficijent proporcionalnosti, direktna i indirektna proporcionalnost; - vlada metodologijom postavljanja proporcije i rješava ih; - analizira i rješava probleme smese tj. miješanja supstanci; 	

- daje ideje za nove probleme proporcionalnosti i efikasno ih rješava.
- Razumije prirodu veličina u formuli procentnog računa: $G:P = 100 : p$, $(G+P):(100+p)=G:100$, $(G+P):(100+p)=P:p$, $(G-P):(100-p)=G:100$, $(G-P):(100-p)=P:p$
- poznaje metodologiju izračunavanja nepoznate veličine;;
- vlada metodologijom rješavanja zadataka i tehnikama skraćenog računanja;
- analizira veličine i algoritimizira ih;
- kombinuje i matematizira različite probleme prakse.

4. Polinomi

- Učenik će biti sposoban da:
- Razumije pojam polinoma sa realnim koeficijentima, pojam stepena polinoma, uređivanje polinoma po rastućim ili opadajućim stepenima;
- izvodi osnovne matematičke operacije sa polinomima;
- vlada formulama za rastavljanje polinoma na faktore;
- analizira i rješava probleme svođenja polinoma na proste faktore;
- matematizira, kombinuje i primjenjuje Bezuov stav o ostacima.

5. Algebarski razlomci

- Učenik će biti sposoban da:
- Razumije metodologiju proširivanja i skraćivanja racionalnog algebarskog izraza;
- rješava zadatke analogiziranjem (primjenjuje razliku kvadrata, kvadrat zbira i razlike, zbir i razliku kubova, kub zbira i razlike);
- vlada metodologijom uprošćavanja racionalnog algebarskog izraza, iznalaženja NZS, operacijama sabiranja, oduzimanja, množenja i dijeljenja;
- analizira pojednostavljuje složene algebarske izraze;
- optimalizuje metodologiju uprošćavanja izraza.

SMJERNICE

1. Operacije u skupu R

- Nastavnik će:
- U kraćem pregledu brojeva, od prirodnih do realnih, izvršiti sistematizaciju znanja o brojevima stečenog u osnovnoj školi, posebno ističući princip permanencije i svojstva računskih operacija. Potrebnu pažnju treba dati obradi približnih vrijednosti i pri tome učenik treba da shvati da računanje sa realnim brojevima najčešće znači računanje sa približnim brojevima.

2. Upotreba kalkulatora

- Ovu nastavnu temu nastavnik će realizovati istovremeno sa realizacijom ostalih nastavnih jedinica iz ovog modula. Primjere izračunavanja treba uvoditi sistematizovano i to od operacija sa sabiranjem, oduzimanjem, množenjem i dijeljenjem iz prve nastavne jedinice do procentnog računa gdje treba objasniti upotrebu zagrada, memorije kao i funkcijske tipke. Koristi rezultate kalkulatora za razvijanje osnovne mentalne operacije upoređivanja, kritičkog mjerenja i racionalnog odnosa prema problemima.

3. Razmjere, proporcije i procentni račun

- Karakteristika ove teme je što u njoj dolazi do izražaja povezivanje i primjena raznih matematičkih znanja. Na bazi proširivanja i produblivanja ranije stečenih znanja, osnovnu pažnju ovdje treba posvetiti primjeni funkcija direktne i obrnute proporcionalnosti i proporcija u rješavanju raznih praktičnih zadataka, povezujući to i sa tabličnim i grafičkim prikazivanjem određenih stanja, procesa i pojava.
Proporcije oblika $(G+P):(100+p)=G:100$, $(G+P):(100+p)=P:p$, $(G-P):(100-p)=G:100$, $(G-P):(100-p)=P:p$ nije obavezno izvoditi ali je neophodno naglasiti da je to moguće i da ostaje za naredni period.

4. Polinomi

- Ova tema kao nedovršeni sadržaji iz osnovne škole treba da ima kontinuitet sa pojmovima, sadržajima i osnovnim definicijama koje su učenici već formirali i produbiti ih sa ukazivanjem na primjenu Bezuovog stava i algoritma za dijeljenje polinoma.

5. Algebarski razlomci

- Cilj ove teme je da učenici, koristeći poznata svojstva operacija sa realnim brojevima, konačno ovladaju idejama i postupcima vršenja identičnih transformacija polinoma i algebarskih

razlomaka. Pri tome težište treba da bude na raznovrsnosti ideja, svrsi i suštini tih transformacija, a ne na radu sa komplikovanim izrazima. Određenu pažnju valja posvetiti važnijim nejednakostima (nejednakost između sredina).

INTEGRACIJA

Integracija nastavnog plana i programa:

Modul: 05-OP-08-01

Tematske jedinice: 1, 2, 3, 4, 7

Modul: 05-ST-08-05

Tematske jedinice: 2, 3, 4

Modul: 05-ST-04-02

Tematske jedinice: 1,2

Modul: 05-SP-01-03

Modul: 05-SP-01

IZVORI

- Odobreni i dostupni udžbenici
- Zbirke matematike za I razred

OCJENJIVANJE

- Način: ocjenjivanje unutar škole
- ocjenjivanje se mora izvesti na osnovu najmanje dvije metode
- test na kraju ovoga modula obavezna metoda
- izvesti ocjenjivanje tematskih jedinki naznačenih u tabeli
- učenici moraju biti unaprijed upoznati sa metodama ocjenjivanja i kriterijumima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50% svih rezultata učenja, u svim odabranim metodama ocjenjivanja
- metode za određene tematske jedinice tabelarno prikazane
- važnost tematskih jedinki unutar modula prikazan u tabeli

Razrada metoda:

1. Usmeno provjeravanje znanja

- podrazumijeva kontinuiranu provjeru znanja u svim dijelovima časa
- ne planirati časove samo usmene provjere

2. Pismena provjera znanja:

- pismenu provjeru uraditi poslije 2, 4 i 5 jedinice
- preporučuje se 6 zadataka u pismenoj provjeri

3. Test:

- obavezna metoda za kraj modula
- pitanja za test i bodovanje moraju biti unaprijed definisani
- pitanjima treba da se provjere rezultati učenja tematskih jedinki naznačenih u tabeli
- bodovanje pitanja treba izvesti na osnovu unaprijed definisane važnosti tematskih jedinki
- u testu na kraju modula broj pitanja je 10.

- **Važnost:**

Usmena provjera	25%
Pismena provjera	25%
Test	50%

- **Prolaznost:**

Dovoljan (2)	50-60%
Dobar (3)	61-80%
Vrlo dobar (4)	81-90%
Odličan (5)	92-100%

PLAN OCJENJIVANJA

Naslov modula: Operacije u R i iracionalni izrazi

Šifra: 05-OP-03-01

METODE OCJENJIVANJA

Važnost Jedinke	Broj tematske jedinice	Naslov tematske jedinice	Usmena provjera znanja	Pismena provjera znanja	Test
20 %	1	Operacije u skupu R	*	*	*
20%	2	Upotreba kalkulatora	*	*	*
20 %	3	Razmjere, proporcije i procentni račun	*	*	*
20 %	4	Polinomi	*	*	*
20 %	5	Algebarski racionalni izrazi	*	*	*

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	
ZANIMANJE	
PREDMET	MATEMATIKA
MODUL	Linearne jednačine i nejednačine
REDNI BROJ	05-OP-03-02
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> Ovaj modul omogućuje skladan razvoj psihofizičkih osobina učenika, razvoj osnovnih mentalnih operacija i omogućuje vertikalnu i horizontalnu prohodnost učenika u toku njegovog školovanja. 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
<ul style="list-style-type: none"> Usvojena znanja iz modula 05-OP-03-01 ili ekvivalentno znanje 	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> Modul ima za cilj: <ul style="list-style-type: none"> Da omogući učenicima vladanje tkz. kulturnim tehnikama, čitanje grafičkih prikaza, vladanje operacijama; da osposobi učenike za algoritimiziranje kao bitan faktor pri rješavanju čivotnih problema; da osposobi učenike za matematiziranje, vrijednosno prosuđivanje i kritičko prosuđivanje; da učenici usvoje nove vrijednosne orijentacije argumentacije; razvijati sposobnost urednog, preglednog, središnjeg pisanja brojeva i izraza, koordinirano ritmičko pisanje i govor. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> Izračunavanje vrijednosti polinoma za zadanu vrijednost promjenljive Linearne jednačine i nejednačine s jednom nepoznatom Linearne funkcije Sistemi (sustavi) jednačina (jednadžbi) i nejednačina (nejednadžbi) s dvije nepoznate Arhimetička sredina i račun smjese 	
REZULTATI	
<ol style="list-style-type: none"> Izračunavanje vrijednosti polinoma za zadanu vrijednost promjenljive <ul style="list-style-type: none"> Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> Razumije pojam nule polinoma, pojam vrijednosti polinoma za određenu vrijednost promjenljive, pojam normiranja polnoma; poznaje metodologiju svođenja polinoma na proste faktore; vlada operacijama sabiranja, oduzimanja, množenja i dijeljenja polinoma. analizira ostatak pri dijeljenju polinoma polinomom; kombinuje i sistematizuje koeficijente polinoma i rješava probleme djeljivosti sa ciframa 3, 5,7,9,11. Linearne jednačine (jednadžbe) i nejednačine (nejednadžbe) s jednom nepoznatom <ul style="list-style-type: none"> Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> Razumije i prepoznaje različite tipove linearnih jednačina sa nepoznatom na različitim stranama i na više mjesta u jednačini; poznaje elementarne identične transformacije i svodi na jednostavniji oblik; vlada metodologijom rješavanja jednačina sa nepoznatom kao dijelom binoma pod kvadratom i kubom; analizira jednačine sa jednim parametrom; matematizira i rješava praktične probleme. Linearne funkcije <ul style="list-style-type: none"> Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> Razumije i prepoznaje položaj tačke u koordinatnom sistemu, čita koordinate sa grafa i crta graf pomoću tablic; poznaje pojmove, nul tačke, održuje znak funkcije i prepoznaje funkciju oblika $y=a$, $x=a$; analizira monotonost funkcije na osnovu koeficijenta; matematizira određene praktične probleme i upoređuje. razlikuje nezavisno i zavisno promjenljive veličine 	

4. Sustav dvije jednadžbe s dvije nepoznate

- Učenik će biti sposoban da:
- Razumije metodologiju rješavanja sistema jednačina (bar jednu od poznatih metoda) obliak $ax+by=c$ i $a_1x+b_1y=c_1$, razumie metodologiju identičnih transformacija sistema;
- Zna riješiti sistem jednačina zadanom metodom;
- vlada metodologijom više različitih metoda za rješavanje sistema;
- analizira rješenje sistema jednačina u odnosu na jedan parametar;
- matematizira i algoritmizira neke praktične situacije i rješava i.
- Razumije i uočava osnovne osobine sistema nejednačina, uniju i presjek rješenja;
- rješava sisteme nejednačina;
- vlada metodologijom identičnih transformacija;
- analizira i upoređuje rješenja nejednačina;
- matematizira, algoritmirira i rješava praktične probleme.

5. Artimetička sredina i račun smjese

- Učenik će biti sposoban da:
- Prepoznaje i razumije pojam aritmetičke i geometriske sredine i poznaje nejednakost među njima;
- vlada metodologijom dokazivanja novih nejednakosti pomoću aritmetičke i geometrijske nejednakosti;
- uopštava nejednakost za n sabiraka;
- primjenjuje nejednakost na težim zadacima.

SMJERNICE

1. Izračunavanje vrijednosti polinoma za zadanu vrijednost promjenljive

- Nastavnik će:
- Ova tema je nastavljane realizacije sadržaja iz modula 1 jedinica 5 (Polinomi) i zahtijeva odreženu sistematičnost. Sadržaje treba birati tako da se neke identične transformacije ponove nekoliko puta kako bi proces analogiziranja dobio na sigurnosti. Pojam nule, broj nula i druga tvrđenja uvoditi bez veće strogosti ali naglasiti da tu postoje neki problemi koji će se kasnije razjasniti.

2. Linearne jednačine (jednadžbe) i nejednačine (nejednadžbe) s jednom nepoznatom

- U okviru ove teme treba izvršiti produbljivanje i izvjesno proširivanje znaja učenika o linearnim jednačinama koja su stekli u osnovnoj školi ističući pojam ekvivalentnosti i primjenu u njihovom rješavanju. Treba uzimati primjere jednačina u kojima je nepoznata u imeniocu razlomka kao i one koje sadrže jedan parametar. Problemi koji se mogu matematizirati treba da su jednostavniji ali raznovrsniji.

3. Linearne funkcije

- Kao i u prethodnoj jedinici temu treba proširiti i produbiti složenijim sadržajima a posebnu pažnju obratiti na pojmove nula, znak, tok, konstrukcija grafika i čitanje sa grafika. Tabelarno prikazivanje treba da sadrži bar tri tačke kako bi se provjerila linearnost.

4. Sistemi (sustavi) jednačina (jednadžbi) i nejednačina (nejednadžbi) s dvije nepoznate

- Ova tema ima kontinuitet iz osnovne škole i biranjem složenijih sadržaja treba metodologiju rješavanja obogatiti novim metodama. Matematiziranje praktičnih problema treba vršiti na prostijim ali raznovrsnijim zadacima.
- Pojam nejednačina zahtijeva izgrađivanje pojmova kao što je skup rješenja, unija i presjek rješenja. Brojeva prava je neophodna za prikazivanje rješenja, a primjeri treba da budu prostiji i raznovrsniji. Posebnu pažnju usmjeriti ka izgradni svijesti o nejednakstima u skupu pozitivnih i u skupu negativnih realnih brojeva, a pojam apsolutne vrijednosti svakako ponoviti i uvrstii uprobleme nejednačina.

5. Artimetička sredina i račun smjese

- Ova tema ima posebnu ulogu za razvijanje nekih mentalnih djelatnosti kao logičko mišljenje i treba je uvoditi sistematično sa dva, tri, ..., n sabiraka. Dokazivati prostije a raznovrsnije nejednakosti.

INTEGRACIJA

Modul: 05-OP-08-01, Nastavne jedinice: 1, 2, 3, 4 i 7

Modul: 05-ST-08-05, Nastavne jedinice: 1, 2, 3 i 4

Modul: 05-SP-01-20, Modul: 05-SP-01-12

IZVORI

- Odobreni i dostupni udžbenici matematike za I razred
- Zbirke zadataka za I razred
- Internet

OCJENJIVANJE

- Način: ocjenjivanje unutar škole
- ocjenjivanje se mora izvesti na osnovu najmanje dvije metode
- test na kraju ovoga modula obavezna metoda
- izvesti ocjenjivanje tematskih jedinki naznačenih u tabeli
- učenici moraju biti unaprijed upoznati sa metodama ocjenjivanja i kriterijumima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50% svih rezultata učenja, u svim odabranim metodama ocjenjivanja
- metode za određene tematske jedinke tabelarno prikazane
- važnost tematskih jedinki unutar modula prikazan u tabeli

Razrada metoda:

4. Usmeno provjeravanje znanja

- podrazumijeva kontinuiranu provjeru znanja u svim dijelovima časa
- ne planirati časove samo usmene provjere

5. Pismena provjera znanja:

- pismenu provjeru uraditi poslije 2, 4 i 5 jedinice
- preporučuje se 6 zadataka u pismenoj provjeri

6. Test:

- obavezna metoda za kraj modula
- pitanja za test i bodovanje moraju biti unaprijed definisani
- pitanjima treba da se provjere rezultati učenja tematskih jedinki naznačenih u tabeli
- bodovanje pitanja treba izvesti na osnovu unaprijed definisane važnosti tematskih jedinki
- u testu na kraju modula broj pitanja je 10.

- **Važnost:**

Usmena provjera	25%
Pismena provjera	25%
Test	50%

- **Prolaznost:**

Dovoljan (2)	50-60%
Dobar (3)	61-80%
Vrlo dobar (4)	81-90%
Odličan (5)	92-100%

PLAN OCJENJIVANJA

Naslov modula: Linearne jednačine i nejednačine

Šifra: 05-OP-03-02

METODE OCJENJIVANJA

Važnost jedinke	Broj tematske jedinice	Naslov tematske jedinice	Usmena provjera znanja	Pismena provjera znanja	Test
20 %	1	Izračunavanje vrijednosti polinoma za zadanu vrijednost promjenljive	*	*	*
20%	2	Linearne jednačine (jednadžbe) i nejednačine (nejednadžbe) s jednom nepoznatom	*	*	*
20 %	3	Linearna funkcija	*	*	*
20 %	4	Sistemi (sustavi) jednačina (jednadžbi) i nejednačina (nejednadžbi) s dvije nepoznate	*	*	*
20 %	6	Aritmetička sredina i račun smjese	*	*	*

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim četvorogodišnjim diplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor

matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;

2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	
ZANIMANJE	
PREDMET	HEMIJA
MODUL	OPŠTA HEMIJA
REDNI BROJ	01
ŠIFRA MODULA	IV-41-OPS-01-01
SVRHA MODULA	
Produbljivanje znanja u svrhu jednostavnijeg shvatanja hemijskih procesa, sastava sirovina i sl	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Stečeno znanje iz hemije (osnovna škola)	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> • stjecanje osnovnih znanja o hemiji kao naučnoj disciplini • usvajanje znanja o strukturi atoma, građi, nastajanju, vrstama molekula i osobinama jedinjenja • razumjevanje značaja PSE • razvijanje odgovornosti u timskom radu • razvijanje kritičke samoprocjene vlastitog rada i rada drugih 	
JEDINICE	
1. Uvod u opštu hemiju 2. Struktura atoma 3. Periodni sistem elemenata (PSE) 4. Hemijske veze 5. Disperzni sistemi 6. Hemijske reakcije	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1 Učenik će biti sposoban da: - definiše pojam i podjelu hemije - objasni povezanost hemije s drugim naukama - interpretira značaj i primjenu hemije - protumači vrste tvari - interpretira historijski razvoj hemije</p> <p>Jedinica 2. Učenik će biti sposoban da : - definiše pojam i veličinu atoma - objasni građu atoma - interpretira karakteristike atoma - objasni pojam izotopa - protumači Borov model atoma - protumači elektronsku konfiguraciju - napiše elektronsku konfiguraciju atoma</p> <p>Jedinica 3. Učenik će biti sposoban da : - definiše Zakon periodičnosti - protumači povezanost građe atoma sa položajem elementa u PSE - odredi položaj elementa u PSE na osnovu elektronske konfiguracije - navede podjelu i zajedničke osobine elemenata u PSE</p> <p>Jedinica 4 Učenik će biti sposoban da:</p>	

- nabroji vrste hemijskih veza
- objasni jonsku, kovalentnu i metalnu vezu
- razlikuje tipove molekula
- protumači posljedice spajanja atoma
- protumači valenciju i oksidacioni broj

Jedinica 5.

Učenik će biti sposoban da :

- definiše pojam i podjelu disperznih sistema
- nabroji osobine pravih rastvora
- razlikuje vrste koncentracija rastvora
- razlikuje elektrolite i neelektrolite
- definira kiseline, baze i soli sa stanovišta elektrolitičke disocijacije
- protumači pH vrijednost

Jedinica 6.

Učenik će biti sposoban da :

- definira pojam hemijskih reakcija
- prikaže opštu hemijsku jednadžbu
- razlikuje vrste termohemijskih reakcija
- interpretira brzinu hemijske reakcije
- protumači faktore koji djeluju na brzinu hemijske reakcije

SMJERNICE

Jedinica 1

- koristiti shemu podjele hemije
- koristiti razne tekstove o razvoju hemije, značaju, primjeni
- *predložene aktivne metode: moždana oluja, grupni rad

Jedinica 2

- koristiti grafički prikaz dimenzija atoma
- tabelarno prikazati izotope hidrogena
- crtežima prikazati izgled orbitala
- koristiti shemu Pravila dijagonale
- organizirati vježbe pisanja elektronske konfiguracije, izračunavanja M_r , broja neutrona, mase atoma
- *predložene aktivne metode: moždana oluja, grupni rad

Jedinica 3

- koristiti tablicu PSE
- koristiti shemu PSE i pokazati promjene metalnih i nemetalnih osobina u periodi i grupi
- organizirati vježbe po grupama određivanja položaja elementa u PSE na osnovu elektronske konfiguracije
- *predložene aktivne metode: grupni rad, rad u paru

Jedinica 4

- koristiti sheme pojedinih vrsta hemijskih veza
- koristiti razne modele molekula
- *predložene aktivne metode po izboru

Jedinica 5

- koristiti shemu podjele disperznih sistema
- koristiti tabelu vrsta koncentracija
- shemom prikazati rastvaranje kuhinjske soli u vodi
- koristiti grafolije za prikazivanje disocijacije kiselina, baza i soli
- predložene aktivne metode: grupni rad, moždana oluja, rad u paru

Jedinica 6

- koristiti shemu za prikazivanje toka hemijske reakcije
- shematski prikazati promjene u toku hemijske reakcije
- grafički prikazati vrste hemijskih reakcija

-*predložene aktivne metode:grupni rad,individualni

INTEGRACIJA

Modul se integriše s modulima predmeta Poznavanje robe: IV-41-ST-06-01 i IV-41-ST-06-02

IZVORI

Hemija za prvi razred srednje škole, Mehmedalija Lilić, izdavačka kuća, Tuzla, Sarajevo, 2005.

OCJENJIVANJE

Način: - ocjenjivanje provesti unutar škole

- izvesti ocjenjivanje jedinica kako je naznačeno u tabelarnom planu ocjenjivanja
- važnost jedinica naznačena u tabeli
- učenici moraju ostvariti minimum 50% svih rezultata učenja u svim odabranim metodama ocjenjivanja

Modul će biti ocjenjen sljedećim **tehnikama ocjenjivanja:**

1. Intervju

- ocjenjivanje rezultata učenja putem verbalnog ispitivanja
- verbalno ispitivanje se zasniva na bazi jedan na jedan
- pitanja mogu biti struktuirana i nestruktuirana
- pitanja definiraju učenici ili nastavnik
- ocjenjivanje može biti od strane kolege(učenika) ili nastavnika
- učenike treba upoznati s kriterijima ocjenjiva
- ovom tehnikom biće ocjenjena jedinica 1

2. Portfolio

- broj zadataka i format po izboru nastavnika
- može da sadrži kratke testove,liste provjere,nakon svake jedinice u trajanju od 10 minuta
- važnost svih testova i listi provjera je jednaka
- usmenu prezentaciju kao dokaz autentičnosti rada
- sadrži razne sakupljene materijale vezane za svaku jedinicu
- sheme,crteže,fotografije
- samostalne zaključke na osnovu urađenog u portfoliju(samoocjenjivanje)
- ovom tehnikom biće ocjenjene jedinice:2,3,4,5 i 6

3. Test

- obavezna tehnika ocjenjivanja za sve jedinice u modulu
- pitanja za test i bodovanje mora biti unaprijed definisano
- broj pitanja je srazmjern važnosti svake jedinice u modulu
- minimalan broj pitanja je 10
- vrijeme izrade testa je 2 školska sata

Važnost:

Intervju	10%
Portfolio	40%
Test	50%

Plan ocjenjivanja:

Broj jedinice	Naziv jedinice	Važnost jedinice	Tehnike ocjenjivanja		
			intervju	portfolio	test
1.	Uvod u opštu hemiju	10%	*		
2.	Struktura atoma	20%			
3.	Periodni sistem elemenata	25%		*	*
4.	Hemijske veze	20%			
5.	Disperzni sistemi	10%			
6.	Hemijske reakcije	15%			

Kriterij ocjenjivanja

- do 50 % nedovoljan (1)
- od 51 do 60% dovoljan (2)
- od 61% do 80% dobar(3)

-od 81% do 90% vrlodobar(4)

-od 91% do 100% odličan(5)

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor hemije/kemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija/kemija, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor hemije/kemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija/kemija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	
ZANIMANJE	
PREDMET	HEMIJA
MODUL	ORGANSKA HEMIJA
REDNI BROJ	02
ŠIFRA MODULA	IV-41-OPS-01-02
SVRHA MODULA	
Omogućavanje učenicima lakšeg i jednostavnijeg razumjevanja organskih spojeva	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Prethodni modul ovog predmeta: IV-41-OPS-01-01	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> • stjecanje znanja o osobinama C-atoma • upoznavanje učenika s osnovnim klasama organskih spojeva i njihovom značaju • razvijanje praktičnih vještina • razvijanje analitičkog pristupa rješavanju problema 	
JEDINICE	
1.Uvod u organsku hemiju i struktura C-atoma 2.Alifatski i aromatski karbohidrogeni 3.Organski spojevi s O 4.Karbohidrati 5.Aminokiseline i bjelančevine	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1 Učenik će biti sposoban da : -definiše pojam organske hemije -navede značaj organske hemije -objasni formule i reakcije u organskoj hemiji -razlikuje organske i anorganske spojeve -objasni sp- hibridizaciju C-atoma</p> <p>Jedinica 2 Učenik će biti sposoban da : -definiše pojam i podjelu karbohidrogena -objasni nomenklaturu alifatskih karbohidrogena -objasni karakteristične osobine alifatskih i aromatskih karbohidrogena -prikaže karakteristične reakcije na alifatske i aromatske karbohidrogene</p> <p>Jedinica 3 Učenik će biti sposoban da : -nabroji klase organskih spojeva i pripadajuće funkcionalne grupe -objasni osobine i dobijanje alkohola, fenola, aldehida, ketona, karboksilnih kiselina, estera -interpretira karakteristične reakcije na navedene grupe spojeva -navede značaj i primjenu ovih spojeva</p> <p>Jedinica 4 Učenik će biti sposoban da : -objasni hemijski sastav i podjelu karbohidrata -objasni strukturu i primjenu prostih karbohidrata -definiše složene karbohidrogene -interpretira značaj i primjenu složenih karbohidrata u svakodnevnom životu</p> <p>Jedinica 5 Učenik će biti sposoban da: -definiše pojam i podjelu aminokiselina -objasni peptidnu vezu i pojam peptida -procjeni značaj aminokiselina i bjelančevina u živom organizmu</p>	

SMJERNICE

Jedinica 1

- koristiti grafolije za prikazivanje načina i oblika vezivanja C-atoma shemama prikazati sp-hibridizacije C- atoma
- organizirati vježbe, u grupama, prikazivanja i prezentiranja sp- hibridizacije, formula organskih spojeva
- koristiti različite modele molekula
- * prijedlog aktivnih metoda: moždana oluja, grupni rad, prezentacije

Jedinica 2

- koristiti shemu podjele karbohidrogene
- koristiti tabelu homolognog niza alkana
- slikovito prikazati benzojev prsten
- organizirati vježbe pisanja karakterističnih reakcija (po grupama)
- * prijedlog aktivnih metoda: grupni rad, moždana oluja

Jedinica 3

- koristiti tabelu funkcionalnih grupa i pripadajućih klasa spojeva
- koristiti grafolije za prikazivanje karakterističnih reakcija
- organizirati eksperimentalni rad
- *prijedlog aktivnih metoda: grupni rad, rad u paru, posjetilac u razredu

Jedinica 4

- koristiti shemu podjele karbohidrate
- koristiti crteže strukturnog predstavljanja karbohidrate
- demonstrirati karakteristične reakcije na karbohidrate
- organizirati prezentaciju (stručno lice) o ulozi karbohidrata (saharoze, celuloze, škroba, glukoze) u ishrani
- *prijedlog aktivnih metoda: posjetilac u razredu, rad u paru, moždana oluja

Jedinica 5

- koristiti shemu podjele bjelančevina
- koristiti grafički prikaz peptidne veze
- fotografijama pokazati izgled pojedinih grupa bjelančevina
- demonstrirati reakcije na bjelančevine
- *prijedlog aktivnih metoda: centri učenja, rad u paru

INTEGRACIJA

Modul se integriše s modulima predmeta Poznavanje robe: IV-41-ST-06-01 i IV-41-ST-06-02

IZVORI

Hemija za prvi razred srednje škole, Mehmedalija Lilić, izdavačka kuća, Tuzla, Sarajevo, 2005.

OCJENJIVANJE

Način: ocjenjivanje provesti unutar škole

- ocjenjivaće se jedinice kako je naznačeno u tabelarnom prikazu plana ocjenjivanja
- važnost jedinica data u planu ocjenjivanja

Modul će biti ocjenjen sljedećim **tehnika ocjenjivanja** :

1.Portfolio

Komponente:

- broj zadataka i format zadataka po izboru nastavnika
- mogući zadaci: pismeni radovi, usmena prezentacija kao dokaz autentičnosti rada, radni listovi, liste provjere, kratki testovi nakon svake jedinice
- učenike unaprijed upoznati s kriterijima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti min. 50% svih rezultata učenja u svim tehnikama ocjenjivanja

2.Test

- obavezna tehnika ocjenjivanja za sve učenike na kraju modula
- pitanja moraju biti unaprijed definirana od strane nastavnika
- pitanja moraju biti unaprijed bodovana
- broj pitanja prema važnosti svake jedinice unutar modula, a minimalan broj pitanja broj pitanja 10
- vrijeme izrade teste 2 školska sata

Važnost:

Portfolio: 50%

Test: 50%

Plan ocjenjivanja:

Broj	Naziv jedinice	Važnost	Tehnike ocjenjivanja
------	----------------	---------	----------------------

jedinice		jedinice	Portfolio	Test
1.	Uvod u organsku hemiju i osobine C-atoma	10%	*	*
2.	Alifatski i aromatski karbohidrogeni	20%		
3.	Organski spojevi s O	20%		
4.	Karbohidrati	30%		
5.	Aminokiseline i bjelančevine	20%		

Kriterij ocjenjivanja:

- do 50 % nedovoljan (1)
- od 51 do 60% dovoljan (2)
- od 61% do 80% dobar(3)
- od 81% do 90% vrlodobar(4)
- od 91% do 100% odličan(5)

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor hemije/kemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija/kemija, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor hemije/kemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija/kemija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	INFORMATIKA
MODUL	Osnove računarskih sistema
REDNI BROJ	1
ŠIFRA MODULA	OP- 5-01
SVRHA MODULA	
Učenik će biti osposobljen za rad na računaru, korištenju računara u školi kao alata za učenje i korištenju računara van škole.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Minimalno ali ne i neophodno poznavanje engleskog jezika	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - da ohrabri učenike da steknu vještine rada na računaru, - da razviju sposobnost samostalnog rada, - da razviju potrebu rada u grupi, - da steknu odnos prema opremi, - da steknu potrebu za daljim učenjem i nadogradnju znanja, - da ohrabri učenike za primjenu novih tehnologija i komunikacija, - da nauče pravilnu upotrebu računara. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Računarski sistemi 2. Operativni sistem 3. Rad sa datotekama 4. Primjena osnovnih (gotovih) programa 	
REZULTATI	
<p>1. Računarski sistemi</p> <p>Učenik će biti sposoban da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Identifikuje potrebu za radom na računaru 1.2. Prepozna osnovne komponente računara 1.3. Rukuje osnovnim komponentama računara 1.4. Objasni termine "hardware" i "software" 1.5. Poveže osnovne komponente računara 1.6. Izvede uključivanje-isključivanje računara 1.7. Objasni i prepozna jedinice kapaciteta <p>2. Operativni sistem (OS)</p> <p>Učenik će biti sposoban da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Definiše ulogu OS-a 2.2. Nabroji vrste OS-a 2.3. Objasni osnovne karakteristike OS Windows 95/98/2000 2.4. Rukuje Windows radnim prostorom: <ul style="list-style-type: none"> - desktop, - ikone, - start, open/close aplikacija - rad sa prozorima - shut down <p>3. Rad sa datotekama</p> <p>Učenik će biti sposoban da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Definiše ulogu Windows Explorera 3.2. Objasni radni prostor Windows Explorera 3.3. Identifikuje memorijske uređaje 3.4. Objasni pojam datoteke 	

- 3.5. Objasni potrebu za folderom
 - 3.6. Napravi prvi folder
 - 3.7. Napravi prvu datoteku (u Notepad-u ili Wordpad-u)
 - 3.8. Sačuva datoteku
 - 3.8. Kopira dokument (sa/na A:, C:...)
 - 3.9. Otvori dokument
 - 3.10. Obriše dokumet
 - 3.11. Obriše folder
4. Primjena gotovih programa
Učenik će biti sposoban da:
 - 4.1. Rukuje programom Calculator
 - 4.2. Rukuje programom za crtanje Paint
 - 4.3. Rukuje programom za pisanje NotePad ili WordPad
 - 4.4. Sačuva dokument (Save, Save As)
 - 4.5. Izvede rad u više programa istovremeno (multitasking)
 - 4.6. Napredna upotreba Explorera

SMJERNICE

Smjernice

- 1.1. Da učenici kažu/napišu svoje potrebe za upotrebom računara i zaključe glavne, Video/LCD/folije
- 1.2.–1.6. Računar za vježbu - rastaviti i sastaviti uz objašnjenje osnovnih komponenti
- 1.7. Dati tabelu SI - jedinica i uporediti sa jedinicama u IT (bit, Byte, KB, MB...)
- 2.1. Prikazati "vezu" funkcija mozga i OS-a
- 2.2. Razvoj IT i OS 1970-2000.
- 2.3. Video/LCD/folije - prikaz
- 2.4. Da učenici identifikuju svoj radni sto kod kuće i uporede sa radnim prostorom OS Windows
- 3.1. - 3.3. Da učenici nabroje memorijske uređaje kod kuće (video i audio kasete i sl.), pronađu sličnost i razlike sa računarskim memorijskim uređajima (hard disk, disketa, CD Rom, zip...)
Ukazati na razlike memorije RAM-a i čvrstog diska i kasnije vezati za komandu Save.
- 3.4. Da učenici nabroje datoteke koje svakodnevno koriste (knjige, časopise, pjesme, sveske...), ukazati na vezu sa datotekama na računaru i način prikaza
- 3.5.i 3.6. Video/LCD/folije prikaz kućnih "foldera" (ladica u stolu, polica...), objasniti stablo i organizaciju foldera u računaru
- 3.7. - 3.11. Vježbom pokazati navedene operacije i upozoriti na mogućnost greške i uništenja OS-a, aplikacija i dokumenata
- 4.1. Upoređivanje ručnog kalkulatora i rada sa kalkulatorom na računaru
- 4.2. i 4.3. Video/LCD/folije - prikaz savremene primjene, vježbe: omiljeni crtež i prvi tekst
- 4.4. Vježbe New/Open/Save/Save as/
- 4.5. Analizirati rad u više programa u OS Windows
- 4.6. Objasniti alate Explorera (find, undo, edit, view..)

INTEGRACIJA

Integracija:

- modul se integriše sa predmetima stručno-teorijske nastave i praktične nastave,
- modul se integriše sa opšteobrazovnim predmetima prirodnih nauka (matematika, fizika, hemija...) i stranim jezicima.

OCJENJIVANJE

- način ocjenjivanja u okviru školskih propisa,
 - dvije (2) metode ocjenjivanja,
 - učenici moraju znati metode i kriterije ocjenjivanja,
 - učenici moraju ostvariti 50% minimalnog znanja,
 - praktično ispitivanje, 75% ocjene traje 1h, 3 zadatka,
 - pismeno ispitivanje, 25% ocjene, traje 45 min, 15 pitanja,
 - formiranje ocjene:
- dovoljan 50-60%
 dobar 61-80%
 vrlo dobar 81-90%
 odličan 91-100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek zainformatiku, sa završenim četverogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne sprema) i stečenim stručnim zvanjem profesor

informatike ili drugim stručnim zvanjem gdje je informatika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;

2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za informatiku, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četverogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor informatike ili drugim stručnim zvanjem gdje je informatika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent;
3. Diplomirani inženjer elektrotehnike ili bachelor elektrotehnike (240 ECTS) informatičkog smjera sa položenom pedagoško – psihološko – metodičkom grupom predmeta,
4. Diplomirani inženjer informacionih tehnologija ili bachelor informacionih tehnologija (240 ECTS) sa položenom pedagoško – psihološko – metodičkom grupom predmeta

NAPOMENA: Četverogodišnji studij ili 240 ECTS

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Informatika
MODUL	Poslovna primjena računara (standardna primjena računara)
REDNI BROJ	2
ŠIFRA MODULA	OP-5-02
SVRHA MODULA	
Poslovna primjena računara (standardna primjena računara)	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Potrebno osnovno znanje iz računarskih sistema (modul I)	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> -da steknu vještine za poslovnu primjenu računara, -da razviju sposobnost samostalnog rada, -da razviju potrebu rada u grupi, -da steknu sposobnost korištenja gotovih aplikacija, -da steknu potrebu za dalje učenje i nadogradnju znanja, -da razviju sposobnost samoposlovanja, -da nauče pravilnu upotrebu računara. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst procesor - MS Word 2. Obrada tabela - MS Excel 	
REZULTATI	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst procesor - MS Word Učenik će biti sposoban da: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Identifikuje softver i pristup softveru 1.2. Ukucava tekst 1.3. Uređuje tekst 1.4. Izvršava formatiranje teksta 1.5. Isijeca i lijepi tekst 1.6. Briše i ispravlja tekst 1.7. Pretražuje tekst 1.8. Otvara i sačuva dokument 1.9. Uradi šablon (template) 1.10. Priprema dokumente za štampu 1.11. Izlazi iz aplikacije 2. Obrada tabela - MS Excel Učenik će biti sposoban da: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Identifikuje softver i pristup softveru 2.2. Definiše osnovne pojmove ćelija, red, kolona 2.3. Adresira ćeliju 2.4. Unosi podatke 2.5. Formatira ćelije 2.6. Unosi formule 2.7. Umeće i briše redove/kolone 2.8. Formira okvire-bordere 2.9. Koristi osnovne funkcije (SUM, AVERAGE..) 2.10. Izrađuje grafikone 2.11. Otvara i čuva tabelu 2.12. Priprema tabelu za štampu 2.13. Izlazi iz aplikacije 	
SMJERNICE	
<ul style="list-style-type: none"> -navesti primjenu tekst procesora, -obratiti pažnju na položaj tastature, tijela i ruku za duži rad, -pripremiti tekstove za vježbu iz struke/budućeg posla, -navesti primjenu programa za obradu tabela, 	

-obratiti pažnju na položaj tastature, tijela i ruku za duži rad,
-pripremiti tekstove za vježbu iz struke - budućeg posla,
-grafički prikaz uspjeha učenika.

INTEGRACIJA

-modul se integriše sa predmetima stručno-teorijske nastave,
-modul se integriše sa svim opšteobrazovnim predmeta.

OCJENJIVANJE

- način ocjenjivanja u okviru školskih propisa,
- dvije (2) metode ocjenjivanja,
- učenici moraju znati metode i kriterije ocjenjivanja,
- učenici moraju ostvariti 50% minimalno znanja,
- praktično ispitivanje, 80% ocjene traje 2h, 4 zadatka,
- pismeno ispitivanje, 20% ocjene, traje 45 min, 15 pitanja,
- formiranje ocjene:
dovoljan 50-60%
dobar 61-80%
vrlodobar 81-90%
odličan 91-100%

NAPOMENA

Profil stručne sprema nastavnika

Nastavni predmet: Informatika

-diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer informatike i računarstva,
-profesor matematike, smjer matematika sa informatikom,
-profesor informatike,
-profesori drugih predmeta koji su završili dvogodišnji kurs informatike na elektrotehničkom ili drugom fakultetu.

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za informatiku, sa završenim četverogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne sprema) i stečenim stručnim zvanjem profesor informatike ili drugim stručnim zvanjem gdje je informatika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za informatiku, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četverogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor informatike ili drugim stručnim zvanjem gdje je informatika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent;
3. Diplomirani inženjer elektrotehnike ili bachelor elektrotehnike (240 ECTS) informatičkog smjera sa položenom pedagoško – psihološko – metodičkom grupom predmeta,
4. Diplomirani inženjer informacionih tehnologija ili bachelor informacionih tehnologija (240 ECTS) sa položenom pedagoško – psihološko – metodičkom grupom predmeta

NAPOMENA: Četverogodišnji studij ili 240 ECTS

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	TEKSTILNA VLAKNA
MODUL	Tekstilna vlakna prirodnog porijekla
ŠIFRA MODULA	03–ST–01–01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenici steknu znanja iz oblasti tekstilnih vlakana, upoznaju način dobivanja, građu, sastav, svojstva i upotrebu i da vizuelno prepoznaju sastav tkanina na osnovu ponašanja i svojstava vlakana identifikuju vlakna prema vrsti	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Predmeti Hemija i Biologija	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Definisanje osnovnih pojmova 2. Podjela vlakana <ul style="list-style-type: none"> - Podjela vlakana prema porijeklu - Podjela vlakana prema hemijskom sastavu 3. Građa tekstilnih vlakana 4. Osnovna svojstva tekstilnih vlakana <ul style="list-style-type: none"> - Duljina, finoća, specifična težina, jačina, istezljivost, elastičnost, kovrdžavost, boja i sjaj, ispredivost, higroskopnost, toplinska svojstva, električna svojstva, djelovanje hemikalija 5. Sjemeni vlakna <ul style="list-style-type: none"> - Pamuk: dobivanje, sastav i građa, svojstva i upotreba, 6. Stabljična vlakna <ul style="list-style-type: none"> - Lan: dobivanje, sastav i građa, svojstva i upotreba, - Konoplja: dobivanje, sastav i građa, svojstva i upotreba, 7. Životinjska vlakna <ul style="list-style-type: none"> - Vuna: dobivanje, sastav i građa, svojstva i upotreba, 8. Životinjska vlakna <ul style="list-style-type: none"> - Svila: dobivanje, sastav i građa, svojstva i upotreba, 9. Mineralna vlakna <ul style="list-style-type: none"> - Azbest 	
REZULTATI	
Učenik će biti osposobljen da definiše način dobivanja vlakana, njihov sastav i građu, upozna svojstva vlakana prema vrsti i njihovu namjenu	
OCJENJIVANJE	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Tekstilna vlakna
MODUL	Hemijska vlakna
ŠIFRA MODULA	03–ST–01–02
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenici steknu znanja iz oblasti tekstilnih vlakana, upoznaju način dobivanja, građu, sastav, svojstva i upotrebu i da vizuelno prepoznaju sastav tkanina na osnovu ponašanja i svojstava vlakana identifikuju vlakna prema vrsti	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Predmeti Hemija	
JEDINICE	
10. Uvod hemijska vlakna <ul style="list-style-type: none"> - Principi proizvodnje hemijskih vlakana - Postupci pređenja hemijskih vlakana 11. Hemijska celulozna vlakna: dobivanje, svojstva i upotrebu 12. Hemijska proteinska vlakna: dobivanje, svojstva i upotreba 13. Sintetička vlakna <ul style="list-style-type: none"> - Polimeriracijska vlakna: dobivanje, svojstva i upotreba - Polikondenzacijska vlakna: dobivanje, svojstva i upotreba - Poliadiacijska vlakna: dobivanje, svojstva i upotreba 14. Metalne niti	
REZULTATI	
Učenik će biti osposobljen da definiše način dobivanje vlakana, njihov sastav i građu, upozna svojstva vlakana prema vrsti i njihovu namjenu	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Intervju 2. Test Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	TEHNOLOGIJA TEKSTILA
MODUL	Tehnologija pređenja
ŠIFRA MODULA	03–ST–02–01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući sticanje znanja i vještina iz oblasti prerade vlakana prema vrsti čiji je cilj dobivanje prediva	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Sposobnost prepoznavanja mehanizama u tehnološkom procesu prerade i njihove uloge u dobivanju prediva	
JEDINICE	
15. Uvod <ul style="list-style-type: none"> - Općenito o pređenju - Teorija pređenja 16. Razvoj pređenja 17. Zajednička svojstva prediva <ul style="list-style-type: none"> - Finoća prediva - Upređenost 18. Pređenje pamuka <ul style="list-style-type: none"> - Grebenani postupak pređenja pamuka - Češljani postupak pređenja pamuka 19. Pređenje hemijskih vlakana pamučnog tipa 20. Končanje pređe 21. Pređenje vune <ul style="list-style-type: none"> - Grebenani postupak pređenja vune - Češljani postupak pređenja vune 22. Pređenje poliakrilnih i poliesterskih vlakana po postupku češljanja vune	
REZULTATI	
Učenik će biti osposobljen da ovlada tehnikom dobivanja prediva od različitih vrsta vlakana, te tehnikom dobivanja konca za šivanje	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: <ol style="list-style-type: none"> 1. Intervju 2. Test Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo								
ZANIMANJE	Krojač								
PREDMET	Tehnologija tekstila								
MODUL	Tehnologija tkanja								
ŠIFRA MODULA	03–ST–02–02								
SVRHA MODULA									
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući sticanje znanja i vještina iz oblasti tehnološkog postupka tkanja čiji je cilj dobivanje tkanine									
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI									
Sposobnost prepoznavanja mehanizama u tehnološkom procesu prerade i njihove uloge u dobivanju tkanina									
JEDINICE									
23. Uvod <ul style="list-style-type: none"> - Općenito o tkanju - Razvoj tkanja - Pojam tkanine - Osnovna saznanja o procesu tkanja 24. Preplitaji tkanina – vezovi <ul style="list-style-type: none"> - Platno preplitaj - Keper preplitaji - Atlas preplitaji 25. Pripremne faze za proces tkanja <ul style="list-style-type: none"> - Premotavanje pređe za proces snovanja - Snovanje i škrobljenje - Uvođenje niti osnove u listove i tkačko brdo - Navezivanje osnove - Premotavanje potke - Parenje i vlaženje potke 26. Mehaničko tkanje <ul style="list-style-type: none"> - Osnovni dijelovi tkalačkog stroja i njihove funkcije - Mehanizmi tkalačkog stroja i njihovi zadaci - Automatski tkalački strojevi 27. Dekompozicija tkanina									
REZULTATI									
Učenik će biti osposobljen da ovlada tehnikom tkanja, upozna vrste preplitaja osnove i potke i iste prepozna i da na osnovu stečenih znanja o tkanini iste pravilno koristi									
OCJENJIVANJE									
Metode ocjenjivanja: <ol style="list-style-type: none"> 1. Intervju 2. Test Prolaznost. <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">30-45% - Dovoljan</td> <td style="width: 40%;">(2)</td> </tr> <tr> <td>46-65% - Dobar</td> <td>(3)</td> </tr> <tr> <td>66-85% - Vrlodobar</td> <td>(4)</td> </tr> <tr> <td>86-100% - Odličan</td> <td>(5)</td> </tr> </table>		30-45% - Dovoljan	(2)	46-65% - Dobar	(3)	66-85% - Vrlodobar	(4)	86-100% - Odličan	(5)
30-45% - Dovoljan	(2)								
46-65% - Dobar	(3)								
66-85% - Vrlodobar	(4)								
86-100% - Odličan	(5)								
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA									
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),									

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	KONSTRUISANJE ODJEĆE
MODUL	Ženske suknje
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika ženske suknje	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
28. Konstruisanje klasične ravne suknje <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 29. Konstruisanje svečane suknje <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Ženske hlače
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–02
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika ženskih hlača	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
<p>30. Konstruisanje klasičnih ženskih hlača</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije <p>31. Konstruisanje svečanih ženskih hlača</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Ženske bluze
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–03
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika ženske bluze	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
<p>32. Konstruisanje ženske klasične bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije <p>33. Konstruisanje ženske svečane bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
OCJENJIVANJE	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Ženske haljine
REDNI BROJ	
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–04
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika ženske haljine	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
34. Konstruisanje ženske klasične haljine <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 35. Konstruisanje ženske svečane haljine <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	PRAKTIČNA NASTAVA
MODUL	Uvod u praktičnu nastavu
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući sticanje znanja o osnovnim karakteristikama šivaćih strojeva i tekstilnih materijala i ovlada manuelnom upotrebom šivaćih strojeva u radionici.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Sposobnost prepoznavanja funkcija stroja i usklađivanje pokreta dijelova tijela pri izvođenju radnih zahvata.	
JEDINICE	
<p>36. Ručni rad</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odabrati vrstu konca prema vrsti materijala - Ispravno prilagoditi položaj tijela - Ispravno koristiti pribor za šivanje (igla i naprstak) - Demonstrirati izradu različitih vrsta poruba, rupica, prišivanja dugmadi, privremenih šavova itd. <p>37. Rad na šivaćem stroju</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upoznati osnovne dijelove šivaćeg stroja - Upoznati pogon šivaćeg stroja - Upoznati uvođenje konca u šivaći stroj - Pravilno rukovati šivaćim strojem - Izvoditi različite vrste šavova šivaćim strojem - Održavati šivaći stroj 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom rukovanja šivaćim strojem	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),, VKV/majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženska klasična suknja
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-02
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
<p>38. Primjena znanja iz konstruisanja ženske klasične suknje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za klasičnu suknju - Konstruisati model u prirodnoj veličini klasične suknje - Modelirati krojne dijelove modela klasične suknje - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela <p>39. Krojenje klasične suknje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtao krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje <p>40. Šivanje modela klasične suknje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu <p>41. Dorada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženske svečana suknja
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-03
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
<p>42. Primjena znanja iz konstruisanja ženske svečane suknje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za svečanu suknju - Konstruisati model u prirodnoj veličini svečane suknje - Modelirati krojne dijelove modela svečane suknje - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela <p>43. Krojenje svečane suknje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtaťi krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje <p>44. Šivanje modela svečane suknje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu <p>45. Dorada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <p>1. Dnevnik rada 20%</p> <p>2. Opservacija praktičnog rada 40%</p> <p>3. Test praktičnih vještina 40%</p> <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2)</p> <p>46-65% - Dobar (3)</p> <p>66-85% - Vrlodobar (4)</p> <p>86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženske klasične hlače
ŠIFRA MODULA	04–SP–01–04
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTEJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
<p>46. Primjena znanja iz konstruisanja ženskih klasičnih hlača</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za ženske klasične hlače - Konstruisati model u prirodnoj veličini ženskih klasičnih hlača - Modelirati krojne dijelove modela ženskih klasičnih hlača - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela <p>47. Krojenje ženskih klasičnih hlača</p> <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje <p>48. Šivanje modela ženskih klasičnih hlača</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu <p>49. Dorada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2)</p> <p>46-65% - Dobar (3)</p> <p>66-85% - Vrlodobar (4)</p> <p>86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženske svečane hlače
ŠIFRA MODULA	04–SP–01–05
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
50. Primjena znanja iz konstruisanja ženskih svečanih hlača <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za ženske svečane hlače - Konstruisati model u prirodnoj veličini svečanih hlača - Modelirati krojne dijelove modela ženskih svečanih hlača - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 51. Krojenje ženskih svečanih hlača <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 52. Šivanje modela ženskih svečanih hlača <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 53. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),, VKVmajstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženska klasična bluza
ŠIFRA MODULA	04–SP–01–06
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
<p>54. Primjena znanja iz konstruisanja ženske klasične bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za žensku klasičnu bluzu - Konstruisati model u prirodnoj veličini klasične bluze - Modelirati krojne dijelove modela ženske klasične bluze - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela <p>55. Krojenje ženske klasične bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtaťi krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje <p>56. Šivanje modela ženske klasične bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu <p>57. Dorada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženska svečana bluza
ŠIFRA MODULA	04–SP–01–07
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
<p>58. Primjena znanja iz konstruisanja ženske svečane bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za žensku svečanu bluзу - Konstruisati model u prirodnoj veličini svečane bluze - Modelirati krojne dijelove modela ženske svečane bluze - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela <p>59. Krojenje ženske svečane bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje <p>60. Šivanje modela ženske svečane bluze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu <p>61. Dorada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženska klasična haljina
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-08
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
62. Primjena znanja iz konstruisanja klasične haljine <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za klasične haljine - Konstruisati model u prirodnoj veličini klasične haljine - Modelirati krojne dijelove modela klasične haljine - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 63. Krojenje ženske klasične haljine <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 64. Šivanje modela ženske klasične haljine <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 65. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), smjer, VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženska svečana haljina
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-09
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
<p>66. Primjena znanja iz konstruisanja ženske svečane haljine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za ženske svečane haljine - Konstruisati model u prirodnoj veličini svečane haljine - Modelirati krojne dijelove modela ženske svečane haljine - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela <p>67. Krojenje ženske svečane haljine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje <p>68. Šivanje modela ženske svečane haljine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu <p>69. Dorada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2)</p> <p>46-65% - Dobar (3)</p> <p>66-85% - Vrlodobar (4)</p> <p>86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),, VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja		
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja		
PREDMET	ISLAMSKA VJERONAUKA		
MODUL	Osnovi islamskog učenja		
REDNI BROJ	01		
ŠIFRA MODULA	III-IV-OPI-01-01		
SVRHA MODULA			
Svrha modula je da učenike osposobi za razumijevanje glavnih područja islama i za vjersko tumačenje vlastitog identiteta u socio-kulturnom okruženju.			
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI			
Predznanje stečeno na nastavi Islamske vjeronauke u osnovnoj školi.			
CILJEVI			
<ul style="list-style-type: none"> - omogućavanje učenicima da naprave samoprocjenu vlastitog religijskog iskustva - njegovanje i afirmacija vlastitog nasljeđa predanost Uzvišenom Allahu, življenje i interpretiranje vjere - podsticanje učenika na razmišljanje o čovjekovoj misiji na Zemlji u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti - razvijanje osjećaja poštovanja prema svim Božijim poslanicima a naročito Muhammedu a.s. - upoznavanje učenika sa historijskom ulogom Ibrahima a.s., u monoteističkim religijama - razvijanje svijesti o važnosti očuvanja izvornog učenja (Kur'ana i Sunneta) - izgradnja poštovanja prema sljedbenicima ostalih monoteističkih religija - upoznavanje učenika sa suštinom i smislom imanskih i islamskih šarta - podsticanje učenika na razmišljanje o postanku svijeta i njegovom kraju sa vjerskog i naučnog gledišta te čovjekovoj odgovornosti prema prirodi 			
JEDINICE			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Islam kao iskonska i prirodna Božija vjera 2. Očuvanje izvornog učenja 3. Imanski šarti-temelji vjerovanja 4. Islamski šarti – stubovi vjere 5. Allah je Stvoritelj 			
REZULTATI			
Jedinice	Znanje	Vještine	Lične kompetencije

<p>1. Islam kao iskonska i prirodna Božija vjera</p>	<p>definira pojmove: islam, teslim, monoteizam, politeizam, ateizam,</p> <p>prepoznaje pojmove iman (vjerovanje) i kufr (nevjerovanje),</p> <p>razumije i obrazloži sličnosti u monoteističkim religijama,</p> <p>imenuje najpoznatije Božije poslanike, od Adema do Muhammeda a.s.</p> <p>definira i objasni pojmove: musliman, šeri'at, tevhid, din, dinu-l-fitra, idolatrija, Bejtullah, Kibla,</p> <p>Obrazloži značenje pojma: lkre'</p> <p>analizira lik Ibrahima a.s. i opiše njegovu ulogu u životu muslimana, kršćana i židova</p> <p>imenuje potomstvo Ibrahima a.s. i njihove sljedbenike</p>	<p>povezuje naučeno sa praksom,</p> <p>smisleno objašnjava uzroke i posljedice,</p> <p>pojam vjere i vjerovanja integrira u svoje ponašanje</p> <p>recituje prvih pet ajeta sure El 'Aleka na arapskom i bosanskom jeziku</p> <p>razvija pozitivan stav prema svojoj vjeri ali i uvažavanje i tolerancije prema pripadnicima drugih religija</p> <p>povezuje iskustva ranijih poslanika i njihovih naroda sa aktuelnim dešavanjima</p> <p>Koristi naučeno u zaključivanju vlastitog mišljenja</p>	<p>Pokazuje volju za učenjem i napredovanje</p> <p>Prilagođava život učenju islama</p> <p>Nastojiti proširiti dosadašnje znanje o vjeri</p> <p>proučava zadato: stare civilizacije, živote poslanika, vjerske knjige</p> <p>raspravlja i primjenjuje naučeno,</p> <p>pokazuje prihvatljivo društveno ponašanje i želju za timskim radom</p> <p>argumentirano brani svoje naslijeđe i njeguje ga, uvažava naslijeđe drugih</p>
<p>2. Očuvanje izvornog učenja</p>	<p>definira pojmove: Vahj (Objava), Kur'an, ajet, sahifa, sura, džuz, mushaf, tefsir, mufessir, mu'džiza, hifz, hafiz Sunnet, hadis, metn, sened, sahih, hasen, da'if, mevdu', ravija, rivajet</p> <p>prepoznaje i objasni historijat Kur'ana u različitim povijesnim etapama (mekkanski i medinski period, zapisivanje za života Muhammeda a.s. i u vrijeme prvih halifa)</p>	<p>Proširuje predznanje novim sadržajima</p> <p>uzima Kur'an i sunnet za vodilju u životu</p> <p>prepoznaje ulogu Kur'ana u uređenju života i ulogu sunneta u tumačenju Kur'ana,</p> <p>raspoznaje razliku između Božanskog i ljudskog govora</p> <p>analizira i pronalazi sličnosti i</p>	<p>učestvuje u realizaciji nastave smislenim pitanjima i odgovorima,</p> <p>prihvata različitosti u izgledu, stavovima i idejama, vješto brani svoja uvjerenja</p> <p>Razvija ljubav prema Kur'anu i nastoji svakodnevno ga izučavati</p> <p>Ima pozitivan stav prema sunnetu</p>

	<p>Opiše sadržaj Kur'ana (broj ajeta, sura i džuzeva, -</p> <p>imenuje prvu i posljednju kur'ansku suru</p> <p>Reprodukuje znanje o čuvanju i zapisivanju hadisa u vrijeme Muhammeda a.s. kao i sakupljanju u zbirke nakon njegove smrti</p> <p>Obrazloži sličnosti i razlike između pojmova: hadis i sunnet</p> <p>Nabroji i predstavi najpoznatije hadiske zbirke</p> <p>Opiše živote dvojice najpoznatijih sakupljača hadisa: Imama Buharije i Imama Muslima</p>	<p>razlike u Božijim objavama</p> <p>usmjerava život prema islamskom zakonu i njegovim izvorima</p> <p>odvaja Poslanikove, a.s., riječi od lažnih hadisa,</p> <p>istražuje islamske sadržaje na internetu te razmjenjuje korisne informacije sa profesorom i učenicima</p>	<p>Muhammeda a.s. i nastoji ga primijeniti</p> <p>slijedi date savjete,</p> <p>prihvata koncept cjeloživotnog učenja tj. stiče naviku za samostalnim izučavanjem života Muhammeda a.s</p>
<p>3. Imanski šarti – temelji vjerovanja</p>	<p>Nabroji imanske šarte (na arapskom jeziku i prijevod)</p> <p>definira pojmove: Iman, gajb, Božiji sifati, melek, džinn, šejtan, kitab, resul, nebijj, ulu-l-'azm, halifetullahi fil erdi, tagut, halilullah, isra, mi'radž, hidžra, berzeh, ahiret, šefaaf, mizan, hašr, sirat-ćuprija, sur, džennet, džehennem, kada i kader, Ehli kitabije – sljedbenici Knjige,</p> <p>nabroji i objasni značenje nekih od 99 Allahovih imena i svojstava</p> <p>imenuje</p>	<p>-uspješno kombinira novo sa ranije stečenim znanjem, analizira i vrši sintezu</p> <p>povezuje temelje vjerovanja sa vlastitim životnim iskustvom</p> <p>pravilno izgovara pojmove na arapskom jeziku</p> <p>upoređuje nivoe vjerovanja i identificira vlastiti nivo,</p> <p>nastoji popravljati kvalitet svoje veze s Bogom radi uspjeha u životu</p>	<p>afirmativno djeluje na druge učenike</p> <p>razvija osjećaj poštovanja prema svetim knjigama pripadnika drugih religija</p> <p>prihvata univerzalne islamske principe o postanku svijeta i čovjeka kao bića ograničenih sposobnosti</p> <p>doživljava istinitim ono što vidi kao i pojave koje ljudskim čulima nisu dostupne a Kur'an i hadis ih opisuju</p> <p>Pokazuje volju za</p>

	<p>najpoznatije meleke i objasni njihove uloge</p> <p>imenuje 4 velike objave i poslanike kojima su dostavljene</p> <p>nabroji zajedničke karakteristike svih Božijih knjiga</p> <p>Uporedi Kur'an sa prethodnim objavama i prepozna njegove prednosti</p> <p>opiše ulogu poslaničke misije u razvoju ljudske civilizacije i kulture</p> <p>razlikuje pojmove: resul i nebijj</p> <p>na osnovu 30. i 39. Ajeta sure Bekare, opiše život prvog čovjeka i žene Adema i Havve i iskušenja na koja ih je Uzvišeni Allah stavio</p> <p>navede primjer Nuha a.s. kao zahvalnog i strpljivog Božijeg roba</p> <p>opiše djetinjstvo, mladost i period poslanstva Ibrahima a.s., kao Allahovog prijatelja, praoca poslanika, uzor vjernika, graditelja Kabe</p> <p>imenuje sinove Ibrahima a.s. i neke njihove potomke</p> <p>navede razloge zbog kojih se Musa a.s. subraja u poslanike Odluke</p> <p>na osnovu kur'anskih ajeta i</p>	<p>povezuje pojmove dobro i zlo sa elementima duhovnog svijeta (melek, džinn i šejtan) potvrđujući to svojim odnosom prema vjeri i zajednici</p> <p>upoznaje druge religije i uloge određenih poslanika u njima</p> <p>Prati i ponavlja nastavne sadržaje</p> <p>Imanske šarte objašnjava, interpretira i primijenjuje</p>	<p>izučavanjem biografija Allahovih poslanika i slijeđenjem njihovih primjera doprinosi kvalitetu vlastite ličnosti</p> <p>Kroz Kur'ansko kazivanje o Ademu i Havvi, njeguje osjećaj ravnopravnosti muškarca i žene u pogledu i ovog i Budućeg svijeta</p> <p>razvija ljubav prema majci na osnovu časne uloge hazreti Merjeme koju je Allah odlikovao brojnim znamenjima</p> <p>Doživljava Isaa a.s. kao sponu između Musaovog i poslanstva Muhammeda a.s. (Tevrat je poštovao a nagovještavao Kur'an)</p> <p>Njeguje ljubav prema Muhammedu a.s. kao najboljem uzoru svim ljudima, nastojeći zaslužiti njegov šefa</p> <p>Razvija motivaciju za činjenje dobra na ovom svijetu kroz nadu u Božiju nagradu i ulazak u džennet</p> <p>Jača samokontrolu i strpljivost kroz izbjegavanje Allahovih zabrana plašeći džehennemsku kaznu</p>
--	--	--	--

<p>4. Islamski šarti – stubovi vjere</p>	<p>naučnih dokaza, da mišljenje o životu egipatskog faraona Ramzesa II</p> <p>poveže saznanja o životu Isa a.s.sa kur'anskim opisom njegove ličnosti kao znamenja svjetovima i</p> <p>navede najbitnije osobenosti njegovog poslanstva</p> <p>objasni značenje pojmova: milost svjetovima, Allahov miljenik, pečat vjerovjesništva kroz ličnost Muhammeda a.s.</p> <p>nabroji etape koje obuhvata vjerovanje u Sudnji dan</p> <p>definiše pojmove: slobodna čovjekova volja i Allahovo određenje</p> <p>navede ajet i hadis o poimanju kadera u svakodnevnom životu</p> <p>objasni ulogu dove u Allahovoj određenju</p> <p>Nabroji islamske šarte</p> <p>Definira pojmove: ibadet, šehadet, ummet, millet, zurrijet, namaz/salat, džemat, savm, sadekatul fitr, et - takva, teravih, imsak, sehur, iftar, i'tikaf, zekat, telbijja, farz, vadžib, sunnet (šeri'atsko-pravno značenje), hadž, umra, tavaf, sa'j, remj, Muzdelifa, Mina,</p>	<p>Prepoznaje kontinuitet i povezanost između islamskih šarta</p> <p>nastoji da islamske šarte realizuje u vlastitom životu</p>	<p>Pokazuje interes za praktičnu primjenu znanja</p> <p>razvija osjećaj za vrijeme, ritam, urednost i odgovornost (intelektualni i tjelesni razvoj kroz redovito obavljanje namaza) i pripadnost zajednici (džemat)</p> <p>razvija svoju svijest o Bogu, jača samokontrolu i strpljivost (kroz odricanje za vrijeme posta i hadža)</p> <p>jača humanu stranu ličnosti (kroz sadekatul fitr i zekat)</p> <p>razvija osjećaj pripadnosti ummetu (zajednici muslimana),i</p>
---	--	---	---

<p>5. Allah je Stvoritelj</p>	<p>ihram,</p> <p>Navede vrijeme u kojem se (ne)može obaviti namaz</p> <p>Naglašava moralne i socijalne ciljeve kao rezultate praktične primjene islamskih šarta</p> <p>Nabroji i objasni socijalne i etičke ciljeve zekata</p> <p>prepoznaje i objašnjava razliku između sadake (milostinje) i zekata</p> <p>da mišljenje o porukama Oproštajnog hadža</p> <p>objasni kur'ansku teoriju o postanku svijeta i čovjeka</p> <p>objasni naučno tumačenje o nastanku svemira i životu u njemu</p> <p>navede nekoliko Allahovih imena koja ukazuju na Njegovu brigu o kosmosu, prirodi i stvorenjima</p> <p>interpretira značenje ajeta: kun fe jekun</p> <p>objasni pojmove: veliki prasak (big bang),teorija evolucije, darvinizam, halifetullahi fil erdi (Božiji namjesnik na Zemlji),</p>	<p>interpretira riječi šehadeta i prijevod</p> <p>stiče higijenske navike i doprinosi očuvanju svoga zdravlja</p> <p>razumije utjecaj islamskih dužnosti na čovjeka u tjelesnoj, duhovnoj i imovinskoj dimenziji</p> <p>interpretira tekst telbijje na arapskom jeziku i prijevod</p> <p>Pokazuje naročito poštovanje prema Ibrahimu a.s. i Ismailu a.s. za koje se simbolično vezuju obredi hadža</p> <p>Uporedi naučni i kur'anski pogled na stvaranje svijeta i uočava sličnosti i razlike u argumentima</p> <p>Analizira dostignuća nauke u teorijama o postanku čovjeka,</p> <p>ističe ljudsko dostojanstvo kao vjersko viđenje postanka čovjeka (namjesništvo</p>	<p>jednakosti svih ljudi pored Bogom (hadž)</p> <p>Afirmativno djeluje na svoje vršnjake u izvršavanju glavnih islamskih dužnosti</p> <p>Unosi nove sadržaje u kreiranje vlastitih stavova</p> <p>Razvija kritičko mišljenje o čovjekovoj ulozi na Zemlji</p> <p>Prepoznaje ulogu</p>
--------------------------------------	--	---	---

		nasuprot darvinizmu koji čovjeku pripisuje animalno porijeklo)	vjere u afirmaciji sticanja znanja i razvoja nauke
--	--	--	--

SMJERNICE

Jedinica 1: Islam kao iskonska i prirodna Božija vjera

- Koristiti metod „moždana oluja“ u podsjećanju na povijest čovjekovog postojanja.
- Na panou predstaviti Poslaničko stablo
- Koristiti audio zapis sure El -Alek sa prijevodom prvih pet ajeta
- Koristiti tefsir sure El Alek
- Individualni zadatak: izrada makete Kabe koja će biti potrebna za više nastavnih jedinica u toku školske godine. Dimenzije trebaju biti u pravilnom omjeru.
- U formi razgovora ili pismenih individualnih zadataka tretirati teme: Šta za mene predstavlja moja vjera?, Šta najviše pamtim sa nastave vjeronauke u osnovnoj školi, Moja misija u vjeri sastoji se od..... i slične teme.
- Uz pomoć knjige Kazivanja o vjerovjesnicima, kroz grupni rad predstaviti lik i djelo Ibrahima a.s. kao i njegovu ulogu u gradnji Kabe, prinošenju kurbana i obavljanju hadža
- Zadati tri grupna domaća zadatka: Ibrahim a.s. u islamu, Ibrahim a.s. u kršćanstvu i Ibrahim a.s. u judaizmu

Jedinica 2: Očuvanje izvornog učenja

- Definirati i objasniti nove pojmove
- Koristiti Mushaf sa prijevodom i prezentovati njegov sadržaj (raspored uvoda, sadržaja, pojašnjenja i sl.)
- Nabrojati nekoliko knjiga u kojima se govori o Kur'anu i hadisu, napraviti njihov spisak, jednu od njih i predstaviti te zadati učenicima individualne zadatke da svako od njih predstavi jednu od knjiga koje govore o Kur'anu na sličan način
- grupni zadatak: izrada panoa sa nazivima svih 114 sura i njihovim prijevodima
- Koristiti hadiske zbirke (Buharija, Muslim, Tirmizija i sl.)
- Kroz grupni rad, uz pomoć hadiskih zbirki, da učenici odaberu po jedan hadis i objasne dijelove hadisa
- Eseji : Kur'an je uputa, milost i lijek, Sunnet Muhammeda a.s. je i moj način života
- Uputiti učenike na sadržaje dostupne na internetu (dokumentarni filmovi, poučna predavanja i sl.)

Jedinica 3: Imanski šarti-temelji vjerovanja

- Nabrojati i prevesti imanske šarte
- Metodom moždana oluja omogućiti da učenici nabroje duhovne i materijalne potrebe čovjeka organizirati grupni oblik rada: šest grupa sa radnim zadatkom koji
- odgovara posebnom nastavnom sadržaju (jedna grupa – jedan imanski šart). Nastavnik će prije obrade ovog tematskog područja podijeliti zadatke i uputiti učenike na literaturu i izvore. Učenici pripremljeni dolaze i obrađuju imanske šarte u osnovnim naznakama – pripremaju i prezentiraju rezultate. Nastavnik je u ulozi koordinatora na čas dovesti druga ili drugaricu pripadnika druge religije i zajedno predstaviti svoje svete knjige.
- Komparativno posmatrati Kur'an i druge najpoznatije objave u cilju ustanovljavanja sličnosti i razlika.
- Animirati pismeno izražavanje o temama: Čime svjedočim da vjerujem u Jednog Boga,

Vjerovanje u meleke u meni budi..., U čemu mi je uzor Poslanik?, Put do Dženneta je put dobročinstva na Zemlji, Kako vjerujem da se sve događa s Božijom voljom i određenjem, O čemu ja odlučujem?, Kako kreiram vlastiti život?

-

Jedinica 4: Islamski šarti – stubovi vjere

– Nastavnici mogu organizirati isti oblik rada kao i u imanskim šartima, s tim da će učenike podijeliti na pet grupa.

– Individualni zadatak: Kako svjedočim da sam vjernik?

– U okviru nastavne jedinice Radost u namazu pokazati učenicima koje sve radosti donosi namaz. Analiziranjem namaza kao medija odgajanja pojedinca, razvijanja njegovih kvalitetnih dimenzija ličnosti: odgovornosti, preciznosti, ispravnosti; namaz kao animator socijalne brige o članovima džemata – volim i pazim druga koji ide u džamiju, podstaknuti učenike na redovno obavljanje namaza.

- Esej na teme: Moj post nekad i danas, Moj prvi namaz, Kod Kabe bih Allaha molio, Zekat nije porez a ni milostinja
- Kreirati debatnu situaciju o temi: Bogatstvo - cilj ili sredstvo.
- Organizirati sakupljanje svojevrsnih narativnih intervjuja kao ličnih svjedočenja ljudi koji svojim životom respektiraju različite islamske dužnosti, npr. intervju sa hadžijom

Jedinica 5: Allah je Stvoritelj

- Organizirati debatu na temu: Čovjek je korisnik a ne tlačitelj prirode (Formirati afirmacijske i negacijske timove 15 dana prije realizacije debate u cilju njihove kvalitetnije pripreme; timovima su na raspolaganju svi izvori literatura, sredstva i mediji).

- Kroz power point prezentaciju predstaviti ajete i hadise sa jedne, i naučne činjenice sa druge strane na osnovu čega će učenici uočavati sličnosti i razlike

- Individualno ili partnerski analizirati odnos: Stvoritelj – čovjek – stvorenja.

- debata na temu: Darwin (ni)je pogriješio (materijali za rad prema knjizi Haruna Jahjaa Podvale teorije evolucije)

- U obradi ovog tematskog područja nastavnici mogu osmisлити nekoliko problema i tako organizirati problemsku nastavu.

- Koristiti knjige i dokumentarne filmove Haruna Jahjaa koji se odnose na stvaranje svijeta i čovjeka

INTEGRACIJA

Historija/Povijest, Čas odjeljenske zajednice, Geografija, Biologija

IZVORI

- Udžbenik Vjeronauka za prvi razred srednje škole
- Povijest islama, Mustafa Spahić
- Halal i haram u islamu, Jusuf Kardavi
- Hadiske zbirke
- Ilmuddin, Muhammed Hamidullah
- Kazivanja o vjerovjesnicima, Ibn Kesir
- Internet
- Video materijali (dokumentarni filmovi, prezentacije)
 - Al-Attas, S.M.N. (2003): *Islam i sekularizam*, Sarajevo: Bosančica.
 - Ali Khani, M.F., Fasihizadah, A.R., Fakihi, A.N. (2008): *Stavovi islamskih mislilaca o edukaciji i odgoju, 1. svezak*, Sarajevo: Mulla Sadra.
 - Arnold, T.W. (1989): *Povijest islama*, Sarajevo: Oslobođenje.
 - Dizdarević, M. (2006): *Bolest I lijek savremenog društva*, Zavidovići: Zambak
 - El-Gazali, Ebu H. M. (2005): *Ihja ulumud-din*, Sarajevo: Libris.
 - En-Nevevi, J. Ibn Š. (2000): *Rijadus-salihin*, Sarajevo: Kulturni centar Kralja Fahda u Sarajevu,
 - Fazlur, R. (2005): *Islam*, Sarajevo: ISLAMISTIKA.
 - Fulgosi, A. (1990): *Psihologija ličnosti*, Zagreb: Školska knjiga.
 - Gavrankapetanović, M. (1995). *Vjerom do savršenstva duše*, VIII prošireno izdanje, Zenica: Islamska pedagoška akademija.
 - Grupa autora, *Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata*, Bosanski kulturni centar, Sarajevo, 1998.
 - Ibn-Kesir (1423h/2002): *Tefsir Ibn -Kesir*, Sarajevo: OKO
 - Jensen, E. (2003): *Super nastava, nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje*,

Zagreb: Educa.

- Korkut, B. (1412. h): *Kur'an s prevodom*, Medina: Ministarstvo za hadž i vakuf Saudijske Arabije
- Malcolm, N. (1995): *Povijest Bosne*, Zagreb: Erasmus.
- Mandarić, V.B.(2009): *Mladi integrirani i(li) marginalizirani*, Zagreb: GK.
- Imamović, M. (1997): *Historija Bošnjaka*, Sarajevo: Bošnjačka zajednica kulture Preporod.
- Nasr, S.H. (1423h/2002): *Srce islama*, Sarajevo: El-Kalem.
- Pehar-Zvačko, L. (2003): *Slobodno vrijeme mladih ili...*, Zenica: Dom štampe.
- Schuon, F. (1996): *Dimenzije islama*, Sarajevo: El-Kalem
- Slatina, M. (2005): *Od individue do ličnosti*, Zenica: Dom štampe.
- Spahić, M. (1995): *Islam i međuljudski odnosi*, Visoko: Bosnagraf
- Stojanović, S. (2003): *Razumijevanje mladih*, Bijeljina: Grafika.
- Stoll, L. i Fink, D. (1999): *Mijenjamo naše škole*, Zagreb: Educa.
- Sullo, A.R. (1995): *Učite ih da budu sretni*, Zagreb: Alinea.
- Suzić, N. (2002): *Emocije i siljevi učenika i studenata*, Banja Luka: TT-centar.

OCJENJIVANJE

- Učenici moraju biti unaprijed upoznati sa tehnikama i načinima ocjenjivanja.
- Za izvođenje zaključne ocjene na kraju modula neophodno je da učenik bude ocijenjen iz sva tri oblika ocjenjivanja
- Ocjenjivanje se vrši unutar školskog sata, korištenjem tehnika ocjenjivanja predviđenim za ovaj nastavni predmet,
- U pojedinim tehnikama učenik može biti ocijenjen i na osnovu evaluacije od strane kolege učenika
- 1. **Intervju** - usmeno ocjenjivanje kroz listu pitanja koju definiše nastavnik ili učenici
- 2. **Portfolio** - individualni i grupni zadaci, rad u parovima, priprema referata prema uputama nastavnika u skladu sa nastavnim gradivom i prezentacija na času , obavljanje intervju na terenu ili ugovaranje posjete – gost na času, pano, zabilješke sa časa (sveska), pismena provjera (kontrolni rad), esej, radni listovi, domaća zadaća, pano (individualno ili grupno), praćenje učenikove zainteresovanosti za gradivo, aktivnost na nastavi kao i cjelokupnog odnosa prema radu.
- 3. **Test na kraju modula** – pitanja za test i bodovanja moraju biti unaprijed definisana sa najmanje 10 a najviše 20 pitanja i radnih zadataka, u trajanju od 45 minuta

Važnost tehnika ocjenjivanja:

1. Intervju – 25%
2. Portfolio - 25%
3. Test - 50%

Prolaznost:

nedovoljan (1)	0 – 49%
dovoljan (2)	50 – 60%
dobar (3)	61 – 80%
vrlodobar (4)	81 – 90%
odličan (5)	91 – 100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne sprema):
2. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor;
3. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne sprema) i stečenim stručnim zvanjem profesor uz prethodno završenu medresu;
4. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelora, uz prethodno završenu medresu.
Lica koja ispunjavaju uslove za realizaciju nastave iz islamske vjeronauke moraju pribaviti certifikat od strane nadležne vjerske zajednice.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja		
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja		
PREDMET	Islamska vjeronauka		
MODUL	Vjera u svakodnevnicu		
REDNI BROJ	02		
ŠIFRA MODULA	III-IV-OPI-01-02		
SVRHA MODULA			
Svrha modula je da učenike osposobi za samostalno razvijanje duhovnih i moralnih kvaliteta kroz primjenu vjerskih propisa u svakodnevnom životu.			
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI			
Uspješno savladano gradivo Modula 01			
CILJEVI			
<ul style="list-style-type: none"> - jačanje vlastite vjere i sposobnosti njenog izražavanja na ličnoj i zajedničkoj razini - upoznavanje uloge islama u životu pojedinca, porodice, društva - upoznavanje učenika sa prvim periodom povijesti islama - razvijanje temeljnih predodžbi o Božijem stvaranju i položaju čovjeka kao namjesnika halife na Zemlji - razvijanje ličnosti učenika kao duhovnog, moralnog i djelatnog bića; - poznavanje vlastitog vjerskog govora i njegove uloge u međureligijskom dijalogu multikulturalnog društva - upoznavanje sa drugim religijama te razvijanje tolerancije, dijaloga i saradnje s drugima i drugačijima - Razvijanje ekološke svijesti i društveno-korisnog ponašanja 			
JEDINICE			
6. Islam i ekologija 7. Vjera u svakodnevnicu 8. Naznake o počecima povijesti islama 9. Etika i moral – put do čovjeka 10. Islam i kultura dijaloga			
REZULTATI			
Jedinice	Znanje	Vještine	Lične kompetencije

<p>6. Islam i ekologija</p>	<p>Definira pojmove: ekologija, ekosistem, hranidbeni lanac, ekološka kultura, duhovna ekologija,</p> <p>Pojasni islamsko stajalište o osobenostima planete Zemlje i čovjekovu ulogu na njoj</p> <p>Argumentira tvrdnje kur'anskim ajetima iz sure E'araf (10. i 56.)</p> <p>Opiše čime se bavi ekologija</p> <p>Opiše značaj i ulogu vode u islamu</p> <p>Predstavi hijerarhiju odgovornosti u islamu</p>	<p>Iznese prijedloge kako sačuvati resurse naše planete, prvensteno pitku vodu</p> <p>Izrada panoa na temu: Zagađenost naše okoline</p> <p>Debata na temu: Čovjek je jedino živo biće koje svjesno narušava sklad u prirodi</p> <p>Ispravlja negativne pojave u društvu kroz pozitivne promjene u ličnom ponašanju</p>	<p>Razvijanje i svijesti mladih o očuvanju životnog prostora za sebe kao i odgovornosti prema budućim generacijama</p> <p>Razvijanje osjećaja zahvalnosti Bogu na darovima</p> <p>Primijenjuje naučeno</p> <p>Preuzima odgovornost u donošenju novih odluka</p> <p>Afirmativno djeluje na okruženje</p>
<p>7. Vjera u svakodnevnici</p>	<p>Definira pojmove: porodica, fitra, akika, obrezivanje, ezan, ikamet, terbijet, avret, celibat, čednost, porok, blud, poligamija, habais, tajjibat, halal, haram, halal-standard i certifikat, Zemzem, hamr, ridžs, takvaluk</p> <p>Predstavi značaj uže i šire porodice u životu pojedinca</p> <p>Opiše bošnjačke običaje prilikom rođenja djeteta</p> <p>Objasni suštinu islamskih propisa vezanih za</p>	<p>Analiziranje i poređenje pozitivnih i negativnih trendova u svijetu sa kojima se suočavaju mladi</p> <p>Debata na temu: Odjeća čini čovjeka</p> <p>Predstavi kur'anski ajet koji govori o zabranjenom jelu i piću</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Afirmisanje bračne zajednice, porodice i odnosa u njoj, pružanje podrške i sigurnosti - Podrška natalitetu - Jačanje samopouzdanja i sazrijevanja u vjeri kroz

	<p>odijevanje (funkcije odjeće)</p> <p>Opiše stajalište Kur'ana i sunneta prema ženi, njenoj prirodi, porijeklu, pravima i dužnostima</p> <p>Navede kazivanje o Ademu a.s. i hazreti Havvi</p> <p>Istakne i druge časne žene u povijesti: žena faraonova i Merjema majka Isaa a.s.</p> <p>Navede islamske propise klanja životinja</p> <p>Nabroji deset vrsta osoba prokletih u vezi sa alkoholom</p>	<p>Uoči razloge zabrane svinjskog mesa i prerađevina</p> <p>Interpretiranje vlastitog iskustva klanja Kur'bana i podjele mesa</p> <p>Predstavi duhovne, zdravstvene i socijalne posljedice upotrebe alkohola i droga (izrada panoa)</p> <p>Uvježbavanje iznošenja argumentovanog mišljenja i kulture slušanja sagovornika</p> <p>Identificira i razmatra moralne probleme mladih i predlaže korake za poboljšanje moralnosti kod vršnjaka</p> <p>Razlikuje moralno od nemoralnog i djeluje prema naučenom</p>	<p>traganje za smislom života</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje higijenskih , prehrambenih i estetskih navika - Razvijanje kritičkog mišljenja prema medijskoj kulturi <p>Razvijanje tolerancije i jednakopravnosti među spolovima</p> <p>Jačanje ljubavi prema Muhammedu a.s. i slijeđenje njegovih uputa vezano za ishranu</p> <p>Savjetuje i prihvata rješenje radi pozitivnih promjena u ponašanju</p> <p>Stvaranje navike redovitog izvršavanja islamskih dužnosti (namaz, post) u funkciji preventivnog djelovanja protiv izazova mladosti</p>
--	---	---	--

<p>8. Naznake o počecima povijesti islama</p>	<p>Definira pojmove:država, pravednost, halifa, hilafet, hidžra, ummet, Medinski ustav, Medžlisu šura, Medžlisu iršad,</p> <p>Identificira i razmatra državna uređenje kroz povijest i upoređuje sa hilafetom prvih četverice halifa</p> <p>Nabroji prve halife, periode i karakteristike njihove vladavine</p>	<p>Sakuplja informacije o političkim prilikama i položaju muslimana kroz povijest</p> <p>Ističe primjere pravednih postupaka islamskih vođa, od vremena Poslanika a.s i ashaba pa do danas</p> <p>Naglašava naročite doprinose četverice pravednih halifa općim interesima islama</p>	<p>Razvijanje sposobnosti kritičkog prosuđivanja pri izboru vođe i vrednovanju njegove uloge</p> <p>Razvijanje patriotizma i njegovanja vlastite vjerske i nacionalne pripadnosti</p> <p>Pozitivistički pristup prema budućnosti mladih: promjene su poželjne, moguće i svrsishodne</p>
<p>9. Etika i moral – put do čovjeka</p>	<p>-definira pojmove: dobro,zlo (prirodno i moralno), moral, etika, vrlina, ahlak, iskrenost, edeb, pravednost, odgovornost,grijech, pokajanje (tevba), traženje oprosta (istigfar)</p> <p>Ajetima i hadisima argumentuje da su Kur'an i sunnet izvori islamskog morala</p>	<p>Utvrđivanje nivoa vlastite razvijenosti pozitivnih ljudskih vrijednosti</p> <p>Izvođenje zaključaka i generalizacija vlastitih učeničkih iskustava, mišljenja i prijedloga u pozitivnoj razrednoj klimi</p> <p>Raspravlja o datim temama i nudi odgovore</p>	<p>Interes prema životopisu Muhammeda a.s. i njegovo prihvatanje za najboljeg uzora u životu</p> <p>Razvijanje svijesti o dobru kao pozitivnoj, vrijednoj i poželjnoj pojavi</p> <p>Podrška timskom radu i društvenom angažmanu</p> <p>Poticanje na uočavanje negativnih pojava ljudskog ponašanja i suzbijanja istih kao vid</p>

			<p>ibadeta</p> <p>Osposobljavanje učenika za samoevaluaciju, uočavanje i prevladavanje vlastitih grešaka kroz pokajanje i molbu za pomoć Uzvišenom Allahu</p>
<p>10. Islam i kultura dijaloga</p>	<p>Definira pojmove: dijalog, komunikacija, dijaloška kultura i dijaloško mišljenje, monoteizam, A/Ibrahimske religije, kultura, civilizacija,</p> <p>Opiše odnos Kur'ana prema Ehli kitabijama (kršćanima i jevrejima)</p> <p>Objasni ulogu ibrahima a.s. u zbližavanju sljedbenika monoteističkih religija</p>	<p>Predstavi dijalošku liniju komuniciranja</p> <p>Priprema i prezentacija dokumenata koji svjedoče islamsku toleranciju drugog i drugačijeg: Medinski ustav i Ahdnama</p> <p>Naglašavanje zajedničkog i sličnog a ne različitog i spornog (na temelju zajedničkog abrahamovskog porijekla) uz navođenje 64. Ajeta sure Ali Imran</p>	<p>Razvijanje međureligijskog razumijevanja i djelovanja</p> <p>Uvažavanje razlika među ljudima i sposobnosti djelovanja u skladu s tim</p> <p>Afirmacija vlastitog i tuđeg vjerskog i kulturnog nasljeđa</p> <p>Razvijanje dijaloških sposobnosti i društveno prihvatljivog djelovanja</p>

SMJERNICE

Jedinica 6. Islam i ekologija

- Prezentirati ajete iz sure El E'araf i objasniti njihovo značenje
- postaviti problemska pitanja za debatu kao što su: Vjera može pomoći u nadvladavanju ekološke krize, Islam zagovara ekologiju, Moderni čovjek je prekinuo vezu sa prirodom;
- dati zadatke za istraživanje: ekologija u Kur'anu i sunnetu, na osnovu vlastitih spoznaja predložiti mjere za očuvanje prirode, uloga čovjeka u prirodi.

- U pripremi za realizaciju tematske cjeline profesor može zadati individualni zadatak učenicima za kvalitetnije učešće u toku realizacije nastavnog sata; može to postići i podjelom u grupe po kontinentima, te da učenici uzmu značajniju ulogu u njenoj realizaciji.
- Prikazati neku od dokumentarnih emisija ekološkog karaktera. Nastavnik može kreirati uvodnu situaciju u dijalog o tome kada je čovjek korisnik, a kada tlačitelj prirode;
- Organizirati individualne, partnerske, grupne ili frontalne zadatke
- Izrada panoa: nastavnik će učenike podijeliti u grupe i zadati im grupne zadatke za izradu panoa (npr. Zagađenost naše okoline – zrak, voda, tlo; Zagađivanje vlastitog tijela – droga, alkohol, duhan; Nužnost poštivanja Božijeg zakona kroz očuvanje prirode i sl.).
- Putem metode „moždana oluja“ naglasiti značaj i ulogu vode
- Debata na času: Čovjek je korisnik a ne tlačitelj prirode

Jedinica 7. Vjera u svakodnevnici

- Objasniti nove pojmove
- Osvijetliti bračnu zajednicu kroz islamsku tradiciju i tradiciju u Bosni – kroz autentične vjerske izvore, pisane i usmene tragove: romane, poeziju, sevdalinke (analiza kroz grupni rad)
- komparativno predstaviti obilježavanje rađanja djeteta u različitim svjetskim kulturama i tradicijama kroz povijest, a posebno istaknuti islamski način i tradiciju u Bosni (koristiti power point prezentaciju)
- debata na temu: Odjeća (ne) čini čovjeka
- esej: Muškarac i žena su jednaki ali nisu isti
- individualni zadaci izrada panoa : Ishrana kod muslimana, Ishrana kod kršćana, Ishrana kod jevreja
- Organizirati odlaske učenika u obdaništa, domove za djecu bez roditeljskog staranja, bolnice, te pripremiti učenike za obavljanje razgovora sa roditeljima koji su tek dobili dijete, mladim bračnim parovima, ljudima koji su bolesni, svojim vršnjacima, pripadnicima drugih vjera.
- Kroz grupni rad obraditi lekciju Halal ishrana (medicinski aspekt – ona je izvor zdravlja; psihološki aspekt – izvor duševne stabilnosti; vjerski i ekonomski aspekt – izvor duhovne snage i stabilnosti, halal certificiranje)
- Eseji: Uloga porodice u mom životu, Šta sam naučio od svoje majke?, Šta sve vidim u svojoj majci?, Kako se ponašam prema svojoj sestri?, Koliko poštujem učenice u mom razredu? Kako mi islam pomaže da znam svoja prava i dužnosti kao buduća supruga i majka?
- Trendovi u oblačenju
- učenici se vježbaju u iznošenju argumenata.

Jedinica 8. Naznake o počecima povijesti islama

- predstaviti šemu kratke povijesti islama od 610. – 622. Godine
- individualni (domaći) zadaci za 4 učenika – biografije četverice pravednih halifa i prezentacija na času
- predložiti literaturu iz koje učenici mogu saznati o životima prvih muslimana
- preporučiti seriju Omer r.a., pogledati na času 1. epizodu a zatim da opišu svoje utiske

Jedinica 9. Etika i moral – put do čovjeka

- definisati pojmove i objasniti njihovo značenje
- Uputiti učenike na izvore dobra i poučiti kako da budu dobri, čine dobro i grade dobre odnose.
- Iskoristiti ajete, hadise i mudre izreke o dobru radi urezivanja svijesti o dobru kod mladih (ispisati ih na panoima a učenici sebi odabiraju po jedan kao svoj životni moto)
- Kreirati pozitivnu klimu u kojoj će učenici nesputano moći iznositi svoje stavove i mišljenja te inicirati iznošenje njihovih individualnih iskustava o izdvojenim elementima etike u usmenoj ili pismenoj varijanti.
- postaviti problemsko pitanje za debatu, npr. moralne osobe lakše uspijevaju u životu, pisati o temi izazovi grijeha, moć pokajanja, djelo koje me oplemenilo i sl.
- Esej: Moralnost u elektronskim i printanim medijima

Jedinica 10. Islam i kultura dijaloga

- Metodom „moždana oluja“ definisati pojam dijalog
- Kroz powe point prezentaciju predstaviti Medinski ustav i njegove dijelove koji govore o suživotu i međureligijskoj toleranciji (učenici će zapisati u svoje bilježnice neke od njih)
- dati aktuelnu temu radi organizovanja debate u kojoj će se pokazati kultura dijaloga, pronaći pozitivne primjere u prošlosti ili u djelima bosanskohercegovačkih pisaca koji su promovirali kulturu dijaloga, (npr. Ahdnama sultana Fatiha)
- esej: Mržnja se topi dijalogom, Tolerancija je plod dijaloškog mišljenja, Dijalog nekad i sad.
- Planirati posjete katoličkoj i pravoslavnoj crkvi i Sinagogi
- Prikazati dokumentarni film o Muhammedu a.s. kao uzoru

INTEGRACIJA

Bosanski jezik, Historija, Geografija, Čas odjeljenske zajednice, Bosanski jezik, Biologija /Ekologija

IZVORI

- Udžbenik Vjeronauka za prvi razred srednje škole
- Povijest islama, Mustafa Spahić
- Halal i haram u islamu, Jusuf Kardavi
- Hadiske zbirke
- Ilmuddin, Muhammed Hamidullah
- Kazivanja o vjerovjesnicima, Ibn Kesir
- Internet
- Video materijali (dokumentarni filmovi, prezentacije)
 - Al-Attas, S.M.N. (2003): *Islam i sekularizam*, Sarajevo: Bosančica.
 - Ali Khani, M.F., Fasihizadah, A.R., Fakihi, A.N. (2008): *Stavovi islamskih mislilaca o edukaciji i odgoju, 1. svezak*, Sarajevo: Mulla Sadra.
 - Arnold, T.W. (1989): *Povijest islama*, Sarajevo: Oslobođenje.
 - Dizdarević, M. (2006): *Bolest i lijek savremenog društva*, Zavidovići:Zambak
 - El-Gazali, Ebu H. M. (2005): *Ihja ulumud-din*, Sarajevo: Libris.
 - En-Nevevi, J. Ibn Š. (2000): *Rijadus-salihin*, Sarajevo: Kulturni centar Kralja Fahda u Sarajevu,
 - Fazlur, R. (2005): *Islam*, Sarajevo: ISLAMISTIKA.
 - Fulgosi, A. (1990): *Psihologija ličnosti*, Zagreb: Školska knjiga.
 - Gavrankapetanović, M. (1995). *Vjerom do savršenstva duše*, VIII prošireno izdanje, Zenica: Islamska pedagoška akademija.
 - Grupa autora, *Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata*, Bosanski kulturni centar, Sarajevo, 1998.
 - Ibn-Kesir (1423h/2002): *Tefsir Ibn -Kesir*, Sarajevo:OKO
 - Jensen, E. (2003): *Super nastava, nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje*, Zagreb: Educa.
 - Korkut, B. (1412. h): *Kur'an s prevodom*, Medina: Ministarstvo za hadž i vakuf Saudijske Arabije
 - Malcolm, N. (1995): *Povijest Bosne*, Zagreb: Erasmus.
 - Mandarić, V.B.(2009): *Mladi integrirani i(li) marginalizirani*, Zagreb: GK.
 - Imamović, M. (1997): *Historija Bošnjaka*, Sarajevo: Bošnjačka zajednica kulture Preporod.
 - Nasr, S.H. (1423h/2002): *Srce islama*, Sarajevo: El-Kalem.
 - Pehar-Zvačko, L. (2003): *Slobodno vrijeme mladih ili...*, Zenica: Dom štampe.
 - Schuon, F. (1996): *Dimenzije islama*, Sarajevo: El-Kalem
 - Slatina, M. (2005): *Od individue do ličnosti*, Zenica: Dom štampe.
 - Spahić, M. (1995): *Islam i međuljudski odnosi*, Visoko: Bosnagraf
 - Stojanović, S. (2003): *Razumijevanje mladih*, Bijeljina: Grafika.
 - Stoll, L. i Fink, D. (1999): *Mijenjamo naše škole*, Zagreb: Educa.
 - Sullo, A.R. (1995): *Učite ih da budu sretni*, Zagreb: Alinea.
 - Suzić, N. (2002): *Emocije i siljevi učenika i studenata*, Banja Luka: TT-centar.

OCJENJIVANJE

- Učenici moraju biti unaprijed upoznati sa tehnikama i načinima ocjenjivanja.
- Za izvođenje zaključne ocjene na kraju modula neophodno je da učenik bude ocijenjen iz sva tri oblika ocjenjivanja
- Ocjenjivanje se vrši unutar školskog sata, korištenjem tehnika ocjenjivanja predviđenim za ovaj nastavni predmet,
- U pojedinim tehnikama učenik može biti ocijenjen i na osnovu evaluacije od strane kolege učenika
- 1. **Intervju** - usmeno ocjenjivanje kroz listu pitanja koju definiše nastavnik ili učenici
- 2. **Portfolio** - individualni i grupni zadaci, rad u parovima, priprema referata prema uputama nastavnika u skladu sa nastavnim gradivom i prezentacija na času , obavljanje intervju na terenu ili ugovaranje posjete – gost na času, panoi, zabilješke sa časa (sveska), pismena provjera (kontrolni rad), esej, radni listovi, domaća zadaća, pano (individualno ili grupno), praćenje učenikove zainteresovanosti za gradivo, aktivnost na nastavi kao i cjelokupnog odnosa prema radu.
- 3. **Test na kraju modula** – pitanja za test i bodovanja moraju biti unaprijed definisana sa najmanje 10 a najviše 20 pitanja i radnih zadataka, u trajanju od 45 minuta

Važnost tehnika ocjenjivanja:

4. Intervju – 25%

5. Portfolio - 25%

6. Test - 50%

Prolaznost:

nedovoljan (1) 0 – 49%

dovoljan (2) 50 – 60%

dobar (3) 61 – 80%

vrlo dobar (4) 81 – 90%

odličan (5) 91 – 100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA

1. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme):
2. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor;
3. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor uz prethodno završenu medresu;
4. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelora, uz prethodno završenu medresu.

Lica koja ispunjavaju uslove za realizaciju nastave iz islamske vjeronauke moraju pribaviti certifikat od strane nadležne vjerske zajednice.

II RAZRED

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	BOSANSKI/HRVATSKI/SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
MODUL	Vještine istraživanja i prezentacije
REDNI BROJ	3
ŠIFRA MODULA	OP-01-03
SVRHA MODULA	
Ovaj modul je razvijen kako bi učenike podsticao da koriste različite izvore i načine istraživanja, te prezentiraju istražene podatke.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Usvojena znanja iz prvog modula	
CILJEVI	
☐ Korištenje knjiga kao izvora istraživanja ☐ Bogaćenje rječnika i razumijevanje važnosti pismenosti i jezika u ljudskom društvu ☐ Primjena različitih načina istraživanja ☐ Razvijanje prezentacijskih sposobnosti	
JEDINICE	
1. Koraci u istraživanju 2. Upotreba knjige za istraživanje 3. Drugi načini istraživanja 4. Vrste prezentacija	
REZULTATI	
1. Koraci u istraživanju Učenik će biti sposoban da: ☐ navede izvore koji mogu biti korišteni za istraživanje teme ☐ poznaje korake u istraživanju ☐ napravi plan istraživanja	
2. Upotreba knjige za istraživanje Učenik će biti sposoban da: ☐ objasni organizaciju biblioteke i način korištenja ☐ istraži pravopis po dijelovima ☐ istraži pravopisna pravila ☐ koristi pravopisna pravila ☐ služi se rječnikom	
3. Drugi načini istraživanja Učenik će biti sposoban da: ☐ demonstrira način korištenja izvora istraživanja: novine enciklopedija i atlas turistička agencija računar muzej galerija ☐ istraživanjem prikupi potrebne podatke	

- napravi izbor od prikupljenih podataka
- piše plan putovanja
- istraživanjem prikupi potrebne podatke
- napravi izbor od prikupljenih podataka
- napiše plan putovanja

4. Vrste prezentacija

Učenik će biti sposoban da:

- prezentira prikupljeni materijal o putovanju
- primijenjuje na različite načine prezentaciju proizvoda svoje grupe: revija, izložba, prodaja
- demonstrira racionalno korištenje otpadnog materijala uz svrhu zaštite okoline

SMJERNICE

Jedinica 1

- koristiti metod "moždana oluja" u određivanju izvora istraživanja (npr. informacije od drugih ljudi, knjige, mediji, galerije, muzeji...)
- nastavnik na grafoliji skicira listu koraka istraživanja:
 - izbor teme
 - svrha istraživanja
 - kome je istraživanje namijenjeno
 - vrijeme istraživanja
 - šta se mora iznaći istraživanjem (cilj)
 - izvori koji će se koristiti
- organizirati grupni rad
 - učenici naprave listu tema koje će istraživati i za svaku temu naprave listu pitanja (npr. : Na koja mjesta treba otići?; Koliko će to koštati?; potrebno vrijeme i sl.)
 - obezbijediti prezentaciju grupnog rada

Jedinica 2

- organizirati grupnu posjetu školskoj biblioteci (gradskoj)
 - učenici slijede natpise u biblioteci i uočavaju njenu organizaciju
 - razgovor sa bibliotekarom kako koristiti biblioteku
- pripremiti nekoliko knjiga pravopisa
 - učenici u grupnom radu istražuju i zapisuju dijelove knjige (npr. naziv, autori, izdavač, dijelovi sadržaja...)
- dati zadatke za grupni rad : veliko slovo, ijekavski izgovor, pisanje negacije sa glagolom, alternacije suglasnika, jednačenje suglasnika po zvučnosti i mjestu tvorbe, palatalizacija, jotovanje, prelazak l > o suglasnik h, suglasnici j, č, ć.....
 - prezentacija radova
- pripremiti diktat (npr. upotreba velikog slova, ijekavskog izgovora i sl.)
- provesti vježbu lociranja zadanih riječi u rječniku / enciklopediji (npr. pronaći porodicu riječi vezanu za konkretnu struku)

Jedinica 3

- učenici prema svom interesovanju predlože i izaberu temu za istraživanje (npr. Putovanje u Rim)
 - navedu vrste izvora istraživanja (enciklopedije, mediji, atlasi, internet, putničke agencije i sl.)
- planirati putovanje
 - koristiti novine za prikupljanje informacija o putovanju
 - prikupljene podatke lijepiti na papir postavljen na zidu (npr. termin putovanja, mjesta i fotografije, cijene...)
 - koristiti enciklopediju i atlas za prikupljanje podataka (npr. kulturno-historijske znamenitosti, geografski položaj, udaljenost, vrijeme potrebno za putovanje...)
 - posjetiti turističke agencije i istražiti sve potrebne podatke
 - koristiti računar za dobijanje konkretnih podataka
- učenici u grupama selektiraju prikupljene podatke
 - pojedinačno prave plan dobijenih rezultata istraživanja (vezanih za plan putovanja)
 - individualno pišu plan putovanja

Jedinica 4

- učenik igra ulogu turističkog vodiča
- svaki učenik prezentira jedan segment odabrane teme (muzika, kultura)
- sugerirati da učenik koristi: fotografije, geografsku kartu, kasetu sa nacionalnom muzikom i sl. uz komentar ili grupno uraditi plakat
- prezentacija- usmeno
- istražiti kako iskoristiti otpadni materijal u struci
- koristiti izvore: novine, TV i sl.
- otpadni materijal koristiti za pravljenje praktičnih ili ukrasnih predmeta (npr. nakit, odjevni predmeti i sl.)
- prezentirati proizvode u obliku revije, izložbe ili kombinovano
- revija može biti praćena pripremljenim programom
- organizirati vježbu prodaje napravljenih proizvoda
- za svaki proizvod pronaći privlačan naziv i napisati kratku pismenu prezentaciju

INTEGRACIJA

1. Matematika, geografija, historija
2. Ekologija, informatika i stručni predmeti

IZVORI

- S. Halilović: Pravopis bosanskog jezika
- Dž. Jahić, S. Halilović, I. Pašić: Gramatika bosanskog jezika
 - Dž. Jahić : Rječnik bosanskog jezika
 - mediji
 - muzičke kasete
 - biblioteka, muzej, galerija
 - internet, turistička agencija (prospekti)
 - enciklopedije
 - atlas
 - novine, časopisi

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje:

- učenici moraju unaprijed biti upoznati sa tehnikama ocjenjivanja i kriterijima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50 % svih definiranih rezultata učenja u svim odabranima tehnikama ocjenjivanja

Razrada tehnika ocjenjivanja:

1. Usmeni ispit

- ocjenjivanje od strane profesora ili od strane kolege-učenika
- u toku usmene prezentacije učenici mogu koristiti svoj portofolio radova

Ocjenjuje se:

- predstavljanje izvora istraživanja
- plan istraživanja
- prezentacija pravopisnih pravila
- prezentacija proizvoda grupe (revija, izložba, prodaja)

2. Portfolio radova

- predstavlja skup učeničkih radova koje učenici mogu koristiti pri usmenoj prezentaciji
- kako se pojedini zadaci rade u grupi te radove može ocjenjivati profesor ili učenici ocjenjuju jedni druge
- ocjenjivanje snalaženja učenika u grupnom radu i pojedinačnom radu

Ocjenjuje se:

- navođenje dijelova pravopisa (knjiga)-struktura knjige
- priprema diktata (pravopisna pravila)
- izrada plana putovanja

Važnost tematskih jedinica:

1. Upotreba knjige za istraživanje, 30%
2. Drugi načini za istraživanje, 35%
3. Vrste prezentacija, 35%

Pregled tehnika ocjenjivanja:

1. Upotreba knjige za istraživanje: usmeni ispit i portfolio radova

2. Drugi načini za istraživanje: usmeni ispit i portfolio radova

3. Vrste prezentacija: usmeni ispit

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski /hrvatski/srpski jezik i književnost, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor bosanskog/hrvatskog/srpskog/ jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost ili odsjek za južnoslavenske jezike i književnost, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bechelor bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sve trogodišnje i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost
MODUL	Mediji
REDNI BROJ	6
ŠIFRA MODULA	OP-01-06
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da omogući razumijevanje uloge medija u društvu i poslu.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Usvojeno znanje iz modula OP-01-01, OP-01-02,OP-01-03	
CILJEVI	
☐ Razvijanje sposobnosti kritičkog odnosa prema medijima ☐ Korištenje vještine govora, slušanja, čitanja i pisanja u analizi medija ☐ Razumijevanje uticaja medija na život ☐ Afirmiranje ličnih stavova i efikasnosti rada u grupi ☐ Razvijanje gramatičke pismenosti i kreativnosti u kontekstu medija ☐ Razvijanje razumijevanja o tehnologiji i tehnikama koje se koriste u medijima	
JEDINICE	
1.Novine 2.Radio 3.TV 4.Film	
REZULTATI	
1.Novine Učenik će biti sposoban da: ☐ navede vrste i kategorije novina ☐ objasni strukturu različitih novina ☐ sastavi vijest ☐ ispituje objektivnost-subjektivnost vijesti ☐ ispita upotrebu fotografija u novinama ☐ napravi jednu stranicu novina ☐ napiše osvrt na neki događaj u obliku priče ☐ objasni kako se prave novine	
2.Radio Učenik će biti sposoban da: ☐ razlikuje vrste radioemisija ☐ istraži popularnost radioemisije ☐ kritički analizira popularne pjesme ☐ objasni vrste radioemisija ☐ sastaviti radio oglas, reklamu ili slogan za određeni proizvod ☐ učestvuje u pripremi i snimanju radioemisije	
3.TV Učenik će biti sposoban da: ☐ prepozna vrste TV emisiju ☐ istraži gledanost TV emisija ☐ komentira popularnost TV emisije ☐ opiše razne TV sapunice navodeći njihove osobine	

4.Film

Učenik će biti sposoban da:

- navede vrste filmova
- analizira film
- u pismenoj formi napiše prikaz filma

SMJERNICE

Jedinica 1

- pripremiti primjerke različitih novina i u grupnom radu klasifikovati ih po vrstama
- uočiti strukturu novina (rubrike), odrediti kome su namijenjene
- pripremiti uzorak novinske vijesti. Objasniti na grafofoliji strukturu vijesti
- učenici individualno sastavljaju vijesti i čitaju
- izabrati istu vijest preuzetu iz različitih novina, uporediti ih i kritički ispitati (organizovati grupni rad)
- učenici pripreme stranice novina sa fotografijama i ilustracijama, ispituju i daju kritički osvrt na svrhu fotografije u informisanju (grupni rad)
- ispitati značaj naslovne stranice u tabloidu, sportskim i dnevnim novinama
- osmisle naslovnu stranicu na osnovu materijala koje učenici izaberu u grupnom radu
- izabrati novinski naslov i ponuditi učenicima da napišu priču (npr. iz sporta ili ekologije)
- organizirati posjetu novinskoj kući ili pozvati novinara na čas i diskutovati o procesu nastanka novina

Jedinica 2

- u grupnom radu učenici istraže program radiostanica (lokalne i državne) i klasifikuje emisije, vremenski ih odredi
- obezbijediti prezentaciju grupnog rada
- učenici samostalno sastave pitanja za anketu i provedu je u školi
- pripremiti dvije snimljene popularne pjesme i analizirati ih kao lirsku pjesmu (tema, motiv, rima, refren, jezik) i objasniti njihovu popularnost
- objasniti vrste radioemisija
- raditi individualno na sastavljanju oglasa, reklama i slogana
- uvježbati čitanje
- pripremiti i snimiti kratku propagandnu emisiju (koristiti kasetofon) ili prezentirati neku pjesmu i dati kratki osvrt na nju (svaki učenik da uradi vježbu)

Jedinica 3

- obezbijediti grupno razmišljanje o vrstama TV emisija, kanalima, vremenskom trajanju i prezentacije vijesti
- učenik pripremi pitanja za anketu i sprovede je
- napravi popis popularnih TV emisija i rangira ih prema rezultatima ankete
- organizirati diskusiju u tri grupe (I grupa za, II grupa protiv popularne TV emisije i III grupa kao porota donosi sud o vrijednosti argumenata)
- učenici kod kuće gledaju TV sapunicu i sastavljaju listu osobina
- prave grupni izvještaj o sapunicama
- diskutirati o privlačnosti TV sapunica (stereotipne uloge, stil života)

Jedinica 4

- grupno razmišljanje o vrstama filma i navođenje primjera
- učenici zajedno pogledaju film
- organizirati diskusiju o glavnim i sporednim ulogama, temi i porukama filma
- u grupnom radu napraviti plan za prikaz radnje filma

INTEGRACIJA

1.Stručni predmeti

IZVORI

- Biškup: Osnovi javnog komuniciranja
- S. Gazibara: Uzorci u kulturi izražavanja, Sarajevo
- S Halilović: Pravopis bosanskog jezika

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje:

- učenici moraju unaprijed biti upoznati sa tehnikama ocjenjivanja i kriterijima ocjenjivanja

□ učenici moraju ostvariti minimalno 50 % svih definiranih rezultata učenja u svim odabranim tehnikama ocjenjivanja

Razrada tehnika ocjenjivanja:

1. Usmeni ispit

Ocjenjuje se:

- interpretacije nakon slušanja popularne pjesme
- provođenje ankete o slušanosti radioemisije i analiza ankete

2. Portfolio radova:

- predstavlja skup učeničkih radova
- svoje radove učenici mogu koristiti pri usmenim prezentacijama

Ocjenjuje se (tri rada od navedenih koje izabere učenik)

- analiza fotografija
- pisanje vijesti
- uređivanje stranice novina
- istraživanje stranice novina
- predstavljanje načina anketiranja i rangiranja rezultata ankete o gledanosti TV sapunica
- sastavljanje oglasa, reklama i slogana za određene proizvode iz struke učenika

3. Pismeni ispit:

- pismeni ispit u trajanju od dva školska časa časa
- pismeni ispit na kraju modula

Ocjenjuje se:

- prikaz filma u pismenoj formi

Važnost tematskih jedinica:

1. Novine, 30%
2. Radio, 30%
3. TV, 20%
4. Film, 20

Pregled tehnika ocjenjivanja:

1. Novine: portfolio
2. Radio: usmeni ispit i portfolio
3. TV : portfolio
4. Film: pismeni ispit

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski /hrvatski/srpski jezik i književnost, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor bosanskog/hrvatskog/srpskog/ jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost ili odsjek za južnoslavenske jezike i književnost, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bechelor bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	ENGLESKI JEZIK
MODUL	People
REDNI BROJ	03.
ŠIFRA MODULA	OP-02-03
SVRHA MODULA	Ovaj modul ima za cilj dati učenicima praktične vještine komunikacije u engleskom jeziku na temu ljudi i njihov život.
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	Osnovne komunikacijske vještine u engleskom jeziku.
CILJEVI	<ul style="list-style-type: none"> - ohrabriti učenike da upotrebljavaju engleski jezik u svrhu komunikacije; - prezentirati jezik na ugodan i motivirajući način; - razviti sklonost ka učenju engleskog jezika; - razvijati duh tolerancije, humanizma i osnovnih etičkih principa; - ohrabriti učenike za samostalan rad i učenje tijekom cijelog života; - osposobiti učenike za izražavanje emocija i mišljenja.
JEDINICE	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Appearances</i> 2. <i>Emotions</i> 3. <i>Famous people</i> 4. <i>Vocational vocabulary</i>
REZULTATI	<p>Jedinica 1: Učenik će biti sposoban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opisati usmeno izgled neke osobe - Uporediti izgled dvije ili više osoba - U pismenoj formi opisati izgled drage osobe <p>Jedinica 2: Učenik će biti sposoban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Govoriti o svome karakteru - Nabrojati emocije - Diskutirati na temu ljubav - Napisati ljubavno pismo <p>Jedinica 3: Učenik će biti sposoban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dogovoriti razgovor sa zamišljenom poznatom osobom - Razgovarati sa poznatom osobom (interview) - Napisati kraću biografiju poznate osobe po svom izboru - Prepoznati opisanu osobu <p>Jedinica 4: Učenik će biti sposoban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Služiti se stručnim terminima - Čitati i razumjeti stručne tekstove - Služiti se riječnikom
SMJERNICE	<p>Jedinica 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Questions and answers, pair work - Group work (učenici se upoređuju međusobno u grupi) - Short description (work at home) <p>Jedinica 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ponuditi učenicima listu pridjeva kao pomoć da govore o karakteru i emocijama

- Dati pridjeve suprotnog značenja
- Brainstorming
- Informal letter (a pattern)

Jedinica 3:

- vježba uobičajenih fraza-izraza u određenoj situaciji (role play)
- razvoj vještine postavljanja pitanja u razredu (press conference)
- nastavnik pročita kraću biografiju poznate osobe, a učenici zapisuju koliko su zapamtili, (dict.-comp.)
- guessing game

Jedinica 4:

- picture exercises, matching practice, gap filling
- group work
- project work

INTEGRACIJA

Jedinica 1 – Mother tongue (reading and writing skills)

Jedinica 2 –Psychology-(where applicable) for personality, Mother tongue

Jedinica 3 – Mother tongue

Jedinica 4 – Vocational subjects

IZVORI

Udžbenici :(kao pomoc mogu poslužiti)

Svi domaći i strani udžbenici odobreni od strane nadležnog ministarstva.

Časopisi,video i audio kazete.

OCJENJIVANJE

Nastavnik će pratiti rad učenika tijekom modula i brojčano ili opisno voditi evidenciju o svakom pojedinačno (što obuhvaća otprilike 20%)

Na kraju modula učenik će polagati usmeni ili pismeni ispit unutar škole (ostalih 80% ocjene), gdje je 40% ocjene pokriveno usmenim a 40% pismenim ispitom.

Stupnjevanje završnog testa:

Do	50%	(1)
	51 %- 60%	(2)
	61 %- 80%	(3)
	81 %- 90%	(4)
	91% – 100%	(5)

NAPOMENA

Prijedlog gramatičkih sadržaja po modulima:

Modul 3: Comparison of Adjectives, Adverbs, Word order (S V O A), Tenses – revision

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Engleski jezik
MODUL	Relationships
REDNI BROJ	04.
ŠIFRA MODULA	OP-02-04
SVRHA MODULA	
Ovaj modul ima za cilj dati učenicima praktične vještine komunikacije u engleskom jeziku na temu odnosi među ljudima.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Osnovne komunikacijske vještine u engleskom jeziku.	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - ohrabriti učenike da upotrebljavaju engleski jezik u svrhu komunikacije; - prezentirati jezik na ugodan i motivirajući način; - razviti sklonost ka učenju engleskog jezika; - razvijati duh tolerancije, humanizma i osnovnih etičkih principa; - ohrabriti učenike za samostalan rad i učenje tijekom cijelog života; - olakšati učenicima uključenje u društveni život. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Family</i> 2. <i>Friends</i> 3. <i>Social life</i> 4. <i>My future</i> 	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predstaviti članove svoje obitelji - Traziti informacije o članovima obitelji drugih učenika u odjelu - Opisati vikend u svojoj obitelji - Napisati sastav na temu blagdan u obitelji <p>Jedinica 2: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predstaviti i opisati prijatelja - Pozvati prijatelja u kino, na izlet, na zabavu i sl. - Diskutirati na temu prijateljstva. - Ispričati doživljaj iz prošlosti (stvarni ili izmisljeni) sa prijateljem. <p>Jedinica 3: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nabrojati oblike druženja (izlazak sa prijateljem ili djevojkom/mladićem, školska ekskurzija i sl.) - Razgovarati o mjestu izlaska (diskoteka, restoran, kino, koncert i sl.) - Organizirati intervju u cilju prikupljanja informacija o željama i potrebama svojih kolega. <p>Diskutirati o problemima mladih</p> <p>Jedinica 4: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razgovarati o osnovama budućeg zanimanja - Izraziti planove u svom budućem životu - Usporediti sadašnje uvjete života sa onima koji ga očekuju u budućnosti - Razgovarati na temu život u inozemstvu (za i protiv) 	
SMJERNICE	
<p>Jedinica 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstaviti obitelj na osnovu novih riječi koje će nastavnik ponuditi (Oral ex., pair work) - vježba tehnike postavljanja pitanja (interview) - vježbati fraze koje se tiču života u obitelji (Role play) 	

- pomoći učenicima napisati sastav, setom pitanja ili kraćim tekstom. (writing exercise, dicto-comp)

Jedinica 2:

- ugradjivanje uobičajenih fraza u danom kontekstu.(dialogue)
- vježba upućivanja poziva, prihvaćanja i odbijanja. (Role play)
- Brainstorming
- pričanje po planu kao uvod u zadatak (oral and writing exercise)

Jedinica 3:

- vježba komuniciranja na danu temu (conversation exercise)
- role play
- vježba postavljanja pitanja (Pair work)
- group work, research, questionnaire.

Jedinica 4:

- postupno uvoditi stručne termine (Guessing)
- vježbati komunikaciju služeći se pomenutim terminima (pair work , dialogue)
- učenik će raditi anketu u svom odjelu ili skoli. (team work)
- napraviti listu razloga ZA i PROTIV (debate exercise)

INTEGRACIJA

Jedinica 1 – Sociology (human relationships)

Jedinica 2 – Sociology (human relationships)

Jedinica 3 – Sociology (human relationships)

Jedinica 4 – Ecology (keeping healthy and safe environment); Information technology.

IZVORI

Svi domaći i strani udžbenici odobreni od strane nadležnoga ministarstva. Časopisi, video i audio kazete

OCJENJIVANJE

Nastavnik će pratiti rad učenika tijekom modula i brojčano ili opisno voditi evidenciju o svakom pojedinačno (sto obuhvaća otprilike 20%)

Na kraju modula učenik će polagati usmeni ili pismeni ispit unutar škole (ostalih 80% ocjene), gdje je 40% ocjene pokriveno usmenim a 40% pismenim ispitom.

Stupnjevanje završnog testa:

Do	50%	(1)
	51 %- 60%	(2)
	61 %- 80%	(3)
	81 %- 90%	(4)
	91% – 100%	(5)

Prijedlog gramatičkih sadržaja po modulima:

Modal Verbs (can/could, may, must, should), Future Simple, «Going to»-future, Conditionals (type 1), Temporal Clauses

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ
MODUL	Nogomet
REDNI BROJ	03
ŠIFRA MODULA	OP-04-03
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> - utvrđivanje početnog stanja prethodno stečenih znanja iz nogometa - razvijanje kretnih i fizičkih sposobnosti učenika - razvijanje trajnog interesa za nogomet - omogućiti da se učenici opredijele za sportsku igru nogometa- kojom će se i nakon završetka školovanja moći kontinuirano koristiti tokom cijelog života , kao rekreacijom ili se baviti ovom sportskom granom- igrom- ne isključujući mogućnost ostvarivanje karijere 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti odgovorne , kreativne , samopouzdanе i poduzetne učenike - osposobiti učenika kako bi ovladao i usvojio znanja iz nogometa (osnovne vještine tehnike i osnovna znanja teorije i taktike) - razvijanje kretnih i psihofizičkih sposobnosti učenika - zadovoljavanje potreba učenika za kretanjem i takmičenjem - razvijanje osjećaja za timski rad - sticanje osnovnih znanja iz nogometa - omogućiti učeniku da razvije psihomotorne i funkcionalne sposobnosti - da razvije pozitivan stav prema nogometu i da ga posmatra kao kontinuirano bavljenjem tokom cijelog života - da učenici uživaju u igri nogometa i kroz igru razvijaju ljubav prema nogometu , a u cilju zdravog i sretnog života 	
JEDINICE	
<p>Jedinice:</p> <p><i>Jedinica 1. Testiranja</i></p> <p><i>Jedinica 2. Dijagnostika i teorija nogometa (pravila)</i></p> <p><i>Jedinica 3. Tehnika nogometa</i></p> <p><i>Jedinica 4. Taktika nogometa</i></p>	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1. Testiranje</p> <p>Učenik će moći da :</p> <p>Sazna na kojem su nivou njegove psihofizičke sposobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eksplozivna snaga nogu - brzinska izdržljivost - snaga ruku i ramenog pojasa - snaga trupa - brzina pokreta - koordinacija - gipkost - mjerenje visine i težine <p>Jedinica 2. Dijagnostika i Teorija nogometa</p> <p>Učenik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sazna o svojim realnim znanjima iz nogometa stečenim u prethodnom školovanju - vođenje lopte punim stopalom a)pravolinijski b)cik-cak - dodavanje u parovima na sve načine (punim stopalom unutrašnjim djelom stopala i vanjskim) - šutiranje na gol - pravila igre –teorija 	

- shvati potrebu za bavljenjem ovim sportom, a u cilju zdravog načina života

Jedinica 3. Tehnika nogometa

OSNOVNI NIVO

Učenik će moći da:

- spozna svoje vrijednosti i znanja iz nogometa stečena u prethodnom školovanju
- da razvije osnovne vještine i tehniku nogometa za odabrani nivo, uključujući:
 - pravilno kretanje,
 - zauzimanje pravilnih stavova prilikom izvođenja tehnika:
 - dodavanje
 - vođenje
 - šutiranje i
 - zaustavljanje lopte
 - + dodavanje lopte iz mjesta :unutrašnjom stranom stopala , sredinom stopala i spoljnom stranom stopala
 - + vođenje lopte laganim trčanjem pravolinijski
 - + šutiranje lopte iz mjesta na sva tri načina i to:
 - unutrašnjom stranom stopala; sredinom hrbta stopala (punom nogom), spoljnom stranom stopala
 - + šutiranje glavom sa tla
 - + zaustavljanje lopte u mjestu i to: unutrašnjom stranom stopala, grudima
 - da shvati potrebu za bavljenjem ovim sportom u cilju zdravog života i potrebe za kretanjem
 - teorija

NIVO I

Učenik će moći da:

- da razvije vještine tehnike i taktike za nivo I uključujući:
 - dodavanje lopte u kretanju: niske, visoke i kotrljajuće
 - vođenje lopte u kretanju, pravolinijsko,
 - cik-cak i promjenom ritma
 - udarci na gol u kretanju sa loptom u mirovanju, sa loptom u kretanju
 - udarci glavom u kretanju, sa zemlje , iz skoka , čono i bočno
 - zaustavljanje lopte u kretanju stopalom, nadkoljenicom i grudima
 - tehnika vratara: kretanje, hvatanje (niskih i visokih lopti) degažiranje

NIVO II

Učenik će moći da:

- razvije vještine i tehnike nogometa u nivou II uključujući:
 - vođenje,
 - dodavanje,
 - dribling
 - promjenom pravca kretanja(lijevi- desni) promjenom brzine kretanja
 - udarac na gol volej
 - udarci na gol glavom u duel igri
 - zaustavljanje lopte u igratehnika vratara: istrčavanje, postavljanje živog zida odbrana bočnih lopti (bacanje ili paradom)bude u ulozi sudije

Jedinica 4. Taktika igre

Učenik će moći da:

- primjeni stečena znanja u igri
- zna mjesto i ulogu igrača u odbrani
- mjesto i uloga igrača u napadu
- preuzimanje drugog igrača
- promjena mjesta sa igračem
- korištenje praznog prostora
- igra prvom loptom
- kolektivnu taktiku odbrane (igre sa liberom nazad, sa liberom naprijed , igra 4 : 0 kada su igrači u istoj liniji
- kolektivna taktika u napadu
- kontranapad
- bočni napad ili napad preko bokova
- napad kroz sredinu
- napad visokim loptama
- se upozna sa
- sistemima igre

- 4 – 4 – 2
- 4 – 5 – 1
- 4 – 3 – 3

SMJERNICE

Jedinica 1.

Testiranje vršiti po sljedećoj tehnologiji

- skok u dalj sa dvije noge iz mjesta
- trčanje 6 x 50 m
- zgib na vratilu
- dizanje trupa (trbušnjaci)
- taping
- koverta test
- pretklon na klupici
- vaganje i mjerenje
- kod trčanja 6x 50 m, to jest kod testa
- brzinska izdržljivost,
- mjeriti puls u parovima prije i poslije testa.

zbog bolje funkcionalnosti časa učenike koji završe sa testiranjem uputiti da vježbaju nogomet

Jedinica 2.

Dijagnostiku stečenih znanja vršiti testiranjem

- način testiranja po izboru nastavnika
- šutiranje na gol , tražiti preciznost , to jest pogodak u okvir vrata sa 16m
- teorijska znanja provjeravati za vrijeme praktičnog rada
- podsticati svijest o zdravom načinu života
- razvijati takmičarski duh

Jedinica 3.

Ovaj nivo raditi praktično

- podsticati samoinicijativu u radu
- motivisati učenika na rad u cilju podizanja kretnih radnji
- podsticati učenika da preuzme odgovornost
- podsticati korištenje pomoćnih sredstava
- posmatranje fudbalskih utakmica u živo i na tv
- koristiti usluge bivših i aktivnih sportista
- usko surađivati sa klubovima
- organizovati rad u grupama
- stimulisati učenike u cilju veće zainteresovanosti
- objasniti način djelovanja nogometa na zdravlje
- razvijati osjećaj kolektivizma teoriju i pravila raditi paralelno sa praktičnim radom

ovaj nivo izvoditi praktično

- raditi po mogućnosti na vanjskim terenima
- raditi u parovima, grupama i individualno
- podsticati učenike na samoinicijativu
- razvijati osjećaj za timski rad
- razvijati takmičarski duh
- objasniti potrebu za kretanjem i u tom smislu i potrebu za bavljenjem nogometom u interesu podizanja zdravstvene kulture
- kroz takmičenje i igru razvijati ljubav prema ovom sportu
- angažovati učenike da budu u ulogama sudija

Ovaj nivo raditi praktično

- sve radnje navedene u ovom nivou raditi ili izvoditi kroz igru
- razviti osjećaj za fer-play
- razviti osjećaj za timski rad
- podizati nivo odgovornosti u radu zbog povreda
- razvijati takmičarski duh
- surađivati sa aktivnim nogometašima i sportskim klubovima
- razvijati ljubav prema nogometu
- uticati na stvaranje navika
- koristiti fotose
- štampu
- video snimke utakmica

- tv- gledanje utakmica
 - uvijek angažovati učenike da bud u ulozi sudije
- sva teoreska znanja sticati kroz praktičan rad

Jedinica 4.

Ovu jedinicu realizovati isključivo kroz igru

- svaki učenik bi trebao da razlikuje kako aktivnosti koje uzimaju obzir mogu poslužiti u igri
- intervencije nastavnika u igri su poželjne samo u cilju korekcije
- pri realizaciji ove jedinice koristi iskustva aktivnih sportista
- posjećivati organizovano fudbalske utakmice
- angažovati učenike u ulogama sudija
- razvijati kod učenika osjećaj za fer-play i solidarnost
- uvijek kada je to moguće organizovati takmičenja na raznim nivoima
- trenirati grupu polaznika u aspektu izabrane igre
- otkriti organizacije uključene u promociju njihove izabrane igre na lokalnom i širem nivou
- taktiku prilagoditi odabranom nivou

INTEGRACIJA

IZVORI

Oprema za realizaciju modula treba da je dostupna školi , ukoliko to nije moguće onda ga realizovati u saradnji sa drugim školama; raspored treba da je fleksibilan zbog saradnje sa navedenim ustanovama; finansije pokriva škola ili osnivač

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje vršiti za vrijeme nastave i van nastavnih aktivnosti u školi.

- dnevnik 10%
- učenici treba da vode lični dnevnik o svojim rezultatima
- praktičan rad 75%

1. kretanje sa loptom
2. dodavanje lopte
3. udarci
 - nogom iz mjesta
 - glavom iz mjesta
4. zaustavljanje lopte
5. vođenje lopte
6. dribling
7. igra golmana
8. igra prvom loptom
9. elementi suđenja
 - intervju 15%
 - pravila
 - teoretska znanja
 - nogometu
 - higijena

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Tjelesni i zdravstveni odgoj / Fizičko vaspitanje
MODUL	Rukomet
REDNI BROJ	04
ŠIFRA MODULA	OP-04-04
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje početnog stanja to jest stepena prethodno stečenih znanja iz rukometa. - Razvijanje kretnih i fizičkih sposobnosti učenika - Razvijanje trajnog interesa za rukometom - Omogućiti da se učenici opredijele za sportsku igru-rukomet – kojom će se i nakon završetka školovanja moći kontinuirano koristiti tokom cijelog života, kao rekreacijom (aktivni odmor) ili se baviti ovom sportstkom igrom ne isključujući mogućnost ostvarivanja karijere. 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - Osposobiti odgovorne, kreativne, samopouzdate i preduzetne učenike - Ohrabrivati saradnju među učenicima (timski rad) - Osposobiti učenika kako bi ovladao i usvojio znanje iz rukometa (osnovne vještine tehnike i taktike) - Razvijanje kretnih i psihofizičkih sposobnosti učenika - Zadovoljavanje potreba učenika za kretanjem - Omogućiti učeniku da razvije psihomotorne i funkcionalne sposobnosti - Da razvije pozitivan stav prema rukometu i da ga posmatra kao kontinuirano bavljenje tokom cijelog života - Da učenici uživaju u igri rukometa i kroz to razvijati ljubav prema rukometu u cilju zdravog i sretnog života 	
JEDINICE	
<p><i>Jedinica 1. Testiranje psihofizičkih sposobnosti</i></p> <p><i>Jedinica 2. Dijagnostika i teorija rukometa</i></p> <p><i>Jedinica 3. Tehnika rukometa</i></p> <p><i>Jedinica 4. Taktika rukometa</i></p>	
REZULTATI	
<p>Rezultati učenja:</p> <p>Jedinica 1. Testiranje psihofizičkih sposobnosti</p> <p>Učenik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Da sazna na kojem su nivou njegove psihofizičke sposobnosti: - eksplozivna snaga nogu - brzinska izdržljivost - snaga ruku i ramenog pojasa - snaga trupa - brzina pokreta - koordinacija - gipkost – fleksibilnost - mjerenje visine i težine * Sazna na koji način može povećati nivo svojih psihofizičkih sposobnosti * Kontinuirano prati nivo sposobnosti vođenjem dnevnika, poređenje sa prethodnim mjerenjem i nivoom sposobnosti <p>Jedinica 2. Dijagnostika i teorija rukometa (pravila)</p> <p>Učenik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Pokaže sa kakvim predznanjem dolazi u školu – provjeravamo sledećim testom: - vođenje lopte između stalaka i završetak trokorak i skok šut na gol - (gol se može improvizovati) - objasni principe i pravila rukometne 	

- igre primjenjujući ih na aktivnost
- shvati značaj bavljenja sportom u svakodnevnom životu uzimajući u obzir uživanje.

Jedinica 3. Tehnika rukometa

OSNOVNI NIVO

Učenik će moći da:

* Razvije vještinu i tehniku za odabrani nivo igre uključujući:

1. Osnovni rukometni stav i kretanja (u napadu – zalet koracima, ukršteni korak, dokorak, zaustavljanja, skokovi sa sunožnim odrazom i sa jedne noge, doskok, prizemljenja; u odbrani – odbranbeni stav, kretanje u odbrani – paralelno, dokoracima, izmjeničnim korakom, promjena pravca kretanja i dr.)
2. Dodavanje i hvatanje – osnovno dodavanje (boljom rukom, u visini ramena, u visini glave, iznad glave, u visini boka, koljena i ispod koljena) u mjestu i kretanju
3. Vođenje – u mjestu u laganom i brzom kretanju
4. Rukometni trokorak dešnjaci- desnom; ljevaci- lijevi
5. Tehnika golmana – klasična
6. Skok šut nakon I , II , III koraka

NIVO I

Učenik će moći da:

* Razvije vještine i tehniku za odabrani nivo igre uključujući:

1. Kretanja – promjena pravca iz osnovnog i brzog kretanja (90°, 180°, 360°) okretnost na tlu – kolut naprijed-nazad, rolanja-povaljke, zaustavljanja i prizemljenja nakon odbrambenih akcija.
2. Dodavanje i hvatanje u svim ravnima i visinama (iza glave, tijela, odozgo naprijed i odozgo nazad). Bočno dodavanje ispod - iznad ruke (pronacija i supinacija) sa ogleđom u stranu u koju se ne izvodi dodavanje; dodavanje u skoku nakon I , II , III koraka.
3. Šutiranje-sa iskorakom iste ili suprotne noge, sa tla, u skoku, u padu, u različitim visinama-bok, koljeno, ispod koljena. Skok šut nakon vođenja i to nakon I , II i III koraka.
4. Tehnika golmana-odbrana šuteva iz daljine-blizine, odbrana poluvisokih, visokih i niskih lopti, sedmerac (špaga, lepeza)

NIVO II

Učenik će moći da:

* Razvije vještine i tehniku za odabrani nivo igre uključujući:

1. Dodavanje i hvatanje u otežanim okolnostima-brzina kretanja, blizina protivnika, udaljenost)
2. Nordijski i Šase korak
3. Šutevi nakon ovih koraka
4. Fintiranje-lažni smjer, lažni šut, lažno dodavanje, finta okretom, lažni skok.
5. Polueret-Eret udarac, Šrauba, padovi
6. Udarci sa krilnih pozicija sa padovima
7. Tehnika pivota

Jedinica 4. Taktika rukometa

OSNOVNI NIVO

Učenik će moći da:

* Primjeni stečena znanja tehnike u igri na osnovnom nivou.

* Primjeni principe odbrane i napada uključujući:

Odbrana – individualna – čuvanje, zatvaranje prostora, kretanja protivničkog igrača bez i sa loptom, oduzimanje lopte;

- kolektivna - osnovna zonska postava u odbrani 6 : 0

Napad – individualni – ulaženje u slobodan prostor, otkrivanje, utrčavanje, protivnapad; blokade svom igraču sa loptom, ukrštanja, kretanja ka liniji 6 metara i nazad, ekran blokada

- kolektivni – osnovni napad – napad protiv zonske odbrane 6 : 0 .

NIVO I

Učenik će moći da:

* Primjeni principe odbrane i napada uključujući:

Odbrana: - individualna - presjecanje, oduzimanje lopte, kontrola, polukontra, kontra.

- kolektivna - zonska odbrana 5 : 1, 4 : 2 ; - čuvanje vanjskog pucača, sprečavanje protiv napada.

Napad - individualni – prolazak, pogađanje (dobitak), kontra napad nakon “presječene” lopte

- kolektivni – napad preko krilnih igrača, napad protiv zonske odbrane 5 : 1 , 4 : 2 ; - napad sa igračem

više – manje

NIVO II

Učenik će moći da:

- * Primjeni principe odbrane i napada uključujući:

Odbrana – kombinovana – nakon izgubljene lopte, defanzivna, ofanzivna, prelazi iz jednog sistema u drugi, zonska postava 4 : 2 , 3 : 2 : 1 , 3 : 3.

Osjeti igru u različitim ulogama (krajnji odbrambeni, sredni i prednji odbrambeni), presing, promjena sistema u odbrani, čuvanje pivota, beka, centra, krila, tj. napada preko tih igrača.

Napad - napad protiv zonske odbrane

4 : 2 , 3 : 2 : 1 , 3 : 3.

- napad preko pivot igrača, s jednim kružnim napadačem i dva kružna napadača.
- napad sa različitim pozicija i uloga u ekipi (krilo, bek, centar, pivot, odnosno vanjski kružni napadač, postmen itd.

SMJERNICE

Jedinica 1.

Testiranje vršiti po sljedećoj tehnologiji (preuzetaj iz brošure “Školska sportska značka”)

- skok udalj iz mjesta (sunožni odraz)
- trčanje 6 x 50 m
- zgib na vratilu
- dizanje trupa na klupici (trbušnjaci)
- taping
- koverta test
- pretklon na klupici
- vaganjem i mjerenjem

U slučaju da ne postoje tablice koristeći statističke metode formirati pet grupa (po ocjenama od 1 – 5). Prilikom testa 6 x 50 metara, brzinska izdržljivost, mjeriti puls u parovima prije i poslije testa. Zbog funkcionalnosti časa učenike koji završe testiranje animirati sportskim igrama

Jedinica 2.

Dijagnostika

Procjena znanja učenika iz osnovne škole moramo sprovesti zbog nivoa po kojem ćemo raditi (Osnovni nivo, Nivo I i Nivo II).

Improvizacija znači npr. ako nemamo gol možemo ga nacrtati kredom na zidu, stalke mogu zamijeniti učenici itd. Uzeti u obzir da se može ostati na svakom nivou koliko učenici žele i osjete koliko treba.

Pravila i principi naučeni u ovoj jedinici bi trebali imati praktičnu primjenu, posmatrati i uočavati situacije gdje pravila nisu primjenjena i reagovati u tom smislu. Pružiti mogućnost učenicima da sami sude.

Jedinica 3.

Ovu jedinicu je najbolje realizovati kroz praktičan rad sa učenicima.

Rad u parovima i homegenim grupama je dobro došao (naravno i veći broj lopti na raspolaganju).

Prelasci iz jedne grupe u drugu raditi po apsolviranim sadržajima zadatim po grupama.

Predlažem igrice zabavnog karaktera (varanje prilikom dodavanja, “mini rukomet” sa improvizovanim golovima, oglašavanje onomatopejom idr.)

Na Nivou I – motivisati učenike da što bolje usvoje predviđene elemente tehnike (radom u parovima i grupama).

Svaki čas završiti sa rukometnom igrom na jedan gol.

Učenici moraju biti dovedeni u situacije u kojima moraju preuzimati odgovornost, donositi odluke.

Istrajati u sagledavanju tehnike i pri tom učenike:

- potsticati
- motivisati da preuzmu veću kontrolu svojih praktičnih radnji
- povećati im nivo samoinicijative, odgovornosti i discipline
- omogućiti učenicima da budu u ulozi sudije.

Razvijati takmičarski duh i ljubav prema ovoj aktivnosti.

Demonstracija nastavnika, sportista-rukometaša, slajdovi, panoi, takmičenja, su neophodni (kako posmatranje tako i učestvovanje).

Vidjeti dodatak smjernicama nastavniku u napomeni na kraju modula.

Jedinica 4

Ovu jedinicu je najbolje realizovati kroz praktičan rad.

Uključiti igre zabavnog karaktera npr. svaki primljeni gol – greška, ekipa mora popratiti određenom gestikulacijom, mimikom, oglašavanjem – onomatopejom.

Kroz rad u manjim grupama (podjeljene na odbranu – napad) obezbijediti veću angažovanost, pri tom učenike motivisati, upozoravati na odgovornost kako prema sebi tako i drugima (bezbijednost u igri punoj kontakta). Kombinovati druge, slične igre i aktivnosti u prenošenju znanja.

U cilju realizacije rada na taktici igrama manjeg obima obezbijediti maksimalan kontakt sa loptom – prilagoditi igre onome što učenik uči.

Istrajati u sagledavanju tehnike i pri tom učenike:

- potsticati
- motivisati da preuzmu veću kontrolu svojih praktičnih radnji
- povećati im nivo samoinicijative, odgovornosti i discipline
- omogućiti učenicima da budu u ulozi sudije.

Omogućiti učenicima turnirska takmičenja kako unutar škole tako i sa drugim školama, što na najbolji način omogućava učenicima da se odrede prema ovoj sportskoj igri.

Takmičenja utiču na jačanje želje, interesa i ljubavi prema određenoj aktivnosti.

Sprovođenje taktičkih zamisli i zadataka na času zavisi i od inventivnosti svakog nastavnika, pri tom koristiti stručnu literaturu (izbor literature je prepušten svakom nastavniku na volju i prije svega koristiti onu najbolju).

*Vidjeti dodatak smjernicama nastavniku na kraju modula.

INTEGRACIJA

- kondicija
- ekologija - biologija
- stručno osposobljavanje i obuka (karijera)
- sportska društva
- druge srodne škole (PHAR –saradnja)
- nauka (matematika i informatika)
- ishrana
- arhiva

IZVORI

Oprema – za izvršenje modula treba biti dostupna školi, a ukoliko to nije moguće kurs treba voditi u saradnji sa drugim školama.

Raspored – fleksibilnost u rasporedu je neophodna zbog saradnje sa navedenim ustanovama i saradnicima.

Finansije – pokriva škola ili osnivač (opština).

Literatura:- prepuštena izboru i mogućnostima svakog nastavnika

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje vršiti za vrijeme redovne nastave i vannastavnih aktivnosti u okviru škole.

Dnevnik 10% - voditi dnevnik tehničko-taktičkog napredka i psiho-fizičkih sposobnosti.

Praktičan ispit 80 % - pokazati sljedeće:

1. Stavovi i kretanja
2. Dodavanje (u mjestu i kretanju)
3. Hvatanje (u mjestu i kretanju)
4. Vođenje lopte
5. Trokorak – skok šut
6. Posebne šuteve
7. Individualna taktika igre u odbrani i napadu
8. Kolektivna taktika igre u odbrani i napadu

Po uzoru na modul odbojka (ocjenjivanje) prilagoditi (razraditi) tehnologiju ocjenjivanja po nivoima (u osnovnom nivou npr. tražiti više tehniku a u I i II nivou primjena u igri i taktika).

Intervju 10 % - ocjena stečenih teoretskih znanja

- suđenje
- higijena i disciplina

Projekat - trenirati malu grupu interesanata u okviru školske sekcije

- upućivati učenike na trening u klubove na lokalnom i širem nivou

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

3. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
4. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	
ZANIMANJE	
PREDMET	MATEMATIKA
MODUL	Kvadratni trinom i uvod u trigonometriju
REDNI BROJ	05-OP-03-03
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> • Modul ima svrhu nastavak kontinuiranog razvoja fundamentalnih mentalnih operacija, fundamentalnih misaonih djelatnosti i socialno-afektivnih osobina učenika. 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
<ul style="list-style-type: none"> • Matematičko znanje stečeno primjenom modula: 05-OP-03-01 i 05-OP-03-02 	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> • Modul ima za cilj: <ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje opšte matematičke kulture neophodne za uključivanje u svijet rada i za praćenje posljedica društveno-ekonomskog i naučno-tehnološkog razvoja na rad u struci; - razvijanje sposobnosti algoritmiziranja kao bitnog aspekta u radu sa formulama; - razvijanje analitičkog i logičkog pristupa rješavanju problema; - razvijanje sposobnosti učenika da pravilno rasuduju, logički zaključuju, da razvijaju maštu i pozitivne osobine ličnosti; - razvijati sposobnost urednog, preglednog, sređenog pisanja brojeva i izraza, koordinirano ritmičko pisanje i govor. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stepeni s negativnim cijelim eksponentom 2. Korijeni 3. Kompleksni brojevi 4. Kvadratni trinom 5. Trigonometrija pravouglog trougla 	
REZULTATI	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stepeni sa eksponentom 0 i stepeni sa negativnim cijelim eksponentom <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije osnovne operacije sa stepenima čiji je eksponent iz Z ili 0; - poznaje metodologiju uprošćavanja složenijih izraza sa stepenima, dokazuje da izrazi uzimaju određenu vrijednost i vrše druge identične transformacije; - vlada metodologijom prevođenja osnove u drugu osnovu; - uvrštava izraz u drugi izraz, analizira dijelove izraza i reducira izraz na prostiji oblik. 2. Korijeni <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije pojmove racionalan eksponent stepena, korijen, aritmetička vrijednost koriena, operacije sa korijenima, racionalisanje imenioca; - proširuje, skraćuje, upoređuje i vrši identične transformacije koriena - vlada metodologijom dokazivanja identiteta sa korienima; - vrši operacije sa složenijim izrazima i algoritimizira neke operacije. 3. Kompleksni brojevi <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije racionalne razloge za upotrebu kompleksnih brojeva; - sabira, oduzima, množi i dijeli kompleksne brojeve; - vlada složenijim transformacijama izraza sa kompleksnim brojevima; - analizira, kombinuje i vrši analogiziranje kompleksnih brojeva i vektora. 4. Kvadratni trinom <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije pojam kvadratne funkcije, zadavanje funkcije i svođenje na kanonski oblik; 	

- određuje nule i ekstremne vrijednosti svođenjem na kanonski oblik;
- vlada metodologijom crtanja grafika;
- vrši analizu grafika funkcije (znak, tok, nule i ekstremi)
- primjenjuje metodologiju određivanja ekstrema kvadratne funkcije na praktične probleme.
- Razumije pojmove normalnog oblika (jednačine, nejednačine), razlikuje rješenje i skup rješenja i prikazuje rješenja na brojevnoj pravcu;
- rješava kvadratne jednačine (nejednačine) koristeći formule;
- rješava kvadratne nejednačine na osnovu grafika kvadratne funkcije;
- analizira rješenja kvadratne jednačine u zavisnosti od diskriminante;
- kombinuje, analizira rješenja primjenom Vietovih formula.

5. Trigonometrija pravouglog trougla

Učenik će biti sposoban da:

- Razumie definiciju trigonometrijskih funkcija na pravouglom trouglu;;
- Izračunava vrijednost trigonometrijskih funkcija pomoću dužina stranica pravouglog trougla, a i pomoću kalkulatora, izvodi osnovne identitete (veza tangensa, kotangensa, sinusa i kosinusa); vlada metodologijom dokazivanja prostijih identiteta;
- analizira vrijednosti trigonometrijskih funkcija u zavisnosti od ugla i izračunava ih približno;
- analogizira i primjenjuje trigonometrijske funkcije na rješavanje praktičnih problema.

SMJERNICE

Nastavnik će:

1. Stepeni sa eksponentom 0 i stepeni sa negativnim cijelim eksponentom

2. Korijeni

- u ove dvije teme treba obratiti punu pažnju usvajanju pojma stepena i korijena i savlađivanju operacija sa njima (na karakterističnim ali ne mnogo složenim zadacima). Od posebnog značaja je relacija

$$\sqrt{a^2} = |a|$$

takođe i decimalni zapis broja u tkz. standardnom obliku $a \cdot 10^n$, gdje je $0 < a < 10$ i $n \in \mathbb{Z}$.

Uzimati racionalisanje imenioca. Funkciju $y=x^n$ ispitivati samo za $n < 5$, sa zaključkom o obliku grafika kada je izložilac n paran i kada je neparan broj.

3. Kompleksni brojevi

- u ovoj temi treba dati osnovne pojmove i činjenice koje će biti neophodne pri izučavanju sadržaja o kvadratnoj jednačini;
- potrebno je dati geometrijsku interpretaciju modula kompleksnog broja.

4. Kvadratni trinom

- Sadržaji ove dvije tematske jedinice značajniji su sa stanovišta sistematskog izgrađivanja algebre i praktičnih primjena. Treba rješavati i jednačine sa nepoznatom u imeniocu razlomka, koje se svode na kvadratne jednačine, kao i jednostavnije jednačine sa parametrom. Potrebnu pažnju treba posvetiti primjeni kvadratnih jednačina i nejednačina u rješavanju raznovrsnih a jednostavnijih problema. Neophodno je da učenici vladaju skiciranjem i čitanjem grafika kvadratne funkcije. Pri ispitivanju kvadratne funkcije, u većoj mjeri treba koristiti njen grafik, ne insistirajući mnogo na određenoj šemi ispitivanja u kojoj grafik dolazi tek a kraju. Kvadratne nejednačine treba rješavati koristeći znanje o znaku kvadratnog trinoma.
- koristiti prigodne primjere vezane za praksu učenika ovog profila;
- nastojati da učenici ovladaju tehnikom rješavanja kvadratne jednačine do stupanja automatizma sa ciljem da visok stepen primjenjivosti kvadratnih jednačina bude podržan brzim i tačnim rješavanjem dobivene jednačine.

5. Trigonometrija pravouglog trougla

- U ovoj temi treba omogućiti da učenici razumiju vezu između stranica i uglova pravouglog trougla (definicije trigonometrijskih funkcija oštrog ugla), njihove posljedice i primjene. Pri rješavanju pravouglog trougla važno je imati više raznovrsnijih zadataka, a manje složenosti.

INTEGRACIJA

Modul: 05-ST-04-02

Tematske jedinice : 1, 3, 5

Modul: 05-ST-02

Tematske jedinice: 1, 2, 3, 4

Modul: 05-ST-08-05

Tematske jedinice: 2, 3

Predmet: praktična nastava

Modul se integriše sa svim modulima praktične nastave unutar kojih treba da se primijeni stečeno znanje ovog modula

IZVORI

- Dostupni i odobreni udžbenici i zbirke zadataka iz matematike
- Internet

OCJENJIVANJE

- Način: ocjenjivanje unutar škole
- ocjenjivanje se mora izvesti na osnovu najmanje dvije metode
- test na kraju ovoga modula obavezna metoda
- izvesti ocjenjivanje tematskih jedinica naznačenih u tabeli
- učenici moraju biti unaprijed upoznati sa metodama ocjenjivanja i kriterijumima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50% svih rezultata učenja, u svim odabranim metodama ocjenjivanja
- metode za određene tematske jedinice tabelarno prikazane
- važnost tematskih jedinica unutar modula prikazan u tabeli

Razrada metoda:

7. Usmeno provjeravanje znanja

- podrazumijeva kontinuiranu provjeru znanja u svim dijelovima časa
- ne planirati časove samo usmene provjere

8. Pismena provjera znanja:

- pismenu provjeru uraditi poslije 2, 4 i 5 jedinice
- preporučuje se 6 zadataka u pismenoj provjeri

9. Test:

- obavezna metoda za kraj modula
- pitanja za test i bodovanje moraju biti unaprijed definisani
- pitanjima treba da se provjere rezultati učenja tematskih jedinica naznačenih u tabeli
- bodovanje pitanja treba izvesti na osnovu unaprijed definisane važnosti tematskih jedinica
- u testu na kraju modula broj pitanja je 10.

• Važnost:

Usmena provjera	25%
Pismena provjera	25%
Test	50%

• Prolaznost:

Dovoljan (2)	50-60%
Dobar (3)	61-80%
Vrlo dobar (4)	81-90%
Odličan (5)	92-100%

PLAN OCJENJIVANJA

Naslov modula: Kvadratni trinom i uvod u trigonometriju

Šifra: 05-OP-03-03

METODE OCJENJIVANJA

Važnost jedinice	Broj tematske jedinice	Naslov tematske jedinice	Usmena provjera znanja	Pismena provjera znanja	Test
20 %	1	Stepeni sa negativnim cijelim eksponentom	*	*	*
20%	2	Korijeni	*	*	*
20%	3	Kompleksni brojevi	*	*	*
20%	4	Kvadratni trinom	*	*	*
20%	6	Trigonometrija pravouglog trougla	*	*	*

MODUL PRIPREMIO/LA (RADNA GRUPA)

Meliha Bazdar, prof.

Zlata Misković, prof
Momir Vasić, prof.

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	
ZANIMANJE	
PREDMET	MATEMATIKA
MODUL	Stereometrija
REDNI BROJ	05-OP-03-04
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> • Da omogući skaldan razvoj osnovnih mentalnih operacija a posebno prostornog opažanja, psiho-motoričkih osobina urednosti, skiciranja i ilustrovanja. 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
<ul style="list-style-type: none"> • Osnovno znanje iz geometrije stečeno u osnovnoj školi 	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> • Modul ima za cilj da učenika osposobi da: <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje uobičajene figure i tijela; - mjerenje i izračunavanje površine uobičajenih figura i zapremine uobičajenih tijela; - sticanje znanja potrebnih za razumijevanje prostornih odnosa; - izgradjivanje pozitivnih osobina ličnosti kao što su: radne navike, urednost, preciznost, tačnost, upornost, sistematičnost, odgovornost, smisao za samostalni rad, te razvijanje estetskih navika kod učenika; - razvijanje sposobnosti učenika za samostalno korištenje stručne literature i drugih izvora znanja; - razvijati sposobnost urednog, preglednog, sredeog pisanja brojeva i izraza, koordinirano ritmičko pisanje i govor, izrada modela i skica. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mjerne jedinice za dužinu, površinu i zapreminu u različitim sistemima 2. Površina geometrijskih figura u ravni 3. Poliedri (prizma) 4. Poliedri (piramida) 5. Obrtna geometrijska tijela 	
REZULTATI	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mjerne jedinice za dužinu, površinu i zapreminu u različitim sistemima mjera <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da : <ul style="list-style-type: none"> - Razumije pojmove mjernih jedinica u različitim sistemima mjera; - pretvara mjerne jedinice u okviru istog sistema i pretvaranje jedinica metričkog sistema u inčni; - vlada metodologijom rješavanja zadataka u kojima su podaci jednog metričkog sistema a rezultati u drugim mjernim jedinicama; - Analizira, identifikuje i raduje različite izraze i svodi ih na osnovne mjerne jedinice. 2. Površina geometrijskih figura u ravni <ul style="list-style-type: none"> • Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> - Razumije definicije pravougaonika, kvadrata, trougla, trapeza, kruga, kružnog isječaka i kružnog odsječaka; - izračuna bez teškoća veličinu površine pravougaonika, kvadrata, paralelograma - vlada metodologijom korišćenja najprikladnijih formula za izračunavanje površine raznih geometrijskih figura u ravni; - analizira i sistematizuje osobine različitih ravnih figura i rješava različite probleme površina; - kombinuje i sintetizuje različite osobine i odnose i rješava praktične probleme. 3. Poliedri (prizma) 4. Poliedri (piramida) <p>Učenik će biti sposoban da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiše diedar, rogalj, poliedar, skicira diedar, rogalj ili poliedar; 	

- crta mreže različitih prostornih figura i uočava neke prostorne pojmove (visina, osnovna ivica, bočna ivica i sl.)
- vlada metodologijom računanja površine i zapremine različitih prostornih figura;
- primjenjuje bez teškoća odgovarajuće formule pri računanju površine i zapremine uspravnih figura
- Apstrahuje, konkretizuje i analizira zavisnost prostornih elemenata i rješava zadatke iz prakse.

5. Obrtna geometrijska tijela

- Učenik će biti sposoban da:
 - Razumije, definiše i sistematizuje obrtna prostorna tijela;
 - Crta (skicira) mrežu obrtnih tijela i uočava pojedine dielove (baza, visina, omotač i sl.);
 - primjenjuje bez teškoća odgovarajuće formule pri računanju veličine, površine i zapremine uspravnih obrtnih tijela i lopte;
 - primjenjuje bez teškoća odgovarajuće formule površine i zapremine i apstrahuje pojedine elemnte;
 - analizira i rejšava probleme iz prakse i algoritimizira metodologiju rješavanja.

SMJERNICE

1. Mjerne jedinice za dužinu, površinu i zapreminu u različitim sistemima

- Nastavnik će:
 - U ovoj temi ponoviti i implementirati znanja iz fizike i drugih stručnih predmeta te mjerne jedinice u različitim sistemima, pomoću prostijih i raznovrsnijih primjera dovesti do potpune spoznaje.

2. Površina geometrijskih figura u ravni

3. Poliedri (prizma)

4. Poliedri (piramida)

5. Obrtna geometrijska tijela

- U obradi ovih sadržaja (u stvari , produbljanju i dopunjavanju znanja koja o njima učenici već imaju) značajno je da učenici već usvojene osnovne pojmove i činjenice prostorne geometrie umiju uspješno da primjenjuju u rješavanju zadataka (ne mnogo složenih), uključujući i one praktične prirode (određivanje zapremine modela nekog geometrijskog tijela, konkretne građevine ili predmeta, ako unaprijed nisu dati neophodni podaci i sl.) Učenici treba da "vide" da se izučavana svojstva prostornih figura široko koriste u praksi, astronomiji, fizici, hemiji i dr. Posebnu pažnju treba posvetiti razvijanju logičkog mišljenja i prostornih predstava učenika, čemu u izvjesnoj mjeri može doprinijeti razumno pozivanje na očiglednost, korišćenje modela i pravilnoskiciranje prostornih figura. Pored daljeg rada na usavršavanju tehnike računanja i transformacija izraza, korisno je povremeno od učenika zahtijevati da daju procjenu rezultata računskog zadatka. Nizom zadataka može se ilustrovati i činjenica da je često racionalnije i bolje prvo naći rješenje zadatka u "opštem obliku" , pa onda zamjenjivati date podatke. Može se u zadatku dati i određivanje odnosa zapremine sličnih poliedara i sličnih obrtnih tijela, a takođe i određivanje poluprečnika upisane ili opisane sfere određenom geometrijskom tijelu. Obrasci za površinu i zapreminu lopte i njenih dijelovsa ne moraju se izvoditi.

INTEGRACIJA

Predmet: Praktična nastava

Modul se integriše sa svim modulima praktične nastave unutar kojih treba da se primijeni stečeno znanje ovog modula

Predmeti: Stručno-teoretske nastave

Modul se integriše sa svim modulima stručno-teoretske nastave unutar kojih treba da se primijeni stečeno znanje ovog modula

Modul: 05-OP-05-01

05-OP-05-02

05-OP-05-03

IZVORI

- Dostupni udžbenici i zbirke iz matematike
- Kompjuterski programi iz stereometrije

OCJENJIVANJE

- Način: ocjenjivanje unutar škole
- ocjenjivanje se mora izvesti na osnovu najmanje dvije metode
- test na kraju ovoga modula obavezna metoda
- izvesti ocjenjivanje tematskih jedinki naznačenih u tabeli
- učenici moraju biti unaprijed upoznati sa metodama ocjenjivanja i kriterijumima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50% svih rezultata učenja, u svim odabranim metodama

ocjenjivanja

- metode za određene tematske jedinice tabelarno prikazane
- važnost tematskih jedinica unutar modula prikazan u tabeli

Razrada metoda:

10. Usmeno provjeravanje znanja

- podrazumijeva kontinuiranu provjeru znanja u svim dijelovima časa
- ne planirati časove samo usmene provjere

11. Pismena provjera znanja:

- pismenu provjeru uraditi poslije 1, 2 i 3 jedinice
- preporučuje se 6 zadataka u pismenoj provjeri

Test:

- obavezna metoda za kraj modula
- pitanja za test i bodovanje moraju biti unaprijed definisani
- pitanjima treba da se provjere rezultati učenja tematskih jedinica naznačenih u tabeli
- bodovanje pitanja treba izvesti na osnovu unaprijed definisane važnosti tematskih jedinica
- u testu na kraju modula broj pitanja je 10.

• **Važnost:**

Usmena provjera	25%
Pismena provjera	25%
Test	50%

• **Prolaznost:**

Dovoljan (2)	50-60%
Dobar (3)	61-80%
Vrlo dobar (4)	81-90%
Odličan (5)	92-100%

PLAN OCJENJIVANJA

Naslov modula: Stereometrija

Šifra: 05-OP-03-04

METODE OCJENJIVANJA

Važnost jedinice	Broj tematske jedinice	Naslov tematske jedinice	Usmena provjera znanja	Pismena provjera znanja	Test
20 %	1	Mjerne jedinice za površinu i zapreminu u različitim sistemima	*	*	*
20%	2	Površina geometrijskih figura u ravni	*	*	*
20%	3	Poliedri (prizma)	*	*	*
20%	4	Poliedri (piramida)	*	*	*
20%	5	Obrtna geometrijska tijela	*	*	*

Test na kraju modula je obaveza

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za matematiku, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor matematike ili drugim stručnim zvanjem gdje je matematika glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	KONSTRUISANJE ODJEĆE
MODUL	Ženske klasične jakne
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–05
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika ženske jakne	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
<p>70. Konstruisanje ženske klasične jakne-jednoredne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije <p>71. Konstruisanje ženske klasične jakne-dvoredne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Ženska jakna sa šal kragom
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–06
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika jakne sa šal kragom	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
<p>72. Konstruisanje ženske jakne sa šal kragom – klasičan kroj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije <p>73. Konstruisanje ženska jakna sa šal kragom - strukirana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Ženske jakne razni modeli i ženski prsluk
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–07
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika ženske jakne i prsluka	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
<p>74. Konstruisanje ženske jakne za vitki i puni stas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije <p>75. Konstruisanje ženskog jednorednog i dvorednog prsluka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Ženske dugi kaput
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–08
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika ženskog dugog kaputa	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
<p>76. Konstruisanje ženskog dugog kaputa sa reverom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije <p>77. Konstruisanje ženskog dugog kaputa bez revera</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	ISPITIVANJE TEKSTILA
MODUL	Fizička i hemijska ispitivanja vlakana
ŠIFRA MODULA	03–ST–05–01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogućava da usvoje znanja i steknu vještine u ispitivanju kvaliteta tekstilnih proizvoda i da na osnovu metoda ispitivanja identifikuju sirovinski sastav proizvoda	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje nastavnih sadržaja iz predmeta: tekstilna vlakna i tehnologija tekstila	
JEDINICE	
78. Primjena mikroskopa u ispitivanju tekstila 79. Svojstva tekstilnih vlakana <ul style="list-style-type: none"> - Sorpcija i disorpcija - Bubrenje tekstilnih vlakana - Pokazatelji vlažnosti tekstilnog materijala 80. Trgovačka masa tekstilnih vlakana 81. Zrelost pamučnih vlakana 82. Randman pamuka 83. Geometrijska svojstva tekstilnih vlakana <ul style="list-style-type: none"> - Dužina vlakana - Podužna masa vlakana - Kovrdžavost vlakana 84. Prekidna jačina vlakana 85. Izduženje vlakana pri kidanju 86. Otpornost vlakana na uvijanje 87. Otpornost vlakana na savijanje 88. Električna svojstva vlakana 89. Toplinska svojstva vlakana 90. Zapaljivost vlakana 91. Mikroskopski izgled tekstilnih vlakana	
REZULTATI	
Učenici će upoznati svojstva koja određuju kvalitet i upotrebnu vrijednost tekstilnih proizvoda kao i njihovu namjenu u proizvodnji odjeće	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Intervju 2. Test Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Ispitivanje tekstila
MODUL	Fizička i hemijska ispitivanja tkanina
ŠIFRA MODULA	03–ST–05–02
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogućava da usvoje znanja i steknu vještine u ispitivanju kvaliteta tekstilnih proizvoda i da na osnovu metoda ispitivanja identifikuju sirovinski sastav proizvoda	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje nastavnih sadržaja iz predmeta: tekstilna vlakna i tehnologija tekstila	
JEDINICE	
92. Vrste ravnih tekstilnih površina 93. Strukturne karakteristike ravnih površina <ul style="list-style-type: none"> - Dužina i širina - Lice i naličje tekstilnih površina - Gustoća tkanine - Gustoća pletenine - Masa tekstilnih površina - Debljina tekstilnih površina 94. Prekidna jačina tkanine 95. Otpornost na habanje 96. Piling efekat 97. Otpornost na gužvanje 98. Poroznost tkanina 99. Stabilnost oblika i dimenzija tkanina 100. Filcanje tekstilnih proizvoda 101. Propustljivost tkanina 102. Postojanost obojenja 103. Primjena hemijskih metoda u ispitivanju tekstila	
REZULTATI	
Učenici će upoznati svojstva koja određuju kvalitet i upotrebnu vrijednost tekstilnih proizvoda kao i njihovu namjenu u proizvodnji odjeće	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Intervju 2. Test Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	STROJEVI I UREĐAJI U KONFEKCIJI
MODUL	Strojevi za krojenje i obični šivaći stroj
ŠIFRA MODULA	03–ST–04–01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući sticanje znanja i vještina potrebnih u praktičnoj primjeni strojeva za krojenje i običnog šivaćeg stroja u serijskoj proizvodnji odjeće	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Stečena znanja iz modula praktične nastave	
JEDINICE	
104. Strojevi za pripremu materijala - Strojevi za kontrolu materijala - Strojevi za stabilizaciju materijala 105. Strojevi za pripremu šablona za krojenje - Strojevi za izrezivanje krojnih šablona - Strojevi za gradiranje - Strojevi za izradu krojnih listova 106. Strojevi za krojenje - Strojevi za polganje naslaga - Strojevi za korjenje sa višeuigaonim nožem - Strojevi za korjenje s okruglim nožem - Strojevi za korjenje sa udarnim nožem (progres) - Strojevi za krojenje sa tračnim nožem (bansek) - Štance - Strojevi za automatsko krojenje 107. Strojevi za označavanje 108. Šivaći strojevi – običan šivaći stroj - Osnovni strojni ubodi - Glava šivaćeg stroja - Mehanizam za prijenos kretanja - Uređaj za oblikovanje uboda - Uređaj za posmik materijala - Uređaj za podmazivanje - Uređaj za namotavanje donjeg konca - Uređaj za odrezivanje konca - Tipični kvarovi šivaćeg stroja - Pogonski elektromotor - Pomoćne naprave	
REZULTATI	
Učenik će biti osposobljen da ovlada tehnikom upotrebe strojeva	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Intervju 2. Test Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Strojevi i uređaji u u konfekciji
MODUL	Specijalni šivaći strojevi i uređaji za glačanje
ŠIFRA MODULA	03–ST–04–02
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući sticanje znanja i vještina potrebnih u praktičnoj primjeni specijalnih šivaćih strojeva i uređaja za međufazno i završno glačanje odjeće u proizvodnji	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Stečena znanja iz modula praktične nastave	
JEDINICE	
109. Specijalni šivaći strojevi <ul style="list-style-type: none"> - Dvoigličar zrnčanog uboda - Dvoigličar lančanog uboda - Cik-cak stroj - Stroj za ušivanje rukava - Strojevi za štafiranje - Strojevi za jemčenje i podjemčivanje - Strojevi s rubnim ubodom 110. Šivaći automati <ul style="list-style-type: none"> - Automat za izradu zapora - Automat za prišivanje dugmadi - Automat za ravne rupice - Automat za okaste rupice - Automat za paspulirane rupice 111. Šivaći agregati 112. Konac za strojno šivanje 113. Uređaji za glačanje <ul style="list-style-type: none"> - Uređaji za međufazno glačanje - Parne prese 114. Prese za frontalno fiksiranje	
REZULTATI	
Učenik će biti osposobljen da ovlada tehnikom upotrebe strojeva	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Intervju 2. Test Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	ESTETSKO OBLIKOVANJE ODJEĆE
MODUL	Uvod u estetiku
ŠIFRA MODULA	03–ST–07–01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik stekne osnovna znanja iz oblasti primjene načela estetike u oblikovanju odjeće i prilagođavanja odjeće raznim oblicima anatomske građe ljudskog tijela	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Stečena znanja iz predmeta: tekstilna vlakna, tehnologija tekstila i praktična nastava	
JEDINICE	
115.	Uvod u estetiku odijevanja
116.	Umjetnost kao predmet zanimanja estetike
117.	Vrednovanje lijepog
118.	Oblici pojavnosti lijepog
119.	Određivanje kriterija ljepote
120.	Određivanje prosječnog ukusa
121.	Zadaci odjeće
122.	Moda
123.	Likovni elementi forme
	- Crta (linija)
	- Ploha (površina)
	- Tekstura (opipljiva struktura površine)
	- Oblik (forma)
	- Ton (svjetlo – sjena)
	- Boja
124.	Načela građenja kompozicije
	- Kontrast
	- Ravnoteža
	- Proporcija
	- Ritam
	- Akcenat
125.	Osnove modnog crtanja
	- Crtanje figure
	- Crtanje odjeće i modni crtež
126.	Historija-povijest odijevanja
REZULTATI	
Ovladati tehnikom spajanja znanosti o dobru (etika), znanosti o lijepom (estetika), znanosti o istini (logika) i znanosti o zaštiti okoline (ekologija)	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja:	
2. Intervju	
3. Test likovnih vještina (portfolije)	
Prolaznost.	
30-45% - Dovoljan (2)	
46-65% - Dobar (3)	
66-85% - Vrlodobar (4)	
86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: fakultet primjenjenih umjetnosti, diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Estetsko oblikovanje odjeće
MODUL	Oblikovanje ženske i muške odjeće
ŠIFRA MODULA	03-ST-07-02
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik stekne vještine oblikovanja ženske i muške odjeće, te da raspoznaje proporcionalnu građu ženskog i muškog tijela, uzrast, stas i deformaciju tijela	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Stečena znanja iz predmeta: konstruisanje odjeće i praktična nastava	
JEDINICE	
127. Oblikovanje odjeće <ul style="list-style-type: none"> - Osnovna načela oblikovanja odjeće - Funkcionalizam u savremenom oblikovanju odjeće - Esteticizam u savremenom oblikovanju odjeće - Specifični zahtjevi oblikovanja odjeće - Antimoda savremenog društva - Kič - Dizajn i stajling 128. Oblikovanje ženske suknje 129. Oblikovanje ženskih hlača 130. Oblikovanje ženske bluze 131. Oblikovanje ženske haljine 132. Oblikovanje ženske jakne 133. Oblikovanje ženskog prsluka 134. Oblikovanje ženskog kaputa 135. Oblikovanje muških hlača 136. Oblikovanje muškog prsluka 137. Oblikovanje muškog sakoa 138. Oblikovanje muškog kaputa	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom oblikovanja odjeće i njenog prilagođavanja estetskim, funkcionalnim, ekonomskim i tehnološkim zahtjevima.	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina oblikovanja odjeće (portfolije) Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: fakultet primjenjenih umjetnosti, diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	PRAKTIČNA NASTAVA
MODUL	Ženska klasična jakna
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-10
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
139. Primjena znanja iz konstruisanja ženske klasične jakne <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za ženske klasične jakne - Konstruisati model u prirodnoj veličini klasične jakne - Modelirati krojne dijelove modela ženske klasične jakne - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 140. Krojenje ženske klasične jakne <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtaťi krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 141. Šivanje modela ženske klasične jakne <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 142. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu može izvoditi: Dipl.inž tekstila odjevni smjer, Inžinjer tekstila odjevni smjer, VKB majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženska jakna sa šal kragnom
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-11
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
143. Primjena znanja iz konstruisanja jakne sa šal kragnom <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za jakne sa šal kragnom - Konstruisati model u prirodnoj veličini jakne sa šal kragnom - Modelirati krojne dijelove modela jakne sa šal kragnom - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 144. Krojenje ženske jakne sa šal kragnom <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtaťi krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 145. Šivanje modela ženske jakne sa šal kragnom <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redosljedu 146. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženski prsluk
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-12
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
147. Primjena znanja iz konstruisanja ženskog prsluka <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za ženski prsluk - Konstruisati model u prirodnoj veličini ženskog prsluka - Modelirati krojne dijelove modela ženskog prsluka - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 148. Krojenje ženskog prsluka <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 149. Šivanje modela ženskog prsluka <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 150. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Ženski dugi kaput
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-13
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
151. Primjena znanja iz konstruisanja ženskog dugog kaputa <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za ženski dugi kaput - Konstruisati model u prirodnoj veličini ženskog dugog kaputa - Modelirati krojne dijelove modela ženskog dugog kaputa - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 152. Krojenje ženskog dugog kaputa <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtaťi krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 153. Šivanje modela ženskog dugog kaputa <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 154. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Proizvodni rad u fabrici
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-14
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući aktivno učešće u serijskoj proizvodnji pri izvođenju različitih radnih operacija na odjevnim predmetima u okviru postojeće podjele rada	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Usvojena znanja iz predmeta „Praktična nastava“ modula 1-17, predmeta „Strojevi i uređaji u konfekciji“ i predmeta „Organizacija i tehnologija konfekcije“	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Radne aktivnosti u tehničkoj pripremi 2. Rad na strojevima za krojenje odjeće 3. Rad na običnom šivaćem stroju 4. Rad na specijalnim strojevima 5. Rad na šivaćim automatima 6. Rad na uređajima za međufazno glačanje 7. Rad na uređajima za završno glačanje 8. Rad na opremanju odjeće 	
REZULTATI	
Učenici će ovladati izradom različitih radnih operacija na odjevnom predmetu na svim vrstama sredstava za rad s mogućnošću brzog uklapanja u serijsku proizvodnju, sticanja individualne i kolektivne odgovornosti i radne discipline	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

<p>7. Čovjek i vjera</p> <p>U okviru ove jedinice obrađuju se sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potrebe čovjeka. - Susret sa svojom vlastitošću. - Prakticiranje i življenje vjere. - Vjerom do ostvarenja svoje ljudskosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - definira potrebe čovjeka, samopoštovanje, dostojanstvo, upute i propise Božije, sumnje, - povezuje vlastite potrebe i način udovoljavanja istih, omjer u udovoljavanju potrebama duše i tijela, svoj odnos prema Bogu, upute i propise, načine iskazivanja ljubavi prema Bogu, potrebu za vjerom, - objašnjava individualnost svakog čovjeka te nužnost njegovanja te individualnosti, - povezuje naučeno sa praksom, - identifikuje svoju individualnost, najljepše načine zahvale Bogu i pokazivanja ljubavi prema Njemu prema uputama islama, - argumentira ljepote i blagodati života u vjeri 	<ul style="list-style-type: none"> - prilagođava život učenju islama, - evaluira i realizira svoje potrebe, - djeluje u skladu sa naučenim, - dijagnosticira životni put osmšljen vjerom - planira svoj život umjeriti ka vjeri i vjerskim načelima. 	<ul style="list-style-type: none"> - proučava zadato (stvaranje čovjeka, njegov život na dunjaluku, misije i zadatke poslanika), - objašnjava pojam vjere i vjerovanja i integrira ih u životu, prihvata različitosti u izgledu, sposobnostima, stavovima i idejama, - vješto brani svoja uvjerenja i sposobnosti te afirmativno djeluje na druge.
<p>8. Islam i sloboda</p> <p>U okviru ove jedinice obrađuju se sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Islamsko poimanje slobode. - Sloboda i odgovornost. - Na putu prema slobodi i zrelosti. - Mediji i sloboda. 	<ul style="list-style-type: none"> - definira i opisuje pojam slobode, slobodne volje, upute date od Uzvišenog Boga i mogućnost izbora, zatim ljudsko dostojanstvo i oslobođenost od robovanja bilo kome izuzev Uzvišenom Bogu; - opisuje slobodu demokratskog društva i slobodu u islamu, mogućnost vlastitog izbora i posljedice koje ti izbori donose, različito nametanje raznih oblika robovanja u savremenom društvu; - predstavlja slobodu svakog čovjeka te nužnost njegovanja te slobode u okvirima islama, opisuje i razumije put koji održava nezavisnost čovjeka od stvorenja, a zavisnost samo o Stvoritelju; - pokazuje razliku između svoje individualnosti i mogućnosti izbora sa posljedicama, dobrim ili lošim; - predstavlja najljepše načine provođenja slobodne volje; - obrazlaže ljepote i blagodati slobode i slobodne volje u islamu 	<ul style="list-style-type: none"> - prilagođava život učenju islama o slobodi i slobodnoj volji, - prepoznaje prave savjete i realizira svoje izbore prema uputama Uzvišenog Allaha, - djeluje u skladu sa naučenim, - odvaja Pravi put od stranputica, te slobodu od robovanja, - procjenjuje svoje potrebe i realizira ih slobodnim izborom, nezavisno od vršnjaka, medija i sl., te ih koristi u ostvarenju sreće na oba svijeta 	<ul style="list-style-type: none"> - vješto brani svoja uvjerenja i sposobnosti te afirmativno djeluje na druge.

<p>9. Čovjekova duhovna i materijalna realnost</p> <p>U okviru ove jedinice obrađuju se sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čovjek – biće duha i tijela. - Harmonija između duhovnog i materijalnog. - Grijeh i duhovna tjeskoba. 	<ul style="list-style-type: none"> - definira i opisuje pojam čovjeka kao biće duha i tijela, harmonije između duha i tijela, grijeha, duhovne tjeskobe i pokajanja, zatim izvorne akte i funkcije ljudske prirode; - opisuje i prepoznaje fizičku, psihičku i duhovnu funkciju čovjeka; - objašnjava načine ostvarivanja tih funkcija na osnovu uputa i savjeta Uzvišenog Allaha; - povezuje naučeno sa praksom, i prepoznaje svoje potrebe i smješta ih u funkcije kojima pripadaju radi postizanja harmonije u njihovom ostvarivanju; - pronalazi najljepše načine uspostavljanja harmonije između duha i tijela; - otkriva ljepote i blagodati u stvaranju ljudske prirode, te ih nastoji zadržati 	<ul style="list-style-type: none"> - prilagođava život učenju islama o prirodi čovjeka, - prepoznaje prave savjete i realizira svoje potrebe prema uputama Uzvišenog Allaha radi postizanja harmonije, - djeluje u skladu sa naučenim, - odvaja Pravi put od stranputica, ispravno od pogrešnog, - procjenjuje svoje potrebe i realizira ih slobodnim izborom, nezavisno od vršnjaka, medija i sl., te ih koristi u postizanju harmonije i ostvarenju sreće na oba svijeta. - prihvata vlastite pogreške i priziva Božiju milost i oprost. 	
--	--	--	--

SMJERNICE

Jedinica 1:

- Koristiti metod „moždana oluja“ u određivanju svrhe čovjekovog postojanja.
- Nastavnik prikazuje dokumentarne filmove o:
 - Stvaranju čovjeka (u utrobi majke) – metoda zametka
 - Razvijanju čovjeka (u utrobi majke) – metoda embriologije
 - Rađanju čovjeka i dolaska na ovaj svijet – akušerstvo, i
 - Životu čovjeka kao materijalnog, a zatim i kao duhovnog bića, te njegove potrebe u smislu i jednog i drugog.
- Životu čovjeka koji je život posvetio vjeri, i životu čovjeka koji je život posvetio materijalizmu.
- Organizirati grupni rad: učenici će pisati o misiji vlastitog života, odnosno kako je ko osmislio svoj život (gdje se bazira na životu vjerovanja i nevjerovanja, te životu sreće i nesreće)
- Napraviti u power point prezentaciji svrhu čovjekovog života na ovome svijetu, kao i radost čovjekovog života posvećenog vjeri i vjerovanju.
- Organizirati posjetu uspješnom biznismenu koji je život osmislio vjerom.

Jedinica 2:

- Organizirati grupni rad gdje će učenici imati zadatak napisati koje su to potrebe čovjeka.
- Obezbjediti prezentaciju grupnog rada.
- Uraditi power point prezentaciju o duhovnim i materijalnim potrebama čovjeka.
- Napraviti razliku između duhovno punih i duhovno praznih ljudi, te materijalno punih a

- duhovno praznih ljudi.
- Učenik igra svoju životnu ulogu:
 - Svaki učenik prezentira jedan segment životnog iskustva (njemu zanimljivog)
 - Sugerirati da učenik koristi: fotografije, ilustracije, ili neke druge oblike opisivanja svog iskustva
 - Presentacija se vrši usmeno na času
- Podjeliti učenike u parove gdje svaki par ima zadatak da opiše način prakticiranja i življenja vjere.
- Obezbjediti prezentaciju parova.
- Nastavnik skicira putem prezentacije načine prakticiranja vjere.
- Obezbjediti posjetu času (osoba koja je vjerom ostvarila svoju ljudskost)

Jedinica 3:

- Definirati riječi sloboda, odgovornost, islam, i mediji.
- Objasniti čovjekovu djelimičnu slobodu „el-iradetu džuzijjeh“
- Istražiti kur'anske ajete koji govore o slobodi čovjeka
- Organizirati debatu na temu „Sloboda povlači odgovornost“
- Afirmacijska ekipa izlaže svoje argumente, negacijska svoje
- Organizirati ekipu sudija iz reda nastavnika (prof. bosanskog jezika, vjeronauke, i demokratije)
- Adekvatno nagraditi pobjednike debate
- Prezentirati kur'anske ajete i hadise koji govore o ljudskoj slobodi, i ljudskoj odgovornosti
- Pripremiti zadatke:
 - Istražiti časopise koji govore o slobodi i odgovornosti, kao i slobodi u islamu
 - Napisati sastav o temi „Na putu prema slobodi i zrelosti“
 - Uzajamno povezati pojmove sloboda i zrelost
 - Organizirati grupni rad
 - Zadatke grupe odrađuju na papiru većeg formata
 - Svaka grupa prezentuje svoje istraživanje
- U grupama učenici istraže radiostanice i TV kanale po želji te prezentuju zadatke:
 - Radio ili video emisija osmišljena od učenika (koristiti kasetofon, diktafon, kameru, mobitel, i sl.)
 - Tema emisije „Medijska sloboda izražavanja“
 - Svaka grupa će prezentirati svoju emisiju putem projektora

Jedinica 4:

- Objasniti dvije komponente čovjek: duhovnu i materijalnu
- Prikazati kur'anske ajete koji govore o čovjeku kao duhovnom i čovjeku kao materijalnom biću
- Organizirati grupni rad i istraživanje o grijehu i vrstama grijeha.
- Prezentirati grijeh: koje imaju strasti, grijeh koje su bez strasti i grijeh koje negiraju čovjekovu ljudskost
- Analizirati teške, velike i male grijeh
- Predstaviti opasnost grijeha u duhovnom segmentu čovjekovog života.

INTEGRACIJA

Historija, Bosanski jezik, Demokratija i ljudska prava, Anatomija

IZVORI

- Udžbenik Vjeronauka za drugi razred srednje škole
- Kahteran, Nevad: *Tradicionalni islam i ideja ihsani intelektualnosti*, časopis Znakovi vremena, br. 18/19/2003, Sarajevo, 2003.
- Kalajić, Dragoš: *Rock and roll - idoli*, u: Latić, Džemaludin: *Svjetske religije II*, Sarajevo, 1999., str. 220-224.
- Kolarić, Juraj, *Navjesticitelji novog svijeta*, u: Novi religiozni pokreti, Zbornik radova, Zagreb, 1997. , str. 269-303.
- Koprek, Ivan: *Religijsko-etička prosudba scientology pokreta*, u: Novi religiozni pokreti, Zbornik radova, Zagreb, 1997., str. 163-172.
- Lakroa, Mišel: *New Age: ideologija novog doba*, Clio, Beograd, 2001.
- Manford, Lewis: *Mit megalopolisa*, u: Latić, Džemaludin: *Svjetske religije II*, Sarajevo, 1999., str. 225-229.
- Midhat Čelebić: *Suština islama*, Sarajevo, 2000.

- Motehari, M.: *Islam i zahtjevi vremena*, časopis Znakovi vremena, br. 11/2001, Sarajevo, 2001.
- Nasr, S. H.: *Srce islama*, El-Kalem, Sarajevo, 2002.
- Nasr, S. H.: *Tradicionalni islam u modernom svijetu*, El-Kalem, Sarajevo, 1991.
- Nasr, S. H.: *Vodič mladom muslimanu*, Sarajevo, 1998.
- Nikić, Mijo: *Fenomen novih religioznih pokreta*, u: Novi religiozni pokreti, Zbornik radova, Zagreb, 1997., str. 17-407.
- Qutb, Sejjid: *Znakovi na putu*, Sarajevo, bez godine izdanja
- Imam el-Gazali: *Mladiću (ejjuhel-veled)* više izdanja
- Čelebić, Midhat i Abdulah: *Ilmihal*, Zenica, 1995.

OCJENJIVANJE

- Učenici moraju biti unaprijed upoznati sa tehnikama i načinima ocjenjivanja.
- Za izvođenje zaključne ocjene na kraju modula neophodno je da učenik bude ocijenjen iz sva tri oblika ocjenjivanja
- Ocjenjivanje se vrši unutar školskog sata, korištenjem tehnika ocjenjivanja predviđenim za ovaj nastavni predmet,
- U pojedinim tehnikama učenik može biti ocijenjen i na osnovu evaluacije od strane kolege učenika

1. **Intervju** - usmeno ocjenjivanje kroz listu pitanja koju definiše nastavnik ili učenici

2. **Portfolio** - individualni i grupni zadaci, rad u parovima, priprema referata prema uputama nastavnika u skladu sa nastavnim gradivom i prezentacija na času, obavljanje intervjua na terenu ili ugovaranje posjete – gost na času, panoi, zabilješke sa časa (sveska), pismena provjera (kontrolni rad), esej, radni listovi, domaća zadaća, pano (individualno ili grupno), praćenje učenikove zainteresovanosti za gradivo, aktivnost na nastavi kao i cjelokupnog odnosa prema radu.

3. **Test na kraju modula** – pitanja za test i bodovanja moraju biti unaprijed definisana sa najmanje 10 pitanja u trajanju od 45 minuta.

Važnost tehnika ocjenjivanja:

- Intervju – 25%
- Portfolio - 25%
- Test - 50%

Prolaznost:

- nedovoljan (1) 0 – 49%
- dovoljan (2) 50 – 60%
- dobar (3) 61 – 80%
- vrlo dobar (4) 81 – 90%
- odličan (5) 91 – 100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme)
2. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor;
3. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor uz prethodno završenu medresu;
4. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelora, uz prethodno završenu medresu.
Lica koja ispunjavaju uslove za realizaciju nastave iz islamske vjeronauke moraju pribaviti certifikat od strane nadležne vjerske zajednice.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja		
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i sva četverogodišnja zanimanja		
PREDMET	Islamska vjeronauka		
MODUL	Muslimanska zajednica		
REDNI BROJ	04		
ŠIFRA MODULA	III-IV-OPI-01-04		
SVRHA MODULA			
Svrha modula je pomoći učenicima da postepeno i sistematski upoznaju povijesno-kulturalnu stvarnost u kojoj žive, opće etičke i moralne probleme savremenoga čovjeka i društva te cjelovitu nauku, načela i vrijednosti islama.			
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI			
Predznanje stečeno na nastavi Islamske vjeronauke u prvom, drugom i trećem modulu.			
CILJEVI			
<ul style="list-style-type: none"> – shvatanje smisla ibadeta i pomoć u istrajnosti njegovog izvršavanja; – osposobljavanje mladih za život u zajednici, zasnovan na principima islama; – upoznavanje povijesti islama radi gradnje identiteta na vlastitoj kulturi i tradiciji; – razvijanje ponosne i dostojanstvene ličnosti otvorene prema vjeri, nauci i radu; – upoznavanje sa drugim religijama te razvijanje tolerancije, dijaloga i saradnje s drugima i drugačijima. 			
JEDINICE			
10. Smisao ibadeta 11. Porodica u islamu 12. Muslimanska zajednica 13. Povijest islama			
REZULTATI			
Jedinice	Znanje	Vještine	Lične kompetencije
10. Smisao ibadeta U okviru ove jedinice obrađuju se sljedeće teme: – Značaj ibadeta u životu vjerujuće osobe. – Ibadetom do preobražaja i punine života. – Istrajnost u ibadetu.	– definira i opisuje pojam ibadeta, čovjeka kao bića koje treba da ibadet čini svim svojim bićem, istrajnost u činjenju ibadeta; – opisuje fizičku, psihičku i duhovnu funkciju ibadeta; – naglašava načine činjenja ibadeta kroz sve funkcije čovjeka; – identifikuje prilike u kojima može činiti ibadet; – predlaže najljepše načine činjenja ibadeta; – argumentira za ljepote i blagodati u činjenju ibadeta te nastoji biti ustrajan u njegovom činjenju.	- prilagođava život učenju islama o prirodi čovjeka i činjenju ibadeta, - prepoznaje prave načine činjenja ibadeta, djeluje u skladu sa naučenim, odvaja djela koja su ibadet od onih koja to nisu, ispravno od pogrešnog, - procjenjuje životne prilike u kojima treba da čini ibadet i realizira ga nezavisno od drugih te ibadetom nastoji steći ljubav i blizinu Božiju. - povezuje naučeno sa praksom.	- učestvuje u realizaciji nastave smislenim pitanjima i odgovorima, - slijedi date savjete, raspravlja i primjenjuje naučeno, smisleno objašnjava uzroke i posljedice, - proučava zadato

<p>11. Porodica u islamu</p> <p>U okviru ove jedinice obrađuju se sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blagodati porodičnog života. - Oaza zdravog uzrastanja i sretnog života. - Tradicionalne vrijednosti u bošnjačkoj porodici. - Kako sačuvati porodicu danas? 	<ul style="list-style-type: none"> - definira pojam porodice; - opisuje i prepoznaje vrijednost, ulogu i funkciju porodice; - objašnjava načine očuvanja pravih porodičnih vrijednosti u okrilju islama; - prepoznaje prilike u kojima može da štiti porodicu, porodične odnose i članove porodice; - pronalazi najljepše načine odanosti porodici; - otkriva ljepote i blagodati u porodičnom životu te nastoji biti ustrajan u njegovom očuvanju 	<ul style="list-style-type: none"> - prilagođava život učenju islama o porodičnom životu, - prepoznaje prave načine izvršavanja porodičnih obaveza, - djeluje u skladu sa naučenim, - procjenjuje životne prilike u kojima treba da se oslanja na porodicu, - afirmira porodični život i realizira ga nezavisno od drugih. - povezuje teoriju s praksom 	<p>(pojam ibadeta, njegovu svrhu, cilj, ustrajnost u njemu i utjecaj ibadeta na život čovjeka),</p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava pojam ibadeta (integrira ga u životu), prihvata različite oblike ibadeta, vješto brani svoja uvjerenja i sposobnosti te afirmativno djeluje na druge.
<p>12. Muslimanska zajednica</p> <p>U okviru ove jedinice obrađuju se sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kur'an i hadis o zajednici. - Čovjek graditelj zajednice. - Uloga džemata u zajednici. - Moj doprinos zajednici. 	<ul style="list-style-type: none"> - definira pojam zajednice, ummeta, džemata; - opisuje i prepoznaje ulogu zajednice, ummeta i džemata za pojedinca, kao i ulogu pojedinca u njima; - objašnjava načine jačanja zajednice, ummeta i džemata na osnovu uputa i savjeta Allaha Uzvišenog; - prepoznaje svoju ulogu u zajednici i džematu i smješta je u funkciju njihovog jačanja, - pronalazi najljepše načine uspostavljanja harmonije i razumijevanja u zajednici, - otkriva ljepote i blagodati u društvenom životu na principima islama te ih nastoji zadržati. 	<ul style="list-style-type: none"> - prilagođava život učenju islama o čovjeku kao društvenom biću, - prepoznaje prave vrijednosti zajednice i realizira svoje potrebe uz pomoć njih, - djeluje u skladu sa naučenim, - odvaja zdravu, jaku zajednicu od one koja to nije, ispravno od pogrešnog, procjenjuje svoju ulogu i ostvaruje je, nezavisno od drugih, te je koristi u ostvarenju vlastitih ciljeva. - Prihvata vlastite zadatke i realizira ih radi jačanja zajednice 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava pojam vjere i vjerovanja i integrira ih u životu, prihvata različitosti u izgledu, sposobnostima, stavovima i idejama, - vješto brani svoja uvjerenja i sposobnosti te afirmativno djeluje na druge.

<p>13. Povijest islama</p> <p>U okviru ove jedinice obrađuju se sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Institucija hilafeta. – Susret islama s drugim kulturama. – Emevije. – Islam u Španiji i južnoj Italiji. – Abasije. 	<ul style="list-style-type: none"> - definira i opisuje pojam halife, institucije hilafeta, islamske kulture; - opisuje i prepoznaje historijske činjenice o islamu; - prepoznaje svoje naslijeđe, - pronalazi bitne momente u historiji islama koji predstavljaju prekretnicu za muslimane, kao i momente koji su ostavili neizbrisiv trag na historiju čovječanstva. 	<ul style="list-style-type: none"> - prilagođava život potrebama ummeta, - prepoznaje doprinose islama čovječanstvu, - djeluje u skladu sa naučenim, - odvaja vlastito naslijeđe od naslijeđa drugih, - procjenjuje svoje kulturno-historijsko naslijeđe, te ga koristi u kreiranju identiteta utemeljenog na vlastitim vrijednostima. 	
--	--	---	--

SMJERNICE

Jedinica 1:

- Nastavnik će pripremiti uvodno predavanje o svrhi čovjekovog stvaranja, a ta svrha je pokornost Allahu
- Poželjno je da učenici prethodno analiziraju kur'anske ajete o stvaranju čovjeka
- Organizirati rad u parovima
- Pripremiti analizu svrhe čovjekovog stvaranja na ovome svijetu
- Istražiti svrhu ibadeta, i može li čovjek ikada dostići stepen ne izvršavanja ibadeta?
- Omogućiti prezentaciju radova
- Analiza i zaključci (učenici/nastavnik)

Jedinica 2

- Nastavnik će pripremiti uvodno predavanje o porodici i porodičnim odnosima u islamu
- Učenici će u obliku eseja opisati islamsku porodicu po uzoru na svoju porodicu
- Razmatranja, analiza i zaključci pisanih eseja (učenici/nastavnik)
- Organizacija posjete Vrandučkoj tvrđavi gdje će se predstaviti historijski čas o tradicionalnoj kraljevskoj porodici
- Organizacija posjete bosanske kuće, sa svim tradicionalnim bosanskim vrijednostima kao i razgovor sa najstarijim članom porodice
- Učenike podijeliti u grupe, gdje će svaka od grupa analizirati posjete i predstaviti zaključke sa tih posjeta
- Svaka grupa će napisati zaseban esej na temu „Kako sačuvati porodicu danas?“
- Formirati facebook grupu koja će obuhvatati sve tradicionalne bošnjačke vrijednosti, od nošnje do ishrane, te razmjenjivati fotografije, linkove, i dr.
- Pripremiti prezentaciju grupa
- Analiza i zaključci (učenici/nastavnik)

Jedinica 3:

- Pripremiti prezentaciju ajeta i hadisa koji govore o zajednici
- Organizirati grupni rad koji obuhvata:
 - Rasprava o ulozi čovjeka u izgradnji zajednice (neke grupe raspravljaju a druge komentarišu)
 - Rasprava o ulozi hidžre u izgradnji zajednice (neke grupe raspravljaju a druge komentarišu)
 - Medinski ustav / Prva zajednica
 - Posjeta jednog džemata gdje će učenici obaviti intervju sa imamom o ulozi džemata u izgradnji zajednice
 - Napisati zaseban esej o temi „Moj doprinos zajednici“, te izvršiti praktičnu analizu ideja sa popratnim fotografijama

Jedinica 4:

- Pustiti dokumentarni film o historiji islama i muslimana

- Razgovarati i analizirati film i pouke filma
- Prezentirati instituciju halife, objasniti četvericu halifa, i njihove nasljednike dinastije Emevija i Abasija
- Organizirati rad u parovima sa zadacima:
 - Istražiti život prve četverice halifa, halifa Emevija i halifa Abasija
 - Predstaviti naučni, kulturni, umjetni i drugi oblik vladavine Emevija i Abasija
 - Obraditi Islamsku Španiju i spomenike islamske kulture u Španiji
 - Uraditi dokumentarni film ili power point prezentaciju o historiji islama i muslimana (Hulefai-Rašidin, Emevije i Abasije) koristeći kameru, DVD, mobitel, projektor, kompjuter i drugo.
 - Prezentovati istraživanje
 - Analiza i zaključci (nastavnik/učenici)

INTEGRACIJA

Historija, Bosanski jezik, Geografija, Čas odjeljske zajednice, Etika.

IZVORI

- Udžbenik Vjeronauka za drugi razred srednje škole
- Al-Attas, M. Naquib: *Islam i sekularizam*, Bosančica-print, Sarajevo, 2003.
- Čelebić, Midhat i Abdulah: *Ilmihal*, Zenica, 1995.
- Espozito, Džon: *Oksfordska historija islama*, Živinice, 2005., str. 153-201.
- Garody, R. : *Živi islam*, Sarajevo, 1997.
- Hadžijahić, Traljić, Šukrić: *Islam i muslimani u BiH*, Sarajevo, 1977.
- Hafizović, Rešid: *Između tradicije i moderniteta*, časopis Znakovi vremena, br. 1/1997, Sarajevo, 1997.
- Imam el-Gazali: *Izbavljenje iz zablude*, preveo Hilmo Neimarlija, dva izdanja
- Imam el-Gazali: *Mladiću (ejjuh-el-veled)* više izdanja
- Imam el-Gazali: *Preporod islamskih nauka* - imamo tri različita prijevoda od kojih svaki može poslužiti
- Imamović, Mustafa: *Historija Bošnjaka*
- Kahteran, Nevad: *Tradicionalni islam i ideja ihsani intelektualnosti*, časopis Znakovi vremena, br. 18/19/2003, Sarajevo, 2003.
- Kalajić, Dragoš: *Rock and roll - idoli*, u: Latić, Džemaludin: *Svjetske religije II*, Sarajevo, 1999., str. 220-224.
- Kolarić, Juraj, *Navijestitelji novog svijeta*, u: Novi religiozni pokreti, Zbornik radova, Zagreb, 1997., str. 269-303.
- Koprek, Ivan: *Religijsko-etička prosudba scientology pokreta*, u: Novi religiozni pokreti, Zbornik radova, Zagreb, 1997., str. 163-172.
- Lakroa, Mišel: *New Age: ideologija novog doba*, Clio, Beograd, 2001.
- Manford, Lewis: *Mit megalopolisa*, u: Latić, Džemaludin: *Svjetske religije II*, Sarajevo, 1999., str. 225-229.
- Midhat Čelebić: *Sušтина islama*, Sarajevo, 2000.
- Motehari, M.: *Islam i zahtjevi vremena*, časopis Znakovi vremena, br. 11/2001, Sarajevo, 2001.
- Nasr, S. H.: *Srce islama*, El-Kalem, Sarajevo, 2002.
- Nasr, S. H.: *Tradicionalni islam u modernom svijetu*, El-Kalem, Sarajevo, 1991.
- Nasr, S. H.: *Vodič mladom muslimanu*, Sarajevo, 1998.
- Nikić, Mijo: *Fenomen novih religioznih pokreta*, u: Novi religiozni pokreti, Zbornik radova, Zagreb, 1997., str. 17-407.
- Qutb, Sejjid: *Znakovi na putu*, Sarajevo, bez godine izdanja

OCJENJIVANJE

- Učenici moraju biti unaprijed upoznati sa tehnikama i načinima ocjenjivanja.
 - Za izvođenje zaključne ocjene na kraju modula neophodno je da učenik bude ocijenjen iz sva tri oblika ocjenjivanja
 - Ocjenjivanje se vrši unutar školskog sata, korištenjem tehnika ocjenjivanja predviđenim za ovaj nastavni predmet,
 - U pojedinim tehnikama učenik može biti ocijenjen i na osnovu evaluacije od strane kolege učenika
1. **Intervju** - usmeno ocjenjivanje kroz listu pitanja koju definiše nastavnik ili učenici
 2. **Portfolio** - individualni i grupni zadaci, rad u parovima, priprema referata prema uputama nastavnika u skladu sa nastavnim gradivom i prezentacija na času , obavljanje intervju na terenu ili ugovaranje posjete – gost na času, panoj, zabilješke sa časa

(sveska), pismena provjera (kontrolni rad), esej, radni listovi, domaća zadaća, pano (individualno ili grupno), praćenje učenikove zainteresovanosti za gradivo, aktivnost na nastavi kao i cjelokupnog odnosa prema radu.

3. Test na kraju modula – pitanja za test i bodovanja moraju biti unaprijed definisana sa najmanje 10 pitanja u trajanju od 45 minuta.

Važnost tehnika ocjenjivanja:

- Intervju – 25%
- Portfolio - 25%
- Test - 50%

Prolaznost:

- nedovoljan (1) 0 – 49%
- dovoljan (2) 50 – 60%
- dobar (3) 61 – 80%
- vrlo dobar (4) 81 – 90%
- odličan (5) 91 – 100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme);
2. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor;
3. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor uz prethodno završenu medresu;
4. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelora, uz prethodno završenu medresu.

Lica koja ispunjavaju uslove za realizaciju nastave iz islamske vjeronauke moraju pribaviti certifikat od strane nadležne vjerske zajednice.

III RAZRED

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	BOSANSKI/HRVATSKI/SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
MODUL	Književnost od romantizma do polovine XX stoljeća
REDNI BROJ	7
ŠIFRA MODULA	OP-01-07
SVRHA MODULA	
Modul je oblikovan tako da učenici čitajući odabrana djela steknu osnovne informacije o književnim pravcima od romantizma do polovine XX stoljeća i razviju sposobnosti interpretacije književnog djela. Poseban naglasak na aktivnom učešću u nastavnom procesu omogućit će učenicima da razvijaju kritički stav i korektno izražavanje.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Moduli OP-01-02 i OP-01-04	
CILJEVI	
☐ Razumijevanje književnih pravaca od romantizma do polovine XX stoljeća ☐ Razvijanje interesa za čitanjem književnih djela iz nacionalne i književnosti drugih naroda ☐ Razvijanje sposobnosti interpretacije književnog djela ☐ Razvijanje kritičkog stava u odnosu na život i savremenost ☐ Uključivanje u timski rad i razvijanje lične odgovornosti	
JEDINICE	
1. Književnost romantizma i realizma 2. Književnost prve polovine XX stoljeća	
REZULTATI	
1. Književnost romantizma i realizma Učenik će biti sposoban da: ☐ navede podatke o epohi romantizma : - historijski okvir - obilježja - književne vrste - predstavnike i djela ☐ prepozna romantičarska obilježja teksta ☐ pokaže na primjerima karakteristike romantičarskog junaka ☐ analizira pjesmu pjesnika romantičara - tema / motivi - raspoloženje / atmosfera - zvuk: ritam, refren - jezik: slike, poređenja, metafora - poenta ☐ objasni značaj borbe za književni jezik i pravopis ☐ objasni odnos lične i kolektivne motivacije u djelu ☐ navede podatke o epohi realizma : - historijski okvir - obilježja - književne vrste - predstavnike i djela ☐ analizira realističku pripovijetku / roman, pjesmu ☐ napiše kratku realističnu priču iz života	

2. Književnost prve polovine XX stoljeća

Učenik će biti sposoban da:

- navede podatke o epohi moderne :
 - historijski okvir
 - književne struje
 - obilježja
 - književne vrste
 - predstavnike i djela
- analizira pjesmu moderne :
 - tema / motivi
 - tumači simbole u pjesmi i druga stilska sredstva
 - objasni kompoziciju pjesme
 - uočiti vrstu stiha, rimu, ritam
 - objasni poentu
- uočiti na proznom djelu odlike moderne
- objasni karakteristike modernističke drame
- navede podatke o književnim pravcima između dva svjetska rata :
 - historijski okvir i evropski utjecaj
 - objasni karakteristike ekspresionizma, nadrealizma i pokreta socijalne literature
 - književne vrste
 - predstavnike i djela
- analizira pjesmu uočavajući vezu između forme i sadržaja
- analizira socijalno-refleksivnu pjesmu
- karakteriše likove sa socijalnog i psihološkog aspekta
- analizira djelo s temom iz ratne književnosti sa aspekta stradanja, heroizma i ideala

SMJERNICE

Jedinica 1

- pripremiti uvodno predavanje o romantizmu (predstaviti na grafoliji podatke o romantizmu)
- pročitati odlomke iz djela romantičara i zadati pitanja za samostalan rad (individualizam, pesimizam, originalnost)
 - prezentacija radova: zaključci
- učenici čitaju odlomke teksta sa zadatkom da podcrtaju one rečenice koje po njihovom mišljenju najbolje karakterišu lik romantičarskog junaka
 - prezentacija rezultata samostalnog čitanja
 - korekcija i nastavnikov zaključak (bajronizam, individualizam, kult slobode)
- izražajno pročitati pjesme
 - pripremiti pitanja za grupni rad
 - učenici prepoznaju obilježja romantizma citirajući stihove
- pripremiri relevantne tekstove (Ljubušak)
 - organizirati grupni rad
 - dati selektivne zadatke
 - omogućiti prezentaciju radova
- pripremiti odlomke iz djela i pitanja za interpretaciju
 - rad po grupama i prezentacija
- pripremiti uvodno predavanje o realizmu (grafolija)
 - pročitati odlomak iz djela nastavnik ili učenik
 - pripremiti pitanja
 - učenici rade u parovima, prepoznaju obilježja realizma na tekstu
 - nekoliko učenika prezentira urađeno
 - zaključak o urađenom / nastavnik
- učenici će unaprijed pročitati djelo
 - primijeniti metodu aktivnog čitanja teksta
 - pronaći ključne probleme u tekstu
 - pripremiti pitanja za grupni rad: analiza pripovijetke / romana : tema, ambijent, ideja, socijalno-psihološka motivacija likova, kompozicija, narator

- zaključak
- analizirati pjesme: tema, motivi, kompozicija, poenta, jezik i stil
- prezentacija i zaključak
- učenik će napisati kratku priču sa uzročno-posljedičnom povezanosti događaja

Jedinica 2

- nastavnik će pripremiti uvodno izlaganje o epohi moderne (upotreba grafofolije)
- učenici / nastavnik će pripremiti reprodukcije slika realista i impresionista (npr. sa interneta ili drugi izvori)
- učenici uočavaju razlike u stilu
- pripremiti zadatke za prepoznavanje obilježja moderne; organizirati rad u parovima
- prezentacija
- primijeniti “moždanu oluju”, učenici objašnjavaju simbole
- pročitati pjesmu pjesnika moderne
- pripremiti selektivne zadatke za grupni rad ; svaka grupa analizira jedan segment strukture pjesme
- prezentacija
- analizirati tri pjesme trojice pjesnika
- učenici će unaprijed pročitati djelo
- organizirati rad u parovima, pripremiti zadatke u kojima učenici uočavaju na tekstu odlike moderne : poniranje u psihologiju likova, elementi lirizma, potiskivnja fabule i dr.
- omogućiti prezentaciju
- učenici komentiraju o prezentiranom
- učenici će unaprijed pročitati djelo
- pripremiti uvodno predavanje o odlikama modernističke drame (upotreba grafofolije – odsustvo naglašene radnje, ambijent svakodnevnog trajanja, junaci su intelektualci sa umjetničkim predispozicijama, sklonost hedonističkom stilu života, psihološka karakterizacija likova)
- postaviti tri velika papira na zid ili tablu (sa imenima tri lika)
- u grupnom radu učenici istražuju osobine likova
- predstavnici grupa zapisuju karakterne crte na istaknutom papiru i objašnjavaju ih uz pomoć odabranih citata
- nastavnik daje zaključak o urađenom
- pripremiti uvodno izlaganje o književnosti između dva svjetska rata (upotreba grafofolije)
- pripremiti reprodukcije slika epohe ekspresionizma i kubizma (npr. internet ili drugi izvori)
- učenici uočavaju obilježja stila
- pročitati pjesmu
- organizirati rad u parovima, pripremiti zadatke kako bi učenici uočili vezu između forme pjesme i sadržaja
- odabrati socijalno-refleksivnu pjesmu, pripremiti pitanja za grupni rad
- prezentacija i zaključak o izgubljenim idealima mladosti
- učenici će unaprijed pročitati pripovijetku
- organizirati grupni rad
- primijeniti analitičko-sintetički postupak u analizi glavnog lika
- podsticati učenike da stavove o djelu dokazuje činjenicama iz teksta
- učenici će unaprijed pročitati djelo
- u radu na tekstu primijeniti model interaktivne nastave
- učenici na tekstu istražuju motive : ljudska patnja, heroizam, surovost, ideali
- prezentacija urađenog
- izvesti zaključak

INTEGRACIJA

1. Demokracija i ljudska prava; likovna umjetnost; historija

IZVORI

Izvori :

Zdenko Lešić, Čitanka za drugi razred gimnazije

Vedad Spahić i Mirsad Kunić, Čitanka za treć razred gimnazije

Književnost romantizma i realizma

-Bajron, Putovanje Čajlda Harolda (odlomak)

-A, Puškin, Sužanj

-Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak, Narodno blago i Istočno blago

- B. Radičević, Kad mladijah umreti
 - L. Kostić, Među javom i med snom
 - I. Mažuranić, Svaki narod ima pravo na svoj jezik
 - P. Preradović, Rodu o jeziku
 - Safvet-beg Bašagić, Jesenski uzdasi; Hercegovini
 - Avdo Karabegović Hasanbegov, Na mjesečini
 - Onore de Balzac, Evgenija Grande
 - R. Domanović, Vođa
 - S. Matavulj, Bakonja fra Brne (olomak)
 - A. Kovačić, U registraturi (odlomak)
 - E. Mulabdić, Zeleno busenje
 - S. S. Kranjčević, Gospodskom Kastoru
- Književnost prve polovine XX stoljeća**
- Šarl Bodler, Albatros; Suglasja
 - Jovan Dučić, Jablanovi
 - A. Gustav Matoš, Jesenje veče
 - Musa Ćazim Ćatić, Ja nijesam sanjar; Teubei-nesuh
 - Borisav Stanković, Nečista krv
 - Petar Kočić, Mračajski proto
 - Henrik Ibzen, Nora
 - Miloš Crnjanski, Sumatra
 - A. Branko Šimić, Pjesnici; Pjesma jednom brijegu
 - Tin Ujević, Kolajna (I, V, XXI pjesma)
 - Taha Husein, Dani (odlomak)
 - Isak Samokovlija, Rafina avlija
 - Zijo Dizdarević, Mašo cjeper
 - I. Goran Kovačić, Jama (I pjevanje)

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje:

- učenici moraju biti upoznati sa tehnikama i kriterijima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50% svih definiranih rezultata učenja u svim odabranim tehnikama ocjenjivanja

Razrada tehnika ocjenjivanja:

1. Intervju

- usmeno ispitivanje s kratkim definiranim pitanjima i kratkim odgovorima
- u ocjenjivanju učestvuju nastavnik i učenik (povremeno)
- obavlja se u toku svih jedinica i na kraju modula

Ocjenjuje se:

- uočavanje obilježja književnih pravaca od romantizma do prve polovine XX stoljeća na tekstu , poznavanje književnih vrsta, predstavnika i djela
- poznavanje strukture pjesme, novele, poeme, romana i drame
- iznošenje kritičkog stava o djelu u odnosu na savremenost

2. Portfolio

- sadrži skup učeničkih radova koje učenici koriste tokom usmene prezentacije

Ocjenjuje se:

- kriterije ocjenjivanja portfolija koje je definirao učenik
- zbirku radova koje je odabrao učenik, a koja sadrži pet od svih navedenih vježbi
- pregled vremenskog okvira književnih pravaca od romantizma do polovine XX stoljeća, književne vrste, predstavnike i djela
- analizu lika sa odabranim citatom
- bilješke i zapažanja o pročitanoj djelu

3. Esej

- učenici pišu esej dva školska časa

Ocjenjuje se:

- kratka priča iz života s uzročno-posljedičnom povezanosti događaja

-pravopisna i gramatička pravilnost, te jasnoća izražavanja

4. Test

- na kraju modula
- pitanja su iz definiranih tematskih jedinica
- primijenjeni standardi u pripremanju pitanja za test
- test je bodovan i sadrži do 20 pitanja
- rad učenika na testu traje jedan školski čas

Važnost tematskih jedinica:

1. Književnost romantizma i realizma, 50%
2. Književnost prve polovine XX stoljeća, 50%

Pregled tehnika ocjenjivanja:

1. Književnost romantizma i realizma: intervju, portfolio, esej i test
2. Književnost prve polovine XX stoljeća: intervju, portfolio i test

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski /hrvatski/srpski jezik i književnost, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor bosanskog/hrvatskog/srpskog/ jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost ili odsjek za južnoslavenske jezike i književnost, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bechelor bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva zanimanja
PREDMET	Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost
MODUL	Sintaksa
REDNI BROJ	11
ŠIFRA MODULA	OP-01-11
SVRHA MODULA	
Svrha ovog modula je da kod učenika razvija pismenost i omogući im stjecanje osnovnog znanja iz sintakse, te razvije svijest da im je jezičko znanje potrebno u svakodnevnoj usmenoj i pismenoj komunikaciji.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Gramatičko predznanje iz osnovne škole i modula OP-0 1-05	
CILJEVI	
☐ Upoznavanje sistema bosanskog standardnog jezika na sintasičkom nivou ☐ Razvijanje sposobnosti povezivanja, analize i uopćavanja na jezičkim primjerima ☐ Razvijanje sposobnosti primjene stečenog jezičkog značenja ☐ Ovladavanje pravopisnom normom u vezi sa rečenicom ☐ Izgrađivanje sposobnosti saradničkog učenja ☐ Stjecanje jezičke i opće kulture	
JEDINICE	
1.Sintaksičke jedinice 2.Nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice	
REZULTATI	
1.Sintaksičke jedinice Učenik će biti sposoban da: ☐ definira pojam sintakse i sintasičkih jedinica ☐ prepozna sintagmu ☐ otkrije veze i odnose među članovima sintagme na primjerima ☐ otkrije svojstva rečenice ☐ prepozna dijelove rečenice i njihova obilježja ☐ analizira rečenicu određujući vrstu i službu riječi	
2.Nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice Učenik će biti sposoban da: ☐ prepozna proste rečenice i uočiti šta ih povezuje ☐ otkrije model složene rečenice ☐ razlikuje vrste nezavisnosloženih rečenica ☐ utvrdi način prepoznavanja zavisnosloženih rečenica ☐ razlikuje zavisnosložene rečenice ☐ ispita red riječi u rečenici ☐ pravilno upotrebljava interpunkciju	
SMJERNICE	

Jedinica 1

- grafolija; definirati sintaksu, sintasičke jedinice (riječ, sintaksema, sintagma, rečenica)
- objasni gramatičke veze među članovima sintagme na osnovu primjera
- uočiti glavni i zavisni dio sintagme i odnos među njima
 - kongruencija: pdudaraju se rod, broj i padež
 - upravljanje ili rekcija: upravni član upravlja gramatičkim svojstvima zavisnog člana
 - izvesti zaključke o vrstama sintagme prema glavnom članu (imeničke, zamjeničke, pridjevske, glagolske...)
- otkrivanje svojstva rečenice na primjerima
 - učenici sami stvaraju primjere
- pripremiti zadatke na grafoliji
 - provjeriti stepen znanja učenika o vrstama riječi i sintaksičkoj službi riječi
 - rad u grupama
 - svaka grupa obradi jedan član rečeničnog člana služeći se udžbenikom
 - svaka grupa uradi plakat na papiru većeg formata: osnovni podaci o članovima rečeničnog ustrojstva s primjerima
 - izložiti plakate; svaki učenik odgovara na postavljena pitanja o dijelovima rečenice
- pripremiti zadatke za ponavljanje i utvrđivanje
 - na konkretnim primjerima odrediti vrstu riječi i članove rečeničnog ustrojstva

Jedinica 2

- na grafoliji objasniti podjelu rečenica prema sastavu
 - grupni rad; svakoj grupi dati tekst s nekoliko nezavisnosloženih rečenica
 - učenici prepoznaju koliko ima surečenica u složenoj rečenici, ispisuju ih i uočavaju šta ih povezuje (veznik ili rečenični znak)
 - komentirati rezultate
- grafolija; model prepoznavanja složenih rečenica:
 1. utvrditi koliko ima predikata
 2. koliko je predikata, toliko je rečenica
 3. utvrditi zavisi li jedna rečenica o drugoj
 4. utvrditi šta ih povezuje
- na grafoliji objasniti vrste nezavisnosloženih rečenica
 - učenici prepoznaju vrste nezavisnosloženih rečenica u uvodnom zadatku
 - Rad u parovima
 - Pripremiti zadatke za ponavljanje i utvrđivanje:
 - objasniti model prepoznavanja na novim primjerima
 - od prostih rečenica napraviti složene
 - odrediti vrste nezavisnosloženih rečenica na primjerima
 - označiti zareze
 - prezentacija i korekcija rezultata
- ponoviti o članovima rečeničnog ustrojstva postavljanjem pitanja učenicima
 - rad u parovima
 - pripremiti tekst-zadaci nadopunjavanja
 - poći od članova rečeničnog ustrojstva (subjekta, predikata, objekta, atributa)
 - članove rečeničnog ustrojstva zamijeniti zavisnom rečenicom (npr. : Ranoranilac dvije sreće grabi. ----- dvije sreće grabi.)
 - prezentacija i zaključci
 - izvođenje (otkrivanje) pravila da se u zavisnosloženim rečenicama zavisna rečenica odnosi prema glavnoj kao jedan od dijelova rečenice
- na grafoliji objasniti zavisnosložene rečenice (objekatske, adverbijalne, atributske, apozicijske) prema Modelu prepoznavanja zavisnosloženih rečenica:
 1. utvrditi koliko ima predikata
 2. koliko predikata, toliko je rečenica
 3. utvrditi koja je rečenica glavna, a koja zavisna
 4. utvrditi kako se zavisna rečenica odnosi prema glavnoj (kao objekat, odverbijalna oznaka.....)
 5. imenovati vrstu rečenice
- adverbijalne rečenice obraditi metodom slagalice

- formirati grupe A; B, C, D
- svaka grupa ima 8 članova (koliko je adverbijalnih rečenica)
- svaki učenik iz grupe dobiva jedan broj (A1, A2, A3.....B1, B2, B3...)
- svaki broj dobiva svoj zadatak napisan na papiru
- potom sve jedinice sjednu za isti stol, dvojke za drugi i tako redom, oblikujući ekspertne grupe
- u ovim grupama učenici proučavaju i komentiraju isti tekst, npr. jedinice proučavaju mjesne surečence,
- dvojke vremenske, trojke načinske....
- Kad u ekspertnim grupama objasne i nauče svoj dio gradiva , vraćaju se u matične grupe i poučavaju
- ostale šta su pročitali i naučili.
- ostali članovi grupe prave bilješke
- na ovaj način učenici međusobno razjašnjavaju pojmove, uče od drugih ali i jedni druge
- Ako je praktičnije, adverbijalne rečenice obraditi u dva puta (četiri po četiri).
- analizirati red riječi na književnim tekstovima:
 - osnovni red
 - stilski obilježen red riječi
 - automatiziran
- rad u grupama
 - učenici rade tablice koje upućuju na pravila o pisanju pojedinih rečeničnih znakiva s primjerima u kojima je primijenjeno navedeno pravilo
 - služiti se udžbenikom ili pravopisom
 - komentirati pravila
 - provesti vježbu; individualni rad: pravopisno urediti tekst i staviti interpunkcijske znakove
 - učenici zamijene radove i ispravljaju greške jedni drugima
 - na grafofoliji istaknuti pravopisno uređen tekst
 - prezentacija rezultata

INTEGRACIJA

1.Strani jezik

IZVORI

Izvori:

- S. Halilović: Pravopis bosanskog jezika
- Dž. Jahić, S. Halilović, I. Pašić: Gramatika bosanskog jezika
- Dz.Jahic: Rječnik bosanskog jezika
- S. Midžić: Naš jezik za treći razred gimnazije
- književnost (tekst)

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje:

- učenici moraju unaprijed biti upoznati sa tehnikama i kriterijima ocjenjivanja
- učenici moraju ostvariti minimalno 50 % svih definiranih rezultata učenja u svim odabranim tehnikama ocjenjivanja

Razrada tehnika ocjenjivanja:

1. Usmeni ispit

Ocjenjuje se:

- prezentacije grupnog rada, rada u parovima i individualni rad na teme u oblasti sintaksičke jedinice, nezavisnosložene rečenice i zavisnosložene račenice
- odgovor na pitanja koja postavljaju učenici jedni drugima
- odnos učenika prema nastavnoj građi, predmetu, drugim učenicima i profesoru

Test

- na kraju modula
- pitanja su iz definiranih tematskih jedinica
- primijenjeni standardi u pripremanju pitanja za test
- test je bodovan i sadrži 20 pitanja
- rad učenika na testu traje dva školska časa

Važnost tematskih jedinica:

1. Sintaksičke jedinice, 50%
2. Nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice, 50%

Pregled tehnika ocjenjivanja:

1. Sintaksičke jedinice: usmeni ispit i test
2. Nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice: usmeni ispit i test

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski /hrvatski/srpski jezik i književnost, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor bosanskog/hrvatskog/srpskog/ jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost ili odsjek za južnoslavenske jezike i književnost, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bechelor bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti ili drugim stručnim zvanjem gdje je bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost/južnoslovenski jezik i književnost, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	ENGLESKI JEZIK
MODUL	Work
REDNI BROJ	05.
ŠIFRA MODULA	OP-02-05
SVRHA MODULA	
Ovaj modul ima za cilj dati učenicima praktične vještine komunikacije u engleskom jeziku na temu posao te uvod u stručnu terminologiju	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Osnovne komunikacijske vještine u engleskom jeziku.	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - ohrabriti učenike da upotrebljavaju engleski jezik u svrhu komunikacije; - prezentirati jezik na ugodan i motivirajući način; - razviti sklonost ka učenju engleskog jezika; - razvijati duh tolerancije, humanizma i osnovnih etičkih principa; - ohrabriti učenike za samostalan rad i učenje tijekom cijelog života; - ohrabriti timski rad i donošenje odluka; - povećati povezanost teoretskog i praktičnog učenja. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Occupations</i> 2. <i>Carreers</i> 3. <i>At work</i> 4. <i>Duties and obligations</i> 	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nabrojati i opisati razna zanimanja - Pripremiti intervju na temu posao - Usporediti srodna zanimanja - Diskutirati o nekim atraktivnim zanimanjima. <p>Jedinica 2: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popuniti prijavu za posao - Napisati svoj kratki životopis - Kao potencijalni kandidat razgovarati sa poslodavcem o radnom mjestu. - Diskutirati o karijeri (likes/dislikes) <p>Jedinica 3: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opisati jedan dan na praktičnoj nastavi - Predstaviti ljude sa kojima se susreće na praksi - Usporediti radni dan u školi i na praksi <p>Jedinica 4: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nabrojati svoje dužnosti i obveze u obitelji. - Tražiti informacije na istu temu - Govoriti o obvezama i dužnostima zaposlenog čovjeka; - Izraziti svoje (ne)slaganje sa dužnostima i obvezama kako na poslu tako i u obitelji. 	
SMJERNICE	
<p>Jedinica 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multiple choice, guessing game, word search, matching practice. - vježba postavljanja pitanja (group work), research. - role play, report. (dva učenika predstave dva različita zanimanja a ostali nakon usporedbe istih) 	

<p>napišu kraće izvješće.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vježba ZA i PROTIV <p>Jedinica 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Internet, writing practice (popunjavanje obrasca koji sadrži ime i prezime, datum i mjesto rođenja, adresu, bračno stanje, tel. broj i sl.) - pisanje sastava (rad kod kuće) - role play (dati učeniku smjernice-kultura ophodjenja, odijevanja, sigurnost u nastupu itd.) - anketa <p>Jedinica 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - questions and answers, (gap filling) - group work, report. - vodjenje dnevnika <p>Jedinica 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načiniti listu dužnosti i obveza i uraditi anketu u grupi; izvješće - pair work - discussion
INTEGRACIJA
<p>Jedinica 1 – Technology Jedinica 2 – Mother tongue (writing skills) Jedinica 3 – Vocational practice Jedinica 4 – Sociology (Constitution)</p>
IZVORI
<p>Svi domaći i strani udžbenici odobreni od strane nadležnoga ministarstva. Časopisi, video i audio kazete.</p>
OCJENJIVANJE
<p>Nastavnik će pratiti rad učenika tijekom modula i brojčano ili opisno voditi evidenciju o svakom pojedinačno (sto obuhvaca otprilike 20%) Na kraju modula učenik će polagati usmeni ili pismeni ispit unutar škole (ostalih 80% ocjene), gdje je 40% ocjene pokriveno usmenim a 40% pismenim ispitom. Stupnjevanje završnog testa: Do 50% (1) 51 %- 60% (2) 61 %- 80% (3) 81 %- 90% (4) 91% – 100% (5)</p>
NAPOMENA
<p>Prijedlog gramatičkih sadržaja po modulima: Modul 5: Tenses-revision, Indirect / Reported Speech (He says.....), Passive (present, past)</p>
PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi; 2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Engleski jezik
MODUL	My job
REDNI BROJ	06.
ŠIFRA MODULA	OP-02-06
SVRHA MODULA	
Ovaj modul ima za cilj dati učenicima praktične vještine komunikacije u engleskom jeziku i osposobiti ih za upotrebu engleskog jezika u zanimanju te za korištenje stručne literature	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Nivo znanja engleskog jezika ekvivalentan modulu 5.	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - ohrabriti učenike da upotrebljavaju engleski jezik u svrhu komunikacije; - prezentirati jezik na ugodan i motivirajući način; - razviti sklonost ka učenju engleskog jezika; - razvijati duh tolerancije, humanizma i osnovnih etičkih principa; - ohrabriti učenike za samostalan rad i učenje tijekom cijelog života; - ohrabriti timski rad i donošenje odluka; - povećati povezanost teoretskog i praktičnog učenja. 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Routines</i> 2. <i>Equipment/tools</i> 3. <i>Customers/clients</i> 4. <i>My job</i> 	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opisati radni dan u odredjenom zanimanju - Govoriti o radnom vremenu, uvjetima rada, slobodnim danima, bolovanju i sl. - Planirati radne zadatke za naredni tjedan - Predstaviti funkcije odredjenih osoba u svojoj firmi <p>Jedinica 2: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Imenovati sredstva ili alate koje koristi na poslu - Objasniti upotrebu sredstava ili alata - opisati računar i njegove osnovne funkcije - poslati poruku putem e-mail. <p>Jedinica 3: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razgovarati sa partnerom iz iste struke o zajedničkom poslu - ponuditi usluge klijentu i pomogne mu u rješavanju problema - reklamirati svoje poduzeće - poslati fax i ostaviti poruku na tel. automatu. <p>Jedinica 4: Učenik će biti sposoban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati radno mjesto - govoriti o prednostima i nedostacima svoga zanimanja - definirati uspješnoga poslovnoga čovjeka 	
SMJERNICE	
<p>Jedinica 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vođenje dnevnika - interview - timetable - group work / report 	

Jedinica 2:

- dictionary definitions
- matching practice (npr.povezati određena sredstva ili alate sa određenim zanimanjima)
- rad na računaru
- website

Jedinica 3:

- pair work
- group work
- istraživanje / brošura (research)
- fax forms / uvodjenje kratkih zabilješki

Jedinica 4:

- questions and answers, gap filling
- brainstorming
- discussion

INTEGRACIJA

Jedinica 1 – Mother tongue
 Jedinica 2 – Information technology, Vocational subjects
 Jedinica 3 – Mother tongue
 Jedinica 4 – Vocational subjects

IZVORI

Svi domaći i strani udžbenici odobreni od strane nadležnoga ministarstva.
 Časopisi, video i audio kazete, te stručni udžbenici i literatura (ovisno o zanimanju)

OCJENJIVANJE

Nastavnik će pratiti rad učenika tijekom modula i brojčano ili opisno voditi evidenciju o svakom pojedinačno (što obuhvaća otprilike 20%)
 Na kraju modula učenik će polagati usmeni ili pismeni ispit unutar škole (ostalih 80% ocjene), gdje je 40% ocjene pokriveno usmenim a 40% pismenim ispitom.

Stupnjevanje završnog testa:

- Do 50% (1)
 51 %- 60% (2)
 61 %- 80% (3)
 81 %- 90% (4)
 91% – 100% (5)

NAPOMENA

Prijedlog gramatičkih sadržaja po modulima: Revision

PROFIL STRUČNE SPREME NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za strani jezik, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor stranog jezika ili drugim stručnim zvanjem gdje je strani jezik glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj ili višepredmetnoj grupi iliekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ
MODUL	Atletika
REDNI BROJ	05
ŠIFRA MODULA	OP-04-05
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje početnog stanja, to jest stepena prethodno stečenih znanja iz atletike. - Razvijanje kretnih i fizičkih sposobnosti učenika. - Razvijanje trajnog interesa za atletiku. - Omogućiti da se učenik opredijeli za atletiku kao "kraljicu" sportova u kojoj će uživati i koju će upražnjavati cijeli život kao temeljni sport, kao dopunu drugim sportovima ili kao rekreaciju ne isključujući mogućnost ostvarivanja karijere 	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - Osposobiti odgovorne, kreativne, samopouzdate i preduzetne učenike - Ohrabrivati saradnju među učenicima (timski rad) - Osposobiti učenika kako bi ovladao i usvojio znanje iz rukometa (osnovne vještine tehnike i taktike) - Razvijanje kretnih i psihofizičkih sposobnosti učenika - Zadovoljavanje potreba učenika za kretanjem - Omogućiti učeniku da razvije psihomotorne i funkcionalne sposobnosti - Da razvije pozitivan stav prema rukometu i da ga posmatra kao kontinuirano bavljenje tokom cijelog života - Da učenici uživaju u igri rukometa i kroz to razvijati ljubav prema rukometu u cilju zdravog i sretnog života 	
JEDINICE	
<p>Jedinica 1 . Teorija i pravila atletike (atletske discipline)</p> <p>Jedinica 2 . Tehnika i taktika sportskog hodanja i trčanja</p> <p>Jedinica 3 . Tehnika i taktika skakačkih disciplina</p> <p>Jedinica 4 . Tehnika i taktika bacačkih disciplina</p>	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1 . Teorija (grane atletike) i pravila atletike</p> <p>Učenik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Upozna grane atletike tj. atletske discipline koje će tokom školovanja da nauči i upražnjava: grane atletike : - hodanje - trčanje - skokovi - bacanja - višeboj <p>atletske discipline (program za školu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodanje - visoki – niski start - trčanje na kratkim-srednjim stazama - skokovi : dalj – vis - bacanja – kugla <ul style="list-style-type: none"> * Pokaže razumijevanje pravila odabranih atletske discipline * Shvati potrebu za bavljenjem ovim sportom a u cilju zdravog načina života <p>Jedinica 2. Tehnika i taktika sportskog hodanja i trčanja</p> <p>Učenik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Pokaže vještinu i tehniku: - hodanja 	

- visokog i niskog starta
- trčanja na kratkim stazama - sprint
- trčanje na srednjim stazama
- štafeta trčanja
- trčanje s preponama
- * Da sagleda sposobnosti iz svake discipline i to po nivoima (Osnovni nivo, Nivo I i Nivo II) (objašnjenje u smjernicama i u prijedlogu)
- * Da se prilagođava različitim opterećenjima
- * Da razvija funkcionalne sposobnosti i voljne osobine
- * Shvati potrebu za upražnjavanjem atletskih kretnji na slobodnom prostoru (prirodi)
- * Shvati taktiku trčanja s obzirom na svoje mogućnosti i mogućnosti drugih

Jedinica 3. Tehnika i taktika skakačkih disciplina

Učenik će moći da:

- * Pokaže vještinu i tehniku:

1. Skoka u dalj:

- tehnika uvinuće
- koračna tehnika
- troskok
- Skoka u vis :
- tehnikom "škare"
- tehnikom Stredl
- tehnikom Flop

- * Spozna prirodu skokova u smislu da je to jedan od načina savladavanja prepreka.
- * Da sagleda i unaprijedi svoje sposobnosti iz ovih disciplina i to po nivoima: Osnovni nivo – savladavanje tehnike (zalet, odraz, let, doskok)

Nivo I - ostvarivanje rezultata u ovim disciplinama.

Nivo II – unaprijeđenje tehnike izvođenja i poboljšanje rezultata (u smislu norme – ocjene)

- * Shvati taktiku skokova s obzirom na svoje mogućnosti i mogućnosti drugih.
- * Da svestrano razvije fizičke sposobnosti

Napomena : vidjeti prijedlog razrađenih atletskih vještina i dionica na kraju

Jedinica 4. Tehnika i taktika bacačkih disciplina

Učenik će moći da:

- * Pokaže vještinu i tehniku:

2. Osnovni nivo – bacanje kugle – racionalnom tehnikom
3. Nivo I – bacanje kugle – školskom – bočnom tehnikom
4. Nivo II – bacanje kugle - O`Braien – leđnom tehnikom

- * Spozna vještinu bacanja kao tehničke discipline atletike čija se bitnost sastoji u prebacivanju sprave na najveću udaljenost.
- * Da sagleda i unaprijedi svoje sposobnosti iz ovih disciplina i to po nivoima.
- * Da svestrano razvije svoje psihofizičke sposobnosti.
- * Shvati taktiku bacanja s obzirom na svoje mogućnosti i mogućnosti drugih.

Napomena: vidjeti prijedlog razrađenih atletskih vještina i dionica na kraju.

SMJERNICE

Jedinica 1

U sklopu razgovora o odlikama (granama) atletike kao "kraljice sportova" navesti oficijelni – olimpijski program atletskih disciplina, vrste atletskih takmičenja (klupska, opštinska, kantonalna, državna, Prvenstvo svijeta, Evrope, međunarodni mitinzi i Olimpijske igre) i nešto o bodovanju na atletskim takmičenjima.

Nije loše reći nešto o istorijskom razvoju atletike (pojava, Stari vijek, Srednji vijek, Novi vijek, atletika u kraju odakle su učenici).

Izdvojiti vrijeme (časove) za opsežna predavanja o značaju bavljenja atletikom kao sportom, u smislu zdravog načina života.

Koristiti dostupnu literaturu uz preporuku autora na kraju modula.

Jedinica 2.

Ovu jedinicu je najbolje prezentovati kroz praktičan rad sa učenicima, koji su potstaknuti i motivisani da postignu što bolje rezultate.

Nastavnik treba da osigura da je uvijek jasno istaknuto kako se aktivnost odnosi na učenika.

U svakoj prilici omogućiti učenicima takmičenje u određenoj disciplini.

Kako zamišljamo sprovođenje ove jedinice po nivoima:

I način – možemo za svaki nivo postaviti različito opterećenje tj. norme (za koje postoje ocjene od 1 – 5). Ostavljeno je svakom nastavniku da razradi norme za svoju školu – mada bi bilo dobro da sve škole imaju iste norme – ovo zahtjeva opsežna mjerenja i statističku obradu.

II način – kombinovati različite dionice odnosno atletske tehnike (vidjeti u dodatku).

Tablice i norme sa ocjenama trebale bi biti dostupne učenicima (predstavnik razreda).

Treba koristiti video snimke, demonstraciju tehnike od strane sportista- atletičara kao i razgovor sa njima.

Uloga nastavnika je ključna u podizanju svijesti o značaju bavljenja atletikom.

Organizovati kros takmičenja, po mogućnosti u prirodi.

Učenici bi trebali voditi evidenciju postignutih rezultata na osnovu koji će uticati na poboljšanje svojih rezultata.

Jedinica 3.

U procesu obučavanja koristimo kompleksnu metodu koja ima za cilj upoznavanje i usvajanje određenih kretnih kompleksa, npr.: - skok u dalj – prikaz i objašnjenje pravilnog odraza; - zaletom od nekoliko koraka (3,5,7) vršimo odraz naprijed i gore; - natkoljenica zamašne noge je podignuta do horizontale, a odrazna opružena u svim zglobovima;

- spuštanje zamašne noge gore i nazad, kukovi naprijed; - zaklon trupom – uvinuće traje pola faze leta; - rastegnuti mišići trbušnog zida omogućavaju brzo i snažno pregibanje; - noge se isturaju naprijed u doskok sa ciljem da se ne padne nazad; - kružni rad rukama.

Na isti način možemo obrazložiti i ostale tehnike ali to prepuštamo stručnosti nastavnika i dobroj literaturi (vidi na kraju).

Razraditi tablice i norme sa ocjenama koje bi trebale biti dostupne učenicima (predstavnik razreda).

Treba koristiti video snimke, demonstraciju tehnike od strane sportista- atletičara kao i razgovor sa njima.

Uloga nastavnika je ključna u podizanju svijesti o značaju bavljenja atletikom.

Učenici bi trebali voditi evidenciju postignutih rezultata na osnovu koji će uticati na poboljšanje svojih rezultata.

Jedinica 4.

Što se tiče težine kugle – za učenice je težina kugle 3 kg, a za učenike srednje škole 5 kg. (mogu i varirati). Zamislili smo da bacanje kugle ide u dva pravca što se tiče nivoa:

I – u svakom nivou se radi različita tehnika bacanja kugle,

II – za svaki nivo postoje različite norme-koje su naravno veće idući ka nivou II.

Razraditi norme – tablice sa ocjenama za svaki rezultat.

Svaki momenat iskoristiti za takmičenje unutar razreda i škole.

- Racionalna tehnika – podrazumijeva da učenik osjetivši i naviknuvši se na težinu kugle proba, ispravnim pokretom ruke, baciti kuglu svojom tehnikom – može i iz mjesta.

- Školska (bočna) tehnika – doći u izbačajnu poziciju tako što se npr. dešnjaci lijevim bokom okrenu u pravcu bacanja (raskoračni stav) odluče da li će korakom (desna prekorak preko lijeve, lijeva naprijed do kraja bacališta i izbačaj) ili poskokom (u skoku desna pretiče lijevu i prva doskače na tlo, zatim lijeva ide naprijed u izbačajnu poziciju).

Leđna (O`Braien) tehnika – preći u svim fazama:

- polazni položaj i priprema za poskok
- poskok (klizajući poskok) sa okretom
- izbačajna pozicija (prestizanje sprave)
- faza izbacivanja
- faza održavanja ravnoteže

(dobro opisano u predloženoj literaturi)

Napomene: - prilikom obuke svake tehnike učenike upoznati sa pravilima, sa najboljim svjetskim rezultatima, sa svim korisnim uticajima (uživanje, psihofizičko zdravlje, razvoj motoričkih sposobnosti,

aerobni kapacitet, redukcija potkožnog masnog tkiva, koordinacija, ritam, lokomotorni sistem-jačanje svih koštano-zglobnih i tetivnih segmenata.

INTEGRACIJA

- kondicija
- ekologija - biologija
- stručno osposobljavanje i obuka (karijera)
- sportska društva
- druge srodne škole (PHAR –saradnja)
- nauka (matematika i informatika)
- ishrana
- arhiva

IZVORI

Oprema – za izvršenje modula treba biti dostupna školi, a ukoliko to nije moguće kurs treba voditi u saradnji sa drugim školama, fudbalskim stadionima koji imaju atletske staze ili se snalaziti.

Raspored – fleksibilnost u rasporedu je neophodna zbog saradnje sa navedenim ustanovama i saradnicima.

Finansije – pokriva škola ili osnivač (opština)

Literatura:- Atletika – mr Nusret Smajlović dr Milan Babić (Sarajevo ` 98.)

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanja: (ključne sposobnosti)

Ocjenjivanje vršiti za vrijeme redovne nastave i vannastavnih aktivnosti.

Dnevnik 10 % - voditi dnevnik tehničko- taktičkog napredka i psihofizičkih sposobnosti

Praktičan ispit 80 % - pokazati sljedeće :

1. tehniku pravilnog hodanja
 2. tehniku trčanja na kratkim – dugim stazama
 3. visoki – niski start
 4. 4. skok u dalj – tehnika uvinuće OSNOVNI NIVO
 5. bacanje kugle - racionalnom tehnikom
 6. norme - mjerenje
-
1. štafeto trčanje
 2. kros
 3. skok u vis – tehnika Stredl NIVO I
 5. skok u dalj – koračna tehnika
 4. bacanje kugle – školska (bočna) tehnika
 5. norme - mjerenja
-
1. trčanje preko prepona
 2. kros
 3. skok u dalj – troskok
 4. skok u vis – Flop NIVO II
 5. bacanje kugle – leđnom tehnikom
 6. mjerenje – norme

Intervju 10 %

- pravila
- ocjena teoretskog znanja
- higijena, disciplina

NAPOMENA :u slučaju nepostojanja uslova i opreme za sve discipline redukovati sadržaj jedinica i segmente ocjenjivanja po nivoima.

PROJEKAT – trenirati grupu polaznika u okviru školske sekcije i upućivati učenike u klubove na lokalnom nivou.

MODUL PRIPREMIO/LA (RADNA GRUPA)

Emir Mulalić – Srednja stručna i tehnička škola – Tešanj

Besim Dervišbegović – Srednja škola "Fra Martin Nedić" – Orašje

Dragan Šarčević – Tehnička škola Gradiška

IZMJENE MODULA (DATUM, IME OSOBE KOJA JE NAPRAVILA IZMJENE)

NAPOMENA		
PRIJEDLOG RAZRAĐENIH ATLETSKIH VJEŠTINA I DIONICA PO NIVOIMA		
OSNOVNI NIVO TRČANJE I HODANJE	SKOKOVI	BACANJA
<ul style="list-style-type: none"> - tehnika pravilnog hodanja - tehnika trčanja - visoki start - niski start - trčanje kratkih dionica (40 – 60 – 100 m) - mjerenje 100 m (test) - trčanje srednjih dionica (400 i 800 m) - mjerenje 800 m (test) 	skok u dalj <ul style="list-style-type: none"> - tehnika uvinuće - mjerenje skok u vis <ul style="list-style-type: none"> - tehnika “škare” 	<ul style="list-style-type: none"> - bacanje kugle - prirodnom – racionalnom (slobodnom) tehnikom
NIVO II TRČANJE I HODANJE	SKOKOVI	BACANJA
Hodanje 2000 m <ul style="list-style-type: none"> - mjerenje trčanje 800 i 1200 m <ul style="list-style-type: none"> - mjerenje trčanje 110 m prepone <ul style="list-style-type: none"> - kros 	skok u dalj – troskok <ul style="list-style-type: none"> - mjerenje skok u vis – flop - tehnikom	bacanje kugle-lednom (O`Braien) tehnikom <ul style="list-style-type: none"> - mjerenje
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi; 2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent. 		

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Tjelesni i zdravstveni odgoj / Fizičko vaspitanje
MODUL	Gimnastika i plesovi
REDNI BROJ	06
ŠIFRA MODULA	OP-04-06
SVRHA MODULA	
<ul style="list-style-type: none"> - utvrđivanje početnog stanja prethodno stečenih znanja iz gimnastike - razvijanja kretnih i fizičkih sposobnosti učenika - razvijanje trajnog interesa za gimnastikom i plesom - omogućiti učenicima da se opredijele za gimnastiku kojom će se moći baviti i po završetku školovanja bilo kao rekreacijom, bilo kao djelatnošću 	
SPECIJALNI ZAHTEVI / PREDUSLOVI	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti odgovorne kreativne , nezavisne , samo pouzdane i poduzetne učenike - osposobiti učenika kako bi ovladao i usvojio znanja iz gimnastike i plesova . - razviti kretne i fizičke sposobnosti - zadovoljavanje potreba za emocijama - zadovoljavanje potreba za takmičenjem i kretanjem - razvijati osjećaj za individualni i pristup a time i za odgovornost - razvijati samoinicijativu i disciplinu - omogućiti učeniku da razvije pozitivan stav prema gimnastici i plesovima i da ga posmatra kao kontinuirano bavljenje u svako dnevnom životu. - Omogućiti da učenici uživaju u gimnastici i plesovima i da kroz tu vrstu rada razvijaju ljubav prema sportu , a u cilju zdravijeg i sretnijeg života 	
JEDINICE	
<p>Jedinice:</p> <p>Jedinica 1. Testiranje</p> <p>Jedinica 2. Dijagnostika</p> <p>Jedinica 3. Tehnika gimnastike</p> <p>Jedinica 4. Tehnika plesova</p> <p>Jedinica 5. Estetska i korektivna gimnastika</p>	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1. Testiranje</p> <p>Učenik će moći da :</p> <ul style="list-style-type: none"> - sazna na kojem su nivou njegove psihofizičke sposobnosti: 1. eksplozivna snaga nogu 2. brzinska izdržljivost 3. snaga ruku i ramenog pojasa 4. snaga trupa 5. brzina pokreta 6. koordinacija 7. gipkost 8. visina i težina <p>Jedinica 2. Dijagnostika</p> <p>Učenik će moći da :</p> <ul style="list-style-type: none"> - stekne znanja o svojim stvarnim vrijednostima i znanjima iz gimnastike i plesova - kolut naprijed i nazad - čeonu vaga - preskok (zgrčka) preko kozlića - hodanje po gredi - sklopka na razboju - elementi sa loptom 	

- valcer korak
- narodna igra po izboru

Jedinica 3. Tehnika gimnastike

OSNOVNI NIVO

Učenik će moći da:

- razvije vještine i tehniku za odabrani nivo, uključujući kolut naprijed

kolut nazad

čeona vaga

preskok preko kozlića

- raznoška, zgrčka, odbočka, rad na gredi, dolazak (naskok), hod, trčanje, okret u mjestu
- saskok, razboj, prosti visovi, sklopka, saskok

NIVO I

Učenik će moći da:

razvije vještine i tehniku za odabrani nivo uključujući

1. Parter

- kolut leteći
- premet stranice
- premet naprijed
- bočna vaga

2. Preskoci preko konja bez hvataljki (poprečno)

- Zgrčka
- Raznoška
- Prednoška

3. Greda

- čeona vaga na gredi
- okret u kretanju na jednoj i dvije noge
- saskok visoki

4. Razboj

- složeni visovi
- naupor usklonno
- rameni stoj

NIVO II

Učenik će moći da:

- razvije vještine i tehniku za odabrani nivo, uključujući

1. Parter

- sklopka s glave
- ručni stoj
- kolut leteći preko spuštenog švedskog sanduka
- kolut nazad kroz stoj na rukama

2. Preskoci preko konja bez hvataljki – uzdužno

3. Greda

- okreti za 180°
- naskok i upor čučeci

4. Razboj

- kotrljaj (naprijed, nazad)
- saskoci

5. Dvo visinski razboj

- vis na višoj pritki
- premah odnožno
- njih čeono
- klimanje premah raznožno

6. Vratilo

- Vis
- Uzmah
- Sklopka

Jedinica 4. Plesovi

Učenik će moći da:

- Razvije vještine plesa i igara

- uključujući:
- 1. valcer
- 2. suvremeni ples (po izboru)
- narodna igra (po izboru)

Jedinica 5. Estetska

Korektivna gimnastika

Učenik će moći da razvije vještine estetske gimnastike i ritmike kao i da spozna određene vježbe korektivne gimnastike uključujući:

- 2. Step korak
- 3. Skokovi
 - Makazice
 - mačji skok
 - skok sa udaraljem noge od nogu sa strane
 - skok sa okretom
 - manekenski hod
- 4. Vježbe sa rekvizitima

SMJERNICE

Jedinica 1.

Testiranje vršiti po sljedećoj tehnologiji

- skok u dalj iz mjesta sa dvije noge
- trčanje 6x50m
- zgib na vratilu
- dizanje trupa (trbušnjaci)
- taping
- koverat
- pretklon trupa
- vaga i metar
- kod trčanja 6 x 50m (brzinska izdržljivost) mjeriti puls prije i poslije testa
- zbog veće funkcionalnosti časa učenike koje završe test uputiti da vježbaju elemente gimnastike .

Jedinica 2.

Dijagnostiku znanja vršiti putem testiranja

- način testiranja individualni prikaz znanja iz oblasti gimnastika
- iz oblasti plesova i igara raditi u parovima
- muzika po izboru učenika
- podsticati svijest o zdravom načinu života
- razvijati osjećaj za estetikom
- razvijati osjećaj za ljubav prema gimnastici i plesovima
- razvijati takmičarski duh
- razvijati osjećaj za individualnu odgovornost disciplina

Jedinica 3.

Raditi praktično

- ova jedinica je uslovljena postojanjem dvorane
- prilikom rada podsticati učenike na
 1. samoinicijativu
 2. odgovornost
 3. disciplinu
- koristiti fotose, video snimke sa takmičenja
- razvijati osjećaj za individualizam
- motivisati učenike za pravilno izvođenje da bi im zadovoljstvo u radu bilo potpunije
- razvijati takmičarski duh

razvijati ljubav prema ovoj vrsti sporta kako bi ga učenici upražnjavali i nakon školovanja, a u cilju zdravog načina života

NIVO I

Raditi praktično

- ova jedinica je uslovljena postojanjem dvorane
- prilikom rada podsticati učenike na
 1. samoinicijativu
 2. odgovornost
 3. disciplinu
- koristiti fotose, video snimke sa takmičenja

- razvijati osjećaj za individualizam
- motivirati učenike za pravilno izvođenje da bi im zadovoljstvo u radu bilo potpunije
- razvijati takmičarski duh

razvijati ljubav prema ovoj vrsti sporta kako bi ga učenici upražnjavali i nakon školovanja, a u cilju zdravog načina života

NIVO II

Raditi praktično

- ova jedinica je uslovljena postojanjem dvorane
- prilikom rada podsticati učenike na
- 4. samoinicijativu
- 5. odgovornost
- 6. disciplinu
- koristiti fotose, video snimke sa takmičenja
- razvijati osjećaj za individualizam
- motivirati učenike za pravilno izvođenje da bi im zadovoljstvo u radu bilo potpunije
- razvijati takmičarski duh

razvijati ljubav prema ovoj vrsti sporta kako bi ga učenici upražnjavali i nakon školovanja, a u cilju zdravog načina života

Jedinica 4.

- raditi praktično
- omogućiti rad u parovima
- rad uz muziku
- koristiti razne video prikaze kako stručne tako i sa takmičenja
- organizovati plesne večeri
- podsticati učenike na samoinicijativu
- stimulirati osjećaj kavaljerstva
- kroz rad i ples kod učenika razvijati ljubav prema plesu .
- saradivati sa K.U.D.
- saradivati sa školama plesa. Ovu jedinicu ja moguće realizovati u svim uslovima rada

Jedinica 5

Ovu jedinicu u cijelosti realizovati praktično

- upoznati učenike sa značajem pravilnog držanja tijela
- podizati nivo odgovornosti za lično zdravlje
- estetika pokreta
- zdrav život
- razvijati osjećaj za samoinicijativu
- stvarati naviku za stalan rad
- koristiti fotose i druge prikaze o deformitetima
- ovu jedinicu je moguće realizovati u svim uslovima

nastojati vježbe korektivne gimnastike raditi na svakom času u pripremnom dijelu

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija, odsjek za tjelesni odgoj i sport/fizičku (tjelesnu) kulturu, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor tjelesnog odgoja i sporta ili drugim stručnim zvanjem gdje je tjelesni odgoj i sport/fizička (tjelesna) kultura, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Demokratija i ljudska prava
MODUL	USTAVNA DEMOKRATIJA
REDNI BROJ	01.
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	
<p>Kroz ovaj modul učenici će imati mogućnost da sa svojim usvojenim znanjem objasne šta je to demokratija, koju ulogu i funkciju ima u organizovanju vlasti, kao i da zna štiti ljudska prava svakog građanina.</p> <p>Prolazeći kroz modul Mo-1 učenik će moći imati viziju kako se uspostavlja balans između pojedinca i zajedničkog dobra, a sve to daje veliku mogućnost uspostavljanja zdravog i pravičnog demokratskog društva.</p> <p>Kroz modul MO-1 svaki učenik ima mogućnost sticanja znanja i sposobnosti da samostalno i pravično donosi odluke, postavlja pravična pitanja koja regulišu problematiku uspostavljanja vlasti, kao i primjene zakona i podzakonskih akata</p>	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Uspješnost realizacije ovog modula je i koleracija sa drugim znanjima iz drugih nastavnih predmeta (predmeti iz društvenih nauka). Naslanjanje na usvojena znanja iz srodne grupe predmeta	
CILJEVI	
<p>Kroz Modul Mo-1 Ustavna demokratija učenici razvijaju sposobnost pamćenja, razmišljanja i povezivanja novih saznanja u cjelovitu sliku znanja o značaju osnovne funkcije o funkciji vlasti u uslovima ustavne demokratije. Ovakav vid znanja se proteže do rezultata učenja. Glavni cilj u ovom modulu je dolazak do konkretnih rezultata učenja i to su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sticanje vještina kroz znanje koje pruža ustavna demokratija; - izgrađivanje ličnosti učenika kroz sopstveni stav o demokratiji i o pojmu da demokratsko društvo ima zadatak da pokaže da je svrha vlasti i uloga zaštititi osnovna ljudska prava; - izgradnja sopstvenog mišljenja kroz sopstveni stav da demokratsko društvo ima svrhu da štiti ljudska prava; - razvijanje kompetencija i sposobnosti za apsorbovanje novih znanja o demokratiji i demokratskom društvu; - ostvariti sposobnost procjene, da učenik procjeni da li je društvo demokratsko ili nije; - posmatranje vlasti u BiH i nivoa njene demokratske; - donošenje zaključaka i procjene o vlasti u BiH i nivoa njene demokratske; - identifikacija ljudskih prava; - ljudska prava, njihova identifikacija i spoznaja kako zaštititi ljudska prava u ustavu BiH, entitetskim ustavima i dokumentima koji regulišu ljudska prava; - sticanje vještina, znanja i kompetencija kroz razvijanje sposobnosti kroz aktivno učešće građana u vršenju vlasti u demokratskom društvu; - pojašnjenje i objašnjenje o projektu „Ja građanin“ i izbor problema za istraživanje; - uloga pojedinca kroz njegova prava, obaveze i zajedničke vrline i građansko zajedničko dobro; 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Temelji ustavne demokratije 2. Zaštita ljudskih prava 3. BiH i zaštita ljudskih prava 3. Svi smo različiti- svi smo isti 	
SMJERNICE I REZULTATI	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Temelji ustavne demokratije 	

Ishodi učenja su:

- učenici će imati sposobnost da identifikuju prirodna prava;
- znaju i prepoznaju šta su prirodna prava;
- prepoznaju prirodna prava;
- znaju šta je i zašto nam treba vlast;
- razumiju i znaju svrhu vlasti;
- razumiju i shvataju šta je ustav i kakav je njegov razvoj;
- spoznaju zakon i pravni okvir za uspostavljanje pravnog okvira u cilju uspostavljanja demokratskog društva;
- spoznaju definiciju ustava i ustavne demokratije;
- dobijaju osnove modernog konstitucionizma;
- razumije pojmove o zajedničkom dobru i o individualnom pravu;
- mogu i znaju analizirati vezu između ustava i ustavne demokratije;
- daju tačna pojašnjenja o značaju podjele vlasti.

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Temelji ustavne demokratije

- dolaze do zajedničke spoznaje i razumijevanja osnovnih ideja filozofije pojedinih prava i teorija o vlasti;
- koristiti kritičko razmišljanje;
- raditi u parovima;
- koristiti radne listiće;
- raditi kao odjeljenje na projektima, kao i na debatama;
- davati odgovore na postavljena pitanja;
- primjenjivati ilustracije i crteže, stihove i sl.;
- koristiti se primjerima dobre prakse; raditi na grupnom radu, prezentacije, posteru portofolije i sl.;

2. Zaštita ljudskih prava

Ishodi učenja su:

- učenici će biti sposobni da prepoznaju važna pitanja koja su korisna pri kreiranju i procjeni pravila i zakona;
- prepoznaju i identifikuju intelektualna sredstva;
- služe se tabelom intelektualnih sredstava za procjenu pravila i zakona;
- korištenje tabela isl. U procesu spoznaje o pravilima i zakonima;
- uočava razlike između demokratskih i nedemokratskih političkih sistema;
- pojašnjava da u demokratskim političkim sistemima građani imaju izgrađen autoritet;
- daje objašnjenje o zasnovanosti demokratskih sistema;
- navodi karakteristike demokratskog društva;
- identifikuje grupe i institucije koje pomažu, odnosno onemogućavaju uspostavu demokratskog društva;
- znaju definisati pojam politike i političkih stranaka;
- daju pojašnjenje zašto je politika vezana za vlast;
- uočavaju i analiziraju ulogu političkih stranaka;
- objašnjavaju pojam političkog sistema;
- objašnjavaju važnost i ulogu vladavine zakona;
- identifikuju uslove za uspostavu vladavine zakona;
- uočavaju probleme prelaska iz vladavine pojedinca u vladavinu zakona;

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Zaštita ljudskih prava

- zajedničko razumijevanje ideja;
- vježba kritičkog razmišljanja
- greške u pravilima;
- intervju (jedan na jedan)
- grupni rad kroz projekte;
- grupne prezentacije;
- novine, štampa i sl.
- tabela intelektualnih sredstava;
- Individualne prezentacije;
- skeč, igrokaz, esej;
- rješavanje problema;
- dodatne aktivnosti (sekcije, klubovi i sl.);
- primjeri prakse;
- prezentiranje radova;
- poster.

3. Kako vlasti BiH štite ljudska prava

Ishodi učenja su:

- učenici će biti osposobljeni da identifikuju različite nivoe vlasti u BiH;
- znaju interpretirati osnovne nadležnosti svakog nivoa vlasti;
- znaju obkasniti značaj podjele vlasti nasvim nivoima na tri grane;
- definišu nadležnosti svake pojedine grane vlasti;
- identifikuju prava građana zaštićena Ustavom BiH, Ustavom RS i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- analiziraju i primjenjuju znanje o građanskim pravima;
- ugrađuju stav o potrebi implementacije prava građana zaštićenih ustavom.

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Kako vlasti BiH štite ljudska prava

- usmeno izlaganje, pojašnjenje o organizaciji vlasti u BiH;
- grupni projekti;
- grupni rad;
- rad u parovima
- vježba za učenike;
- odgovor na pitanja;
- posjeta-prisustvo na sastanu zakonodavnog tijela;
- posjetilac u razredu (pismo);
- Novinska pisanja, članci;
- šeme o predstavljanju nivoa vlasti u BiH;
- radni listići;
- kopija Ustava;
- kopija ustavne deklaracije o pravima čovjeka i Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- razne ilustracije (crzeži, karikature, stihovi, pisanja i sl.).

1. Svi smo različiti – svi smo isti

Ishodi učenja su:

- učenici će biti osposobljeni da definišu karakterne osobine koje se smatraju poželjnim za uspješno učešće u rješavanju pitanja javnog života;

- objašnjavaju faktore koji pomažu u stvaranju efikasnog građanina;
- znaju i definišu pojam građanske vrline;
- definišu društvenu i političku akciju;
- brane stav da nema demokratije bez aktivnog građanina;
- znaju nabrojati oblike učešća građanina u vlasti;
- definišu prava pojedinca i zajedničko dobro;
- znaju objasniti kako ideja zajedničkog dobra može biti zloupotrebljena od vlasti i pojedinaca;
- identifikuju primjere kako se prava pojedinca i ideja zajedničkog dobra mogu uskladiti;
- znaju objasniti značaj projekta „Ja građanin“.

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Svi smo različiti – svi smo isti

- zajedničko razmjenjivanje ideja;
- pravi grupne prezentacije; koristi radne listiće;
- koristi vježbu kritičkog razmišljanja
- koristi primjere iz okruženja;
- daje odgovore na postavljena pitanja;
- služi se ilustracijama (crteži, slike, stihovi, karikature, aforizmi i sl.);
- koristi u radu štampu, eseje i sl.;
- radi vježbe za odelenje;
- pravi individualne prezentacije;
- koristi grafikone, postere i sl.

INTEGRACIJA

Ovaj modul pruža učenicima mogućnost za sticanje znanja koja će im olakšati usvajanje sadržaja ovog i drugih modula iz nastavnog predmeta „Demokratija i ljudska prava“

IZVORI

- Udžbenik Demokratije i ljudskih prava za učenike, Civitas 2001.godine za srednje škole;
- Demokratija i ljudska prava, priručnik za nastavnike Banjaluka 2001.godine;
- Primjeri iz prakse;
- Štampa;
- Evropska konvencija za ljudska prava i temeljnih sloboda 1950.godine;
- Ustav BiH, Ustav RS, Švajcarske i SAD;
- Statut grada i opštine;
- Opšta deklaracija o pravima čovjeka 10.12.1948.godine;
- Web stranice, demokratija i ljudska prava-zbornik radova;
- Stručna literatura;
- TV emisije, materijal Vijeća Evrope, materijal sa Sertifikacije, Jahorina 2004. godine, enciklopedija politike kulture Belgije 1993.godine.

OCJENJIVANJE

Zadatak: Obavljena vježba kratkog trajanja sa specifičnim smjernicama, dnevnik, intervju, usmena prezentacija, portofolijo, projekat.

Ravnoteža: između ocjenjivanja u toku učenja i na kraju, intervju-usmena provjera, pismena provjera-esej, strukturirana pitanja koja vode do traženog odgovora, test objektivnog tipa (jedan tačan odgovor). Napraviti razliku između kandidata odjeljenja u pogledu usvojenog znanja, ličnih sposobnosti, saznanja praktičnih vještina, ponašanje i vrijednosti, a između odjeljenja kroz takmičenje iz projekta „Ja građanin“ i međuškolske debate.

Podrška: Formativna evolucija.

Način ocjenjivanja: Ocjenjivanje unutar škole (zadatak, intervju, strukturirana pitanja, esej, projekat, portofolio)

Procjenjivanje-važnost: Odrediti procenat pojedinih vrsta rezultata učenja u sklopu istog modula i pri ispitivanju koristiti odgovore na pitanja.

Trajanje-forma: Koristiti strukturana pitanja.

Pismena provjera znanja (*esej. Strukturana pitanja*).

Usmena prezentacija na zadanu temu.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Demokratija i ljudska prava
MODUL	CIVILNO DRUŠTVO
REDNI BROJ	01.
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	
<p>Po završetku ovog modula učenici će biti sposobni da razumiju značaj i funkciju civilnog društva za razvoj demokratije. Učenici stiču znanje i imat će razvijenu sposobnost za aktivno učešće u civilnom društvu i pokazat će razumijevanje različitih načina predstavljanja građana u društvu. Nakon toga učenik će identifikovati i shvatiti neke od osnovnih karakteristika i funkcije medija „slobode“ izražavanja i izbora u demokratskom društvu. I na kraju, u primjeni znanja učenik ima sposobnost kritičkog razmišljanja i može analizirati i pronaći najbolje načine za jačanje civilnog društva, ekonomije i demokratije. Jedan segment praktične primjene stečenog znanja je realizacija projekta „Ja građanin“.</p>	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Ovaj modul predstavlja nastavak modula Ustavna demokratija i to tako da učenici primjenjuju stečeno znanje na društvo „razmatrajući koncept civilnog društva i povezanost ekonomije i demokratije.	
CILJEVI	
<p>Glavni cilj da se kod učenika razvije sposobnost za primjenu stečenog znanja u cilju jačanja i razvoja civilnog društva, ekonomije i demokratije. Učenik mora shvatiti nužnost povezivanja civilnog društva, ekonomije i demokratije u našoj zemlji i u svijetu.</p> <p>Rezultati učenja u opštem cilju su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sticanje znanja o pojmu civilnog društva; - Izgrađivanje stava o potrebi za takvim društvom u BiH; - Shvatanje činjenice da stabilna demokratska zajednica zahtijeva jako civilno društvo; - Razvijanje sposobnosti za razvoj civilnog društva; - Kritičko procjenjivanje prednosti i nedostataka; - Tok slobodnog udruživanja građana; - Identifikovanje osnovnih funkcija medija, slobode izražavanja i izbora u demokratskim društvima; - Prepoznavanje razloga i potreba međudržavne saradnje; - Kritičko procjenjivanje uključivanja BiH u Evropsku Uniju; - Upoznavanje i analiza problema zemalja u tranziciji; <p>Uočavanje veze između ekonomije i demokratije</p>	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Civilno društvo (ista prava – različiti interesi) 2. Mi trebamo svijet – Svijet treba nas 3. Projekat „Ja građanin“ 4. Ekonomija i demokratija 	
SMJERNICE I REZULTATI	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Civilno društvo <p><i>Ishodi učenja su:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jasno definisanje civilnog društva; - Procjena prednosti i nedostataka i kritički osvrt prema slobodnom udruženju građana; - Zna osnovne karakteristike civilnog društva; - Spoznaje važnost postojanja društvenih organizacija i interesnih grupa; 	

- Identifikuju karakteristike postojanja društvenih organizacija i interesnih grupa;
- Identifikuju karakter postojanja društvenih organizacija i interesnih grupa;
- Kritički procjenjuju prednosti i nedostatke interesnih grupa;
- Znaju definisati pojam komunikacije;
- Znaju prepoznati slobodne medije;
- Shvataju uticaj propagande;
- Znaju šta su slobodni, pravedni demokratski izbori;
- Znaju objasniti izbornu proceduru;
- Posjeduju razumjevanje o slobodi izražavanja;
- Prepoznaju šta je konflikt i znaju načine rješavanja konflikta;

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Civilno društvo

- Težiti ka zajedničkom razumijevanju ideja;
- Primjena grupnog rada;
- Iznalaženje načina da se učenik motiviše;
- Rad na grupnim prezentacijama;
- Korištenje ilustracija (slike, tekstovi i sl.);
- Davanje odgovora na pitanja koja proizilaze iz teksta;
- Korištenje konkretnih primjera iz prakse;
- Rad individualno, u paru i u grupi;
- Debata za razred;
- Korištenje članaka iz novina, sa interneta i sl.;
- Jasno daje pojašnjenje o pojmu autoriteta u nedemokratskim društvima;
- Koristi individualne prezentacije;
- Primjena igre različitih uloga;
- Grupni rad na vježbi za razred;

2. Mi trebamo svijet – Svijet treba nas

Ishodi učenja su:

- Razlikuje pojam privrede i privrednih procedura;
- Razumiju stav o potrebi uspostavljanja i održavanja veze naše zemlje sa drugim državama;
- Znaju odbraniti stav o potrebi uspostavljanja i održavanja veze naše zemlje sa drugim državama;
- Identifikuju uzroke i razloge koji utiču na formiranje institucija vanjske politike; razumiju važnost djelovanja međunarodnih organizacija u našoj zemlji;
- Znaju obrazložiti stav o potrebi uključivanja naše zemlje u EU;

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Mi trebamo svijet - Svijet treba nas

- Zajednički prihvatanje i razumijevanje ideja;
- Rad na grupnom projektu;
- Rad na grupnoj prezentaciji;
- Realizovati kreativne ideje, poput osmišljavanja igre na zadanu temu;
- Individualni rad;
- Rad u parovima;
- Grupni rad;
- Odgovor na pitanja;
- Korištenje konkretnih primjera iz EU i zemalja koje su izvan nje;
- Korištenje primjera iz časopisa, sa interneta i sl.;
- Primjena vježbi o kritičkom razmišljanju;
- Aktivna igra za cijelo odjeljenje, motivacioni faktori;

- Debata u razredu na zadanu temu;
- Rad na tekstu kroz grupno djelovanje;

3. Projekat „Ja građanin“

Ishodi učenja su:

- Nesmetano može da prepozna problem u zajednici;
- Zna izvršiti pravilan izbor problema za izučavanje;
- Imaju sposobnost za timski rad;
- Znaju kritički procjeniti mjere alternativne politike
- Kreativno doprinose u pronalaženju rješenja problema;
- Jasno prepoznaju grupe i pojedince kao i pristalice u vezi sa odabranim problemom;
- Pokazuju sposobnost ophođenja prema drugim ljudima;
- Interpretiraju naučeno;
- Posjeduju razvijen takmičarski duh;
- Stiču vještine za razvijanje kritičkog stava;
- Identifikuju kritički stav, prepoznaju kreativnost i odgovornost pri donošenju odluka;

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Projekt „Ja građanin“

- Daje objašnjenje o suštini projekta;
- Davanje akcenta da je to projekat odjeljenja;
- Korisi upitnike;
- Koristi internet;
- Koristi časopise;
- Primjenjuje grupni rad;
- Rad u manjim i većim grupama;
- Timski rad;
- Izrađuje sa učenicima ankete;
- Vršiti istraživanje;
- Prikupljanje informacija;
- Isticanje takmičarskog duha;
- Korištenje statističkih podataka;
- Rad u zajednici;
- Saradnja sa medijima (RTV, časopisi i sl.);
- Praktični rad (izrada portofolija)
- Rad na dokumentaciji;
- Sakupljanje dokumentacije;
- Razvrstavanje dokumentacije;

4. Ekonomija i demokratija

Ishodi učenja su:

- Znaju definisati pojam tranzicije;
- Znaju prepoznati problem zemalja u tranziciji;
- Kritički procjenjuju probleme u našoj zemlji;
- Identifikuju problem i pronalaze rješenje;
- Razumiju vezu između ekonomije i demokratije; jasno objašnjavaju način na koji demokratija pozitivno utiče na razvoj ekonomije;

Smjernice za nastavnike po pitanju oblasti

Ekonomija i demokratija

- Usmeno izlaganje o uzrocima problema zemalja u tranziciji;

- Koriste radne listove-listiće;
- Davanje jasnih odgovora na postavljanje pitanja;
- Naglašavanje da učestvuje u projektu cijelo odjeljenje;
- Korištenje primjera susjednih država;
- Primjena Brainstorming-moždane oluje;
- Primjena vježbi za odjeljenje;
- Individualan rad;
- Rad u paru i grupi;
- Korištenje grupne prezentacije;
- Pronalazak podataka putem časopisa, literature, interneta i sl.;
- Ilustrativni prikaza za učenike;
- Davanje odgovora i donošenje rješenja;

INTEGRACIJA

Usvajanjem znanja iz ovog modula učenik ima mogućnost da stekne kvalitetno znanje. Usvojeno znanje učeniku olakšava usvajanje znanja i iz drugih društvenih nauka.

IZVORI

- Udžbenik Demokratije i ljudskih prava za učenike, Civitas 2001.godine za srednje škole;
- Demokratija i ljudska prava, priručnik za nastavnike Banjaluka 2001.godine;
- Primjeri iz prakse;
- Štampa;
- Evropska konvencija za ljudska prava i temeljnih sloboda 1950.godine;
- Ustav BiH, Ustav RS, Švajcarske i SAD;
- Statut grada i opštine;
- Opšta deklaracija o pravima čovjeka 10.12.1948.godine;
- Web stranice, demokratija i ljudska prava-zbornik radova;
- Stručna literatura;
- TV emisije, materijal Vijeća Evrope, materijal sa Sertifikacije, Jahorina 2004. godine, enciklopedija politike kulture Belgije 1993.godine.

OCJENJIVANJE

Zadatak: Vježba kratkog trajanja sa specifičnim smjernicama, dnevnik, intervju, usmena prezentacija, portofolio, projekat;

Ravnoteža: Intervju – usmena provjera. Pismena provjera – esej, strukturana pitanja koja usmjeravaju do traženog odgovora (ravnoteža između ocjenjivanja tokom učenja i na kraju). Test (zadaci objektivnog tipa);

Uspostaviti praćenje toka između kandidata i odjeljenja. Napraviti razliku između njih u pogledu procjene nivoa usvojenog znanja, ličnih sposobnosti, ponašanja i vrijednosti. Takmičenje između odjeljenja kroz projekat „Ja građanin“ i kroz međuškolske debate.

NAPOMENA

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	KULTURA RELIGIJA
MODUL	OSNOVNE KARAKTERISTIKE RELIGIJA
REDNI BROJ	01.
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	
<p>S obzirom na društveno-kulturnu ekspanziju i koheziju današnjice kao i činjenicu da susreti različitih religija postaju sve češći i kompleksniji, od velike je važnosti da se i posebnosti različitih religija i kultura redefinišu. Upravo uvažavanje i poštivanje posebnosti u religijama je ono što može sačuvati razvoj čovječanstva od globalne difuzije i konfuzije. Samo iz zajedničkog djelovanja mnoštva posebnosti u religijama, može nastati „opće prihvaćeno“, koje bi omogućilo i osiguralo ravnotežu između tradicije i slobode. „Kultura religija“ vodi učenike ka dijalogu i suživotu sa pripadnicima drugih religija. Pri tome se sadržaji nastave podjednako odnose na samo po sebi razumljivo postojanje religijskih zajednica i religijskih odrednica, kao i na praktični život učenika sa pripadnicima ovih zajednica.</p> <p>Upoznavanje učenika sa drugim religijama je neophodno kako bi spoznali da se jedinstvo postiže kroz različitosti, što je realnost bosanskohercegovačke kulture.</p> <p>Kultura religija nastoji postepeno prevazići predrasude koje su prisutne, kako bi učenici shatili božiji imperativ da nema života bez suživota, posebno na prostorima Bosne i Hercegovine.</p>	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Nema posebnih zahtjeva i preduslova za učenje.	
CILJEVI	
<p>Učenike osposobiti za kritičko mišljenje, religijsku argumentaciju, kritičku procjenu različitih religijskih vrijednosti, kulturu religijskog dijaloga, poticanje samostalnog rasuđivanja i neophodnosti suživota u religijskoj različitosti.</p> <p>Sa stanovišta pedagoških, didaktičkih i metodičkih ciljnih odrednica zadatak nastave predmeta Kultura religija je da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odgaja u duhu poštovanja i tolerancije drugih ljudi, njihovih religija i svjetonazora; - Razvija i unapređuje sposobnost i spremnost za uvažavanje i susret sa pripadnicima drugih religija; - Razvija i unapređuje sposobnost i spremnost za usvajanje osnovnih znanja o drugim religijama, kao i svijest o razlikama u pogledima i stavovima različitih religija; - Razvija kod učenika sposobnost, spremnost i istrajnost u preuzimanju odgovornosti za drugoga, kao pojedinac i kao član zajednice, nezavisno od religijske pripadnosti; - Razvija kod učenika sposobnost i spremnost da praktično primjenjuju odredbe iz svih svetih knjiga monoteističkih religija prema svom komšiji druge religije u duhu riječi „Svi smo mi božiji robovi“ 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. KULTURNI DOPRINOS RELIGIJA ARHITEKTURI, SLIKARSTVU, KNJIŽEVNOSTI I MUZICI 2. PORODICA I RELIGIJA 3. ETIKA I RELIGIJA 	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1:</p> <p>Učenici će biti osposobljeni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasne u kakvom su odnosu kultura i religija, - spoznaju religijske i kulturne različitosti, - izučavaju uticaj religije na arhitekturu, slikarstvo, književnost i muziku, - analiziraju simboliku umjetničkog izraza, unutrašnjih i vanjskih dijelova svetih objekata monoteističkih religija, 	

- porede razlike u likovnom predstavljanju religijskih likova i događaja

Jedinica 2:

Učenici će biti osposobljeni da:

- objasne stav religija o porodici,
- identifikuje uslove za sklapanje i razvod braka,
- uoče razlike i sličnosti u ceremoniji vjenčanja pripadnika monoteističkih religija,
- analiziraju stav religije prema podjeli uloga među spolovima,
- analiziraju položaj članova porodice prema spolu i dobi,
- definišu najvažnije religijske obrede i običaje koji obilježavaju biološke promjene u životu vjernika, kao što su : rađanje, vjenčanje i umiranje,
- uoče važnost svakodnevnih religijskih pravila u porodici,
- uoče zajedničke karakteristike svrhe braka kod monoteističkih religija,
- analiziraju tretiranje spolova po pitanju prava i obaveza.

Jedinica 3:

Učenici će biti osposobljeni da:

- identifikuju pojam etike,
- objasne osnovna načela na kojima se zasniva ponašanje ljudi u nekoj zajednici,
- uoče odnos etike i religije,
- shvate etička načela judaizma, kršćanstva i islama,
- uporede osnovne etičke principe religija, obrazlože sličnosti i razlike etičkih normi u monoteističkim religijama

SMJERNICE

- zajedničko razumjevanje osnovnih karakteristika religije,
- prijedlog aktivnih nastavnih metoda: interaktivna, „moždana oluja“, intervju, rad na tekstu, demonstracija i vizuelizacija,
- oblici rada: grupni rad, rad u paru, individualni,
- vježba kritičkog razmišljanja,
- radni listići,
- debata u razredu,
- ilustracije (crteži),
- primjeri iz prakse,
- grupne prezentacije i poster, i
- odlomci iz svetih knjiga,
- fotografije sakralnih objekata,
- slušanje religijskih pjesama,
- posjeta religijskih objekata u lokalnoj zajednici i šire

INTEGRACIJA

Sa predmetima: historija, historija umjetnosti, sociologija, arhitektura, etika, vjeronauka i psihologija.

IZVORI

Udžbenik „Kultura religija“, Ranka Katalinski, Melisa Forić, Bojana Dujković – Blagojević, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2009.g.

OCJENJIVANJE

Metode ocjenjivanja:

- test na kraju modula,
- intervju

Važnost tehnika ocjenjivanja: Test na kraju modula 50% Intervju 50%

MODUL PRIPREMIO/LA (RADNA GRUPA)

Mubera Pašović i Almira Uzunović, Goražde, oktobar 2017.g.

IZMJENE MODULA (DATUM, IME OSOBE KOJA JE NAPRAVILA IZMJENE)

PROFIL I SRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija ili fakultet koji obrazuje nastavnički kadar iz oblasti društvenih/humanističkih nauka (sociologija, filozofija, historija, pravo, politologija), sa završenim četverogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesora iz oblasti društvenih nauka (sociologija, filozofija, historija) na jednopredmetnim, dvopredmetnim ili višepredmetnim studijskim odsjecima;

2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija ili fakultet koji obrazuje nastavnički kadar iz oblasti društvenih/humanističkih nauka (sociologija, filozofija, historija, pravo, politologija) sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četverogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor iz oblasti društvenih nauka (sociologija, filozofija, historija, pravo, politologija) na jednopredmetnim, dvopredmetnim ili višepredmetnim studijskim odsjecima ili ekvivalent; NAPOMENA: Četverogodišnji studij ili 240 ECTS

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	Kultura religija
MODUL	RELIGIJA I DRUŠTVO
REDNI BROJ	02.
ŠIFRA MODULA	
SVRHA MODULA	Svrha ovog modula je da učenicima predoči zajedništvo kao načelo religija. Upoznavajući historiju

religijskih zajednica, njihov nastanak i razvoj , važne historijske događaje, učenik usvaja znanje koje mu može pomoći da bolje shvati pripadnike drugih religija sa kojima živi u istoj zajednici. Ovaj model se oslanja na sociologiju religije i učenika upućuje da uvidi međusobnu povezanost religije i društva ili države kao i njihov uticaj.

SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI

Nema posebnih zahtjeva i preduslova za učenje.

CILJEVI

- Sticanje osnovnih znanja o svjetskim religijama s posebnim osvrtom na religije u Bosni i Hercegovini;
- Sticanje znanja o ulozi religija u nastanku i razvoju kultura i civilizacija;
- Spoznaja uloge religija u oblikovanju životne stvarnosti i razvoju pojedinca i društva;
- Sticanje spoznaja o uticaju religijskih tradicija na društveni i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine,
- Osposobljavanje učenika da shvate da samo onaj ko voli i poštuje svoju religiju može poštovati i druge religije,
- Usmjeravati učenike da svojim ličim doprinosom grade dobre međureligijske odnose.

JEDINICE

1. ZAJEDNIŠTVO KAO NAČELO RELIGIJA
2. MIR – MJESTO ZA DRUGOG
3. RELIGIJA – DRŽAVA - DRUŠTVO

REZULTATI

Jedinica 1:

Učenici će biti osposobljeni da:

- Objasne nastanak i razvoj religijskih zajednica,
- Analiziraju važne historijske događaje za religijsku zajednicu,
- Analiziraju važne historijske ličnosti za religijske zajednice,
- Uoče i prepoznaju raskole unutar religijskih zajednica,
- Otkriju uzroke nastanka različitih religijskih pravaca,
- Navedu i objasne praznike u religijama,
- Objasne osnovne obrede i običaje u religijama i uoče iste ili slične običaje u religijskim praznicima.

Jedinica 2:

Učenici će biti osposobljeni da:

- Definišu ideju dobra u religijama,
- Uporede princip nenasilja u religijama
- Identifikuju važne ličnosti koje su uticale na promociju ira
- Formiraju stav o pasivnom otporu,
- Formiraju stav da mir nema alternativu.

Jedinica 3:

Učenici će biti osposobljeni da:

- Definišu pojmove: država, društvo, nacija, sloboda, pravo, pravda i blagostanje,
- Porede odnos religije i države,
- Analiziraju uticaj religije na države,
- Analiziraju uticaj države na religije,
- Istražuju pojam pravde u svetim knjigama,
- Objasne političke modele odnosa države i religije,
- Analiziraju pozitivne i negativne aspekte zajedničkog djelovanja države i religije

SMJERNICE

- zajedničko razumjevanje osnovnih političkih modela odnosa države i religije,
- prijedlog aktivnih nastavnih metoda: interaktivna, „moždana oluja“, intervju, rad na tekstu, demonstracija i vizuelizacija,

- oblici rada: grupni rad, rad u paru, individualni,
- vježba kritičkog razmišljanja,
- radni listići,
- debata u razredu,
- primjeri iz prakse,
- grupne prezentacije i poster, i
- odlomci iz svetih knjiga,
- rad na esejima

INTEGRACIJA

Sa predmetima: historija, sociologija, psihologija, etika, demokratija i ljudska prava.

IZVORI

Udžbenik „Kultura religija“, Ranka Katalinski, Melisa Forić, Bojana Dujković – Blagojević, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2009.g.

OCJENJIVANJE

OCJENJIVANJE

Metode ocjenjivanja:

- test na kraju modula,
 - intervju
- Važnost tehnika ocjenjivanja:

Test na kraju modula 50% Intervju 50%

MODUL PRIPREMIO/LA (RADNA GRUPA)

Mubera Pašović i Almira Uzunović, Goražde, oktobar 2017.g.

IZMJENE MODULA (DATUM, IME OSOBE KOJA JE NAPRAVILA IZMJENE)

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija ili fakultet koji obrazuje nastavnički kadar iz oblasti društvenih/humanističkih nauka (sociologija, filozofija, historija, pravo, politologija), sa završenim četverogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne sprema) i stečenim stručnim zvanjem profesora iz oblasti društvenih nauka (sociologija, filozofija, historija) na jednopredmetnim, dvopredmetnim ili višepredmetnim studijskim odsjecima;

2. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija ili fakultet koji obrazuje nastavnički kadar iz oblasti društvenih/humanističkih nauka (sociologija, filozofija, historija, pravo, politologija) sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četverogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor iz oblasti društvenih nauka (sociologija, filozofija, istorija, pravo, politologija) na jednopredmetnim, dvopredmetnim ili višepredmetnim studijskim odsjecima ili ekvivalent;

NAPOMENA: Četverogodišnji studij ili 240 ECTS

FAMILIJA	
ZANIMANJE	SVA TROGODIŠNJA I ČETVEROGODIŠNJA
PREDMET	OSNOVE PODUZETNIŠTVA
MODUL	OSNOVE PODUZETNIŠTVA
REDNI BROJ	01
ŠIFRA MODULA	IV-46-ST-06-01
SVRHA MODULA	
Sticanje osnovnih teoretskih znanja o poduzetništvu	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> • sticanje osnovnih znanja o poduzetništvu • razvijanje pozitivnog razmišljanja o poduzetništvu i poduzetnicima kao nosiocima privrednog razvoja • razvijanje kreativnog razmišljanja • osposobljavanje za samostalan ili timski rad u realizaciji poduzetničkih aktivnosti • razvijanje vještine komuniciranja i rukovođenja 	
JEDINICE	
1.Temeljni pojmovi o poduzetništvu 2.Karakteristike poduzetnika 3.Poduzetničko okruženje 4.Organizaciona struktura preduzeća	
REZULTATI	
Jedinica 1. Temeljni pojmovi o poduzetništvu Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> • definiše osnovne pojmove o poduzetništvu • definiše poduzetnički poduhvat • objasni značaj poduzetništva • objasni opšte dobro od poduzetničke aktivnosti • razlikuje prednosti i nedostatke poduzetništva 	
Jedinica 2. Karakteristike poduzetnika Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> • analizira poduzetnika i identifikuje osobine koje poduzetnik mora imati • identifikuje inovativnost kao karakteristiku poduzetnika • uoči važnost etike u poduzetništvu • identifikuje šta zna, šta može i šta hoće, ali i da prepozna svoja lična ograničenja i nauči kako da ih umanj 	
Jedinica 3. Poduzetničko okruženje Učenik će biti sposoban da: <ul style="list-style-type: none"> • prepozna i razlikuje značaj pojedinih pretpostavki za razvoj poduzetništva • prepozna faktore koji djeluju izvan preduzeća, a koji direktno ili indirektno utiču na njegovo poslovanje • prepozna aktivnosti državnih organa i institucija koje su zadužene za stvaranje povoljnih uslova za razvoj poduzetništva • piše eseje na temu poticaja za razvoj poduzetništva 	
Jedinica 4.Organizaciona struktura preduzeća	

Učenik će biti sposoban da :

- nabroji potrebna radna mjesta u preduzeću
- shvati ulogu i opis poslova za svako od navedenih radnih mjesta
- objasni što je sve potrebno za registraciju i rad preduzeća

SMJERNICE

Jedinica 1. Temeljni pojmovi o poduzetništvu

- objasniti temeljne poduzetničke pojmove
 - objasniti značaj poduzetništva kao poslovne filozofije
 - objasniti ekonomske, sociološke i političke uslove za razvoj poduzetništva
 - objasniti opšte dobro od poduzetničke aktivnosti
- Prijedlog aktivnih nastavnih metoda: moždana oluja, grupni rad, razgovor sa uspješnim poduzetnicima, prezentacije.

Jedinica 2. Karakteristike poduzetnika

- objasniti ljudske i stručne osobine poduzetnika
 - objasniti pojam etike u poduzetništvu
 - objasniti razloge za ulazak u svijet poduzetništva
 - objasniti poduzetnička prava i slobode kao i zakone koji se odnose na tu oblast
- Prijedlog aktivnih nastavnih metoda: moždana oluja, grupni rad, razgovori sa uspješnim poduzetnicima,

Jedinica 3. Poduzetničko okruženje

- objasniti pretpostavke za razvoj poduzetništva – pravna država, slobodno tržište isl.
 - objasniti relevantne zakonske propise i poticaje za razvoj poduzetništva na nivou države, lokalne samouprave, poticaja za početnike, za mlade, za žene isl.
- Prijedlog aktivnih nastavnih metoda: rad u parovima, grupni rad

Jedinica 4. Organizaciona struktura preduzeća

- objasniti pojam i vrste organizacionih struktura
 - objasniti faktore organizacije
 - opisati pojedina radna mjesta u preduzeću
 - objasniti registraciju preduzeća
- Prijedlog aktivnih nastavnih metoda: rad u parovima, grupni rad

INTEGRACIJA

Ovaj modul se integrira sa Ekonomikom preduzeća

IZVORI

Zvanično odobreni udžbenici i druga nastavna sredstva

- M.Cingula, Poduzetništvo, ŠK Zagreb
- Internet
- Stručni časopisi

OCJENJIVANJE

NAPOMENA: Ocjenjivanje će se vršiti prema važećem Pravilniku o ocjenjivanju donesenom od strane nadležnog Ministarstva

- Ocjenjivanje učenika će obaviti na osnovu najmanje dvije metode
- Ocjenjivanje se obavlja u školi
- Učenici će biti unaprijed upoznati s metodama i kriterijima ocjenjivanja

-Provesti ocjenjivanje tematskih jedinki kako je naznačeno

-Učenici moraju ostvariti najmanje 50% svih rezultata učenja u svakoj od odabranih metoda ocjenjivanja

-Važnost tematskih jedinki unutar modula je sljedeća:

Redni broj	Naziv jedinice	Važnost	Intervju	Test
------------	----------------	---------	----------	------

1.	Temeljni pojmovi o poduzetništvu	25 %	*	*
2.	Karakteristike poduzetnika	25 %		
3.	Poduzetničko okruženje	25 %	*	
4.	Organizациона структура preduzeća	25 %		

Razrada metoda ocjenjivanja:

1. Intervju

- ocjenjivanje rezultata učenja putem verbalnog ispitivanja
- pitanja mogu definirati nastavnici ili učenici
- ocjenjivanje može biti od strane nastavnika ili učenika
- učenike uputiti na kriterije ocjenjivanja
- intervju primjenjivati tokom trajanja modula

2. Test

- obavezna metoda ocjenjivanja na kraju modula
- sadrži pitanja iz svih tematskih jedinica (uzimajući u obzir važnost svake jedinice)
- pitanja na testu i bodovanje mora biti unaprijed definirano
- pitanja na testu trebaju pratiti rezultate učenja pojedinih jedinica
- bodovanje pojedinih pitanja provesti u skladu sa unaprijed određenom važnošću jedinice
- vrijeme izrade testa 1 školski sat
- test sadrži najviše 10 pitanja
- svi učenici moraju biti ocjenjeni putem testa
- pitanja na testu mogu biti sastavljena od strane stručnog aktiva ili nastavnika

Vажnost metoda ocjenjivanja:

1. Intervju.....	50%
2. Test.....	50%

Prolaznost:

Do 50%	nedovoljan (1)
Od 51 do 60%	dovoljan (2)
Od 61 do 80%	dobar (3)
Od 81 do 90%	vrlo dobar (4)
Od 91 do 100%	odličan (5)

Test na kraju modula obavezan. Na kraju modula na osnovu tehnika ocjenjivanja izvodi se jedna ocjena za cijeli modul.

MODUL PRIPREMIO/LA (RADNA GRUPA)

IZMJENE MODULA (DATUM, IME OSOBE KOJA JE NAPRAVILA IZMJENE)

NAPOMENA

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Diplomirani ekonomista sa položenom pedagoškom – psihološko – metodičkom grupom predmeta
2. Magistar ekonomije - 300 ECTS bodova sa položenom pedagoškom – psihološko – metodičkom grupom predmeta i prethodno završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja iz oblasti ekonomije
3. Magistar menadžmenta - 300 ECTS bodova sa položenom pedagoškom – psihološko – metodičkom grupom predmeta i prethodno završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja iz oblasti menadžmenta

FAMILIJA	
ZANIMANJE	SVA TROGODIŠNJA I ČETVEROGODIŠNJA
PREDMET	OSNOVE PODUZETNIŠTVA
MODUL	PODUZETNIČKI PODUH VAT
REDNI BROJ	02
ŠIFRA MODULA	IV-46-ST-06-02
SVRHA MODULA	
Modul omogućava da učenici sagledaju mogućnosti samostalnog organiziranja i vođenja vlastitog biznisa	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Usvojena znanja iz poduzetništva modula IV-46-ST-06-01	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> • Osposobiti učenike za traženje i izbor ostvarivih i isplativih poslovnih ideja • Sticanje osnovnih znanja za izradu poslovnih planova i procjenu isplativosti ulaganja • Upoznavanje sa načinima ulaganja i rizicima koji oni nose te načinima izbjegavanja rizika • Osposobiti učenike za pravilnu upotrebu znanja o troškovima i njihovom uticaju na rezultate poslovanja 	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poduzetnička ideja 2. Istraživanje tržišta i izrada marketing plana 3. Izrada poslovnog plana i prezentacija 4. Zaštita životne sredine 	
REZULTATI	
<p>Jedinica 1. Poduzetnička ideja Učenik će biti sposoban da :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procijeni poslovne mogućnosti u skladu sa vlastitim sposobnostima • Primijeni tehnike kreativnog razmišljanja • Analizira promjene i savremene trendove kao izvore novih poslovnih ideja • Formuliše poslovnu ideju <p>Jedinica 2. Istraživanje tržišta i izrada marketing plana Učenik će biti sposoban da :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvrši istraživanje tržišta koristeći različite metode • Procijeni potencijal svoje poslovne ideje na osnovu izvršenog istraživanja tržišta • Shvati suštinu pristupa „ orijentisanost na zahtjeve kupaca“ • Definiše elemente marketing mix-a • Definiše strukturu i komponente marketing plana • Izradi marketing plan (za svoju poslovnu ideju) <p>Jedinica 3. Izrada poslovnog plana i prezentacija Učenik će biti sposoban da :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izradi biznis plan sa sljedećim elementima: sažetak, opis proizvoda ili usluge, istraživanje tržišta i marketing plan, proizvodni plan, finansijski plan • Prezentuje svoj poslovni plan <p>Jedinica 4. Zaštita životne sredine Učenik će biti sposoban da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizira pojam radne i životne okoline 	

- Analizira minimalne tehničke i druge uslove obavljanja djelatnosti koje služe zaštiti života i zdravlja ljudi i unapređenja životne sredine
- Definiše fizičke faktore radne sredine

SMJERNICE

Jedinica 1. Poduzetnička ideja

- objasniti i prikazati metode za prikupljanje i izbor poslovnih ideja (ostvarivih i isplativih)
 - objasniti izvore podataka za utvrđivanje uspješnosti ulaganja (račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima...)
 - objasni načine ocjene uspješnosti ulaganja (pokazatelji likvidnosti, rentabilnosti..)
 - objasniti suštinu rizika i načine kako ga prevazići ili smanjiti
 - objasniti probleme i „ zamke„ sa kojim se poduzetnici mogu suočiti i kako ih prevazići ili smanjiti
- Prijedlog aktivnih nastavnih metoda: grupni rad, moždana oluja

Jedinica 2. Istraživanje tržišta i izrada marketing plana

- Objasniti i definisati pojam i faze u postupku istraživanja tržišta
 - Objasniti značaj istraživanja tržišta
 - Objasniti metode istraživanja tržišta
 - Objasniti vrste i izvore podataka
 - Objasniti suštinu marketinga i pojedine elemente marketinga
 - Objasni strukturu i elemente marketing plana
- Prijedlog aktivnih nastavnih metoda: grupni rad

Jedinica 3. Izrada poslovnog plana i prezentacija

- Objasniti svrhu planiranja
- Objasniti pojam, namjenu i strukturu poslovnog plana
- Objasniti finansijske aspekte u pripremi poslovnog plana
- Objasniti knjigovodstveno praćenje realizacije poslovne ideje

INTEGRACIJA

IZVORI

Zvanično odobreni udžbenici i druga nastavna sredstva

- Priručnik za učenike BIP-OSF, Sarajevo 2002.godine
- M.Cingula, Poduzetništvo, ŠK Zagreb
- Internet
- Stručni časopisi

OCJENJIVANJE

NAPOMENA: Ocjenjivanje će se vršiti prema važećem Pravilniku o ocjenjivanju donesenom od strane nadležnog Ministarstva

- Učenici moraju unaprijed biti upoznati sa tehnikama i kriterijima ocjenjivanja
- Učenici moraju ostvariti najmanje 50% svih definiranih rezultata učenja u svim odabranim tehnikama ocjenjivanja

RAZRADA TEHNIKA OCJENJIVANJA:

1. PORTFOLIO

- predstavlja zbirku učeničkih radova
- obuhvata šeme, obrasce, zapisnike
- pripremljene reklamne materijale

2. TEST NA KRAJU MODULA

- obavezna metoda za sve tematske jedinice
- obuhvata najmanje 10 pitanja

VAŽNOST

1. Portfolio	40%
2. Test	60%

Red.br.	Naziv jedinice	Važnost u %	Portfolio	Test
1.	Poduzetnička ideja	25	*	*
2.	Istraživanje tržišta i izrada marketing plana	35		
3.	Izrada poslovnog plana i prezentacija	25		
4.	Zaštita životne okoline	15		

Prolaznost:

Do 50% nedovoljan (1)

Od 51 do 60% dovoljan (2)

Od 61 do 80% dobar (3)

Od 81 do 90% vrlo dobar (4)

Od 91 do 100% odličan (5)

Test na kraju modula obavezan. Na kraju modula na osnovu tehnika ocjenjivanja izvodi se jedna ocjena za cijeli modul.

MODUL PRIPREMIO/LA (RADNA GRUPA)

IZMJENE MODULA (DATUM, IME OSOBE KOJA JE NAPRAVILA IZMJENE)

NAPOMENA

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Diplomirani ekonomista sa položenom pedagoškom – psihološko – metodičkom grupom predmeta
2. Magistar ekonomije - 300 ECTS bodova sa položenom pedagoškom – psihološko – metodičkom grupom predmeta i prethodno završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja iz oblasti ekonomije
3. Magistar menadžmenta - 300 ECTS bodova sa položenom pedagoškom – psihološko – metodičkom grupom predmeta i prethodno završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja iz oblasti menadžmenta

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	KONSTRUISANJE ODJEĆE
MODUL	Muške hlače
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–09
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika muške hlače	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
155. Konstruisanje muških klasičnih hlača <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 156. Konstruisanje muških hlača sa faltnama <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Muške prsluk i sako
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–10
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika sakoa i prsluka	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
157. Konstruisanje muškog jednorednog i dvorednog sakoa <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 158. Konstruisanje muškog jednorednog i dvorednog prsluka <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: <ol style="list-style-type: none"> 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Konstruisanje odjeće
MODUL	Muški dugi kaput
ŠIFRA MODULA	03–ST–03–11
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenik ovlada tehnikom skiciranja, kreiranja, primjene glavnih i pomoćnih mjera i konstruisanja raznih oblika muškog dugog kaputa	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Poznavanje jedinica mjere za dužinu i osnovnih računskih operacija	
JEDINICE	
159. Konstruisanje muškog kaputa s reversima <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 160. Konstruisanje muškog kaputa bez revera <ul style="list-style-type: none"> - Skiciranje modela - Analiza skice modela - Razrada glavnih i pomoćnih konstrukcionih mjera - Konstrukcija temeljnog (osnovnog) kroja - Konstrukcija kroja na osnovu skice - Opis konstrukcije 	
REZULTATI	
Definisati zadatak, izraditi skicu modela uspješno razraditi glavne i pomoćne mjere, samostalno konstruisati dijelove kroja, objasniti postupak konstruisanja i mogućnosti primjene u praktičnom dijelu nastave	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Portofolio radova 2. Intervju 3. Test praktičnih vještina konstruisanja odjeće Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	ORGANIZACIJA I TEHNOLOGIJA KONFEKCIJE
MODUL	Tehnička priprema
ŠIFRA MODULA	03-ST-06-01
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući usvajanje potrebnih znanja iz organizacije rada u odjevnoj industriji i samostalno učestvuje u proizvodnji u smislu poboljšanja organizacije radnog mjesta i ukupne organizacije rada u serijskoj proizvodnji odjeće.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Nastavni sadržaji iz predmeta: Konstruisanje odjeće, Strojevi i uređaji u konfekciji i Praktična nastava	
JEDINICE	
161.	Organizacija rada
162.	Konstruktivna priprema u odjevnoj industriji
	<ul style="list-style-type: none"> - Skupljanje ideja - Kreiranje i oblikovanje modela - Izrada kolekcije - Konstruisanje osnovnog kroja - Opis i označavanje modela - Standardizacija novih dijelova kroja - Povećanje i smanjivanje krojeva - Izrada krojnih slika
163.	Tehnološka priprema u odjevnoj industriji
	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza izrade odjevnih predmeta i izbor sredstava rada - Izrada plana operacija rada - Sistemi tehnoloških procesa u odjevnoj industriji - Sistemi ugradnje radnih mjesta - Izrada planova tehnoloških procesa
164.	Operativna priprema u odjevnoj industriji
	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje proizvodnih kapaciteta i broja radnika - Planiranje proizvodnje - Praćenje proizvodnje
REZULTATI	
Razvijanje sposobnosti samostalnog organizovanja i oblikovanja radnog mjesta i uklapanje u ukupnu organizaciju rada u serijskoj proizvodnji odjeće	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja:	
2. Intervju	
3. Test	
Prolaznost.	
30-45% - Dovoljan (2)	
46-65% - Dobar (3)	
66-85% - Vrlodobar (4)	
86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Organizacija i tehnologija konfekcije
MODUL	Tehnička priprema
ŠIFRA MODULA	03–ST–06–02
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući usvajanje potrebnih znanja iz tehnologije proizvodnje svih vrsta odjeće u procesu krojenja, šivanja i dorade odjeće	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Nastavni sadržaji iz predmeta: Strojevi i uređaji u konfekciji i Praktična nastava	
JEDINICE	
165. Tehnološki proces krojenja i frontalnog fiksiranja odjeće <ul style="list-style-type: none"> - Polaganje krojnih slojeva - Prenošnje ili precrtavanje krojnih slika na krojnu naslagu - Iskrojavanje odjevnih predmeta - Savremeni sistemi iskrojavanja odjeće - Priprema za šivanje 166. Frontalno fiksiranje odjevnih predmeta 167. Šivaći ubodi, šavovi i šivanje <ul style="list-style-type: none"> - Vrste šivaćih uboda - Oblikovanje strojnih šivaćih uboda - Karakteristike šavova i šivanja 168. Tehnološki proces šivanja odjeće <ul style="list-style-type: none"> - Pogon šivaćeg stroja - Sistemi posmika materijala pri šivanju - Obični sporošivaći strojevi – primjena - Obični brzošivaći strojevi – primjena - Integrirani šivaći strojevi – funkcija i primjena - Specijalni šivaći strojevi – primjena - Šivaći automati – primjena - Šivaći agregati – primjena 169. Međufazno glačanje odjeće 170. Tehnološki proces dorade odjeće <ul style="list-style-type: none"> - Priprema odjeće za glačanje - Završno glačanje - Našivanje dugmadi - Sastavljanje, opremanje i sortiranje odjeće 	
REZULTATI	
Ovladati potrebnim znanjem u svrhu brzog uklapanja u serijsku proizvodnju odjeće u fabrici na izradi jedne ili više radnih operacija	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 2. Intervju 3. Test Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi),	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	PRAKTIČNA NASTAVA
MODUL	Muške klasične hlače
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-15
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
171. Primjena znanja iz konstruisanja muških klasičnih hlača <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za muške klasične hlače - Konstruisati model u prirodnoj veličini muških klasičnih hlača - Modelirati krojne dijelove modela muških klasičnih hlača - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 172. Krojenje muških klasičnih hlača <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 173. Šivanje modela muških klasičnih hlača <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 174. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Muški prsluk
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-16
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
175. Primjena znanja iz konstruisanja muškog prsluka <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za muški prsluk - Konstruisati model u prirodnoj veličini muškog prsluka - Modelirati krojne dijelove modela muškog prsluka - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 176. Krojenje muškog prsluka <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtaťi krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 177. Šivanje modela muškog prsluka <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 178. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci..	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Muški sako
ŠIFRA MODULA	04–SP–01–17
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
179. Primjena znanja iz konstruisanja muškog sakoa <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za muški sako - Konstruisati model u prirodnoj veličini muškog sakoa - Modelirati krojne dijelove modela muškog sakoa - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela 180. Krojenje muškog sakoa <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje 181. Šivanje modela muškog sakoa <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redoslijedu 182. Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izglačati model prema tehnološkim zahtjevima 	
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKV majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Muški dugi kaput
ŠIFRA MODULA	04–SP–01–18
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući da stečeno znanje iz predmeta konstruisanje odjeće primjene na praktičnoj nastavi. Modul daje mogućnost da učenici iskažu svoje kreativne sposobnosti u primjeni sadržaja i metoda rada.	
SPECIJALNI ZAHTEVI / PREDUSLOVI	
Dobro poznavanje predmeta konstruisanje odjeće i strojevi i uređaji u konfekciji	
JEDINICE	
183.	Primjena znanja iz konstruisanja muškog dugog kaputa <ul style="list-style-type: none"> - Razraditi glavne i pomoćne mjere za muški dugi kaput - Konstruisati model u prirodnoj veličini muškog dugog kaputa - Modelirati krojne dijelove modela muškog dugog kaputa - Pripremiti za krojenje materijal i krojne dijelove - Identifikovati lice i naličje tkanine - Odabrati pomoćni materijal i pribor za izradu modela
184.	Krojenje muškog dugog kaputa <ul style="list-style-type: none"> - Položiti krojne dijelove na tkaninu (krojna slika) - Nacrtati krojne dijelove - Izrezati krojne dijelove - Pripremiti krojne dijelove za šivanje
185.	Šivanje modela muškog dugog kaputa <ul style="list-style-type: none"> - Izvesti operacije šivanja prema tehnološkom redosljedu
186.	Dorada <ul style="list-style-type: none"> - Izgllačati model prema tehnološkim zahtjevima
REZULTATI	
Ovladati tehnikom primjene odgovarajućih metoda rada za izradu detalja, montaže i dorade s mogućnošću procjene potrebnog nivoa kvaliteta izrade	
OCJENJIVANJE	
Metode ocjenjivanja: 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% Prolaznost. 30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKB majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Tekstilstvo i kožarstvo
ZANIMANJE	Krojač
PREDMET	Praktična nastava
MODUL	Proizvodni rad u fabrici
REDNI BROJ	
ŠIFRA MODULA	04-SP-01-19
SVRHA MODULA	
Modul je dizajniran tako da učenicima omogući aktivno učešće u serijskoj proizvodnji pri izvođenju različitih radnih operacija na odjevnim predmetima u okviru postojeće podjele rada	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Usvojena znanja iz predmeta „Praktična nastava“ modula 1-17, predmeta „Strojevi i uređaji u konfekciji“ i predmeta „Organizacija i tehnologija konfekcije“	
JEDINICE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Radne aktivnosti u tehničkoj pripremi 2. Rad na strojevima za krojenje odjeće 3. Rad na običnom šivaćem stroju 4. Rad na specijalnim strojevima 5. Rad na šivaćim automatima 6. Rad na uređajima za međufazno glačanje 7. Rad na uređajima za završno glačanje 8. Rad na opremanju odjeće 	
REZULTATI	
Učenici će ovladati izradom različitih radnih operacija na odjevnom predmetu na svim vrstama sredstava za rad s mogućnošću brzog uklapanja u serijsku proizvodnju, sticanja individualne i kolektivne odgovornosti i radne discipline	
OCJENJIVANJE	
<p>Metode ocjenjivanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dnevnik rada 20% 2. Opservacija praktičnog rada 40% 3. Test praktičnih vještina 40% <p>Prolaznost.</p> <p>30-45% - Dovoljan (2) 46-65% - Dobar (3) 66-85% - Vrlodobar (4) 86-100% - Odličan (5)</p>	
PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	
Nastavu mogu izvoditi: diplomirani inženjer tekstila (svi smjerovi), Inženjer tekstila (svi smjerovi), VKB majstor-specijalista s pet godina iskustva u struci.	

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja
PREDMET	ISLAMSKA VJERONAUKA
MODUL	Živjeti islam
REDNI BROJ	05
ŠIFRA MODULA	III-IV-OP-05
SVRHA MODULA	
Svrha modula je da učenici usvoje znanje o tevhidu i aplikativnim dimenzijama vjere i da kod učenika razvije sposobnost razvijanja osobnosti, kroz islamski moral, u različitim odgojnim poljima: porodici, školi, medijima.	
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI	
Znanje stečeno na nastavi islamske vjeronauke u osnovnoj i srednjoj školi.	
CILJEVI	
<ul style="list-style-type: none"> - Usvajanje znanja o tevhidu i aplikativnim dimenzijama vjere - Upoznavanje sa pedagoškom načinima razvijanja osobnosti u različitim odgojnim poljima - Osposobljvanje učenika za učešće u nastavi kvalitetnim i individualnim stavovima - Usvajanje znanja o temeljima islamskog morala i uzornim elementima moralnosti Allahovog poslanika Muhammeda, s.a.v.s. 	
JEDINICE	
<p>Živjeti vjeru Biti drugačiji Sloboda i odgovornost Primjena islamskog morala</p>	
REZULTATI	

	Znanje	Vještine	Lične kompetencije
1. Živjeti vjeru	<ul style="list-style-type: none"> -definiše pojam vjere -objasni značenje tevhida -objasni pojam dina i imana -da mišljenje o tome zašto čovjek ima potrebu za vjerovanjem -zna objasniti zašto je vjera pokretač čovjeka 	<ul style="list-style-type: none"> -procjenjuje zašto je vjera pokretač čovjeka -povezuje sa primjerima iz života -pokaže osvještenost za ono što je dobro, a argumentovano kritikuje ono što je loše 	
2. Biti drugačiji	<ul style="list-style-type: none"> -naglasiti da mladi ljudi treba da razviju kritički odnos prema društvu i izgraditi vlastiti stav o tome ko su i šta žele da budu -dešiniše pojam imitator -definiše pojam tolerancija, mir, ljubav -definiše pojam kultura 	<ul style="list-style-type: none"> -procjenjuje zašto mladi ljudi trebaju razviti stav o tome ko su i šta žele da budu -da primjere za toleranciju, mir i ljubav 	<ul style="list-style-type: none"> -pokazuje samostalnost i spremnost za timski rad -prihvata koncept cjeloživotnog učenja islama -razvijanje lične odgovornosti(kritički odnos prema mogućim greškama)
3. Sloboda i odgovornost	<ul style="list-style-type: none"> - definiše pojam sloboda -pojasni razliku između govornog ibadeta i ibadeta djelom -definiše pojam halal -objasni da čovjek raspolaže slobodom odabira svog životnog puta -definiše pojam hududullah "Božanske granice" 	<ul style="list-style-type: none"> -primjenjuje stečena znanja o odgovornosti za svoja djela -da primjere za kršenje Božijih granica -povezuje sa životnim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> -iskazuje sposobnost integracije znanja i vještina -ima estetski balans -iskazuje sposobnost razlikovanja i uočavanja različitosti -iskazuje inovativnost i kreativnost
3. Primjena islamskog morala	<ul style="list-style-type: none"> -definiše pojam edeb, din, ahlak -objasni šta predstavlja moral -naglasiti zašto je islamski moral važan za mlade ljude -objasni zašto je rad važan za čovjeka 	<ul style="list-style-type: none"> -prepoznaje šta nudi islamski moral -prezentira kako islam gleda na rad -primjenjuje naučeno s praksom 	

SMJERNICE

Jedinica 1

- Pripremiti uvodno predavanje na temu: zašto vjerujemo?. Tema je pogodna i za timske projekte i zadatke;
- Objasni značaj vjere u životu čovjeka - prezentirati svoje uvide na nastavnom satu;
- Ponoviti učeničko predznanje o monoteističkim religijama;
- Istaknuti islamski stav da je Božija jednost (tevhid) suština vjere;
- Najaviti učenicima da se pripreme, uz preporuku konsultiranja odgovarajuće literature, na individualno odgovarajući način za govor o temi: vjera je jedna, a religije su mnoge;
- Rad u grupama;
- U okviru nastavne jedinice Vjera nadahnjuje i pokreće čovjeka voditi učenike uvjerenju da vjera oblikuje njegovu osobu i dariva smislom njegov život;
- Afirmirati stav da islam od čovjeka ne traži samo verbalnu potvrdu o njegovom prihvatanju nego i potvrdu o praktičnim manifestacijama vjere u životu;
- Projektni zadaci na teme: vjerovati znači živjeti vjeru, živi islam, horizont potpunog životnog smisla, istinitost i blagodarnost vjere otkriva se u njenoj individualnoj i društvenoj primjeni (pogodni su za grupni rad)

Jedinica 2

- Objasniti da mladi ljudi treba da razviju kritički stav prema društvu;
- Definirati pojam imitator, tolerancija, mir, ljubav;
- Podstaknuti i voditi učeničku percepciju poruka koje nude propagandne plakate iz kriterija prosuđivanja koliko nas usmjeravaju da oponašamo ili samosvojno reagiramo;
- Ukazati na puteve razvijanja osobnosti;
- "Da, iskren vjernik je neminovno osoba", naziv je istraživačkog projekta koji vodi vjeroučitelj;
- Napraviti uvid, posredstvom islamske literature, o suštini vjerovanja;
- Učenici prepoznajurazličite situacije, postupke, osjećanja kad im je njihovo vjerovanje, islamski senzibilitet, poslužilo kao faktor zadobijanja vlastite osobnosti

Jedinica 3

- U ovom tematskom području cilj je osvijetliti islamsko poimanje slobode;
- Budući da je često prisutna zabluda da vjera sputava čovjeka, afirmirati islamski stav da ga ona čini slobodnim;
- Pojasniti odnos slobodne ljudske volje i sudbine;
- Afirmirati predanost Bogu kao Gospodaru svih svjetova;
- U okviru nastavne jedinice Sloboda nije samovolja, anarhija i svedopuštenost animirati usklađivanje vlastite slobode sa slobodom drugih (zadati individualni, partnerski ili grupni zadatak za prepoznavanje u zajednici ili okruženju primjera zloupotrebe slobode).
- Animirati literarno izražavanje na teme: sloboda nije samovolja;
- Afirmirati ljudska prava i bogatstvo različitosti;
- Prezentaciju rezultata rada upriličiti i analizirati na odvojenim nastavnim satima.

Jedinica 4

- U okviru ovog tematskog područja heurističkim razgovorom obnoviti predznanje iz islamskog morala;
- U formi debate, diskusije ili individualnih, partnerskih ili grupnih zadataka ili projekata uraditi temu: zašto je islamski moral važan za mlade ljude;
- Uz veće uključivanje učenika obraditi temu: osobu Allahovog poslanika Muhammeda, s.a.v.s.;(u formi debate, diskusije ili individualnih, partnerskih ili grupnih zadataka ili projekata);
- U okviru nastavne jedinice Islamska etika rada osvijetliti dopuštene i nedopuštene poslove te haram i halal zarade;
- Literarno izražavanje na teme: kako biti moralan danas; moralom ostvarujemo puninu svoje ljudskosti

INTEGRACIJA

Demokratija i ljudska prava, Historija/Povijest

IZVORI

- Udžbenik Vjeronauka za treći nrazred srednje škole

- Garody, R. : Živi Islam, Srajevo, 1989.
- Karić, Enes : Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate, Sarajevo, 1997.
- Nasr, S.H. : Vodič mladom muslimanu, Sarajevo, 1998.
- Hamidullah, Muhammed : Uvod u Islam, Sarajevo1989
- Olport, G.V. : Sklop i razvoj ličnosti, Bugojno, 1991.
- Internet
- Video materijal (dokumentarni filmovi, prezentacije)

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje:

- Učenici moraju biti unaprijed upoznati sa tehnikama i načinima ocjenjivanja.
- Za izvođenje zaključne ocjene na kraju modula neophodno je da učenik bude ocijenjen iz sva tri oblika ocjenjivanja
- Ocjenjivanje se vrši unutar školskog sata, korištenjem tehnika ocjenjivanja predviđenim za ovaj nastavni predmet,
- U pojedinim tehnikama učenik može biti ocijenjen i na osnovu evaluacije od strane kolege učenika
- 1. **Intervju** - usmeno ocjenjivanje kroz listu pitanja koju definiše nastavnik ili učenici
- 2. **Portfolio** - individualni i grupni zadaci, rad u parovima, priprema referata prema uputama nastavnika u skladu sa nastavnim gradivom i prezentacija na času , obavljanje intervju na terenu ili ugovaranje posjete – gost na času, panoi, zabilješke sa časa (sveska), pismena provjera (kontrolni rad), esej,radni listovi, domaća zadaća, pano (individualno ili grupno), praćenje učenikove zainteresovanosti za gradivo, aktivnost na nastavi kao i cjelokupnog odnosa prema radu.
- 3. **Test na kraju modula** – pitanja za test i bodovanja moraju biti unaprijed definisana sa najmanje 10 a najviše 20 pitanja i radnih zadataka, u trajanju od 45 minuta

Važnost tehnika ocjenjivanja:

7. Intervju – 25%
8. Portfolio - 25%
9. Test - 50%

Prolaznost:

nedovoljan (1)	0 – 49%
dovoljan (2)	50 – 60%
dobar (3)	61 – 80%
vrlo dobar (4)	81 – 90%
odličan (5)	91 – 100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme):
2. Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor;
3. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor uz prethodno završenu medresu;
4. Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelora, uz prethodno završenu medresu.

Lica koja ispunjavaju uslove za realizaciju nastave iz islamske vjeronauke moraju pribaviti certifikat od strane nadležne vjerske zajednice.

FAMILIJA	Sve porodice zanimanja		
ZANIMANJE	Sva trogodišnja i četverogodišnja zanimanja		
PREDMET	Islamska vjeronauka		
MODUL	Islamski moral, kultura i civilizacija		
REDNI BROJ	06		
ŠIFRA MODULA	III-IV-OPI-01-06		
SVRHA MODULA			
Svrha modula je da omogući učenicima stjecanje osnovnog znanja iz islamske kulture i civilizacije.			
SPECIJALNI ZAHTJEVI / PREDUSLOVI			
Znanje stečeno na nastavi islamske vjeronauke u osnovnoj i srednjoj školi.			
CILJEVI			
<ul style="list-style-type: none"> - Osvjetliti islamsko razumjevanje spolnosti i razlike između muškarca i žene - Usvajanje znanja o porodici kao društvenoj kategoriji te njenom značaju u muslimanskoj zajednici - Usvojenost znanja o zlatnom dobu iz muslimanske povijesti, središtima islamske kulture i civilizacije - Uključivanje u timski rad i razvijanje lične odgovornosti 			
JEDINICE			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Islamski pogled na spolnost 2. Porodica i društvo 3. Povijest Islama 4. Susreti kultura Islama i Evrope 			
REZULTATI			
Jedinice	Znanje	Vještine	Lične kompetencije
1. Islamski pogled na spolnost	<p>-navodi da su muškarac i žena podjednako vrijedni u islamu</p> <p>-predstavi društvenu ulogu žene u vrijeme poslanika Muhammeda a.s.</p> <p>-kritikuje argumentovano pokušaj kompromitiranja žene u islamu</p> <p>-predstavi lik žene u književnoj baštini Bošnjaka</p>	<p>-daje primjere za jednakost muškarca i žene u islamu</p> <p>-procjenjuje poziciju žene u muslimanskom svijetu</p> <p>-dokazuje, argumentovano, da je ženi u islamu omogućen razvoj njene ličnosti</p>	<p>-ima pozitivan stav u pogledu statusa žene u islamu</p> <p>-ima estetski balans</p>

2.Porodica i društvo	<ul style="list-style-type: none"> -objasni islamski pogled na porodicu i društvo -navodi stav islama o vanbračnoj zajednici i zajednici istospolnih parova -navodi odgojne uloge porodice -definiše šerijatski brak -nabraja razlike između tradicionalne i savremene porodice 	<ul style="list-style-type: none"> -zaključuje zašto islam posvećuje izuzetnu pažnju porodici i odnosima između njihovih članova -izdvoji karakteristike muslimanske porodice -da primjere za brak kao "kolijevku" spokoja, ljubavi i milosti 	<ul style="list-style-type: none"> -pokazuje osvještenost za ono što je dobro, a argumentovano kritikuje ono što je loše -ima pozitivan stav o islamskom braku -pokazuje volju za izučavanje povijesti islama -ima estetske kvalitete, cijeni ljepotu islamske arhitekture -sposobnost primjene znanja u praksi
3.Povijest Islama	<ul style="list-style-type: none"> - objasni ko su Mongoli -definiše pojmove: asasini, han, ilhanije, memluci -navodi godinu kada Mongoli osvajaju Bagdad -pojasni ko su ilhanije i Zlatne horde -pojasni ko su Safavidi i koje godine dolaze na vlast -imenuje umjetnosti koje su se razvile za vrijeme Safavida -navodi kada se javlja carstvo velikih Mogula -definiše pojam Tadž Mahal, intarzija -navodi kada nastaje Osmansko carstvo -pamti kada Osmanlije osvajaju Bosnu -definiše pojmove: bazar, bezistan, karavan-saraj, tugra -navodi kada islam 	<ul style="list-style-type: none"> -procjenjuje tvrdnju da li su Mongoli, za muslimanski svijet u XIII stoljeću, predstavljali opomenu i kaznu Božiju -zaključuje da safavidska dinastija ostvaruje najveću moć za vrijeme vladavine šaha Abbasa I -procjenjuje značaj umjetnosti koja se razvila za vrijeme Safavida -svrstava velike Mogule u dinastiju koja je razvila jedinstven carski stil u umjetnosti -procjenjuje zašto Osmanlije dolaze u Bosnu 	<ul style="list-style-type: none"> -uključivanje u timski rad, razvijanje lične odgovornosti (kritički odnos prema mogućim greškama) -pokazuje razumjevanje osnova islamske kulture i civilizacije

	<p>dolazi dolazidolazi u dolazi u Jugoistočnu Aziju</p> <p>-definiše pojmove: heterodoksija, ortodoksija</p>		
4.Susreti kultura Islama i Evrope	<p>-nabraja zone islamske kulture</p> <p>-navodi karakteristike islamskih zona</p> <p>-definiše pojmove: magrib, mašrik, kaligrafija, šijie</p> <p>-nabraja izume čovječanstva koje su muslimani donijeli na prostore Evrope (papir, štampa, kritička misao...)</p> <p>-navodi po čemu je Kordoba bila najpoznatije kulturno središte u Evropi X stoljeću</p> <p>-definiše pojam: ahdnama, millet</p> <p>-navodi da dolaskom Osmanlija u Bosnu utječe na njen kulturni razvoj</p> <p>-dešiniše pojam: alhamijado</p> <p>-definiše pojmove: ahmedije, behaije, halifa, orijentalistika, kolonijalizam</p> <p>-navodi zašto je islam bio meta bespoštednih napada kolonijalnih vlasti</p> <p>-nabraja šta bi muslimanani, koji žive u Evropi, trebali činiti da budu prihvaćeni</p>	<p>-uoči karakteristike zona islamske kulture</p> <p>-prepoznaje izume koje su muslimani donjeli na prostore Evrope</p> <p>-procjenjuje po čemu je Kordoba bila najpoznatije kulturno središte Evrope X stoljeću</p> <p>-objasni šta je alhamijado književnost</p> <p>-prosjenjuje zašto je islam bio meta napada kolonijalnih vlasti</p> <p>-objasni šta bi muslimani, koji žive u Evropi, trebali činiti da budu prihvaćeni kao njihovi ravnopravni članovi</p>	

	kao njeni ravnopravni članovi -definiše pojmove: asimilacija, autohton, identitet, integracija, percepcija			
--	---	--	--	--

SMJERNICE

Jedinica 1

- Pripremiti uvodno predavanje na temu: Pokušaji kompromitiranja žene u islamu;
- Koristiti raspoloživa nastavna sredstva (udžbenik, tabla, kreda, grafoskop, audio i video tehnika, knjige i časopisi);
- Inicirati razgovor na temu: prenaplaštena uloga muškarca u muslimanskoj tradiciji. Tema je pogodna za timске radove i zadatke;
- Omogućiti prezentaciju radova;
- Uočiti tretman žene u baladi Hasanaginica, sa aspekta islamskog učenja;
- Rad po grupama: pripremiti relevantne tekstove na temu: porodica i društvo;
- dati selektivne zadatke i omogućiti prezentaciju radova;
- ponoviti učeničko znanje o islamskom braku i porodici.

Jedinica 2

- Provjeriti stepen znanja učenika o islamskom braku i porodici;
- Rad u grupama: svaka grupa uradi plakat na papiru većeg formata: tradicionalna i savremena porodica;
- Aranžirati razgovor s učenicima o značaju porodice u životu pojedinca;
- Zadati grupne projekte na temu: putevi i stranputice odgajanja u porodici;
- Analizirati dužnosti i prava pojedinih članova porodice u muslimanskom društvu;
- Navesti osnovna obilježja tradicionalne i savremene porodice.

Jedinica 3

- Objasni šta se događa u povijesti islama nakon pada abasijskog hilafeta;
- Rad u parovima:
 - o pripremiti radni materijal na temu povijest islama,
 - o podijeliti parovima po jedan primjerak,
 - o objasniti učenicima da imaju zadatak da urade velike muslimanske dinastije, a zatim im odrediti, po parovima, ko će koju dinastiju uraditi.
- Prezentacija i korekcija rezultata.

Jedinica 4

- Navesti i objasniti koje su karakteristike islamske zone;
- Pripremiti zadatke za ponavljanje i utvrđivanje;
- Definirati pojam magrib, mašrik, kaligrafija, šije;
- Objasniti često zanemarivanu činjenicu da je Evropa učila od muslimana;
- Prepoznaje izume koje su muslimani donjeli na prostore Evrope;
- Objasniti šta je alhamijado književnost;
- Provjeriti stepen znanja učenika o islamskoj kulturi i civilizaciji i njenim središtima.

INTEGRACIJA

Historija/Povijest, Bosanski jezik, Sociologija

IZVORI

- Udžbenik Vjeronauka za treći nrazred srednje škole
- Garody, R. : Živi Islam, Srajevo, 1989.
- Živjeti u islamu, Srajevo, 1995.
- Svijet islama, Zbornik radova
- Internet
- Video materijal (dokumentarni filmovi, prezentacije)

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje

- Učenici moraju biti unaprijed upoznati sa tehnikama i načinima ocjenjivanja.
 - Za izvođenje zaključne ocjene na kraju modula neophodno je da učenik bude ocijenjen iz sva tri oblika ocjenjivanja
 - Ocjenjivanje se vrši unutar školskog sata, korištenjem tehnika ocjenjivanja predviđenim za ovaj nastavni predmet,
 - U pojedinim tehnikama učenik može biti ocijenjen i na osnovu evaluacije od strane kolege učenika
1. **Intervju** - usmeno ocjenjivanje kroz listu pitanja koju definiše nastavnik ili učenici
 2. **Portfolio** - individualni i grupni zadaci, rad u parovima, priprema referata prema uputama nastavnika u skladu sa nastavnim gradivom i prezentacija na času , obavljanje intervju na terenu ili ugovaranje posjete – gost na času, panoi, zabilježbe sa časa (sveska), pismena provjera (kontrolni rad), esej, radni listovi, domaća zadaća, pano (individualno ili grupno), praćenje učenikove zainteresovanosti za gradivo, aktivnost na nastavi kao i cjelokupnog odnosa prema radu.
 3. **Test na kraju modula** – pitanja za test i bodovanja moraju biti unaprijed definisana sa najmanje 10 a najviše 20 pitanja i radnih zadataka, u trajanju od 45 minuta

Važnost tehnika ocjenjivanja:

1. Intervju – 25%
2. Portfolio - 25%
3. Test - 50%

Prolaznost:

nedovoljan (1)	0 – 49%
dovoljan (2)	50 – 60%
dobar (3)	61 – 80%
vrlo dobar (4)	81 – 90%
odličan (5)	91 – 100%

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme):

Fakultet islamskih nauka/islamski pedagoški fakultet, odsjek pedagogija/teologija, odsjek za vjeronauku ili srodni smjer, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor;

Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim četvorogodišnjim dodiplomskim studijem (VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor uz prethodno završenu medresu;

Nastavnički fakultet/pedagoška akademija sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četvorogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelora, uz prethodno završenu medresu.

Lica koja ispunjavaju uslove za realizaciju nastave iz islamske vjeronauke moraju pribaviti certifikat od strane nadležne vjerske zajednice.

UPUTSTVO/SMJERNICE ZA PROVOĐENJE ZAVRŠNOG ISPITA za zvanje

KROJAČ (obrazovni profil III stepena)

Ove smjernice su nadopuna postojećim opštim pravilnicima o polaganju završnog i maturalnog ispita u srednjim stručnim školama.

1. KO IMA PRAVO PRISTUPA

Pravo pristupa završnom ispitu imaju svi učenici zanimanja **Krojač** koji su uspješno završili modularni NPP ovog **trogodišnjeg zanimanja**.

2. SVRHA MATURSKOG ISPITA

Provjeravanje i verifikacija stečenog teorijskog znanja i praktičnih vještina za uspješno samostalno obavljanje poslova **Krojača**.

- provjera usvojenog teorijskog znanja
- provjera stečenih praktičnih vještina
- provjera dostignutog nivoa koji je određen kao krajnji cilj obrazovanja u stručnoj školi

3. STRUKTURA MATURSKOG ISPITA

- 1. Bosanski, srpski, hrvatski jezik i književnost (pisani esej)**
- 2. Praktični rad (pismeno i usmeno)**

3 – 1. Pisani esej iz Bosanskog/srpskog/hrvatskog jezika

- Bira se i formuliše tako da je omogućeno učeniku da pokaže pismenost, kulturu izražavanja, opštu kulturu i obrazovanje, rasuđivanje, kao i ostale vidove osposobljenosti predviđene ciljem i zadatkom strukovnih škola.
- Ocjenjivanjem pismenog rada neophodno je ocjeniti pismenost i homogenost rada, postupnost, konkretnost i metodičnost u pismenom izlaganju i dokumentovanost stavova, te pogodnost jezičkog izraza.

3 – 2. Praktični rad (pismeno i usmeno obrazloženje)

Radi se na temu iz predmeta praktične nastave odnosno iz grupe srodnih predmeta značajnih za struku, a učenik ih je izučavao u toku školovanja.

Tema rada definiše se u obliku:

Praktičan rad se može se realizovati kao:

- a) simulirani zadatak iz prakse koji se izvodi u školi ili kod poslovnog subjekta ili
- b) projekat kod poslovnog subjekta.

Učenik se opredjeljuje za jedan od oblika praktičnog rada na osnovu konsultacija sa poslovnim subjektima i nastavnikom mentorom.

Najkasnije 15 dana prije polaganja završnog ispita, nastavničko vijeće utvrđuje mjesto izvođenja praktičnog rada i, a učenika o tome obavještava nastavnik mentor.

4. VRIJEDNOST DIJELOVA MATURSKOG ISPITA

Ocjena opšteg uspjeha iz završnog ispita izvodi se na temelju:

- a) ocjene iz praktičnog rada (uz pisani opis) – procentualno učešće u ocjeni opšteg uspjeha 50%,
- b) ocjene iz usmene odbrane praktičnog rada – procentualno učešće u ocjeni opšteg uspjeha 25%,
- c) ocjene iz pisanog rada iz bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti– procentualno učešće u ocjeni opšteg uspjeha 25%.

Ukoliko se praktičan rad radi izvodi u formi projekta kod poslovnog subjekta ocjena opšteg uspjeha iz završnog ispita se sastoji od:

- a) ocjene iz praktičnog rada (uz pisani opis) – procentualno učešće u ocjeni opšteg uspjeha 35%
- b) ocjene iz usmene odbrane praktičnog rada – procentualno učešće u ocjeni opšteg uspjeha 35%
- c) ocjene iz pisanog rada iz bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i književnosti– procentualno učešće u ocjeni opšteg uspjeha 30%.

Da bi učenik mogao dobiti pozitivnu ocjenu opšteg uspjeha iz završnog ispita, svi dijelovi završnog ispita moraju biti pozitivno ocijenjeni, bez obzira na procentualno učešće tih dijelova u ocjeni opšteg uspjeha.

6. STRUKTURA KOMISIJE:

1. Predsjednik komisije (ista ili srodna struka)
2. Ispitivač(predmetni nastavnik),
3. Stalni član (nastavnik praktične nastave).

Napomena:

Završnom ispitu mogu da prisustvuju i eksterni članovi (zainteresovani privredni subjekti, roditelji učenika, članovi stručnih aktiva, nastavnici iz drugih škola...).

Ispit iz Maternjeg jezika nosi jednu ocjenu, druga ocjena je iz pismenog dijela završnog rada i i treća iz usmenog dijela praktičnog rada. Ocjena kojom učenik polaže završni ispit predstavlja aritmetičku sredinu ove tri ocjene.